

საქართველოს მთავრობის

დადგენილება №197

2021 წლის 28 აპრილი

ქ. თბილისი

ტექნიკური რეგლამენტის – კონტრიშის დაცული ტერიტორიების მენეჯმენტის გეგმის დამტკიცების თაობაზე

მუხლი 1

„დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-15 მუხლის მე-4 პუნქტისა და პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 58-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე, დამტკიცდეს თანდართული „ტექნიკური რეგლამენტი – კონტრიშის დაცული ტერიტორიების მენეჯმენტის გეგმა“.

მუხლი 2

დადგენილება ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

პრემიერ-მინისტრი

ირაკლი ღარიბაშვილი

ტექნიკური რეგლამენტი – კონტრიშის დაცული ტერიტორიების მენეჯმენტის გეგმა თავი I შესავალი

მუხლი 1. მენეჯმენტის გეგმის მიზნები და მოქმედების ტერიტორია

1. წინამდებარე მენეჯმენტის გეგმა შემუშავებულია კონტრიშის დაცული ტერიტორიებისთვის, რომლებიც მოიცავს კონტრიშის სახელმწიფო ნაკრძალსა და კონტრიშის ეროვნულ პარკს. მენეჯმენტის გეგმა შემუშავდა „დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნებისა და საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2014 წლის 12 მარტის N110 ბრძანებით დამტკიცებული დაცული ტერიტორიების მენეჯმენტის გეგმის სტრუქტურის, შინაარსისა და თემატური ნაწილების შემუშავების მეთოდოლოგიის მომზადების ეტაპებისა და პროცედურების შესახებ დებულების შესაბამისად.

2. მენეჯმენტის გეგმის მიზანს წარმოადგენს დაცული ტერიტორიებისათვის გრძელვადიანი მიზნებისა და ამ მიზნების მისაღწევად აუცილებელი კონკრეტული ღონისძიებების განსაზღვრა, რომლებიც უნდა განახორციელოს შესაბამისი დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციამ მოცემული მენეჯმენტის გეგმის მოქმედების ვადაში.

მუხლი 2. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების მარეგულირებელი საკანონმდებლო და ინსტიტუციონალური ჩარჩოს აღწერა

„კონტრიშის დაცული ტერიტორიების მენეჯმენტის გეგმის“ სამართლებრივ საფუძველს წარმოადგენს „დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონი. ასევე, საკანონმდებლო ჩარჩოს დამატებით ნაწილებს წარმოადგენს შესაბამისი საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტები.

მუხლი 3. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების შექმნის მთავარი მიზნები

კონტრიშის დაცული ტერიტორიების შექმნის მთავარი მიზანია კოლხური ტიპის ფლორისა და ფაუნის (მათ შორის, იქ არსებული ენდემური და გადაშენების საფრთხის ქვეშ მყოფი ფლორისა და ფაუნის სახეობების) დაცვა და შენარჩუნება. დაცვის ძირითადი ობიექტია კოლხური რელიქტური ტყე: წაბლისა

და წიფლის ტყეები მარადმწვანე ქვეტყით, ასევე პონტური მუხა (*Quercus pontica* C.Koch), მედვედვის და მეჭექიანი არყი (*Betula Medwedewii* Regel, *B. Litwinowii* Doluch), უნგერნის და სმირნოვის შქერი (*Rhododendron ungerii* Trautv., *R. smirnovii* Trautv. ex Regel), კოლხური ბუა (*Buxus colchica* Pojark), კოლხური ჯონჯოლი (*Staphylea colchica* Stev.) და სხვა.

მუხლი 4. მენეჯმენტის გეგმის შემუშავების პროცესი

მენეჯმენტის გეგმა შემუშავებულია საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2014 წლის 12 მარტის №110 ბრძანებით დამტკიცებული დაცული ტერიტორიების მენეჯმენტის გეგმის სტრუქტურის, შინაარსისა და თემატური ნაწილების შემუშავების მეთოდოლოგიის მომზადების ეტაპებისა და პროცედურების შესახებ დებულებით განსაზღვრული პროცედურების მიხედვით, დაცული ტერიტორიების მხარდაჭერის პროგრამა კავკასიაში – საქართველო (SPPA)-ს მხარდაჭერით, ეროვნული და საერთაშორისო კონსულტანტების გუნდის ხელშეწყობით, სსიპ – დაცული ტერიტორიების სააგენტოსა და კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის მიერ, ასევე, ადგილობრივი „მრჩეველთა რეგიონული საბჭოს“, არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და სხვა შესაბამისი დაინტერესებული მხარეების მონაწილეობით. მენეჯმენტის გეგმის დამუშავების პროცესი მოიცავდა შემდეგ საფეხურებს (ცხრილი 1):

ცხრილი 1. კინტრიშის დაცული ტერიტორიების მენეჯმენტის გეგმის დამუშავების პროცესი

N	თარიღი	საქმიანობა
1	17-18 ოქტომბერი, 2018 წ.	დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის, რეგიონალური საკონსულტაციო საბჭოს და დაინტერესებული მხარეების სამუშაო შეხვედრა მართვის დაგეგმვის პროცესის სამუშაო გეგმის შესათანხმებლად და ტრენინგები მართვის გეგმის დამუშავების მეთოდოლოგიის შესახებ
2	6 ნოემბერი, 2018 წ.	დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმის შემუშავება. ზონირების რუკის პირველი ვერსიის შემუშავება კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციასთან ერთად.
3	7 ნოემბერი, 2018 წ.	შეხვედრა ადგილობრივ მოსახლეობასთან და მათთან ზონირების რუკის მეორე ვერსიის განხილვა.
4	8 ნოემბერი, 2018 წ.	ზონირების რუკის მესამე ვერსიის განხილვა დაცული ტერიტორიების სააგენტოსთან.
5	3 დეკემბერი, 2018 წ.	სამუშაო შეხვედრა კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციასთან, მრჩეველთა რეგიონულ საბჭოსთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან დაცული ტერიტორიების გრძელვადიანი მიზნების შემუშავება-განხილვისა და დაცული ტერიტორიების ღირებულებებზე არსებული პირდაპირი და ირიბი ზეგავლენის შესაფასებლად.
6	28 თებერვალი, 2019 წ.	შეხვედრა რეგიონულ მრჩეველთა საბჭოსთან, კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციასთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან ზონირების რუკის საბოლოო ვერსიის განსახილველად.
7	1 მარტი, 2019	შეხვედრა რეგიონულ მრჩეველთა საბჭოსთან, კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციასთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან პროგრამების შესამუშავებლად (პირველი შეხვედრა).
8	14 მაისი, 2019	შეხვედრა კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციასთან პროგრამების შესამუშავებლად (მეორე შეხვედრა).
9	15 ნოემბერი, 2019 წ.	კინტრიშის დაცული ტერიტორიების მენეჯმენტის გეგმის საჯარო განხილვა.

მუხლი 5. მენეჯმენტის გეგმის მოქმედების ვადა

მენეჯმენტის გეგმა ძალაშია მისი დამტკიცებიდან მომდევნო 9 წლის განმავლობაში, გარდა მენეჯმენტის გეგმის 39-ე-41-ე მუხლებისა და №14 და №15 დანართებისა, რომლებიც ძალაშია ახალი მენეჯმენტის გეგმის დამტკიცებამდე.

მუხლი 6. მენეჯმენტის გეგმაში ცვლილებების შეტანა და განახლება

1. მენეჯმენტის გეგმაში ცვლილებების შეტანა ხორციელდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.
2. მენეჯმენტის გეგმის ძალაში შესვლიდან არაუგვიანეს მეცხრე წლის პირველი კვარტალისა, სსიპ – დაცული ტერიტორიების სააგენტო დაიწყებს ახალი მენეჯმენტის გეგმის მომზადებას, რომელიც მიღებული იქნება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

თავი II

კინტრიშის დაცული ტერიტორიების აღწერა

მუხლი 7. ადგილმდებარეობა და ტერიტორია

1. კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებს უკავია 13 514 ჰა, რომელიც შედგება კინტრიშის სახელმწიფო ნაკრძალისა (3 108 ჰა) და კინტრიშის ეროვნული პარკისგან (10 406 ჰა). დაცული ტერიტორიები განლაგებულია მდინარე კინტრიშის ხეობაში შავ ზღვასა და აჭარა-იმერეთის (მესხეთის) ქედს შორის (დანართი 1. კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადგილმდებარეობა). კინტრიშის ტერიტორია გარშემორტყმულია აჭარა-გურიის, ჩაქვის და ქობულეთის ქედებით. ისინი გამოყოფენ ტერიტორიას ჩოლოქის და აჭისწყალის აუზებიდან, გურიასა და შიდა აჭარისგან. კინტრიშის ხეობა შემოსაზღვრულია მთიანი ხეობებით სამი მხრიდან და ღიაა მხოლოდ დასავლეთით შავი ზღვისკენ
2. კინტრიშის დაცული ტერიტორია მდებარეობს აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში, ქობულეთის მუნიციპალიტეტში. აჭარის კიდევ ორი მუნიციპალიტეტი ესაზღვრება კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებს: შუახევი აღმოსავლეთიდან და ქედა – სამხრეთიდან. კინტრიშის სამხრეთ საზღვრის ჩრდილოეთ ნაწილი მიჯნავს კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებს მტირალას ეროვნული პარკისგან. ჩრდილოეთიდან და დასავლეთიდან კინტრიშის დაცულ ტერიტორიები შემოსაზღვრულია ქობულეთის სატყეო ადმინისტრაციის მიწებით (დანართი 2. კინტრიშის დაცული ტერიტორიების საზღვრები).
3. კინტრიშის სახელმწიფო ნაკრძალს უკავია 3 108 ჰა ტერიტორია და მას მართავს კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაცია. მისი ჩრდილოეთ საზღვარი მიჰყვება მდინარე აჭისწყლის ველის წყალგამყოფს. საზღვრები დასავლეთ და სამხრეთ მხრიდან მიჰყვება კინტრიშის ველს, ხოლო აღმოსავლეთ საზღვრები მდინარე ჭერულის ღელეს, რომელიც ჩაედინება მდინარე კინტრიშში.
4. კინტრიშის ეროვნული პარკი იკავებს 10 406 ჰა-ს და მას მართავს კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაცია. ჩრდილოეთ საზღვარი მიჯნავს მას კინტრიშის ნაკრძალისგან და მიჰყვება კინტრიშის ველს. მისი სამხრეთ და აღმოსავლეთ საზღვრები გრძელდება აჭარა-იმერეთის ქედის გასწვრივ. ჩრდილო- დასავლეთი საზღვარი მიჰყვება ქობულეთის ქედს, ხოლო სამხრეთ-დასავლეთი საზღვარი – მორვილის ქედს.

მუხლი 8. კინტრიშის დაცული ტერიტორიები ეროვნულ და ტრანსსაზღვრულ კონტექსტში

1. კინტრიშის დაცული ტერიტორია მიეკუთვნება ბუნების დაცვის საერთაშორისო კავშირის (IUCN) დაცული ტერიტორიების მართვის ორ კატეგორიას: კინტრიშის სახელმწიფო ნაკრძალი – კატეგორია Ia და კინტრიშის ეროვნული პარკი – კატეგორია II. კინტრიშის სახელმწიფო ნაკრძალი ერთ-ერთი ნაკრძალია საქართველოში არსებულ 14 ნაკრძალს შორის, ხოლო კინტრიშის ეროვნული პარკი შედის საქართველოში არსებულ 12 ეროვნულ პარკში.
2. კინტრიშის დაცული ტერიტორიების გარდა, აჭარის დაცულ ტერიტორიებს მიეკუთვნება მტირალას, მაჭახელას და ქობულეთის დაცული ტერიტორიები (დანართი 3. კინტრიშის დაცული ტერიტორიების

ადგილმდებარეობა რეგიონის ფარგლებში).

3. კინტრიშის დაცული ტერიტორიები უშუალოდ ესაზღვრება მტირალას ეროვნულ პარკს, ქმნის რა დაცული ტერიტორიების უწყვეტ მასივს 26 212 ჰა ფართობით.

4. მაჭახელას ეროვნულ პარკთან ერთად კინტრიშის დაცული ტერიტორიები და მტირალას ეროვნული პარკი ქმნიან დაცული ტერიტორიების ქსელს, რომელიც იცავს რეგიონის კოლხურ რელიქტურ ტყეებს.

5. კინტრიშის დაცული ტერიტორიები 3 სხვა დაცულ ტერიტორიასთან ერთად (კოლხეთის ეროვნული პარკი, ქობულეთის დაცული ტერიტორიები და მტირალას ეროვნული პარკი) UNESCO-ს მსოფლიო მემკვიდრეობის უბნად არის ნომინირებული.

მუხლი 9. კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ისტორია

1. კინტრიშის სახელმწიფო ნაკრძალი დაარსდა 1959 წლის 22 იანვარს №506 დადგენილების საფუძველზე, რომლის მიხედვითაც ქობულეთის სატყეო მეურნეობიდან კინტრიშის სახელმწიფო ნაკრძალისთვის გამოიყო 6 000 ჰა ფართობი. 1986 წელს, საქართველოს სსრ სატყეო მეურნეობის სამინისტროს №202 დადგენილების მიხედვით, დამატებით 6 727 ჰა ფართობი გამოიყო მკაცრი დაცვის პირობით და კინტრიშის სახელმწიფო ნაკრძალის ტერიტორიამ შეადგინა 13 893 ჰა.

2. ნაკრძალის შექმნის მიზანი იყო მესამეული კოლხური ტიპის ფლორის და ფაუნის შემონახვა და შესწავლა. დაცვის მთავარ ობიექტებს წარმოადგენდა წაბლის და წიფლის ტყეები მარადმწვანე ბუჩქნარით.

3. კინტრიშის სახელმწიფო ნაკრძალის შექმნამდე კინტრიშის ველი მჭიდროდ იყო დასახლებული. ნაკრძალის სტატუსის მინიჭების შემდეგ მოსახლეობა გადასახლდა ქობულეთის მუნიციპალიტეტის დაბალ ზონაში, თუმცა სეზონურად, თბილ პერიოდში, ადგილობრივი მოსახლეობა ბრუნდებოდა და იყენებდა დაცული ტერიტორიის ფარგლებში არსებულ ბუნებრივ რესურსებს. იმისთვის, რომ შესაძლებელი გამხდარიყო ამ ტერიტორიების სეზონური გამოყენება, 2007 წელს, საქართველოს კანონის „დაცული ტერიტორიების სტატუსის შესახებ“ შესაბამისად, მკაცრი დაცვის ნაკრძალის 3190 ჰა ტერიტორიას შეეცვალა სტატუსი და მიენიჭა კინტრიშის დაცული ლანდშაფტის სტატუსი (2007 წლის 22 ნოემბერი, N5486-III).

4. 2018 წლის 27 დეკემბერს „დაცული ტერიტორიების სტატუსის შესახებ“ საქართველოს კანონში შევიდა ცვლილებები (N4236-რს), რომლის საფუძველზეც შეიქმნა კინტრიშის სახელმწიფო ნაკრძალი (3 108 ჰა) და კინტრიშის ეროვნული პარკი (10 406 ჰა).

მუხლი 10. გეოლოგია და ჰიდროლოგია

1. რელიეფი – კინტრიშის დაცულ ტერიტორიები იკავებს აჭარა-იმერეთის (მესხეთის) ქედის დასავლეთ ნაწილს. რელიეფი მრავალფეროვანი და კომპლექსურია. ტერიტორია ხასიათდება საშუალო სიმაღლის მთებით და მდინარე კინტრიშის და მისი შენაკადების მიერ ფორმირებული ხეობებით. დაცული ტერიტორიები ზღვის დონიდან 300-2,500 მ სიმაღლეზეა გადაჭიმული. ტერიტორიისთვის დამახასიათებელია ნებისმიერი დახრილობის და ექსპოზიციის ფერდობები, რომელსაც ენაცვლება სანაპირო მოვაკებები. უმაღლესი წერტილი კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ფარგლებში არის მთა სარბიელა (2,471 მ ზღვის დონიდან). დაცული ტერიტორიების ფარგლებშია ასევე მოქცეული მთები: პერანგა (2,334მ), გვანცა (2,153 მ), კალვა (1,763 მ), ტურამი (1,379 მ) და კაპრონის სერი (1,354 მ).

2. გეოლოგიური სტრუქტურა – კინტრიშის გეოლოგია ფორმირებულია პალეოცენის, ეოცენის, ოლიგოცენის, პლიოცენის და პოსტ-პლიოცენის პერიოდების დანალექი და ცარცის და მესამეული პერიოდის ვულკანური ქანებით. უფრო ხშირად გვხვდება ბაზალტები, ანდეზიტები და სხვადასხვაგვარი ტუფები და ტუფო-ბრეკჩიები. ზერაბოსელის, ასევე, სოფელ ჭახათის შემოგარენში გავრცელებულია ბაზალტები, ფიქლები, ქვიშაქვები. სოფელ ხინოს ზემო ტერიტორიაზე დომინირებენ კირქვები.

3. ნიადაგები – ნიადაგების ვერტიკალური ზონირება დამახასიათებელია აჭარის რეგიონისათვის. კინტრიშის ხეობაში აღინიშნება შემდეგი ტიპის ნიადაგები (დანართი 4. კინტრიშის დაცული

ტერიტორიების ნიადაგები):

ა) წითელმიწა ნიადაგი დამახასიათებელია 600 მეტრამდე ზღვის დონიდან;

ბ) ყვითელ-ყომრალი ნიადაგები (Ocsic Cambisols გაეროს სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციის (FAO-ს) მიხედვით) გავრცელებულია 1,000 მეტრ სიმაღლემდე ზღვის დონიდან;

გ) ყომრალი ნიადაგი გავრცელებულია 1,000-1,100 მ-დან 1,500-1,880 მ-მდე ზღვრებში ზღვის დონიდან და

დ) მთა-მდელოს კორდიანი და მთა-მდელოს კორდიან-ტორფნარი ნიადაგები კი დამახასიათებელია 1,800-2,600 მ ზღვის დონიდან სიმაღლეზე.

4. კონტრიშის დაცულ ტერიტორიებში ყველაზე მეტად გავრცელებულია ყომრალი ტიპის ნიადაგები.

5. ჰიდროლოგია

ა) კონტრიშის დაცული ტერიტორიები მდიდარია ჰიდროლოგიური რესურსებით (დანართი 5. ჰიდროლოგიური რუკა). აქ არის მცირე და საშუალო ზომის მდინარეები. კონტრიშის წლის აუზის საერთო ფართი შეადგენს 284 კმ², რომლის უდიდესი ნაწილი მდებარეობს დაცული ტერიტორიების ქვედა მხარეს. კონტრიშის აუზი მოიცავს მდინარე კონტრიშსა და მის შენაკადებს. მდინარე კონტრიში იწყება ზღვის დონიდან 2,400 მ სიმაღლეზე ხინოს მთიდან და უერთდება შავ ზღვას ქობულეთთან ახლოს. მისი სიგრძე შეადგენს 45 კილომეტრს. მდინარის მხოლოდ 25-კილომეტრიანი ნაწილი მიედინება კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ფარგლებში;

ბ) მდინარე კონტრის გააჩნია ბევრი შესართავი. მდინარის ზედა მხარეს სოფელ დიდვაკესთან უერთდება ჭიდილის ღელე და წერაქვათი ღელე, შემდეგ ხენკა და კობრონის წყალი და კინკიში, ზერაბოსელთან ახლოს. სხვა, მცირე შენაკადები, მათ შორის საკირისღელე, მიზანათი ღელე, ლაშქის ღელე, წერულა, მაღალხევი, საკირეა, აბშილა და ბოლქვაძეები;

გ) ზოგიერთი მდინარე წარმოქმნის ჩანჩქერებს კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ფარგლებში. აქ არის 30 მ სიმაღლის მდინარე მისანათის ჩანჩქერი და ორსაფეხურიანი 70 მეტრი სიმაღლის ჩანჩქერი მდინარე ჩრდიალაზე. კონტრიშის დაცული ტერიტორიები ასევე მდიდარია წყაროებით;

დ) მდინარეები და მცირე ღელეები ძირითადად იკვებებიან წყაროებით და ალპური და სუბ-ალპური მთებიდან თოვლი დნობის შედეგად წარმოქმნილი წყლებით. კოკისპირული წვიმების დროს მდინარე კონტრიშის ნაკადის დებიტმა შეიძლება მიაღწიოს 60-90 მ³/წმ-ში;

ე) კონტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე ასევე არის ორი ტბა. ტბიყელის ტბა მდებარეობს 2,200 მ სიმაღლეზე ზღვის დონიდან. ის იკვებება გრუნტის წყლებით და ატმოსფერული ნალექებით. დიდვაკის ტბაც ასევე დაცული ტერიტორიის ფარგლებშია.

მუხლი 11. კლიმატი

1. კლიმატი კონტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე არის ტენიანი და თბილი. მაგრამ, არამარტო მისი გაშლილი მდებარეობა განაპირობებს კლიმატს დაცულ ტერიტორიებზე, არამედ შავი ზღვის სიახლოვე და ტერიტორიის კომპლექსური ოროგრაფია. კონტრიშის დაცული ტერიტორიები არის უკიდურესად ნესტიანი მისი შავ ზღვასა და აჭარა-იმერეთის ქედს შორის მდებარეობის გამო. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ვერტიკალური ზონირების შედეგია კლიმატის ვერტიკალური ზონალურობა დაცული ტერიტორიების ფარგლებში.

2. ზღვის დონიდან 500 მ სიმაღლემდე, სადაც გადის შერეული კოლხური ტყეების ზედა საზღვარი, საშუალო ტემპერატურა შეადგენს 12⁰C. ყველაზე ცივი თვეა იანვარი. საშუალო ტემპერატურა აგვისტოში არის 24⁰C. აბსოლუტური მინიმუმი იშვიათად ჩამოდის 10⁰C-ის ქვემოთ.

3. 500-1,000 მ სიმაღლეზე ზღვის დონიდან, ზომიერად ცივი ზამთარი ხანგრძლივი თოვლის საფარით

ჩვეულებრივი მოვლენაა. ზაფხული არის თბილი და ხანგრძლივი. ნალექების რაოდენობა არის 2,500 მმ-ზე მეტი. საშუალო წლიური ტემპერატურა შეადგენს 10-11⁰C. აბსოლუტური მინიმალური ტემპერატურა არის - 12⁰C.

4. 1,000-1,800 მ სიმაღლეზე ზღვის დონიდან, საშუალო ტემპერატურა შეადგენს 8.5-9⁰C. ყველაზე ცივი თვე არის იანვარი - საშუალო ტემპერატურით 0.5⁰C. აბსოლუტური მინიმალური ტემპერატურა მერყეობს - 16-17⁰C ფარგლებში. ყველაზე თბილი თვე აგვისტოა, საშუალო ტემპერატურით 15-15.5⁰C. ნალექების წლიური რაოდენობა არის 3000 მმ.

5. 1,800-2,400 მ სიმაღლის ზღვრებში ზაფხული მოკლეა და ზამთარი გრძელი. ვეგეტაციის პერიოდი გრძელდება 3.5-4.5 თვე. თოვლის საფარი გვიან გაზაფხულზე ჩვეულებრივი მოვლენაა.

მუხლი 12. ლანდშაფტები და ბუნებრივი გარემო

1. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ლანდშაფტები შემდეგნაირია (დანართი 6. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ლანდშაფტები):

- ა) მთისწინეთის ბორცვიანი ეროზიულ-დენუდაციური ლანდშაფტი კოლხურ ტყეებთან ერთად;
- ბ) ქვედა მთის ეროზიულ-დენუდაციური ლანდშაფტი კოლხური ჰემიჰილეებით;
- გ) საშუალო მთის ეროზიულ-დენუდაციური ლანდშაფტი წიფლნარი და წიფლნარ-წაბლნარი ტყეებით, მარადმწვანე ქვეტყით ზოგან შქერიანით (*Rhododendron ponticum* L.);
- დ) საშუალო მთის ეროზიულ-დენუდაციური ლანდშაფტი წიფლნარ-მუქწიწვიანებითა და მუქწიწვიანებით (აღმოსავლური ნამვი, კავკასიური სოჭი), მარადმწვანე ქვეტყით;
- ე) ჰიდრომორფული და სუბჰიდრომორფული ლანდშაფტები: დაჭაობებული უბნები და ჭალის ლანდშაფტების არეალები არყის ხის, ზოგან ფიჭვის (კავკასიური ფიჭვის, კოხის ფიჭვის) ტყეებითა და პონტოური მუხის დაბალტანიანი ტყეებით;
- ვ) მაღალი მთის დენუდაციური და პალეოგლაციალური ლანდშაფტი მაღალბალახოვანი და ხშირბალახოვანი მდელოების კომპლექსით, ბუჩქნარებითა და ტანბრეცილი ტყეებით (წიფლისა და არყის ხის);
- ზ) ზედა მთის ეროზიულ-დენუდაციური, იშვიათად პალეოგლაციალური ლანდშაფტი და ჭალის ლანდშაფტის არეალები.

2. კონტრიშის დაცული ტერიტორიის მცენარეული საფარი საქართველოს მცენარეულობის ზონირების მიხედვით განეკუთვნება დასავლეთ კავკასიურ-კოლხურ ტიპს (ზაზანაშვილი და სხვ., 2000) და ხასიათდება ვერტიკალური ზონალობით. ტერიტორიის ფარგლებში გვხვდება ტენიანი თერმოფილური კოლხური ფართოფოთლოვანი ტყის ზონა, ტენიანი წიფლის ტყის ზონა, შერეული ტენიანი წიწვოვანი ტყის ზონა, სუბ-ალპური ტანბრეცილი ტყის და სუბ-ალპური მდელოები ზონები. ვერტიკალური ზონირების და მიხედვით აღსანიშნავია შემდეგი ჰაბიტატები:

- ა) ტენიანი თერმოფილური კოლხური ფართოფოთლოვანი ტყე გვხვდება ზღვის დონიდან 100-1,200 მ ფარგლებში და გააჩნია 2 ქვე-ზონა: შერეული ფართოფოთლოვანი ტყის ზოლი და წაბლის ტყის ზოლი. შერეული ფართოფოთლოვანი ტყე გვხვდება 500 მ სიმაღლემდე, მაშინ, როდესაც წაბლის ტყის ზოლი გადაჭიმულია 500-1,100 მ სიმაღლეზე. შერეული ფართოფოთლოვანი ტყეები შედგება 14-20 მ სიმაღლის სახეობებისგან, რომელთა შორისაა აღმოსავლური წიფელი (*Fagus orientalis* Lipsky), კავკასიური რცხილა (*Carpinus caucasica* Grossh), კავკასიური ცაცხვი (*Tilia begoniifolia* Stev (*Tilia caucasica* Rupr.)), წაბლი (*Castanea sativa* Mill) და სხვ. და ქვეტყე - 4-12 მ სიმაღლის ხეები და ბუჩქნარი, ძირითადად თბილი (*Corylus avellana* Linne), ხეჭრელი (*Frangula alnus* Mill), ჩვეულებრივი ძახველი (*Viburnum opulus* Linne), ანწლი (*Sambucus nigra* Linne), etc.) და 2-3 მ სიმაღლის მარადმწვანე და ფართოფოთლოვანი ბუჩქნარი, როგორებიც არის შქერი (*Rhododendron ponticum* Linne), წყავი (*Laurocerasus officinalis* M.Roem), კოლხური ბაბგი (*Ilex colchica* Pojark), კოლხური ბზა (*Buxus colchica*

Pojark), იელი (*Rhododendron luteum Sweet*), ხისმაგვარი შტომი (*Vaccinium arctostaphylos Linne*), და უფრო იშვიათი ევროპული ჭანჭყატი (*Euonymus leiophlea L.*). ლიანები, როგორცაა კოლხური სურო (*Hedera colchica C.Koch*), კატაბარდა (*Clematis vitalba Linne*), სვია (*Humulus lupulus Linne*), მაკრატელა (*Periploca graeca Linné*), ცხრატყავა (*Lonicera caprifolium Linne*) რომლებიც ტიპურია შერეული კოლხური ტყისთვის. აქ აგრეთვე გვხვდება ბალახოვანი მცენარეულობა.

ბ) წაბლის ტყეები გავრცელებულია 500 და 1,000-1,100 მ სიმაღლეზე ზღვის დონიდან და დომინირებს ჩვეულებრივი წაბლი (*Castanea sativa Mill*) და აღმოსავლეთის წიფელი (*Fagus orientalis Lipsky*) ძირითადად. გარდა ამისა, გვხვდება შემდეგი სახეობები: კავკასიური რცხილა (*Carpinus caucasica Grossh*), მურყანი (*Alnus barbata C.A. Mey*), კავკასიური ცაცხვი (*Tilia caucasica Rupr.*, *Tilia begoniifolia Stev* (*Tilia caucasica*)), აღმოსავლური ნაძვი (*Picea orientalis (L.) Peterm*), შიშველი თელადუმა (*Ulmus scabra Mill. (Syn – Ulmus grabla)*). ქვედა იარუსი შედგება კოლხური ქვეტყისგან ბუჩქნართან ერთად (დეკას, მოცვს და სხვა). ლიანებიდან აქ გვხვდება კოლხური სურო (*Hedera colchica C. Koch*), კატაბარდა (*Clematis vitalba Linne*), სვია (*Humulus lupulus Linne*), მაკრატელა (*Periploca graeca Linne*).

გ) წიფლის ტყის სარტყელი გავრცელებულია 1,000-2,100 მ სიმაღლეზე. აღმოსავლურ წიფელთან ერთად (*Fagus orientalis Lipsky*) ქვედა საზღვარში გავრცელებულია ჩვეულებრივი წაბლი (*Castanea sativa Mill*), კავკასიური რცხილა (*Carpinus caucasica Grossh*), კავკასიური ცაცხვი (*Tilia caucasica*), და კოლხური ქვეტყე, რომელიც შედგება იელის (*Rhododendron ponticum Linne*), ხისმაგვარი შტომის (*Vaccinium arctostaphylos Linne*), იელი (*Rhododendron luteum Sweet*), პონტოს შქერი (*Rhododendron ponticum L.*), უნგერნის შქერი (*Rhododendron ungerii L.*), კავკასიური დეკა (*Rhododendron caucasicum Pall.*), და სხვა სახეობებისგან. ზედა საზღვარზე შესაძლოა აღმოსავლური წიფელი და კავკასიური (ნორდმანის) სოჭის ცალკეულ სახეობებთან (*Abies nordmanniana (Stev.) Spach*) და აღმოსავლურ ნაძვთან (*Picea orientalis (L.) Peterm*) ერთად იყოს წარმოდგენილი.

დ) წიწვოვანი ტყეები გვხვდება 1,800-2,100 მ სიმაღლეზე ზღვის დონიდან. ეს სარტყელი წარმოდგენილია კავკასიური სოჭის (*Abies nordmanniana (Stev.) Spach*), აღმოსავლური ნაძვის (*Picea orientalis (L.) Peterm*) და აღმოსავლურ წიფელის (*Fagus orientalis Lipsky*) ტყეებით კოლხურ ქვეტყესთან ერთად.

ე) სუბალპური ტანბრეცილი ტყე, ბუჩქნარი და სუბალპური მდელოები გავრცელებულია 1,800-2,400 მ სიმაღლეზე. აღმოსავლური წიფლის (*Fagus orientalis Lipsky*) ტიპურ ტანბრეცილ ტყეებთან ერთად გვხვდება მეჭეჭიანი არყი, ლიტვინოვის არყი (*Betula litwinowii Doluch*), ასევე ენდემური და რელიქტური სახეობები: მედვედევის არყი (*Betula medwedewii Regal*), პონტოს მუხა (*Quercus pontica C.Koch*), ხეჭრელი (*Rhamnus imeretina Booth*), მთის მოცხარი (*Ribes biebersteinii Berland*). ბუჩქნარიანი ქვეტყე მდიდარია მცენარეული სახეობებით, მათ შორის დეკა (*Rhododendron caucasicum Pall*), წყავი (*Laurocerasus officinalis M.Roem*), კოლხური ბაძგი (*Ilex colchica Pojark*), დაფნა (*Daphne albocviana Linne*), და სხვ. მაღალი ბალახოვანი მცენარეულობიდან – გუგულის სელი (*Polystichum lobatum (Huds.) C. Presl.*), ირმის ენა (*Phyllitis scolopendrium (L.) Newman*), მედვედევის ისლი (*Carex medwedewii Leskov*), ისლურა (*Luzula pseudosudetica V.Krecz*), კესანე (*Myosotis amoena Ruprand others*) არის წარმოდგენილი აქ. კოლხური დეკიანები წარმოდგენილია დეკას (*Rhododendron caucasicum Pall*) დამოუკიდებელი სახეობებით ჩრდილო და დასავლეთ ფერდობებზე.

ვ) სუბალპურ მდელოებზე გვხვდება მაღალი ბალახოვანი მცენარეულობა და შედგება სამი ძირითადი – მარცვლოვანი კულტურების, მარცვლოვან-ნაირბალახოვანი და ნაირბალახოვანი მდელოებისგან. ყვითელთავთავა (*Anthoxanthum odoratum Linne*), მახრჩობელა (*Deschampsia caespitosa (L.) P. Beauv.*), ოქროშვრია (*Trisetum flavescens Linne*), ტიმოთეს ბალახი (*Phleum alpinum Linne, Ph. Nodosum. Linne*) სახეობები, ალპური ლურჯი ბალახი (*Poa supina Schrad., P. Alpina Linne*), ველის წივანა (*Festuca supina Schur.*), ანემონი (*Anemone fasciculata Linne*), ბეტონიკა (*Betonica grandiflora*), კავკასიური კულმუხო (*Inula glandulosa Lamand*) ტიპურია 2,200-2,400 სიმაღლეზე მდებარე მინდვრებისთვის.

ზ) ნაშალ-ღორღიანებისთვის დამახასიათებელია მარწყვბალახი (*Potentilla brachypetala Fisch. & C.A.Mey. ex Lehm*), ქოთანა (*Silene physocalyx Ledeb.*), პაედოროტელა (*Paederotella pontica Rupr/ex Boiss*), პონტოს მუზარადა (*Scutellaria pontica C.Koch*), ფხიჯები (*Saxifraga repanda Willd ex Sternb*), და დიყი (*Heracleum albovii Manden*).

თ) კინტრიმის დაცული ტერიტორიები მოიცავს ჰაბიტატებს, რომლებიც ითვლება ზურმუხტის ქსელის

ნაწილად. ეს არის მაღალ პრიორიტეტული ტერიტორიების ქსელი, რომელიც ითვალისწინებს პან-ევროპული ველური ფლორისა და ფაუნის და მათი ბუნებრივი ჰაბიტატის შენარჩუნებას, რომელიც 1998 წელს დაიწყო ევროპის საბჭოს მიერ როგორც მათი სამუშაოს ნაწილი ევროპის ველური ბუნებისა და ბუნებრივი ჰაბიტატების კონსერვაციის შესახებ კონვენციის (ბერნის კონვენცია). კინტრიშის დაცული ტერიტორიები თავისი სრული ფართობით (13,437ჰა) ოფიციალურად წარმოადგენს ზურმუხტის ქსელის საიტს (ნოემბერი, 2018), რეგისტრაციის ნომრით GE0000014 –Kintrishi (დანართი 7: ზურმუხტის ქსელის ადგილები კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე).

3. წიფლის ტყის მასივები, ოლიგოტროფული ტენიანი საძოვრები, ბალკანო-პონტოს ნამკნარები, კავკასიური ნამკნარების ტყეები, ტენიანი საძოვარი სავარგულები კინტრიშის დაცულ ტერიტორიების ზურმუხტის ქსელის შემადგენელი ჰაბიტატებია.

მუხლი 13. ბიომრავალფეროვნება

1. ფლორა და მცენარეულობა

ა) კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ფლორა მდიდარია სხავადასხვა სახეობებით. აჭარის ფლორის თითქმის ნახევარი (48.72%) გვხვდება აქ. 895 ჭურჭელბოჭკოვანი მცენარე არის აღწერილი კინტრიშის დაცულ ტერიტორიაზე (დანართი 8. სახეობების ჩამონათვალი). კინტრიში წარმოადგენს მესამეული პერიოდის თერმოფილური წარმომადგენლების ერთ-ერთ თავშესაფარს, რომლებიც შემორჩნენ გამყინვარების ეპოქიდან. ამ რაიონში თავმოყრილია რელიქტური და ენდემური სახეობები.

ბ) კინტრიშის ტერიტორიაზე არსებული ფლორის სახეობები გაერთიანებულია 116 ოჯახში. სასიცოცხლო ფორმების მიხედვით აქ არის 36 სახის ხე (აჭარის ველური ბუნების ველურად ზრდადი ხეების 63%), 55 სახის ბუჩქი (78%), 19 სახეობა, რომელიც იზრდება ხის ან ბუჩქის სახით (50%), 5 სახის ხვიარა მცენარე (46%) და 591 სახის ბალახოვანი მცენარე (35.6%). არაადგილობრივი ფლორა წარმოდგენილია 43 სახეობით (აჭარის ფლორის არაადგილობრივი სახეობების 18%).

გ) საქართველოს „წითელი ნუსხისა“ და „წითელი წიგნის“ კანონის (2006) შესაბამისად 13 სახეობა დაცულია (აჭარის ფლორის სახეობების 61.9% დაცულია წითელი წიგნით); მცენარეების 193 სახეობა რეკომენდებულია კავკასიის წითელ ნუსხაში შესატანად (მცენარეთა საერთო რაოდენობიდან 69.4% რეკომენდებულია წითელ წიგნში შესატანად). 7 სახეობა დგას გადაშენების საფრთხის წინაშე IUCN-ის წითელი ნუსხის მიხედვით.

დ) კინტრიშის დაცულ ტერიტორიაზე გავრცელებულია: დეკორატიული მცენარეების 153 სახეობა, სამკურნალო მცენარეების 144 სახეობა, საკვები 91 სახეობის მცენარე. აჭარის რეგიონის ველური მცენარეულობის 78.1% გამოიყენება ტრადიციულ დეკორატიულ მეზღობაში და ლანდშაფტურ დიზაინში, ხოლო აჭარის რეგიონის ველური მცენარეულობის 100% გამოიყენება ტრადიციულ კულინარიაში.

2. მცენარეთა ენდემური და რელიქტური სახეობები და საქართველოს „წითელ წიგნში“ ან/და ბუნების დაცვის საერთაშორისო კავშირის გადაშენების საფრთხის ქვეშ მყოფი სახეობების წითელი წიგნში შეტანილი მცენარეთა სახეობები:

ა) კინტრიშის დაცული ტერიტორიები უაღრესად მდიდარია ენდემური სახეობებით. 895 ჭურჭელბოჭკოვანი სახეობის გარდა, 144 სახეობა არის ენდემური, რომელიც შეადგენს აჭარის ენდემური ფლორის 66.5%-ს. 64 სახეობა არის ენდემური კავკასიისთვის, 17 – საქართველოსთვის, 54 არის კოლხური ენდემი და 9 მიეკუთვნება აჭარა-ლაზეთის ენდემურ ჯგუფს. ენდემური სახეობების ჩამონათვალი მოყვანილია დანართში 8.

ბ) კინტრიშის დაცული ტერიტორიები ცნობილია რელიქტური მცენარეული სახეობების მრავალფეროვნებით. მესამეული თერმოფილური სახეობები ტიპურია ამ რეგიონისთვის. ზოგიერთი რელიქტური სახეობების სია წარმოდგენილია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში.

ცხრილი 2. რელიქტური სახეობები კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებში

№	სახეობები
1	უნგერნის შქერი (<i>Rhododendron ungerii</i> Trautv.)
2	აღმოსავლური წიფელი (<i>Fagus orientalis</i> Lipsky)
3	ჩვეულებრივი წაბლი (<i>Castanea sativa</i> Mill)
4	ჩვეულებრივი კაკალი (<i>Juglans regia</i> L.)
5	იმერული მუხა (<i>Quercus imeretina</i> Stev. Ex Malleev)
6	თელა – შიშველი თელადუმა (<i>Ulmus glabra</i> Huds.)
7	კოლხური ჯონჯოლი (<i>Staphylea colchica</i> Stev.)
8	კოლხური ლეღვი (<i>Ficus carica</i> L.)
9	კოლხური ბზა (<i>Buxus colchica</i> Pojark.)

3. 36-მდე სახეობა ითვლება გადაშენების საფრთხის ქვეშ გლობალურად ან ეროვნული მასშტაბით, ან შეტანილია როგორც გადაშენების საფრთხის ქვეშ ან გადაშენების საფრთხესთან ახლოს მყოფი ბუნების დაცვის საერთაშორისო კავშირის საქართველოს ენდემური მცენარეების წითელი წიგნის მიხედვით. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების გადაშენების საფრთხის ქვეშ მყოფი სახეობები მოყვანილია ცხრილში 3, ქვემოთ. ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ კონტრიშის დაცული ტერიტორიების მიმდებარე ტერიტორიებზე ხვდება უთხოვარის (*Taxus baccata* L.) ცალკე მდგომი კორომები.

ცხრილი 3. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების გადაშენების საფრთხის ქვეშ მყოფ მცენარეთა სახეობები

№	სახეობები	კონტრიში	გადაშენების საფრთხის ქვეშ მყოფი მცენარეების IUCN-ის წითელი ნუსხა	კავკასიური ენდემური სახეობების წითელი ნუსხა (2013)	საქართველოს წითელი ნუსხა (2014)
1	<i>Arafoe aromatica</i> M.Pimen. & Lavrova (არაფოე)	1		VU B1ab(ii)+2ab(ii)	
2	<i>Astragalus doluchanovii</i> Manden.* (გლერძი)	1		VU D2	
3	<i>Betula medwediewii</i> Regel* (მედევედევის არყი)	1	DD (2014)	VU B1ab(iii,v)	VU
4	<i>Buxus colchica</i> Pojark. (კოლხური ბზა)	1	LR/NT (1998)		VU
5	<i>Castanea sativa</i> Mill. (ჩვეულებრივი წაბლი)	1	LC (2017)		VU
6	<i>Cerastium oreades</i> Schischk. (პირთეთრა)	1		NT	
7	<i>Chaerophyllum astrantiae</i> Boiss.& Bal. (ლიმი)	1	NT (2008)	NT	

8	<i>Dactylorhiza euxina</i> (Nevski) Czerep. (ორქიდეა)	1	NT (2008)		
9	<i>Daphne albowiana</i> Woronow ex Pobed. (აღბოვის მაჯალღვერი)	1		EN B2ab(iii)	EN
10	<i>Epimedium colchicum</i> (Boiss.) Trautv.* (კოლხური ჩიტინწვივა)	1		NT	
11	<i>Galanthus krasnovii</i> A. Khokhr.* (თეთრყვავილა)	1		EN B2ab(iii,v)	
12	<i>Grossheimia polyphylla</i> (Ledeb.) Holub.* (მრავალფოთოლა ხახვისთავა)	1		NT	
13	<i>Juglans regia</i> L. (კაკლის ხე)	1	LC (2017)		VU
14	<i>Laserpitium affine</i> Ledeb.* (მხგავსი ლაზერპიციუმი)	1		EN B1ab(iii)+2ab(iii)	
15	<i>Laurus nobilis</i> L. (კეთილშობილი დაფნა)	1	LC (2017)		VU
16	<i>Myosotis lazica</i> M.Pop.* (ლაზური კესანე)	1	NT (2008)	NT	
17	<i>Onobrychis meschetica</i> Grossh. (მესხეთის ესპარცეტი)	1	NT (2008)	NT	
18	<i>Oxytropis lazica</i> Boiss.	1		NT	
19	<i>Onobrychis kemulariae</i> Chinth. (კემულარიას ესპარცეტი)	1		VU D2	
20	<i>Paederotella pontica</i> (Rupr.exBoss.) Kem-Nath.* გიტარისფოთოლა თავყვითელა	1		VU B2ac(ii)	
21	<i>Paeonia macrophylla</i> (Albov) Lomak.* /დიდფოთოლა იორდასალამი	1		VU B1ab(iii,v)	
22	<i>Psephellus adjaricus</i> (Albov) Grossh.* /აჭარული ფსევდელუსი/	1	CR B2ab(iii,v) (2008)	CR B2ab(iii,v)	
23	<i>Quercus hartwissiana</i> Steven (ჰართვისის მუხა)		DD (2017)		VU
24	<i>Quercus imeretina</i> Steven ex Woronow* (იმერული მუხა)	1		VU B2ab(iii)	VU
25	<i>Quercus pontica</i> K.Koch*(პონტოს მუხა)	1		VU B2ab(iii)	VU
26	<i>Ranunculus vermirrhizus</i> Khokhr. (ზაია)	1		CR B1ab(i,ii,iii)+2ab(i,ii,iii)	
27	<i>Rhododendron ungerii</i> Trautv.* (უნგერნის შქერი)	1		VU B1ab(iii)	VU
28	<i>Senecio pandurifolius</i> C.Koch	1		NT	
29	<i>Salix kikodseae</i> Goerz* (ქიქოდის ტირიფი)	1		VU	VU
30	<i>Scabiosa adzharica</i> Schchian.*	1	EN B1ab(iii)+2ab(iii) (2008)	EN B1ab(iii)+2ab(iii)	

	(აჭარული ფოლიო)				
31	<i>Staphylea colchica</i> Steven* (კოლხური ჯონჯოლი)	1		VU A2c; B1ab(iii)+2ab(iii)	VU
32	<i>Swida koenigii</i> (C.K. Schneid.) Pojark. ex Grossh.*	1		VU B2ab(iii)	
33	<i>Tripleurospermum szowitzii</i> (DC.) Pobed.	1		VU D2	
34	<i>Ulmus glabra</i> Huds. (შიშველი თელადუმა)	1	DD (2017)		EN
35	<i>Verbascum adzhagicum</i> Gritzenko (აჭარული ქერიფელა)	1		VU D2	
36	<i>Viola orthoceras</i> Ledeb.* (სწორქიანი ია)	1		VU B1ab(iii)+2ab(iii)	

4. ფაუნა, მათ შორის ეროვნულ ან გლობალურ დონეზე გადაშენების საფრთხის ქვეშ ან გადაშენების საფრთხესთან ახლოს მყოფი სახეობები:

ა) ფაუნის შესახებ მონაცემები საჭიროებს განახლებას და შემდგომ კვლევებს. არსებული მონაცემებით, ძუძუმწოვრების 38 სახეობა ცნობილია ან შესაძლებელია ვივარაუდოთ კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე, მათი ჰაბიტატის მიმართ მოთხოვნების შესაბამისად. (დანართი 9. ძუძუმწოვართა ჩამონათვალი). აღნიშნული 38 სახეობიდან 5- საქართველოს წითელ ნუსხაშია შეტანილი. 3 მათგანი მოწყვლადია: სამხრეთული ცხვირნალა (*Rhinolophus euryale*), კავკასიური ციყვი (*Sciurus anomalus*) და წავი (*Lutra lutra*). ორი სახეობა იმყოფება გადაშენების საფრთხის წინაშე: მურა დათვი (*Ursus arctos*) და არჩვი (*Rupicapra rupicapra*); ერთი სახეობა – ფოცხვერი (*Lynx lynx*) კრიტიკულად გადაშენების საფრთხის ქვეშაა. კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე გავრცელებული სახეობები რომლებიც ითვლება გადაშენების საფრთხის წინაშე როგორც ეროვნულ, ისე გლობალურ დონეზე, მოყვანილია ცხრილი 4-ში.

ცხრილი 4. კინტრიშის დაცული ტერიტორიების გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი ძუძუმწოვრები

ჩვეულებივი დასახელება	ლათინური დასახელება	კავკასიური ენდემური	საქართველოს წითელი ნუსხა	IUCN-ის წითელი ნუსხა
ფოცხვერი	<i>Lynx lynx</i>		CR	LC
პრომეთეს მემინდვრია	<i>Prometheomys schaposchnikovi</i>	ü	VU	NT
არჩვი	<i>Rupicapra rupicapra</i>		EN	LC
კავკასიური ციყვი	<i>Sciurus anomalus</i>	ü	VU	LC
მურა დათვი	<i>Ursus arctos</i>		EN	LC

5. ფრინველთა 147 სახეობა ცნობილია ან შესაძლებელია ვივარაუდოთ კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე, მათი ჰაბიტატის მიმართ მოთხოვნების შესაბამისად 147 სახეობიდან 43 წარმოადგენს მთელი წლის განმავლობაში მუდმივ მაცხოვრებელს და ისინი ბუდობენ კვლევის რაიონის ფარგლებში. კავკასიური როჭო (*Lyrurus mlkosiewiczzi*), და ჭოტი (*Aegolius funereus*) მიეკუთვნებიან წლის განმავლობაში მცხოვრებ ბინადართ და არიან საქართველოს წითელ ნუსხის ჩამონათვალში, როგორც

მოწყვლადი სახეობები. სხვადასხვა კვლევების თანახმად 35 სახეობა ბუდობს კინტრიშის დაცული ტერიტორიის ფარგლებში და არ იმყოფება აქ სხვა სეზონზე. 59 სახეობა არის მიგრანტი სახეობა და ზამთრობით სტუმრობს ტერიტორიას. მაგალითად მცირე კირკიტა (*Falco naumanni*) და თვალშავი (*Falco vespertinus*) არიან გადაშენების საფრთხის ქვეშ საქართველოს წითელი ნუსხის მიხედვით, ხოლო კასპიური შურთხი (*Tetraogallus caspius*) მოწყვლადი სახეობაა. ისინი არ არიან კინტრიშის დაცული ტერიტორიების მუდმივი ბინადრნი და მხოლოდ სტუმრობენ მას. 10 სახეობა არის მოხეტიალე და მხოლოდ რამდენჯერმე მოხდა მათი დაფიქსირება ამ ტერიტორიაზე (დანართი 10. ფრინველების ჩამონათვალი). სულ საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილია ფრინველების 16 სახეობა. ამავე დროს 8 მათგანი არის შეტანილი IUCN-ის წითელ ნუსხაში: ორი სახეობა საფრთხის ქვეშაა, ორია მოწყვლადი და ორი – გადაშენების საფრთხესთან ახლოს მდგომი (ცხრილი 5).

ცხრილი 5. გლობალურად გადაშენების საფრთხის ქვეშ და გადაშენების საფრთხესთან ახლოს მყოფი სახეობები კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე

№	Species	IUCN Red List
1 ფასკუნჯი	<i>Neophron percnopterus</i>	EN
2 გავაზი	<i>Falco cherrug</i>	EN
3 დადი მყივანი არწივი	<i>Clanga clanga</i> (formerly <i>Aquila clanga</i>)	VU
4 ბუქობის არწივი	<i>Aquila heliaca</i>	VU
5 სვავი	<i>Aegypius monachus</i>	NT
6 თვალშავი	<i>Falco vespertinus</i>	NT
7 კრავიჭამია	<i>Gypaetus barbatus</i>	NT
8 კავკასიური როჭო	<i>Lyrurus mlokosiewiczii</i> (<i>Tetrao mlokosiewiczii</i>)	NT

6. რეპტილიები: რეპტილიების 9 სახეობა ცნობილია ან შესაძლებელია ვივარაუდოთ კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე, მათი ჰაბიტატის მიმართ მოთხოვნების შესაბამისად. მათ შორის მიჩნეულია, რომ კავკასიური გველგესლას (*Vipera kaznakovi*) ემუქრება გაქრობა, როგორც საქართველოში ისე მთელ მსოფლიოში. დიდთავიანი წყლის გველი (*Natrix megaloccephala*) IUCN-ის წითელ ნუსხაში აღნიშნულია, როგორც მოწყვლადი სახეობა (დანართი 11 რეპტილიების და ამფიბიების ნუსხა).

7. ამფიბიები: ამფიბიების 8 სახეობაა ცნობილია ან შესაძლებელია ვივარაუდოთ კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე, მათი ჰაბიტატის მიმართ მოთხოვნების შესაბამისად. ხუთი მათგანი ითვლება კავკასიის ენდემურ სახეობად. მათ შორის ერთი სახეობა, კავკასიური სალამანდრა (*Mertensiella caucasica*) არის მოწყვლადი, როგორც საქართველოს, ისე მსოფლიო მასშტაბით. ორი მათგანი, ჩრდილოეთის მცირეაზიური ტრიტონი (*Triturus bittatus* (*Ommatotriton ophryticus*)) და კავკასიური ჯვარულა (*Pelodytes causicus*) შეტანილია IUCN-ის წითელ ნუსხაში როგორც გადაშენების საფრთხესთან ახლოს მდგომი სახეობა (დანართი 11 რეპტილიების და ამფიბიების ნუსხა).

8. ლიტერატურული მონაცემების თანახმად თევზების 15 სახეობა იქნა აღწერილი მდინარე კინტრიშში. კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ფარგლებში მხოლოდ 3 სახეობა გვხვდება: ტრანსკავკასიური ფრიტა (*Alburnoides fasciatus*), შავი ზღვის ორაგული (*Salmo labrax*) და მდინარის კალმახი (*Salmo trutta fario*). თევზის სახეობების ჩამონათვალი საჭიროებს განახლებას და გადამოწმებას.

9. უხერხემლოები: კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე უხერხემლოთა მრავალფეროვანი სახეობა ბინადრობს. ობობასმაგვართა დაახლოებით 45 სახეობა, 15 სახეობის ჭრიჭინა, 10 სახეობის კალია არის

შემჩნეული კდტ-ში. კდტ მდიდარია პეპლების სახეობებით, მხოლოდ ერთი, ნიმფალიდების (*Nymphalidae*) ოჯახი წარმოდგენილია 30 სახეობით. ფუტკრის 15-ზე მეტი სახეობა ბინადრობს კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე რომლებიც მოიცავს გადაშენების საფრთხის ქვეშ მყოფ სახეობებს, როგორცაა იისფერი კელა დურგალი (*Xylocopa violacea*). აქ ბინადრობს ასევე კინტრიშის ენდემური ჭიაყელა (*Allobophora kintrishiana*), 44 ადგილობრივი და რეგიონისთვის დამახასიათებელი მოლუსკი, ასევე კიბოსნაირები, მათ შორის კოლხური ფართოფეხა კიბო (*Astacus colchicus*).

10. ხერხემლიანთა რელიქტური და ენდემური სახეობები: კინტრიშის დაცული ტერიტორია მდიდარია ენდემური სახეობებით. ძუძუმწოვრების 12 სახეობა, ფრინველების 3 სახეობა, რეპტილიების 5 და ამფიბიების 5 სახეობა – ამას დამატებული უცნობი, მაგრამ სავარაუდოდ ენდემურ და რელიქტურ უხერხემლოთა დიდი რაოდენობა, რომლებიც ითვლებიან ენდემურად კავკასიისთვის ან საქართველოსთვის (მაგ., კინტრიშის ენდემური ჭიაყელა (*Allobophora kintrishiana*)) (დანართი 12-ში წარმოდგენილია ენდემურ სახეობათა ნუსხა).

11. კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ძირითადი ბიომრავალფეროვნება და ბუნებრივი ფასეულობები

ა) კოლხური შერეული ტყე თავისი ფლორით და ფაუნით: პოლიდომინანტური და წიფელი-წაბლის ტყეები მარადმწვანე ქვეტყესთან ერთად. ისინი შედგება რელიქტური, ენდემური და გლობალური და საქართველოს მასშტაბით გადაშენების საფრთხის ქვეშ მყოფი სახეობებისგან. გავრცელებულ სახეობებს მიეკუთვნება აღმოსავლური წიფელი (*Fagus orientalis* Lipsky), წაბლი (*Castanea sativa* Mill) და სხვა მრავალი. ქვეტყეს ქმნის კოლხური ბუჩქი (*Buxus colchica* Pojark.), შქერი (*Rhododendron ponticum* L.), ბადგი (*Ilex colchica* Pojark.), და სხვ. მათი გავრცელების არეალი ასევე წარმოადგენს თავშესაფარს არა მარტო ისეთი ენდემური და რელიქტური სახეობებისთვის, როგორებიც არის ჩვეულებრივი კაკალი (*Juglans regia* L), პონტოს მუხა (*Quercus pontica* C.Koch), ჩვეულებრივი უთხოვარი (*Taxus baccata* L.), არამედ სხვა სახეობებისთვისაც.

ბ) ფოთლოვანი ტყეები, ერთეული წიწვოვანი სახეობებით (შერეული წიწვოვანი-ფოთლოვანი ტყეები) თავისი ფლორით და ფაუნით. ეს ტყეები გავრცელებულია 1,800 მ სიმაღლეზე ზღვის დონიდან და მისი ძირითადი წარმომადგენლებია აღმოსავლური წიფელი (*Fagus orientalis* Lipsky), აღმოსავლური ნაძვი (*Picea orientalis* (L.) Peterm), კავკასიური სოჭი (*Abies nordmanniana* (Stev.) Spach).

გ) სუბალპური ტანბრეცილი ტყე და მდელოები: არეალი, სადაც საქართველოს ენდემური და გადაშენების საფრთხის ქვეშ მყოფი ხის სახეობები გვხვდება, მათ შორის არყის ხის კორომები, მედვედევის არყის ხის (*Betula medwedewii* Regel) დომინირებით და დეკიანები.

დ) კინტრიშის მდინარეები/დედნები/ტბები: ისინი წარმოადგენენ საარსებო გარემოს გადაშენების საფრთხის ქვეშ მყოფ თევზების სახეობებისთვის, ისეთი როგორცაა მდინარის კალმახი (*Salmo trutta fario*) და წარსულში შავი ზღვის ორაგული (*Salmo labrax*). შავი ზღვის ორაგული, წარუსულში საქვრითოდ ამოდიოდა კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ფარგლებში, თუმცა ბოლო პერიოდში ეს სახეობა აღარ დაფიქსირებულა კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ფარგლებში. ტბები თავშესაფარს წარმოადგენს მცირეაზიური ტრიტონისთვის (*Ommatotriton ophryticus*) და მდიდარია უხერხემლოთა სახეობებით.

ე) ენდემური და გლობალურად და ეროვნულ დონეზე გადაშენების საფრთხის ქვეშ ან გადაშენების საფრთხესთან ახლოს მყოფი მცენარეული სახეობები (მაგ. კოლხური ბუჩქი (*Buxus colchica* Pojark), რომლის რაოდენობაც მკვეთრად შემცირდა; აღნიშნული სახეობა საქართველოს წითელი ნუსხის მიხედვით მოწყვლადია და ითვლება გადაშენების საფრთხესთან ახლოს მყოფ სახეობად IUCN-ის წითელი ნუსხის მიხედვით).

12. მტაცებლები: აღნიშნული მოიცავს მურა დათვს (*Ursus arctos*) - გადაშენების საფრთხის წინაშე სტატუსით, ფოცხვერს (*Lynx lynx*) - გადაშენების უკიდურესი საფრთხის წინაშე, და წავს (*Lutra lutra*) - მოწყვლადი, რომლებიც ეროვნული მასშტაბით იმყოფებიან გადაშენების საფრთხის ქვეშ. კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ტყის საფარი განსაკუთრებულად მნიშვნელოვან და მტკიცე საარსებო გარემოს წარმოადგენს ფოცხვერისთვის.

13. არჩვი (*Rupicapra rupicapra*) გვხვდება კინტრიშის სუბალპურ ზოლში; ემუქრება გაქრობის საფრთხე.

არჩვი განეკუთვნება შედარებით მცირე და განსაკუთრებულად გაქრობის საფრთხის წინაშე მყოფ მცირე კავკასიონის პოპულაციას, რომელიც წინაპირობას წარმოადგენს მისი მთავარი ღირებულების კატეგორიაში შეტანას.

14. ენდემური და გაქრობის საფრთხის ქვეშ მყოფი ფრინველები: ამ ჯგუფში შედის ისეთი სახეობები, როგორც არის ეროვნული თვალთახედვით მოწყვლადი და გლობალურად გადაშენების საფრთხესთან ახლოს მყოფი კავკასიური როჭო (*Lyrurus mlokosiewiczii*), ისევე როგორც ტყის ტიპიური ფრინველები. კავკასიური როჭო წარმოადგენს ძირითად ფასეულობას, იქიდან გამომდინარე, რომ მისი მცირე კავკასიის პოპულაცია იზოლირებულია და მნიშვნელოვნად ჩამოუვარდება დიდი კავკასიონის პოპულაციას.

15. ენდემური ჰერპეტოფაუნა: წარმომადგენლებია კავკასიური სალამანდრა (*Mertensiella caucasica*), კავკასიური გველგესლა (*Vipera kaznakovi*), კავკასიური ჯვარულა (*Pelodytes causicus*) და სხვ. კონტრიშის დაცული ტერიტორიები მნიშვნელოვან ჰაბიტატს წარმოადგენს აღნიშნული სახეობების შენარჩუნებისთვის. კავკასიური სალამანდრას პოპულაციები კონტრიშისა და მტირალას დაცულ ტერიტორიებზე გენეტიკურად იმდენად განსხვავდებიან აღმოსავლეთ საქართველოში გავრცელებული პოპულაციებისგან, რომ შესაძლებელია კრიპტულ სახეობადაც იქნას მიჩნეული.

16. უხერხემლოები: კონტრიშის დაცული ტერიტორიები მდიდარია ენდემური და გადაშენების საფრთხის ქვეშ მყოფი სახეობებით. ასე მაგალითად: კონტრიშის ენდემური ჭიაყელა (*Allobophora kintrishiana*), 44 ადგილობრივი და რეგიონისთვის დამახასიათებელი მოლუსკი, ასევე კიბოსნაირები, მათ შორის კოლხური ფართოფეხა კიბო (*Astacus colchicus*).

მუხლი 14. მეცნიერება და განათლება

1. წარსულში კონტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე ჩატარებულია მთელი რიგი სამეცნიერო კვლევებისა. ამავდროულად, აღნიშნულ დაცულ ტერიტორიებს გააჩნია საკმაოდ მაღალი პოტენციური სამომავლოდ სამეცნიერო კვლევებისა და მონიტორინგისთვის. პრიორიტეტულია კოლხური ფლორის, ბიომრავალფეროვნების, მათ შორის, გლობალური გაქრობის საფრთხის წინაშე მყოფი, რელიქტური და ენდემური სახეობების კვლევა. კონტრიშის დაცული ტერიტორიები ასევე საყურადღებოა კულტურული და ისტორიული მემკვიდრეობის გამო (უფრო დეტალური ინფორმაცია მოცემულია მე-16 მუხლში).

2. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ფლორისა და ფაუნის ძირითად ჯგუფები უფრო მრავალმხრივად უნდა იქნეს შესწავლილი. უნდა ჩატარდეს ტყის ინვენტარიზაცია.

3. კონტრიში არის საინტერესო კულტურული და ისტორიული ძეგლების გამო (დანართი 13).

4. გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობის მიმართულებით, ადმინისტრაცია მუშაობს 39 საჯარო სკოლასთან, ერთ საჯარო კოლეჯთან – "ახალი ტალღა" და ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან. 2018 წლის სტატისტიკის მიხედვით, 39 სასწავლო დაწესებულებაში ჩატარდა სემინარები, მათ შორის სკოლებში, კოლეჯში და უნივერსიტეტში და მონაწილეობა მიიღო 1,498 სკოლის მოსწავლემ, 163 პედაგოგმა, 22 მოსწავლემ და 375 ადგილობრივმა მაცხოვრებელმა.

5. კონტრიშის ადმინისტრაცია დაცულ ტერიტორიებზე მასპინძლობს ექსკურსიებს, ორგანიზებას უწევს დასუფთავების ღონისძიებებსა და ეკობანაკებს პარტნიორ ორგანიზაციებთან ერთად. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის მიერ ასევე ორგანიზებულ იქნა სკოლის მოსწავლეთა ცოდნის თამაშები. 2016 წელს ქობულეთის ორი სკოლიდან კონტრიშის დაცულ ტერიტორიებს ეწვია 46 სკოლის მოსწავლე. 2016-2017 წლებში რვა სკოლისთვის იქნა ორგანიზებული თამაშები "რა, სად, როდის". მთელ რიგი ღონისძიებები ტარდება მწვანე კალენდრის მიხედვით, მაგალითად, 2016 წელს ოჩხამურის საჯარო სკოლის 35 სკოლის მოსწავლემ და 5 პედაგოგი ჩართული იყო ხეების დარგვის ღონისძიებაში, რომელიც „ტყის საერთაშორისო დღეს“ მიეძღვნა. 2018 წელს, ამავე დღესთან დაკავშირებით გამართულ ღონისძიებებში მონაწილეობა მიიღო 24 სკოლის მოსწავლემ და 3 პედაგოგმა. ეროვნული პარკებისა და ნაკრძალებისადმი მიძღვნილ დღეს, დასუფთავების პროცესში 30 სკოლის მოსწავლე და 4 მასწავლებელი ჩაერთო.

6. 35 სკოლის დირექტორი წიგნის „ყველაფერი დაცული ტერიტორიების შესახებ“ პრეზენტაციას

დაესწრო. ეს წიგნი სოფელ ჭახათში სკოლის 30 მოსწავლესა და 3 პედაგოგს გადაეცა საჩუქრად.

მუხლი 15. მიწის საკუთრება და მიწათსარგებლობა

1. კონტრიშის დაცული ტერიტორიები წარმოადგენს სახელმწიფო საკუთრებას. სსიპ – დაცული ტერიტორიების სააგენტო კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის მეშვეობით ახორციელებს მის მართვას.
2. კონტრიშის ხეობაში არ არის განხორციელებული მიწის რეგისტრაცია. მიწის საკუთრების შესახებ ინფორმაცია ინახება საყოფაცხოვრებო რეესტრის წიგნებში. მხოლოდ მიწის 3 ნაკვეთია რეგისტრირებული საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოში (სრეს).
3. კონტრიშის დაცული ლანდშაფტის ფარგლებში დასაშვებია იყო ბუნებრივი რესურსების მდგრადი გამოყენება. დაცული ლანდშაფტის ზოგიერთ მიწას იყენებდნენ ადგილობრივი თემები კულტივირებისთვის, საქონლის საძოვრად და გადაადგილებისთვის.

მუხლი 16. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობა

1. კონტრიშის ხეობა არის ისტორიული აჭარის რეგიონის ნაწილი. კონტრიშის ხეობა შესწავლილია სხვადასხვა მეცნიერების მიერ 1873 წლიდან. 1944 წელს სოფელ ხუცუბანში გათხრებმა აღმოაჩინა ბრინჯაოს იარაღები და ინსტრუმენტები. სოფელ კოხში მოგვიანებით იპოვეს თიხის ჭურჭელი და ბრინჯაოს მუზარადი. ორივე არტეფაქტი ძვ.წ. IX-II საუკუნეს ეკუთვნის.
2. კონტრიშში დაფიქსირებულია 30-მდე კულტურული ძეგლი და ნასახლარი (დანართი 13. კულტურული ძეგლების და ნასახლარების სია). ხეობა ცნობილია თავისი თაღოვანი ხიდებით, რომლებიც მე -12 საუკუნეში აშენდა. ხეობებში ტიპურია ასევე ეკლესიებისა და სალოცავების ნარჩენები.

მუხლი 17. ეკოტურიზმი

1. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციული და ვიზიტორთა ცენტრის შენობა მთელი წლის განმავლობაში ღიაა ვიზიტორთათვის, აქ შესაძლებელია ეკოტურისტული სერვისების შესახებ ინფორმაციის მიღება, ანგარიშსწორება და ტურისტული დჭურვილობის დაქირავება. სტუმრებს რეგისტრაციის დროს კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ვიზიტორთა ცენტრში (ქ. ქობულეთი) ან უშუალოდ დაცული ტერიტორიების შესასვლელში „რეინჯერთა სადგურში“ (ინტეგრირებული ტურისტულ თავშესაფართან, ცხემვანში) მიეწოდება საჭირო ინფორმაცია ვიზიტორთა ქცევის წესების და ვალდებულებების შესახებ, ასევე გადაუდებელი დახმარების სერვისთან დაკავშირებული საკონტაქტო ინფორმაცია. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ტურისტული ბილიკები იწყება ვიზიტორთა ცენტრიდან მოშორებით.
2. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, ინფრასტრუქტურა და აღჭურვილობა:
 - ა) ვიზიტორთა ცენტრი ქ. ქობულეთში – ინტეგრირებულია ქობულეთის დაცული ტერიტორიების ვიზიტორთა ცენტრთან
 - ბ) საკონფერენციო ოთახი და საგამოფენო დარბაზი ადმინისტრაციულ შენობაში
 - გ) ვიზიტორთა თავშესაფარი, ცხემვანში, 2 ოთახით, სადაც 6 ადამიანის განთავსებაა შესაძლებელი, კვების ორგანიზების გარეშე. (ინფრასტრუქტურა საჭიროებს გაუმჯობესებას). ვიზიტორთა თავშესაფარი ინტეგრირებულია რეინჯერთა სადგურთან.
 - დ) სამი საპიკნიკე ადგილი ცხემვანში,
 - ე) საკარვე ადგილები (ცხემვანში)
3. სამი მარკირებული ბილიკი, სადაც შესაძლებელია 1 დღიდან 2 დღემდე ტურების განხორციელება:

ა) თამარის თაღოვანი ხიდი - 1,200 მ, 1.5 სთ, საფეხმავლო, მარტივი. მთავარი ღირსშესანიშნაობებია: თამარის თაღოვანი ხიდი, ცხემვანის წმინდა გიორგის სახელობის ეკლესია, უძველესი ღვინის ქვევრები, ჩანჩქერი

ბ) უთხოვარი და ტბა ტბიყელი - 37 კმ, 2 დღე, საფეხმავლო და საცხენოსნო, საშუალო სირთულის. მთავარი ღირსშესანიშნაობებია: დიდხნოვანი უთხოვარი, ხინოწმინდის ეკლესიის ნანგრევები (VIII-IXსს), ტბა ტბიყელი

გ) ხინოს ჩანჩქერის ბილივი - 2,5 კმ, 45 წთ. მთავარი ღირსშესანიშნაობებია: კოლხური სუბტროპიკული ტყე, ხინოს ჩანჩქერი

4. აღჭურვილობა გასაქირავებლად: კარავები, საძილე ტომრები და ზურგჩანთები.

5. კონტრშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის მირ შეთავაზებული ორგანიზებული მომსახურებები:

ა) ტურისტული ინფორმაციის მიწოდება საინფორმაციო და საინტერპრეტაციო მასალებით;

ბ) სალაშქრო, საცხენოსნო ტურების ორგანიზება კონტრშის დაცულ ტერიტორიაზე (ერთდღიანი და ორდღიანი ტურები);

გ) კულტურული ტურები;

დ) გამყოლის მომსახურება;

ე) ტურისტული თავშესაფრის, საკარვე და საპიკნიკე ადგილების და სხვა მომსახურების დაჯავშნა

6. სპეციალური აღჭურვილობის გაქირავება (კარავი, საძილე ტომარა, ზურგჩანთა);

7. ფასების სისტემა

ა) კონტრშის დაცულ ტერიტორიებზე შესვლა უფასოა. ვიზიტორები იხიდან თანხას დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის მიერ მიწოდებულ მომსახურებაში, როგორცაა, ღამისთევა ტურისტულ თავშესაფარში და კარავში, საპიკნიკე ადგილის გამოყენება, საკარვე აღჭურვილობის გაქირავება. გიდის/გამყოლის მომსახურება არ არის ადმინისტრაციის სერვისი, თუმცა ინფორმაციას და რეკომენდაციას ტურისტი ვიზიტორთა სპეციალისტისგან იღებს.

ბ) არ არის გადასახადი დაჯავშნაზე, ფასები ფიქსირებულია (თუმცა, წლის, სეზონის განმავლობაში შესაძლებელია შეიცვალოს).

8. ტურისტული საქმიანობა/ბიზნესი, დაცულ ტერიტორიასთან ადგილობრივი სერვისის მომწოდებლების თანამშრომლობა:

ა) კონტრშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაცია თანამშრომლობს როგორც ქობულეთის მუნიციპალიტეტთან ისე არასამთავრობო ორგანიზაციებთან, ასევე სასწავლო დაწესებულებებთან, კერძო სექტორის წარმომადგენლებთან, აჭარის ტურიზმის დეპარტამენტთან, ბათუმის და ქობულეთის ტურისტული საინფორმაციო ცენტრების წარმომადგენლებთან.

ბ) კონტრშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაცია მჭიდროდ თანამშრომლობს ბათუმის და ქობულეთის სასტუმროებთან და საოჯახო ტიპის სასტუმროებთან.

9. ტურისტული მოთხოვნის ანალიზი (ტურისტული ვიზიტები და ვიზიტორების პროფილი, ვიზიტორთა ანალიზი):

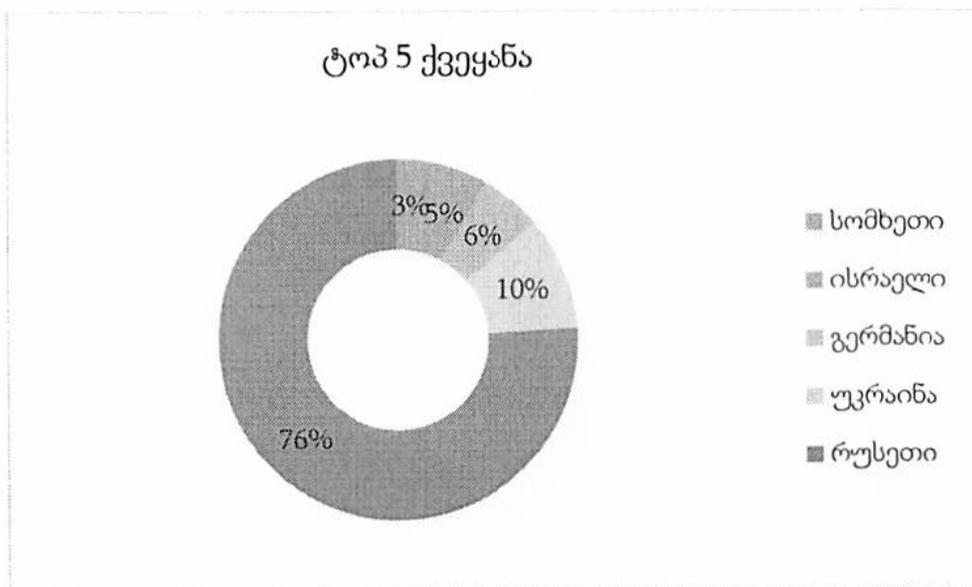
ა) კონტრშის დაცული ტერიტორიები მთელი წლის მანძილზე ღიაა ვიზიტორთათვის, აქტიური სეზონი იწყება აპრილიდან და გრძელდება ნოემბრამდე.

ბ) კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ქართველ და უცხოელ ვიზიტორთა სტატისტიკა

წელი	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ქართველი	3024	3277	4125	3733	4232	4905
უცხოელი	672	481	1013	1651	2322	2100
სულ	3696	3758	5138	5384	6554	7005

გ) 2019 წლის ვიზიტორთა სტატისტიკის მიხედვით, კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ვიზიტორების 70% ქართველი, ხოლო 30 % უცხოელია. უცხოური ბაზრის ძირითად სეგმენტს, ვინც დაცული ტერიტორიების პროდუქტით სარგებლობს რუსეთის, უკრაინის, გერმანიის, ისრაელის და სომხეთის მოქალაქეები წარმოადგენენ.

დ) კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაცია ყოველწლიურად აწარმოებს ვიზიტორთა გამოკითხვას, გამოკითხვის საფუძველზე ჩანს, რომ ვიზიტორების 43% – 25 წელზე ახალგაზრდაა, 44% – 25-დან 50 წლამდე, ხოლო 13% – 50 წელზე ზემოთ ასაკისაა;

ე) ვიზიტორთათვის დაცული ტერიტორიების მონახულების მთავარ მოტივს ველურ ბუნებაში ლაშქრობა და კულტურული ძეგლების მონახულება წარმოადგენს;

ვ) ვიზიტორთა 73%-ის შემთხვევაში ინფორმაციის წყაროს ინტერნეტი წარმოადგენს.

10. ტურისტულ პროდუქტზე მოთხოვნის ანალიზი გვიჩვენებს, რომ კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ვიზიტორების მხოლოდ 1 % სარგებლობს ტურისტული პროდუქტით, დანარჩენი 99% ადგილზე რეკრეაციით შემოიფარგლება. ყველაზე მოთხოვნადი შეთავაზება ღამისთევის საშუალება და საპიკნიკე ადგილებია.

11. ეკოტურისტული სერვისებიდან მიღებული შემოსავლები წლების და მომსახურების სახეების მიხედვით:

შემოსავლის სახე	2014	2015	2016	2017	2018	2019

სავიკნივე ადგილი	360	180	530	270	505	285
საკარვე ადგილი	90	40	20	10		80
თავშესაფარი	770	495	795	535	525	690
კარავი	5	75	60		20	
პარალონი			18	6	6	
სადილე ტომარა	25	45	30		25	
ზურგჩანთა	15	8	5			
რუკა	6				4	
ცხენი		35	105		630	150
სულ	1271	878	1563	821	1715	1205

მუხლი 18. ადგილობრივი ეკონომიკა

1. ბუნებრივი რესურსების მდგრადი გამოყენება ნებადართული იყო და რეგულირდებოდა კონტრიმის დაცული ლანდშაფტის ფარგლებში. ბუნებრივი რესურსი არ გამოიყენებოდა კომერციული მიზნით. კონტრიმის დაცული ტერიტორიების მიმდებარე დასახლებები იქ არსებულ რესურსებს მხოლოდ პირადი მოხმარებისთვის იყენებდნენ. ძირითადად მოსახლეობა იყენებს სამოვრებს და არის მოთხოვნა საშემე და სამასალე მერქანზე. თითოეულ ოჯახზე გასაცემი ხის მასალის მაქსიმალური რაოდენობა შეადგენს 6 მ³. მეფუტკრეობა ტრადიციულია ადგილობრივი თემებისთვის. არამერქნული პროდუქტები ასევე გამოიყენება მდგრადი გზით.

2. მკაცრი დაცვის რეჟიმის ნაკრძალის შექმნამდე (1959 წ.), კონტრიმის ხეობა უფრო მჭიდროდ იყო დასახლებული. ზოგიერთი დასახლება შემოიფარგლა კონტრიმის დაცული ლანდშაფტის საზღვრებში. ხინო, ზემო ხინო, დიდავაკი, ზერაბოსელი, მესხიქედი, წერაქვეთი, გოგოური, ბულრათა და გორა – ის ადგილებია, რომლებიც მდებარეობს დაცული ლანდშაფტში. ცხემვანი ნაწილობრივ მდებარეობს კონტრიმის დაცული ლანდშაფტის ფარგლებში. ცხემვანში სამი ოჯახი მუდმივად ცხოვრობს. სეზონურად, მაცხოვრებელთა რიცხვი 12 კაცამდე იზრდება. ზამთრის პერიოდში ხინოში სამი ადამიანი რჩება. ისინი ცხოვრობენ იქაურ მონასტერში. ხინოში 15 სასოფლო-სამეურნეო ნაკვეთია. სეზონურად, ხალხი ბრუნდება სოფლებში მიწის ნაკვეთების დასამუშავებლად. სოფელ დიდვაკეში მხოლოდ ერთი მუდმივი მაცხოვრებელია, 14 რეგისტრირებული სასოფლო-სამეურნეო ნაკვეთია. მიწის კულტივაცია, მეფუტკრეობა და მეცხოველეობა ჩვეული საქმიანობაა.

3. კონტრიმის დაცული ტერიტორიების შიგნით მდებარე სხვა სოფლები მიტოვებულნი არიან და მუდმივი მაცხოვრებლები არ გააჩნიათ. ხალხი ძირითადად სტუმრობს ამ სოფლებს სეზონურად მეფუტკრეობისთვის ან მიწის დასამუშავებლად. ზერაბოსელში 7-8 სასოფლო-სამეურნეო ნაკვეთია, 3-4 – მესხიქედში, 1 – ბულრათასა და 7 – გოგოურსა და წერაქვეთში.

4. საბაზო კვლევის მიხედვით, 20 ოჯახს ბოსტნეულს მოყავს. საშუალოდ, წლიური მოსავალი შეადგენს: რვა ტონა სიმინდს, ერთი ტონა ლობიოს, ექვს ტონა კარტოფილს, ერთი ტონა სხვა ბოსტნეულს და ხუთ ტონა ხილს. მათ შორის 3 ოჯახს ჰყავს სულ 12 ძროხა, სამოვრებისთვის გამოიყენება კონტრიმის დაცული ლანდშაფტის სამოვრები. სამოვრებზე დატვირთვა დაბალია და წინასწარი შეფასებით ამ მომენტში უარყოფითი ეფექტი არ გააჩნია, თუმცა საკითხი მოითხოვს დეტალურ შესწავლას.

5. შედარებით მჭიდროდ დასახლებული სოფლები კონტრიმის დაცული ტერიტორიების სიახლოვეს მდებარეობს. ეს სოფლები ეკუთვნის ჭახათის თემს. მათ შორისა არის კობალაური, ვარჯანაული, კეჭიეთი და ჭახათი. 10-15 წლის წინ, ჭახათის თემის კუთვნილი ძროხები კონტრიმის სამოვრებზე

მოვდნენ. ამჟამად, ადგილობრივი მოსახლეობის კუთვნილი მსხვილფეხა პირუტყვი რიცხვის შემცირების გამო მეზობელი კონტრიშის დაცული ტერიტორიების საძოვრები არ გამოიყენება. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ფარგლებში არ არის საძოვრები, რაც ხელს უწყობს ტრადიციული გამოყვების ზონის შიგნით დაბალ ზეწოლას საძოვრებზე. ამ სოფლების მოსახლეობას ეკუთვნის 240 ძროხა.

6. ადგილობრივი მოსახლეობა კონტრიშში არამერქნულ პროდუქტებს იყენებს. ხალხი აგროვებს თხილს, წაბლს, სოკოს და სხვა. არამერქნული პროდუქტები გამოიყენება შინამეურნეობაში, მაგრამ არა კომერციულად. ამჟამად რესურსები ინტენსიურ ექსპლოატაციას არ განიცდიან და მათი გამოყენება რაიმე უარყოფით გავლენას არ ახდენს კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ეკოსისტემებზე.

7. კონტრიშის ხეობაში ფართოდ გავრცელებულია მეფუტკრეობა. სეზონურად, დაახლოებით 500-600 ფუტკრის სკა შეიძლება აღმოაჩინოთ კონტრიშის დაცული ტერიტორიების სივრცეში.

8. ეკო-ტურიზმი განიხილება როგორც ადგილობრივი ეკონომიკის კარგი პოტენციალი. ხინოში ერთადერთი საოჯახო სასტუმროს შემოსავალმა 2017 და 2018 წლებში 4,000-5,000 ლარი შეადგინა. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაცია ხელს უწყობს ეკო-ტურიზმის განვითარებას. არსებობს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების პრობლემა. არ არსებობს ნარჩენების მართვა. საცხოვრებელი ადგილები, საპირფარეოები ცუდ მდგომარეობაშია. არსებული გზები ცუდად მოვლილია.

თავი III. გრძელვადიანი მიზნები

მუხლი 19. ბუნებრივი ეკოსისტემების, ლანდშაფტებისა და ცოცხალი ორგანიზმების მდგომარეობასთან დაკავშირებული მიზნები

1. შენარჩუნებულია კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ბუნებრივი და ნახევრადბუნებრივი ლანდშაფტები და გეომორფოლოგიური წარმონაქმნები. ცხოველთა და მცენარეთა პოპულაციების კონსერვაცია ხდება ბუნებრივ და პრაქტიკულად ხელუხლებელ გარემოში. უზრუნველყოფილია უნიკალური და ენდემებით მდიდარი შერეული კოლხური ტყეები, შერეული ფოთლოვან-წიწვოვანი ტყეები და ალპური მცენარეული კომპლექსების კონსერვაცია.

2. ზემოთ აღნიშნული ზოგადი გრძელვადიანი მიზანი შეიძლება განისაზღვროს კონტრიშის დაცული ტერიტორიებისთვის იდენტიფიცირებული ძირითადი ბიომრავალფეროვნების ღირებულებებისთვის. პირველი მენეჯმენტის გეგმის დამტკიცებიდან 25 წლის შემდეგ:

ა) კოლხური შერეული ფოთლოვანი ტყეების კონსერვაციის სტატუსი, კოლხური შერეული წიწვოვანი და ფოთლოვანი ტყეები, აგრეთვე კონტრიშის დაცული ტერიტორიების სუბ-ალპური ტანბრეცილი ტყეების კონსერვაციის სტატუსი შენარჩუნებული ან გაუმჯობესებულია 2019 წელთან შედარებით, ტყით დაფარული ფართობი შენარჩუნებულია ან გაზრდილი, ტყის კორომის მახასიათებლები ასახავენ ჯანსაღ, თითქმის ბუნებრივ ან ბუნებრივ ტყეებს, მნიშვნელოვანი ტყის მცენარეული სახეობები, მათ შორის რელიქტური, ენდემური, გაქრობის საფრთხის ქვეშ მყოფი და მნიშვნელოვანი სახეობები, როგორცაა მედვედევის არყის ხე (*Betula medwedewii* Regal), პონტოს მუხა (*Quercus pontica* K.Koch), უნგერნის შქერი (*Rhododendron ungeri* Trautv), კოლხური ბაძგი (*Ilex colchica* Pojark), ჩვეულებრივი წაბლი (*Castanea sativa* MillLinnaeus), კოლხური ბუა (*Buxus colchica* Pojark), ჩვეულებრივი ურთხელი (*Taxus baccata* Linne), აღმოსავლური წიფელი (*Fagus orientalis* Lipsky), აღმოსავლური ნაძვი (*Picea orientalis* (L.) Peterm), კავკასიური სოჭი (*Abies nordmaniana* (Stev.) Spach) და სხვ. სახეობები და სხვები წარმოადგენენ მინიმუმ იგივე რაოდენობას, როგორც 2019 წელს, და მცენარეთა მავნებლების რაოდენობა დაბალ დონეზეა;

ბ) კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ყველა სუბალპური მდელოს აქვს საშუალო ან დაბალი დეგრადაცია 2019 წელთან შედარებით, რომელიც ასახულია საძოვრების დეგრადაციის ინდექსებში;

გ) კონტრიშის დაცული ტერიტორიების მდინარეები, დედეები და ტბები ხელს უწყობენ ენდემური და გაქრობის საფრთხის ქვეშ მყოფი ჯანსაღი და მრავალფეროვანი სახეობების, მათ შორის მდინარის

კალმახის (*Salmo trutta fario*) და შავი ზღვის ორაგულის (*Salmo labrax*) არსებობას.

მუხლი 20. საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილ, გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფ გარეულ ცხოველთა და ველურ მცენარეთა გენოფონდისა და ბიოლოგიური მრავალფეროვნების მდგომარეობასთან დაკავშირებული მიზნები

1. კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ფლორა და ფაუნა შეიცავს საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შესულ, კავკასიისა და საქართველოს ენდემურ მრავალ სახეობას და კინტრიშის დაცული ტერიტორიები წარმატებით ასრულებს ამ სახეობების გენოფონდის ეფექტიანი და გრძელვადიანი შენარჩუნების ფუნქციას;

2. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი სახეობების, პოპულაციების რიცხოვნობა გაზრდილია და მიახლოებულია ბუნებრივ ტევადობას 2044 წლისთვის;

ა) კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ძირითად ძუძუმწოვართა სახეობების პოპულაციები, მათ შორის მურა დათვის (*Ursus arctos*), ფოცხვერის (*Lynx lynx*) და არჩვი (*Rupicapra rupicapra*), ახლოს არიან ამ სახეობების ტერიტორიების ბუნებრივ ტევადობასთან;

ბ) კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ენდემური და გაქრობის საფრთხის წინაშე მყოფი ფრინველთა სახეობები, მათ შორის, კავკასიური როჭო (*Lyrurus mlokosiewiczi*) აგრძელებენ გამრავლებას კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე და მობინადრე წყვილთა რაოდენობა კვლავაც შენარჩუნებულია ან იზრდება 2019 წელთან შედარებით.

გ) ჰერპეტოფაუნას სახეობების მრავალფეროვნება და რაოდენობა კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე, როგორცაა კავკასიური სალამანდრა (*Mertensiella caucasica*) და ჩრდილოეთის ზოლიანი ტრიტონი (*Triturus vittatus (Ommatotriton ophryticus)*), შენარჩუნებულია ან იზრდება 2019 წელთან შედარებით.

დ) უხერხემლოთა ენდემური ან გაქრობის საფრთხის წინაშე მყოფი სახეობების (მათ შორის: კინტრიშის ჭიაყელა (*Allobophora kintrishiana* Kvavadze), და ა.შ.) მრავალფეროვნება და რაოდენობა კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე შენარჩუნებულია ან იზრდება 2019 წელთან შედარებით.

ე) ენდემური ან გაქრობის საფრთხის ქვეშ მყოფი, ან გაქრობის საფრთხესთან ახლოს მყოფი ფლორის სახეობების, მაგ. კოლხური ბუხის (*Buxus colchica* Pojark), წაბლის (*Castanea Sativa* Mill) გავრცელების არეალი შენარჩუნებულია ან იზრდება.

მუხლი 21. ეკოგანათლებასა და გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლებასთან დაკავშირებული მიზნები

პირველი მენეჯმენტის გეგმის დამტკიცებიდან 25 წლის შემდეგ კინტრიშის დაცული ტერიტორიები წარმოადგენენ მდიდარ ეკოსაგანმანათლებლო რესურსს. კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაცია ადგილობრივ სკოლებთან და სხვა შესაბამის საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან ურთიერთთანამშრომლობის გზით, უზრუნველყოფს საზოგადოებაში გარემოსდაცვითი ცნობიერებისა და ცოდნის ზრდას, რაც ხელს უწყობს საზოგადოების დამოკიდებულების პოზიტიურ ცვლილებას კინტრიშის დაცული ტერიტორიების მიმართ და მათ ჩართულობას მის მართვაში.

მუხლი 22. ბუნებრივ და ისტორიულ-კულტურულ გარემოში რეკრეაციის, ჯანმრთელობის დაცვისა და ტურიზმისათვის ხელსაყრელი პირობების უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული მიზნები

კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე, ადგილობრივი მოსახლეობის აქტიური მონაწილეობით, წარმატებით ვითარდება ბუნებაზე ორიენტირებული მდგრადი ტურიზმი; ვიზიტორებისთვის უზრუნველყოფილია სუფთა და უსაფრთხო გარემო. მდგრად ტურიზმს მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს როგორც დაცული ტერიტორიების განვითარებაში, ისე ადგილობრივი მოსახლეობის დასაქმებაში და ზოგადად სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებასა და მდიდარი და თვითმყოფადი ბუნებრივი და კულტურული ფასეულობების შენარჩუნებაში;

მუხლი 23. ტრადიციული სამეურნეო საქმიანობის დაცვის, აღდგენისა და განვითარების ხელშეწყობასთან და თვითმყოფადი ისტორიულ-კულტურული გარემოს შენარჩუნებასთან

დაკავშირებული მიზნები

კონტრიშის დაცული ტერიტორიები უზრუნველყოფს ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნება-დაცვას და ადგილობრივი ტრადიციებისა და ტრადიციული საქმიანობების განვითარების ხელშეწყობას. პირველი მენეჯმენტის გეგმის დამტკიცებიდან 25 წლის შემდეგ კულტურული მემკვიდრეობის ღირსშესანიშნავი ადგილები და ძეგლები საკმაოდ კარგადაა შენარჩუნებული (აღდგენილია ხინოს ეკლესია), დაცული და ხელმისაწვდომია ვიზიტორებისთვის უსაფრთხო და ინფორმაციული გზით. ისინი წარმოადგენენ ვიზიტორის პროგრამის შემადგენელ ნაწილს ეკოსისტემის პროდუქტებსა და ღირსშესანიშნაობებთან ერთად. დაცულია ან აღდგენილია ბუნებრივი რესურსების მდგრადი გამოყენების ტრადიცია.

მუხლი 24. სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებასთან დაკავშირებული მიზნები ადგილობრივი ეკონომიკისა და მოსახლეობის სასარგებლოდ

კონტრიშის დაცული ტერიტორიის არსებობით გაუმჯობესებულია ადგილობრივი მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობა, ზოგადი კეთილდღეობა და ხორციელდება ადგილობრივი სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარება. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების მდგრადი მართვა უზრუნველყოფს სხვადასხვა ეკოსისტემური სერვისების შენარჩუნებას, მათ შორისაა არამერქნული ტყის პროდუქტები, სამოვრები, შეშა, სასმელი და ტექნიკური წყალი (სასმელი, საირიგაციო და ენერგეტიკული დანიშნულების წყლის რესურსები, და სხვა). რეგიონის ბუნებასა და კულტურულ ფასეულობებზე დაფუძნებული საგანმანათლებლო, ესთეტიკური და სულიერი ფასეულობები მოიზიდავენ ტურისტებს საქართველოს სხვა რეგიონებიდან და მის ფარგლებს გარედან, რაც მოახდენს ადგილობრივი ეკონომიკის სტიმულირებას და ეკოტურიზმის განვითარებას.

მუხლი 25. ბუნებრივი რესურსებით მდგრად სარგებლობასთან დაკავშირებული მიზნები

კონტრიშის დაცული ტერიტორიები ხელს უწყობს მოსახლეობის კეთილდღეობას და უზრუნველყოფს ადგილობრივი მოსახლეობისთვის ბუნებრივი რესურსებით მდგრად სარგებლობას მათი სასიცოცხლო მოთხოვნილებების დასაკმაყოფილებლად. ხდება ბუნებრივი რესურსების „არამომხმარებლურ“ გამოყენებაზე დაფუძნებული ალტერნატიული შემოსავლების (მაგ. წარმატებით ვითარდება ბუნებაზე ორიენტირებული ტურიზმი) ხელშეწყობა და განვითარება, რაც ამცირებს ადგილობრივი მოსახლეობის დამოკიდებულებას ბუნებრივ რესურსებზე.

მუხლი 26. განათლებისა და მეცნიერული კვლევა-ძიებისთვის შესაბამისი საველე პირობების შექმნასთან დაკავშირებული მიზნები

კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციას აქვს წარმატებული თანამშრომლობა საქართველოს და უცხოეთის სამეცნიერო-კვლევით და საგანმანათლებლო ცენტრებთან, ასევე დამოუკიდებელ მკვლევარებთან. ადმინისტრაციას გააჩნია სრულფასოვანი სამეცნიერო ინფორმაცია ტერიტორიის ყველა ძირითადი ღირებულებების შესახებ დაცული ტერიტორიის მართვის ეფექტურად წარმართვისთვის. კონტრიშის დაცული ტერიტორიები წარმოადგენს საინტერესო სამეცნიერო-კვლევით ბაზას ქართველი და უცხოელი მეცნიერებისთვის.

მუხლი 27. ადმინისტრაციის განვითარებასთან დაკავშირებული მიზნები

ადმინისტრაციას გააჩნია ყველა აუცილებელი რესურსი იმისათვის, რომ განაგრძოს ტერიტორიის ძირითადი ღირებულებების კონსერვაცია და გაუმჯობესება. ადმინისტრაციის თანამშრომლების სათანადო რაოდენობა ადეკვატურად აღჭურვილია ფინანსური, ტექნიკური, ინფრასტრუქტურული რესურსით, საჭირო ცოდნით, უნარებით და დაცული ტერიტორიების ეფექტურად მართვის გამოცდილებით.

თავი IV. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების სიტუაციური ანალიზი

მუხლი 28. დაცული ტერიტორიის ძირითადი ღირებულებების არსებული მდგომარეობა

1. ძირითადი ბიომრავალფეროვნების ღირებულებების მდგომარეობა: კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ძირითადი ბიომრავალფეროვნების ღირებულებები განისაზღვრა ზემოთ მოცემული მე-13 მუხლის (ე) პუნქტში. მდგომარეობის ატრიბუტები (მახასიათებლები) განისაზღვრა თითოეული ძირითადი ბიომრავალფეროვნების ღირებულებისთვის და მაქსიმალურად შეგროვდა ინფორმაცია არსებული სიტუაციის შესახებ (ცხრილი 7). თუმცა, კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაცია არ ფლობს სრულყოფილ ინფორმაციას დაცული ტერიტორიების ზოგიერთი ძირითადი ღირებულებების მდგომარეობის შესახებ. საჭიროა დამატებითი კვლევების ჩატარება და შესაბამისი ინფორმაციის შეგროვება მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების პირველი ციკლის განმავლობაში. აღნიშნული საჭიროებები ასახულია წინამდებარე მენეჯმენტის გეგმის პროგრამებში – 44-46 მუხლებში.

ცხრილი 7. კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ძირითადი ბიომრავალფეროვნების ღირებულებები და შესაბამისი ატრიბუტების არსებული მდგომარეობა

ძირითადი ბიომრავალფეროვნების ღირებულება	მდგომარეობის ატრიბუტი	არსებული მდგომარეობა
შერეული კოლხური ტყეები	ტყის ფართობი (ჰა)	1994 წლის მონაცემების მიხედვით, მთლიანი ტყის ფართობი შეადგენს 13,350 ჰა-ს. განახლებული მონაცემები არ მოიპოვება.
	სტანდარტული კორომის მახასიათებლები	არ არსებობს განახლებული ტყის ინვენტარიზაციის მონაცემები
	ძირითადი სახეობების არსებობა: აღმოსავლური წიფელი (<i>Fagus orientalis</i> Lipsky) წაბლი (<i>Castanea sativa</i> Mill). ქვეტყე წარმოდგენილი მარადმწვანე მცენარეებით, მათ შორის: კოლხური ბუა (<i>Buxus colchica</i> Pojark.), წყავი (<i>Laurocerasus officinalis</i> M.Roem.), ბაძგი (<i>Ilex colchica</i> Pojark.) და ა.შ	ინფორმაცია მათი დაფარულობის/სიხშირის შესახებ არ მოიპოვება
ფიტო და ენტო მავნებლების და დაავადებების არსებობა	წაბლის მენადმე ჩრჩილი (<i>Cameraria ohridella</i> Deschka & Dimic.), წაბლის კიბო (<i>Cryphonectria Parasitica</i>), მუხის ერთფეროვანი ჩრჩილი (<i>Tischeria complanella</i> Hb.), ამერიკული თეთრი პეპელა (<i>Hyphantria cunea</i> Drury). ბუხის აგრესიული მავნებელი მატლის – ბუხის ალურა (<i>Cydalima perspectalis</i> Walke.). მავნებელი სოკო: ბუხის სიდამწვრე (<i>Cylindrocladium buxicola</i>)	
შერეული ფოთლოვანი ტყეები ერთეული წიწვოვანი სახეობებით	ტყის ფართობი (ჰა)	განახლებული მონაცემები არ მოიპოვება.
	სტანდარტული კორომის მახასიათებლები	არ არსებობს განახლებული ტყის ინვენტარიზაციის მონაცემები
	ძირითადი სახეობების არსებობა: წიფელი (<i>Fagus orientalis</i> Lipsky) კავკასიური სოჭით (<i>Abies nordmanniana</i> (Stev.) Spach), და აღმოსავლური ნაძვით (<i>Picea orientalis</i> (L.) Peterm.).	ინფორმაცია მათი დაფარულობის/სიხშირის შესახებ არ მოიპოვება
მავნებლების არსებობა	წიწვოვნებზე საშიში მავნებლები არ არის გამოვლენილი.	
ფართობი (ჰა)	ფართობი (ჰა)	განახლებული მონაცემები არ მოიპოვება.
	სტანდარტული კორომის მახასიათებლები/ მდელოების უცვლელობა საძოვრების დეგრადაციის ინდექსზე დაყრდნობით	არ არსებობს რაოდენობრივი მონაცემები

სუბალპური ტყეები და მდელოები:	ძირითადი სახეობების არსებობა მედევედვის არყი (<i>Betula medwedewii</i> Regel), პონტის მუხა (<i>Quercus pontica</i> C.Koch), უნგერნის შქერი (<i>Rhododendron ungerii</i> Trautv) ჭყორი (<i>Ilex colchica</i> Pojark.), წყავი (<i>Laurocerasus officinalis</i> M.Roem), კლდის მოცხარი (<i>Ribes biebersteinii</i> Berland).	ინფორმაცია მათი დაფარულობის/სიხშირის შესახებ არ მოიპოვება.
ენდემური და საფრთხის ქვეშ მყოფი ფლორის სახეობები	გავრცელების არეალი მათ შორის, კოლხური ბუხა (<i>Buxus colchica</i> Pojark), ჭყორი (<i>Ilex colchica</i> Pojark.), ა.შ.	ინფორმაცია მავნებლების შესახებ არ მოიპოვება
მდინარეები და ნაკადულები	რიცხოვნობა • მდინარის კალმახის (<i>Salmo trutta fario</i>) • შავი ზღვის ორაგული (<i>Salmo labrax</i>)	არსებული მდგომარეობის შესახებ არ არსებობს სანდო ინფორმაცია. არსებული ინფორმაციის მიხედვით შავი ზღვის ორაგული ადიოდა კინტრიშის დაცულ ტერიტორიაზე. თუმცა ბოლო პერიოდში იგი არ აღრიცხულა მდ. კინტრიშში კინტრიშის დაცული ტერიტორიების საზღვრებში.
საფრთხის ქვეშ მყოფი ჩლიქოსნები	რიცხოვნობა • არჩვი (<i>Rupicapra rupicapra</i>);	არსებული მდგომარეობის შესახებ არ არსებობს სანდო ინფორმაცია.
საფრთხის ქვეშ მყოფი ტყის მტაცებლები	რიცხოვნობა • მურა დათვი (<i>Ursus arctos</i>); • ფოცხვერი (<i>Lynx lynx</i>).	არსებული მდგომარეობის შესახებ არ არსებობს სანდო ინფორმაცია.
ენდემური და საფრთხის ქვეშ მყოფი ფრინველები	მობუდარი წყვილების რაოდენობა • კავკასიური როჭო (<i>Lyrurus mlkosiewiczii</i>);	არსებული მდგომარეობის შესახებ არ არსებობს სანდო ინფორმაცია.
ენდემური და საფრთხის ქვეშ მყოფი ჰერპეტოფაუნა	წამყვანი სახეობების რიცხოვნობა და შეხვედრის რაოდენობა • მცირეაზიური ტრიტონი (<i>Triturus vittatus</i> (<i>Ommatotriton ophryticus</i>) • კავკასიური სალამანდრა (<i>Mertensiella</i> <i>caucasica</i>)	არსებული მდგომარეობის შესახებ არ არსებობს სანდო ინფორმაცია.
ენდემური უხერხემლოები	ენდემური და საფრთხის ქვეშ მყოფი სახეობების გავრცელების არეალის რაოდენობა ან სიხშირე.	არ არსებობს ინფორმაცია არსებული მდგომარეობის შესახებ. საჭიროა საბაზისო კვლევა.
კინტრიშის მდინარე/ შენაკადები/ტბები	რიცხოვნობა: მდინარის კალმახის (<i>Salmo trutta fario</i>)	არსებული მდგომარეობის შესახებ არ არსებობს სანდო ინფორმაცია. არსებული ინფორმაციის მიხედვით შავი ზღვის ორაგული ადიოდა კინტრიშის დაცულ ტერიტორიაზე. თუმცა ბოლო პერიოდში იგი არ აღრიცხულა მდ. კინტრიშში კინტრიშის დაცული ტერიტორიების საზღვრებში.

ტერიტორიების სხვა ღირებულებები ერთი მხრივ, მოიცავენ უნიკალურ გეოლოგიურ ფასეულობებს, ისტორიულ მემკვიდრეობასთან დაკავშირებულ ღირებულებებს და მეორე მხრივ, ღირებულებებს, რომლებიც უშუალოდ ეკოსისტემის სერვისებზეა დამოკიდებული (ბუნებრივ რესურსებთან დაკავშირებული, სამეცნიერო და საგანმანათლებლო, ტურისტული და საერთო სოციალურ-ეკონომიკური ღირებულებები).

3. გეოლოგიური ღირებულებების მდგომარეობა დამაკმაყოფილებელია. გეოლოგიური ღირებულებებიდან აღსანიშნავია სარბიელას ქვაბული, ქვაკაცის 10 მ-იანი შთენილი ლოდები, ჩანჩქერები, და ა.შ. გეოლოგიური ღირებულებები დეტალურადაა შესასწავლი. კულტურული ღირებულებების მდგომარეობა (მათ შორის, თაღოვანი ხიდები, ეკლესიის ნანგრევები და ა.შ.) ასევე უნდა იქნას შესწავლილი.

მუხლი 29. დაცული ტერიტორიის ძირითადი ღირებულებების პირდაპირი საფრთხეები

1. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ბიომრავალფეროვნების ძირითადი ღირებულებების პირდაპირ და არაპირდაპირი საფრთხეები მოცემულია მე-8 ცხრილში.

ცხრილი 8: სამიზნე ღირებულებების პირდაპირი და არაპირდაპირი საფრთხეები

პირდაპირი საფრთხეები	არაპირდაპირი საფრთხეები	ზეგავლენის ქვეშ მყოფი ღირებულებები	საფრთხის დონე
კონტრიშის ჰესი	<ul style="list-style-type: none"> • კერძო ინტერესები • ადგილობრივი მოსახლეობის დასაქმების შესაძლებლობა • ენერჯო პოლიტიკა • მომველებული ტექნოლოგიების გამოყენება და ხარვეზები დაგეგმარებისას • ბუნების დაცვის ინიციატივების ნაკლებ პრიორიტეტულობა 	<p>მდინარეები და შენაკადები</p> <p>თევზი: მდინარის კალმახი (<i>Salmo fario trutta</i>);</p> <p>წავი (<i>Lutra lutra</i>);</p> <p>ანადრომული თევზის სახეობები: შავი ზღვის ორაგული (<i>Salmo labrax</i>)</p> <p>უხერხემლოები</p> <p>სტრესი:</p> <p>თევზების მიგრაციისა და გამრავლებაზე უარყოფითი ზემოქმედება, ლიფსიტების განადგურება მილსადენებში, რეზერვუართან დაცული ტერიტორიის შესასვლელში მდინარეში წყალმცირობა, თევზსავალი რომელიც ხელს უშლის თევზის მიგრაციას (შეინიშნება კალმახის მდგომარეობის გაუარესება), ასევე დინების სიჩქარე და ხარჯი მცირე და ვერ უზრუნველყოფს თევზის სახეობების მიგრაციას.</p> <p>თევზის შემცირების გამო წავის საბინადრო გარემოს (ჰაბიტატის) გაუარესება და მათი რაოდენობის შემცირება</p>	მაღალი
	<ul style="list-style-type: none"> • გლობალურად სათბური გაზების 	<ul style="list-style-type: none"> • სუბ-ალპური ჰაბიტატები (ზეწოლა: ფართობის შემცირება, ტყის ზედა საზღვრის გადაადგილების გამო) • ტყის სახეობები: <p>წაბლი (<i>Castanea sativa</i> Mill) დაავადების გამომწვევები: წაბლის კიბო (<i>Cryphonectria parasitica</i> Murr.Barr) და წაბლის მენადმე ჩრჩილი (<i>Cameraria ohridella</i> Deschka & Dimic.).</p> <p>კოლხური ბუზა (<i>Buxus colchica</i> Pojark.) დაავადების გამომწვევი ბუზის ალურა (</p>	

კლიმატის ცვლილება	<p>გამოყოფა (აღნიშნული საკითხების გადაჭრა სცილდება მენეჯმენტის გეგმის ფარგლებს)</p>	<p><i>Cydalima perspeqali</i> Walker.) და ბზის სიღამწვერე (<i>Cylindrocladium buxicola</i> Henricot.).</p> <p>აღმოსავლური წიფელი (<i>Fagus orientalis</i> Lipsky) დაავადების გამომწვევი ნამდვილი აბედა სოკო (<i>Fomes fomentarius</i> Gill.).</p> <ul style="list-style-type: none"> (სტრესი: მეტად გახშირებული დაავადებები და ინვაზიური სახეობების გავრცელება) <p>მდინარე და ლიტორალური ჰაბიტატები (სტრესი: სტიქიური მოვლენებით გამოწვეული ფიზიკური ზარალი)</p>	საშუალო
უკანონო თევზჭერა	<ul style="list-style-type: none"> სამოყვარულო თევზაობის ინტერესი კანონდარღვევების გამოვლენისთვის არსებული ბარიერები (მომველებული ტექნიკა კანონდარღვევის დასაფიქსირებლად, არასაკმარისი რაოდენობის რეინჯერები) ვიზიტორების გაზრდილი რაოდენობა თევზე, როგორც საკვებ პროდუქტზე მოთხოვნილების გაზრდა ადგილობრივ მოსახლეობაში ტურისტული ბიზნესის განვითარებასთან ერთად თევზზე კომერციული ინტერესის 	<p>მდინარის კალმახი (<i>Salmo trutta fario</i>)</p> <p>წავი (<i>Lutra lutra</i>)</p> <p>თევზის შემცირების გამო წავის საბინადრო გარემოს (ჰაბიტატის) გაუარესება და მათი რაოდენობის შემცირება</p>	საშუალო
უკანონო ჭრები	<ul style="list-style-type: none"> სამასალე მერქანზე მოთხოვნა ადგილობრივ მოსახლეობაში (პოტენციურად გაიზრდება ვიზიტორების რაოდენობის ზრდასთან ერთად) ვიზიტორების რაოდენობის გაზრდა ადვილად ხელმისაწვდომი მერქანი (ადგილმდებარეობის გამო) საინფორმაციო ნიშნების ნაკლებობა არსებული ბარიერები კანონდარღვევების აღმოსაფხვრელად: <p>მომველებული საკომუნიკაციო საშუალებები (მომველებული რაციები, სუსტი მობილური კავშირი, ფოტოხაფანგების ნაკლებობა, ა.შ.)</p> <p>პატრულირების სქემის განახლება დაცული ტერიტორიების კატეგორიების ცვლილებასთან დაკავშირებით (პოტენციურად).</p>	<p>ენდემური და გლობალურად საფრთხის წინაშე მყოფი მცენარეული სახეობები:</p> <p>წაბლი (<i>Castanea sativa</i> Mill), კაკალი (<i>Juglans regia</i> L.), აღმოსავლური წიფელი (<i>Fagus orientalis</i> Lipsky)</p>	საშუალო
უკანონო ნადირობა	<ul style="list-style-type: none"> ინტერესი მეზობელი რეგიონებიდან სამოყვარულო ნადირობაზე კონფლიქტი ადგილობრივ მოსახლეობასა და მტაცებლებს შორის, კერძოდ მურა დათვითან. არსებული ბარიერები კანონდარღვევების აღმოსაფხვრელად: <p>მომველებული საკომუნიკაციო საშუალებები (მომველებული რაციები, სუსტი მობილური კავშირი, ფოტოხაფანგების ნაკლებობა, ა.შ.)</p> <ul style="list-style-type: none"> გადაადგილების საშუალებების ნაკლებობა მიუწვდომელ ადგილებზე დროულად მიღწევის მიზნით (კვადროციკლები) 	<p>არჩვი (<i>Rupicapra rupicapra</i>), მურა დათვი (<i>Ursus actors</i>), კავკასიური როჭო (<i>Lyrurus mlokosiewiczii</i>);</p>	საშუალო

	<ul style="list-style-type: none"> • საინფორმაციო დაფებისა და ნიშნების ნაკლებობა • ხორცზე მოთხოვნა 		
დანაგვიანება ვიზიტორებისა და ადგილობრივების მხრიდან	<ul style="list-style-type: none"> • ნარჩენების მართვის სისტემის გაუმართავობა (მუნიციპალურ დონეზე) • ნარჩენების მართვის გეგმის საჭიროება კინტრიშის დაცული ტერიტორიისთვის • ვიზიტორთა რაოდენობის ზრდა • ვიზიტორთა დაბალი ცნობიერება • საინფორმაციო ნიშნების ნაკლებობა • სადამკვირვებლო ტექნიკის ნაკლებობა 	<p>ტყის და სუბალპური ჰაბიტატები ტურისტული ბილიკების გასწვრივ, მდინარის სანაპიროები, საპიკნიკე და საკემპინგე ადგილები.</p> <p>(დანაგვიანებამ შესაძლებელია მოახდინოს ხანძრების პროვოცირება).</p>	დაბალი
ვიზიტორთა გაზრდილი რაოდენობა	<ul style="list-style-type: none"> • გაუმჯობესებული ინფრასტრუქტურა • დაცული ტერიტორიის გაუმჯობესებული მისაწვდომობა (გზის რეაბილიტაცია, საზოგადოებრივი ტრანსპორტი) • ვიზიტორებისთვის სერვისებისა და პროდუქტების დივერსიფიკაცია • პოპულარობის გაზრდა • ვიზიტორების მენეჯმენტისას არ ხდება საკმარისად ვიზიტორებისა და ღირებულებების გათვალისწინება 	ყველა ძირითადი ღირებულება	საშუალო
		სტრესი	
		ჰაბიტატებზე ზეგავლენა	
		სახეობებზე ზეგავლენა	
		დანაგვიანება	ხანძრები
პოტენციური საფრთხეები			
ტყის ზედა საზღვარზე ძოვება	<ul style="list-style-type: none"> • პირუტყვის რაოდენობის ზრდა • ვიზიტორთა რაოდენობის ზრდა • ადგილობრივ პროდუქტზე მოთხოვნილების ზრდა 	სუბალპური მდელოები და ტყე, ტყის ზედა საზღვარი	დაბალი
ინვაზიური სახეობები			
(მაგალითად: . ფსევდოაკაცია - <i>Robinia pseudoacacia</i> Linne and ჩინური ხემყრალი - <i>Ailanthus</i> <i>altissima</i> Mill, <i>Hemarthria altissimah</i> (Poir.) Stapf. & C. E. Hubb.,			
პასპალუმი - <i>Paspalum dilatatum</i> Poir.,	<ul style="list-style-type: none"> • კლიმატის ცვლილება • არსებულ სახეობებზე დაავადებების გავრცელება • ინვაზიურ სახეობებსა და მათი ზეგავლენის შესახებ ინფორმაციის დეფიციტი • ადამიანის ზემოქმედება 	ძირითადი ტყის ჰაბიტატები და მდელოები	დაბალი
სპირეა - <i>Spiraea japonica</i> L.f,			
აზიური ფაროსანა (<i>Halyomorpha halys</i>)			
ინვაზიური ცხოველები – მავნებელი მწერები: ბზის ალურა – <i>Cydalima perspectalis</i> , ექვსკბილა ქერქიჭამია – <i>Ips</i> <i>sexdentatus</i> , კენწეროს			

ქერქიჭამია – Ips acuminatus			
ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარება (პარკის მიმდებარე ტერიტორიებზე)	<ul style="list-style-type: none"> • ვიზიტორთა რაოდენობის ზრდა • კერძო ინტერესები • ეკონომიკური ინიციატივები 	<p>ჰაბიტატების ფრაგმენტაცია</p> <p>ხმაური</p> <p>მცენარეული სახეობები</p> <p>დაბინძურება</p>	საშუალო
არსებული მიწების სასოფლო სამეურნეო დანიშნულებით გამოყენება	<ul style="list-style-type: none"> • პირუტყვის რაოდენობის ზრდა • ვიზიტორთა რაოდენობის ზრდა • ადგილობრივ პროდუქტზე მოთხოვნილების ზრდა 	სუბ-ალპური მდელოები	დაბალი

2. სხვა ღირებულებების საფრთხეები: საფრთხეები გეოლოგიურ და კულტურულ ღირებულებებზე შესაძლოა გამოიწვიოს ვიზიტორთა გაზრდილმა რაოდენობამ, ინფრასტრუქტურის განვითარებამ, კლიმატის ცვლილებამ და ეროზიამ. ამ ეტაპზე, კულტურული ძეგლები ცუდ მდგომარეობაშია მოუვლელიობის შედეგად.

3. კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ეკოსაგანმანათლებლო, ეკოტურისტულ და მთლიანად სოცალურ-ეკონომიკურ ღირებულებებთან დაკავშირებული ბუნებრივი რესურსების საფრთხეებად მოიაზრება ის საფრთხეები, რომლებიც გავლენას ახდენს ეკოსისტემების შესაძლებლობებზე, რომელიც საჭიროა ეკოსისტემური სერვისების მიწოდებისთვის, რომელიც იცავს ამ ღირებულებებს, ანუ ცხრილ 8-ში ჩამოთვლილი საფრთხეები.

მუხლი 30. ბუნებრივი რესურსების დაცვა და პატრულირება

1. კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის საპატრულო საქმიანობა მიმართული იყო ნაკრძალის მკაცრ დაცვაზე და დაცული ლანდშაფტის რესურსთსარგებლობის (ტყეთსარგებლობა და მიწათსარგებლობა მიწის) კონტროლზე. მკაცრი დაცვის რეჟიმი გავრცელდება კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ნაკრძალის ტერიტორიასა და ეროვნული პარკის მკაცრი დაცვის ზონაზე, ხოლო რესურსთსარგებლობის კონტროლი ეროვნული პარკის ტრადიციული ზონის ფარგლებში იმოქმედებს.

2. კინტრიშის დაცული ტერიტორიები დაყოფილია 6 სარეინჯეროდ.

3. სულ დაცული ტერიტორიების პატრულირებას უზრუნველყოფს 6 რეინჯერი, დაცვის განყოფილების უფროსი და ერთი ბუნებრივი რესურსების სპეციალისტი. შესაბამისად თითო სარეინჯეროზე თითო რეინჯერი აკონტროლებს. რეინჯერების აღნიშნული რაოდენობა არ არის საკმარისი, რათა უზრუნველყოფილი იქნას ეფექტური პატრულირება და უკანონო ქმედებების აღმოფხვრა. განსაკუთრებით რთულია უკანონო თევზჭერის კონტროლი ამ თვალსაზრისით.

4. დაცული ტერიტორიების სააგენტო ყოველწლიურად ამტიკებს ტერიტორიული ადმინისტრაციისთვის ამტიკებს დაცვის სამოქმედო გეგმას. დაცული ტერიტორიების დაცვა ხორციელდება პატრულირების მეშვეობით. ყოველწლიურად ხდება არსებული პატრულირების მარშრუტების გადახედვა და საჭიროების შესაბამისად საპატრულო მარშრუტების კორექტირება.

5. მომდევნო თვის საპატრულო გეგმის შედგენა თითოეული რეინჯერისათვის ყოველი თვის ბოლოს ხდება და ადმინისტრაციის დირექტორის მიერ მტკიცდება. დგება რეინჯერთა საპატრულო სამოქმედო გეგმა-გრაფიკი, ასევე მოულოდნელი რეიდების გეგმა-გრაფიკი და რეინჯერთა სადგურზე (ცხემვანი) მორიგეობის გეგმა-გრაფიკი. საპატრულო მარშრუტების შედგენა ხდება წინა წლის მონაცემების ანალიზის შედეგად, გამოვლენილი სამართალდარღვევების „ცხელი წერტილების“ შეფასების საფუძველზე. Googlemap-ის გამოყენებით ხდება ელექტრონულად ინფორმაციის დატანა რუკაზე საფეხმავლო ბილიკების შესახებ (ბილიკები რუკაზე დატანილია სარეინჯეროების მიხედვით და თან ერთვის ბილიკების ზოგადი აღწერილობა). GPS ხელსაწყოს მეშვეობით შექმნილია ზუსტი საპატრულო

მარშრუტების ე.წ. ტრეკები, რაც მომავალში შესაძლოა ანალიზისთვის და პატრულირების დახვეწისთვის იქნას გამოყენებული. ამ ეტაპზე ინფორმაციის სრულყოფილი ანალიზი არ ხდება.

6. ამჟამად სულ შემუშავებულია 19 საფეხმავლო, 4 სამანქანაო-საპატრულო და 4 საცხენოსნო მარშრუტი. 2017 წლის 12 თვის მდგომარეობით რეინჯერთა მიერ განხორციელებულია საფეხმავლო მარშრუტებზე შემოვლა 269-ჯერ, ხოლო ადმინისტრაციის მიერ 81-ჯერ. სულ 350-ჯერ. გავლილია ფეხით 9672კმ, ავტომანქანით 6325 კმ. ცხენით 270 კმ. საერთო ჯამში გავლილი და გარბენილია 16267კმ. არსებული საპატრულო მარშრუტები ძირითადად მოიცავს დაცული ტერიტორიის ყველა ნაწილს. თუმცა ზოგიერთ მარშრუტზე მუდმივი პატრულირება გართულებულია ინტენსიური მცენარეული საფარის გამო და ზამთარში თოვლის საფარის გამო. რეინჯერებს არ აქვთ შესაბამისი აღჭურვილობა ზამთარში რომ აწარმოონ ტერიტორიის ინტენსიური პატრულირება.

7. პატრულირების შედეგად გამოვლენილი სამართალდარღვევების რაოდენობა უმნიშვნელოა. 2017 და 2018 წლებში 4 სამართალდარღვევის ფაქტი იქნა გამოვლენილი. სამართალდარღვევების რაოდენობა შემცირებულია 2015 წელთან შედარებით (8 სამართალდარღვევის ფაქტი), თუმცა გაზრდილია 2016 წელთან შედარებით – 2 სამართალდარღვევის ფაქტი.

8. საბაზისო კვლევის მიხედვით რეკომენდირებულ იქნა ბრაკონიერობის საწინააღმდეგოდ ბრძოლის ზომების გაძლიერება. რეინჯერების მუდმივი საგუშაგოების მოწყობა საზაფხულო სადგომებთან (პერანგა, ხინო და სარბიელი), არის რეკომენდირებული. შესაძლებელია პატრულირების გაუმჯობესების მიზნით რეამოდენიმე საპატრულო ბილიკის დამატებაც. ადმინისტრაციის შეფასებით, ამ ეტაპზე დამატებითი საგუშაგოს მოწყობის საჭიროება გამოვლენილია პერანგაზე ბრაკონიერებთან ბრძოლის თვალსაზრისით.

მუხლი 31. ადამიანური რესურსები

1. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციაში არის ორი განყოფილება: ადმინისტრაციული და დაცვის განყოფილება. დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციაში გამოყოფილია სულ 11 სამტატო ერთეული, რომელიც წარმოდგენილია ადმინისტრაციის დირექტორის, ბუღალტერის, ვიზიტორთა მომსახურების უფროსი სპეციალისტის, დაცვის განყოფილების უფროსის, ბუნებრივი რესურსების უფროსი სპეციალისტისა და 6 რეინჯერის პოზიციებით. უნდა აღინიშნოს, რომ კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციაში საჭიროა დამატებით 2 თანამშრომლის (რეინჯერი) დამატება.

2. ადმინისტრაციული განყოფილების ფუნქციებში შედის ადმინისტრაციის მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა, ორგანიზაციული საკითხების მართვა, ვიზიტორთა მომსახურება.

3. დაცვის განყოფილების თანამშრომლების ძირითად ფუნქციებში შედის, ტერიტორიის ფიზიკური დაცვა, პატრულირება, ბუნებრივი რესურსების გამოყენების მონიტორინგი ლანდშაფტის ტერიტორიაზე, ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგი, კონსერვაციულ ღონისძიებებში მონაწილეობა და მოსახლეობასთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან ურთიერთობა და ცნობიერების ამაღლება.

4. რეინჯერები პასუხისმგებელნი არიან არა მარტო კანონდარღვევაზე და ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგზე, არამედ ჩართულნი არიან ტერიტორიის დასუფთავებასა და ვიზიტორებთან ურთიერთობაში.

5. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაცია დაფინანსებას ძირითადად სახელმწიფო ბიუჯეტიდან იღებს. შემოსავლის დამატებით წყაროს ვიზიტორთა მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალია (მაგ. ვიზიტორთა ცენტრიდან, საკემპინგე ადგილების გაქირავებიდან მიღებული შემოსავალი, და ა.შ.). ამავდროულად, 2017 წლიდან კავკასიის ბუნების ფონდის (CNF) მიერ ხორციელდება სახელფასო დანამატის გაცემა კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის თანამშრომლებისათვის, რამაც გარკვეულწილად შეუწყო ხელი არსებული კადრების შენარჩუნებას სისტემაში. კონტრიშის დაცული ტერიტორიები იღებს დონორულ დახმარებას (ასე მაგ., SPPA-დან, გაერო), რაც მოსალოდნელია, მომავალშიც გაგრძელდება. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციისთვის არ მომხდარა დაფინანსების დეფიციტის ანალიზი, მიუხედავად იმისა, რომ კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაცია თვლის, რომ დაფინანსების სიმწირე დაცული ტერიტორიის ეფექტური მართვისთვის მნიშვნელოვანი გამოწვევაა.

6. ადმინისტრაციის თანამშრომლებს გააჩნიათ შესაბამისი გამოცდილება და უნარები (სულ მცირე 5-წლიანი გამოცდილება), თუმცა შემდგომი შესაძლებლობების გაძლიერების მიზნით საჭიროა სხვადასხვა მიმართულებით კვალიფიკაციის ამაღლება. ცხრილ 9-ში ჩამოთვლილია ძირითადი მიმართულებები კვალიფიკაციის ასამაღლებლად.

ცხრილი 9: კვალიფიკაციის ასამაღლებლად გამოვლენილი ძირითადი მიმართულებების ნუსხა კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციისთვის

მიმართულება	
ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგი და კონსერვაცია	ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგი/საველე ტექნიკის მოხმარება
	ინვაზიური სახეობების მონიტორინგი
	ფიტოპათოლოგიური დაავადებების მონიტორინგი
	ტყის ინვენტარიზაცია
ტურიზმის მენეჯმენტი/საზოგადოებასთან ურთიერთობა	ტურისტების მართვა
	ტურისტული სერვისები და აღრიცხვის მეთოდები
	კომუნიკაცია
პროექტების მართვა	საპროექტო წინადადებების შემუშავება
	დაფინანსების მოზიდვის მეთოდები
კომპიუტერული პროგრამები	GIS, MS Word, Excel, Access, Power point, Trippl I, etc.

მუხლი 32. ადმინისტრაციის მდგომარეობა, ინფრასტრუქტურა და აღჭურვილობა

1. კონტრიშის ადმინისტრაცია განთავსებულია ქ. ქობულეთში, კონტრიშისა და ქობულეთის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის ადმინისტრაციულ შენობაში. საგამოფენო ინერაქტიული დარბაზი განთავსებულია პირველ სართულზე. ადმინისტრაცია აღნიშნულ შენობაში გადმოვიდა 2018-წლიდან. შენობის სარემონტო სამუშაოები SPPA-ის მიერ დაფინანსებულ იქნა. შენობა თანამედროვეა. მისი განლაგება ქობულეთში მნიშვნელოვანია ვიზიტორთა მოზიდვის თვალსაზრისით, თუმცა უშუალოდ კონტრიშის დაცული ტერიტორიებიდან დაშორება შესაძლებელია გარკვეულწილად დისკომფორტს უქმნიდეს ვიზიტორებს (ლოგისტიკური გამოწვევა).

2. არის 1 სარეინჯერო კონტრიშის დაცული ტერიტორიების შესასვლელში (ცხემვანი) მას ორი ფუნქცია აქვს – როგორც რეინჯერთა საგუშაგო, ასევე ვიზიტორთა თავშესაფარი, რაც არასწორია და მომსვლელ ტურისტებს ღამისთევსას უქმნის დისკომფორტს. სასურველია 1 ახალი სარეინჯეროს გაკეთება იქვე გვერდით. საჭიროა მთა სარბიელაზე ტურიეტული თავშესაფრის გაკეთება, რომელიც გაანგარიშებული იქნება 12-15 ადამიანის ღამისგასათევად.

3. ადმინისტრაციას არ გააჩნია სრულფასოვანი დაცვის და ტურისტული საველე ინფრასტრუქტურა. აღჭურვილობა შემოიფარგლება მხოლოდ საველე ზურგჩანთებით, დაბალი ხარისხის ფანრებით, რაციებით. არსებული საჭიროებების შეფასების მიხედვით, საჭიროებებს.სასურველია შექმნილ იქნას ფოტოაპარატები, საველე დანები, ნაჯახები, მაღალი ხარისხის ფანრები, ჭოვრიტები, უნიფორმა.

4. ადმინისტრაციას გააჩნია 3 (სამი) მაღალი გამავლობის ავტომანქანა. 2 ცალი მისტუბიშის და 1 (ერთი)

ტოიოტა ჰაილუქსი მარკის ავტომანქანა. აქედან 1 (ერთი) როგორც პატრულირების განსახორციელებლად, ასევე საგუმბაგოებზე ცვლაში ემსახურება მორიგე რეინჯერებს.

მუხლი 33. ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობა

1. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ფარგლებში ბუნებრივი რესურსების მოხმარება უმნიშვნელოა, რაც ერთი მხრივ 1954 წლიდან არსებული მკაცრი დაცვის რეჟიმმა, ხოლო მეორე მხრივ ადგილობრივი მოსახლეობის სიმჭირემ განაპირობა.

2. ადგილობრივი მოსახლეობა ძირითადად მერქნულ და არამერქნულ რესურსს იყენებს პირადი მოხმარებისთვის. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის ოფიციალური მონაცემების მიხედვით კანონიერად გაიცემა ძირითადად საშემე მერქანი, ძირითადად 25-დან 60 კუბ მ-დე ოდენობით წელიწადში. ზოგ შემთხვევაში, ვერ ხდება გამოყოფილი მერქნის სრულად ათვისება მუდმივი მოსახლეობის სიმირის გამო. საშემე მერქნის გამოყენების არსებული სქემა მდგრადია.

3. ტრადიციულად მოიხმარს მოსახლეობა არამერქნულ რესურსებს, კერძოდ მოსახლეობა აგროვებს კაკალს, წაბლს, ჯონჯოლს, კენკრას და ბალახოვნებს. არ არის შეფასებული მათი მარაგები და არ არის დადგენილი მოხმარების კვოტები. თუმცა კონტრიშის ადმინისტრაციის შეფასების მიხედვით, ამ ეტაპზე არ ვლინდება აღნიშნული რესურსის გადაჭარბებული გამოყენება.

4. კონტრიშის ხეობის მოსახლეობისთვის ტრადიციულია მეფუტკრეობა. სკების რაოდენობა ტრადიციული მოხმარების ზონაში 500 სკას აღწევს და არ იწვევს რაიმე უარყოფით ზეგავლენას.

5. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ტყის ფონდის აღრიცხვა 25 წლის წინ, 1994 წელს მოხდა (მონაცემებით (კონტრიშის სახელმწიფო ნაკრძალის ტყის მეურნეობის ორგანიზაციის და განვითარების პროექტი, ტომი I, წიგნი I, ახსნა-განმარტებითი ბარათი, 1994), რომლის მიხედვითაც კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ტყის ფონდის საერთო ფართობია 13350 ჰა, რაც დაცული ტერიტორიის მთლიანი ფართობის (13893 ჰა) 96.1%-ია. აქედან ტყით დაფარული ფართობია 12840 ჰა. 3.6 %, ანუ 496 ჰა ტყით დაუფარავია; აქედან, 2.2 %, ანუ 298 ჰა მეჩხერ კორომებს უკავიათ და 1.4% ანუ 198 ჰა ველობებს. განახლებული ინფორმაციის არქონა ართულებს ტყის ეკოსისტემები მონიტორინგს, და საშემე მერქნის შესაბამისი კვოტების დადგენას, რათა უზრუნველყოფილი იყოს კონტრიშის ეროვნული პარკის ტრადიციული გამოყენების ზონაში რესურსის მდგრადი მოხმარება.

6. არასატყეო ფართობებიდან საერთო ფართობის 2%, ანუ 280 ჰა უკავია სახმარ ფართობებს, მათ შორის სათიბებს 29 ჰა, ანუ 0.2%; სამოვრებს 247 ჰა ანუ 1.8%. ამჟამად, სამოვრები არ გამოიყენება ინტენსიურად. მოსახლეობას მცირე რაოდენობის საქონელი ჰყავს, რომელიც არ ახდენს უარყოფით ზეგავლენას ეკოსისტემებზე.

7. კონტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე მოსალოდნელია ბუნებრივი რესურსების მოხმარების გაზრდა ვიზიტორების ზრდასთან ერთად, რამაც შესაძლებელია გამოიწვიოს აღნიშნული რესურსების არამდგრადი მოხმარება. ამ მხრივ, მნიშვნელოვანია ვიზიტორთა ეფექტური მართვა და ბუნებრივი რესურსების მოხმარების ეფექტური კონტროლი, არსებული საფრთხეების ჯეროვანი მონიტორინგის გზით.

8. სოფელ ხინოსთან არის კირქვისა და თიხის მარაგები. თუმცა არსებული რესურსი არ გამოიყენება დაცული ტერიტორიის ფარგლებში 20-25 წელია.

9. მნიშვნელოვან საფრთხეს უქმნის მდინარის ფაუნას, ახლადაშენებული კონტრიშის ჰესი, რომელიც დაცული ტერიტორიის ქვედა საზღვართან მდებარეობს. ჰესის აშენების შემდგომ კალმახისა და ორაგული პოპულაციის რიცხოვნობა მნიშვნელოვნად შემცირდა. განსაკუთრებით, აღსანიშნავია ზაფულის პერიოდი, როცა მდინარეში მხოლოდ ჩამონადენის 10% რჩება, რაც არახელსაყრელ პირობებს ქმნის თევზების მიგრაციისა და გამრავლებისთვის. შესასწავლია თევზავალი, რომელიც არ არის სათანადოდ მოწყობილი და ვერ უზრუნველყოფს ადგილობრივი სახეობების გადაადგილებას.

მუხლი 34. ეკოტურიზმი

1. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ფარგლებში ვიზიტორთა გადაადგილება დაშვებულია

მხოლოდ კონტრიშის ეროვნული პარკის ფარგლებში. კონტრიშის ნაკრძალში მკაცრი დაცვის რეჟიმის გამო ვიზიტორები არ დაიშვებიან და შესვლა შესაძლებელია მხოლოდ სამეცნიერო და საგანმანათლებლო მიზნით წინასწარ დაცულ ტერიტორიების სააგენტოსთან შეთანხმებით.

2. ამჟამად ვიზიტორთა წლიური ოდენობა არ არის მაღალი, თუმცა შეინიშნება ვიზიტორთა მუდმივი ზრდა უკანასკნელი წლების განმავლობაში. აღნიშნული ტენდენციის გათვალისწინებით, ვიზიტორთა რიცხვმა შესაძლოა მიაღწიოს იმ ზღვრულ დონეს, რომელიც საფრთხეს შეუქმნის კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ძირითადი ღირებულებების ერთიანობას პირდაპირი და არაპირდაპირი საფრთხეების მეშვეობით. შესაბამისად მნიშვნელოვანია ვიზიტორებისა და ბუნებრივი რესურსების ეფექტური მართვა და საფრთხეების მონიტორინგი რათა დაცულ იქნას კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ძირითადი ღირებულებები.

3. არსებული სტატისტიკის მიხედვით, ვიზიტორთა 70% საქართველოს მოქალაქეა. კონტრიშის დაცულ ტერიტორიაზე შემოსულ უცხოელ ვიზიტორთაგან, უმეტესობას რუსი და უკრაინელი ტურისტები წარმოადგენენ. შესაბამისად, კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ფარგლებში ვიზიტორთათვის დაგეგმილი აქტივობები და საინტერპრეტაციო ქმედებები უნდა გათვლილი იყოს ქართველ და უცხოელ ვიზიტორებზე.

4. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ვიზიტორთა სტატისტიკის მიხედვით ბოლო წლებში იმატა მსურველთა რაოდენობამ ისარგებლოს კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ვიზიტორთა მომსახურებით და ეწვიოს დაცულ ტერიტორიებს. თუმცა გაუმართავი ინფრასტრუქტურა (მისასვლელი გზა, საინფორმაციო ნიშნები, საპირფარეოები, ა.შ) წარმოადგენს ბარიერს ტურიზმის განვითარებისთვის და შესაბამისად ვერ ხერხდება არსებული ტურისტული სერვისებიდან შესაბამისი შემოსავლის მიღება.

5. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციამ უნდა იმუშავოს ტურისტული სერვისების გადახალისებაზე და დივერსიფიკაციაზე.

კონტრიშის დაცულ ტერიტორიებს გააჩნია საკმაოდ დიდი ეკოტურისტული პოტენციალი. სამომავლოდ შესაძლებელია ახალი ეკოტურისტული სერვისების დანერგვა, როგორცაა მაგალითად „Fly-Fishing“.

მუხლი 35. ეკოგანათლება და საზოგადოებასთან ურთიერთობა

1. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის მიერ ჩატარებული ღონისძიებები ესადაგება დაცული ტერიტორიების სააგენტოს ეკოსაგანმანათლებლო სტრატეგიის ზოგად მიმართულებებს, ხელი შეუწყოს ადგილობრივი მოსახლეობის ცნობიერების გაზრდას, რათა უზრუნველყოს დაცული ტერიტორიების ეკოლოგიური პირობების შენარჩუნება.

2. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაცია ატარებს ეკოსაგანმანათლებლო ღონისძიებებს სამოქმედო გეგმის მიხედვით, რომლებიც, ძირითადად, სკოლებს და უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებს ფარავს. სხვა სამიზნე ჯგუფები არ არიან სრულყოფილად დაფარული. საგანმანათლებლო საქმიანობა მოიცავს, ძირითადად, ლექციებს, პრეზენტაციებსა და სემინარებს.

3. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციას არ ჰყავს საკმარისი რაოდენობის კადრი, რომელიც პასუხისმგებელია ეკოსაგანმანათლებლო საქმიანობაზე. როგორც წესი, ვიზიტორთა სპეციალისტი ან ბუნებრივი რესურსების სპეციალისტი ითავსებს ეკოსაგანმანათლებლო საქმიანობას.

4. კონტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე ეწყობა ეკობანაკები, ეკოტურები და სხვადასხვა ტიპის ცნობიერების ასამაღლებელი ღონისძიება. ჩვეულებრივ, ეს ქმედებები დონორული მხარდაჭერით ფინანსდება და ერთჯერადი სახე აქვს. კონტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე არ არის მოწყობილი ეკოსაგანმანათლებლო ანუ შემეცნებითი ბილიკი, რომლის მარშრუტზე, ბილიკის შედარებით მცირე მონაკვეთზე წარმოდგენილი იქნებოდა სხვადასხვა მცენარეთა იშვიათი თანასაზოგადოება.

5. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციისთვის საზოგადოებასთან ურთიერთობა ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მიმართულებაა. იგი ხელს უწყობს დაცული ტერიტორიის დადებითი იმიჯის ჩამოყალიბებას, ზრდის საზოგადოების ინფორმირებულობასა და ცნობიერებას დაცული ტერიტორიების შესახებ, რაც განაპირობებს საზოგადოების ჩართულობას დაცული ტერიტორიების

განვითარებაში და ზრდის ადმინისტრაციის მენეჯმენტის ეფექტურობას.

6. საზოგადოებასთან ურთიერთობა ხორციელდება ცენტრალიზებულად დაცული ტერიტორიების სააგენტოს მარკეტინგისა და საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის მიერ დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის ჩართულობით.

7. კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის საკომუნიკაციო საქმიანობა მოიცავს ადგილობრივ მოსახლეობასა და ვიზიტორებს. კომუნიკაცია მოსახლეობასთან ძირითადად პირდაპირი კონტაქტით, ზეპირი ფორმით ხდება საკმაოდ ინტენსიურად, ყოველდღიური მუშაობის პროცესში. თუმცა სპეციალურად რაიმე საკითხზე ინფორმირების მიზნით შეხვედრები შედარებით ნაკლებად ეწყობა. კინტრიშის ხეობის მოსახლეობის ცნობიერების დონე საკმაოდ მაღალია დაცული ტერიტორიების ფარგლებში მოქმედი რეგულაციების შესახებ, რასაც ხელი შეუწყო დაცული ტერიტორიის არსებობის ხანგრძლივობამ და მკაცრმა დაცვის რეჟიმმა.

8. კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებს არ აქვს საკუთარი ვებ-გვერდი. პერიოდულად სიახლეების, ფოტოებისა და ვიდეო მასალის გავრცელება ხორციელდება სოციალური ქსელის საშუალებით, სადაც კინტრიშის ადმინისტრაციას აქვს მისთვის განკუთვნილი გვერდი <https://www.facebook.com/kintrishi/>.

9. კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაცია ამზადებს წლიურ ანგარიშს (“ზუნების მატინგ”), რომელიც ძირითადად ელექტრონული ფორმატით მზადდება და დაცული ტერიტორიების სააგენტოსთან ანგარიშგებისათვის გამოიყენება, ხოლო მოსახლეობას რაიმე სახით ან ფორმით არ მიეწოდება.

10. დაინტერესებულ მხარეებს შესაბამისი ინფორმაციის მიღება შეუძლიათ დაცული ტერიტორიის შესასვლელთან მოქმედი რეინჯერთა/ვიზიტორთა თავშესაფარიდან და ქობულეთში არსებული კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციული შენობაში განთავსებული კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციიდან.

11. კინტრიშის დაცული ტერიტორიებისთვის 2016 წელს შემუშავდა კინტრიშის საკომუნიკაციო სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა, რომლის მიზანია, გააუმჯობესოს კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ცნობადობა, აამაღლოს სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფში საზოგადოების ცნობიერება და გააღრმავოს დაცული ტერიტორიებისადმი პოზიტიური განწყობა ადგილობრივი მოსახლეობის მხრიდან.

მუხლი 36. პარტნიორული თანამშრომლობა

1. SPPA საქართველოს დახმარებით შექმნილია და ფუნქციონირებს კინტრიშის დაცული ტერიტორიების მეგობართა ასოციაცია, რომელიც დონორის მიერ დაფინანსებულ სოციალურ-ეკონომიკურ პროექტების ახორციელებს და მხარს უჭერს სხვადასხვა ადგილობრივ ჯგუფებს. მეგობართა ასოციაციის მირ ჩატარდა სოციალური დახმარებისა და სასოფლო სამეურნეო უნარ ჩვევების ტრენინგები ადგილობრივი მოსახლეობისათვის, რაც უწყობს ხელს მოსახლეობასა და პარკის ადმინისტრაციას შორის პარტნიორული ურთიერთობების განვითარებას, და საკუთრების განცდის გაძლიერებას ადგილობრივ მოსახლეობაში. ამავდროულად, კინტრიშის დაცული ტერიტორიების მეგობართა ასოციაცია ახლად შექმნილი ორგანიზაციაა და საჭიროებს შემდგომში ორგანიზაციულ განვითარებას, შესაძლებლობათა გაძლიერებას და წევრების მოზიდვას.

2. გარდა ამისა პროექტის ფარგლებში შეიქმნა კინტრიშის დაცული ტერიტორიების რეგიონული მრჩეველთა საბჭო, რომელშიც შედიან ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლები და თემის ლიდერები. საბჭო მონაწილეობს დაცული ტერიტორიების მიერ ორგანიზებულ შეხვედრებში, მიმდებარე დასახლებების სოფლების სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის ამაღლების მიზნით და ეცნობა ადმინისტრაციის მიმდინარე საქმიანობას. შესაბამისად ეს საბჭო წარმოადგენს მნიშვნელოვან რგოლს კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებსა და დაცული ტერიტორიების მახლობლად არსებულ ინსტიტუტებსა თუ დაინტერესებულ მხარეთა შორის.

3. ასევე კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციას გააჩნია საკონსულტაციო-სამეცნიერო საბჭო, რომლის შემადგენლობა განსაზღვრულია გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის ბრძანებით. საბჭოს წევრების შემადგენლობა საჭიროებს განახლებას.

მუხლი 37. კვლევა-მონიტორინგი

1. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის საქმიანობის მნიშვნელოვანი მიმართულებაა სამეცნიერო კვლევა-მონიტორინგი. ბუნებრივი რესურსების სპეციალისტი რეინჯერებთან ერთად პასუხისმგებელია განახორციელოს და წარადგინოს ანგარიში მიმდინარე კვლევებსა და მონიტორინგის შედეგებზე.

2. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის მონიტორინგისა და მეცნიერული კვლევების შესაძლებლობები შეზღუდულია რესურსების სიმწირის გამო, მათ შორის ფინანსური, ადამიანური და ტექნიკური. შესაბამისად ადმინისტრაცია არ ფლობს სრულყოფილ ინფორმაციას დაცული ტერიტორიების ფარგლებში არსებული ბიომრავალფეროვნებისა და საფრთხეების შესახებ. ძირითადად მონიტორინგი ეყრდნობა რეინჯერთა ეპიზოდურ/შემთხვევით დაკვირვებებს. კონტრიშის ადმინისტრაციის რეინჯერების მიერ მიმდინარეობს დაკვირვება მსხვილი ძუძუმწოვრებიდან შერჩეულ საკვანძო სახეობებზე: მურა დათვზე, შველზე, არჩვზე. ამ სახეობებზე მონიტორინგისთვის გამოიყენება ფოტოხაფანგის მასალა, მიმდინარეობს კვალისა და ექსკრემენტების დაფიქსირება, შეხვედრიანობის აღრიცხვა. ადმინისტრაცია ახორციელებს ფრინველების მონიტორინგს, ფრინველების მნიშვნელოვანი ადგილების გამოყოფას. ხდება გადამფრენ და მოზუდარ ფრინველებზე შეხვედრიანობის აღრიცხვა. ფრინველების რაოდენობის დადგენა ხდება ფოტოხაფანგის მიერ გადაღებული კადრებიდან და რეინჯერების შეხვედრიანობის ჩანაწერების მიხედვით. აღნიშნული მეთოდები ვერ იძლევა ზუსტ ინფორმაციას პოპულაციის დინამიკისა და სხვა მახასიათებლების შესახებ.

3 კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ფარგლებში კვლევებს ახორციელებენ სხვადასხვა უნივერსიტეტები, მათ შორის ილიას სახელმწიფო და ბათუმის უნივერსიტეტები. ხშირად, კვლევის შედეგების გაზიარება არ ხდება კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციისთვის. ინფორმაცია ტყის, ფლორის, ფაუნისა და ჰაბიტატების შესახებ შესავსებია.

4. ყოველწლიურად კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაცია აგროვებს მასალებს ბუნების მატანესთვის, რომელიც შეიცავს მეტეოროლოგიურ მონაცემებს, სტიქიურ მოვლენებზე, სახეობებზე შემთხვევითი დაკვირვების მონაცემებს, საფრთხეში მყოფი სახეობების და ჰაბიტატების ჩათვლით, აგრეთვე გარე მკვლევარებისა და მეცნიერებების საქმიანობების შესახებ ანგარიშებს, რომლებიც მუშაობენ კონტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე. აღნიშნული დოკუმენტში წარმოდგენილი ინფორმაცია სრულყოფილად ვერ გამოდგება დაცული ტერიტორიების ადაპტაციური მენეჯმენტისთვის.

თავი V. კონტრიშის ეროვნული პარკის შიდა ზონირება, კონტრიშის ეროვნული პარკის თითოეულ ზონაში აკრძალული საქმიანობები, კონტრიშის სახელმწიფო ნაკრძალში აკრძალული საქმიანობები

მუხლი 38. კონტრიშის ეროვნული პარკის ფუნქციური ზონები

1. კონტრიშის ეროვნული პარკის ტერიტორიულ-ფუნქციური ზონირების მიზანია მასზე არსებული ბუნებრივი რესურსების დაცვის, ამ რესურსების გამოყენების სამართლებრივი მოწესრიგება, აგრეთვე, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ბუნების მკაცრი დაცვის ზონის იდენტიფიცირება, რომელიც დაიცავს და შეინარჩუნებს კოლხური რელიქტური და მთის ტყის ეკოსისტემებს.

2. კონტრიშის ეროვნული პარკის თავისებურებების გათვალისწინებით, გარემოსდაცვითი ძირითადი მიზნების, რესურსებით სარგებლობისა და „დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის გათვალისწინებით, ეროვნული პარკის ტერიტორიაზე გამოყოფილია შემდეგი ზონები:

ა) ბუნების მკაცრი დაცვის ზონა;

ბ) ვიზიტორთა ზონა;

გ) ტრადიციული გამოყენების ზონა.

შენიშვნა: ზონირება დატანილია რუკაზე დანართ 14-ში, კოორდინატები მოცემულია დანართ 15-ში.

3. კინტრიშის ეროვნული პარკის ბუნების მკაცრი დაცვის ზონა ეწყობა ხელუხლებელი ბუნების შენარჩუნების, არამანიპულაციური მეცნიერული კვლევისა და საგანმანათლებლო საქმიანობისათვის. ბუნების მკაცრი დაცვის ზონა მოიცავს კინტრიშის ეროვნული პარკის იმ ნაწილებს, რომლებზეც ანთროპოლოგიური ზეგავლენა ძალიან უმნიშვნელო იყო. ეს ზონა წარმოადგენს ნაკლებად სახეცვლილ ეკოსისტემებს, გადაშენების პირას მყოფ ცხოველთა და მცენარეთა ძირითადი ჰაბიტატების ძირითად გავრცელების არეალს. კინტრიშის ეროვნულ პარკში გამოიყო ბუნების მკაცრი დაცვის ზონა, რათა შენარჩუნებული იქნას ბუნების ხელუხლებელი კოლხური ტყეები, სადაც ბუნებრივად შენარჩუნებულია ენდემური რელიქტური და „წითელი ნუსხის“ ფლორის სახეობები, ბუნების მკაცრი დაცვის ზონაში გვხვდება მესამეული პერიოდის რელიქტური სახეობები, როგორცაა: წაბლი (*Castanea sativa* Mill), წიფელი (*Fagus orientalis* Lipsky), რცხილა (*Carpinus caucasica* Grossh), ჰართვისის მუხა (*Quercus hartwissiana* Steven), იმერული მუხა (*Quercus imeretina* Stev. Ex Malleev), კაკლის ხე (*Juglans regia* L.), ცაცხვი (*Tilia caucasica* Rupr), თელა (*Ulmus glabra* Huds.), რომელიც წარმოადგენილია უნიკალური ქვეტყით, სადაც გვხვდება: უნგერნის შქერი (*Rhododendron ungerii* Trautv), სმირნოვის შქერი (*R. smirnovii* Trautv. ex Regel), იელი (*Rhododendron luteum* Sweet), წყავი (*Laurocerasus officinalis* M. Roem), დეკა (*Rhododendron caucasicum* Pall), კოლხური ბუა (*Buxus colchica* Pojark). ბუნების მკაცრი დაცვის ზონა საუკეთესო საცხოვრებელ გარემოს ქმნის ისეთი ფაუნის წარმომადგენლებისთვის როგორცაა: მურა დათვი (*Ursus arctos*), ფოცხვერი (*Lynx lynx*), არჩვი (*Rupicapra rupicapra*), წავი (*Lutra lutra*), ევროპული შველი (*Capreolus capreolus*).

4. კინტრიშის ეროვნული პარკის ვიზიტორთა ზონა ეწყობა ბუნების დაცვის, რეკრეაციისა და საგანმანათლებლო საქმიანობისათვის. ეს ზონა მოიცავს კინტრიშის ეროვნული პარკის ეკოსისტემის ყველაზე მეტად დამახასიათებელ ნიმუშებს. ამ ზონის ზოგიერთმა ტერიტორიამ განიცადა მეტ-ნაკლები ცვლილებები ადამიანის ჩარევის შედეგად, მაგრამ აქ არ არის დაშვებული ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობა. ვიზიტორთა ზონაში მდებარეობს დამთვალიერებლებისთვის საინტერესო და მიმზიდველი ადგილები, როგორცაა: მაღალი სარეკრეაციო ღირებულებითა და ბუნებრივი მახასიათებლებით გამორჩეული ტერიტორიები. ამ ზონაში ასევე შედის ტერიტორიები, რომლებიც წარმოადგენენ სხვადასხვა ცხოველის ჰაბიტატებს და სამიგრაციო ბილიკებს. კინტრიშის ეროვნულ პარკში გამოიყო ვიზიტორთა ზონა ტერიტორიაზე ვიზიტორთა ბილიკების არსებობის გამო (საფეხმავლო, სამანქანო, საცხენოსნო). აქ ვიზიტორს შეუძლია, მოინახულოს კოლხური ბუის კორომი და რუშავის ჩანჩქერი. სოფელ ხინოდან 12 კილომეტრის დაცილებით არის ტბა ტბიყელი, სადაც ტურისტს შეუძლია, მივიდეს ფეხით ან ცხენით და მოინახულოს გზად ულამაზესი კოლხური ტყე და ტბა ტბიყელი, რომელიც ზღვის დონიდან 2 000 მეტრზე მდებარეობს.

5. კინტრიშის ეროვნული პარკის ტრადიციული გამოყენების ზონა ეწყობა ბუნების დაცვისა და განახლებადი ბუნებრივი რესურსების ტრადიციულ გამოყენებასთან დაკავშირებული სამეურნეო საქმიანობისათვის. ეს ზონა მოიცავს კინტრიშის ეროვნული პარკის იმ ნაწილებს, რომლებიც ტრადიციულად გამოიყენება დაცული ტერიტორიების მიმდებარე ტერიტორიებზე მცხოვრები მოსახლეობის მიერ განახლებადი ბუნებრივი რესურსების მოსაპოვებლად. კინტრიშის ეროვნულ პარკში გამოიყო ტრადიციული გამოყენების ზონა, რადგან ტერიტორიაზე არსებულ სოფლებში სეზონურად ცხოვრობს მოსახლეობა, რომელიც ეწევა სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობას, ჰყავს შინაური პირუტყვი, ძირითადად, ძროხა, მოჰყავს ერთწლიანი კულტურები: ლობიო, სიმინდი, კარტოფილი, ნიორი, ასევე თითქმის ყველა ოჯახს ჰყავს ფუტკრის სკები.

მუხლი 39. კინტრიშის ეროვნული პარკის ფუნქციური ზონების ტერიტორია და საზღვრები

1. კინტრიშის ეროვნული პარკის ფართობი განისაზღვრება „დაცული ტერიტორიების სტატუსის შესახებ“ საქართველოს კანონის მეხუთე მუხლით და შეადგენს 10 406 ჰა-ს.

2. კინტრიშის ეროვნული პარკის ტერიტორიაზე გამოყოფილი ფუნქციური ზონების ფართობებია:

ა) ბუნების მკაცრი დაცვის ზონა – 7 047 ჰა;

ბ) ვიზიტორთა ზონა – 928 ჰა;

მუხლი 40. კინტრიშის ეროვნული პარკის თითოეულ ზონაში აკრძალული საქმიანობები

1. კინტრიშის ეროვნული პარკის ბუნების მკაცრი დაცვის ზონაში აკრძალულია ყოველგვარი საქმიანობა, გარდა:

ა) არამანიპულაციური სამეცნიერო კვლევა-მონიტორინგისა;

ბ) საგანმანათლებლო მიზნით საგანმანათლებლო საქმიანობისა მონიშნულ მარშრუტებზე;

გ) სტიქიური უბედურებისას, კატასტროფისას და/ან საგანგებო მდგომარეობისას კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის თანამშრომლების სამსახურებრივი მოვალეობის განხორციელების მიზნით ავტო- მოტო- და საჰაერო სატრანსპორტო საშუალებებით შეზღუდული გადაადგილებისა;

დ) ტერიტორიის ფიზიკური დაცვის მიზნით რეინჯერების საპატრულო ბილიკებსა და გზებზე რეინჯერების ფეხით, ცხენითა და ავტოტრანსპორტით გადაადგილებისა, არსებული საპატრულო ბილიკებისა და გზების შეკეთებისა;

ე) ბიომრავალფეროვნების აღრიცხვა-მონიტორინგისა.

2. კინტრიშის ეროვნული პარკის ვიზიტორთა ზონაში აკრძალულია ყოველგვარი საქმიანობა, გარდა:

ა) ტერიტორიაზე ეკოლოგიური წონასწორობის შენარჩუნებისა;

ბ) ტერიტორიაზე არსებული ეკოსისტემებისა და მათ ფარგლებში გავრცელებულ გარეულ ცხოველთა და ველურ მცენარეთა სახეობების კონსერვაციისა, მოვლისა და აღდგენისა;

გ) ტერიტორიის ჰიდროლოგიური სისტემის დაცვისა და მონიტორინგისა; ტყის ეკოსისტემების დაცვისა და აღდგენისა;

დ) სამეცნიერო კვლევისა და მონიტორინგისა;

ე) ეკოსაგანმანათლებლო საქმიანობისა;

ვ) კონსერვაციული ღონისძიებების განხორციელებისა;

ზ) სტიქიური უბედურების, კატასტროფის, საგანგებო მდგომარეობისა და აღდგენითი სამუშაოების დროს, სამსახურებრივი მოვალეობის განხორციელების მიზნით, ავტო-, მოტო- და საჰაერო სატრანსპორტო საშუალებებით შეზღუდული გადაადგილებისა;

თ) მონიტორინგის სამუშაოთა განხორციელებისა;

ი) საკადასტრო სამუშაოთა განხორციელებისა;

კ) ვიზიტორთა კონტროლირებადი და რეგლამენტირებული დაშვებისა;

ლ) დაცვისა და ეკოტურიზმისათვის აუცილებელი ინფრასტრუქტურის შექმნისა და მისით სარგებლობისა, მათ შორის:

ლ.ა) საპიკნიკე ფანჩატურის მოწყობისა (სიგრძე – არანაკლებ 4 მ-ისა, სიგანე – არანაკლებ 3 მ-ისა და სიმაღლე – არანაკლებ 2,3 მ-ისა) (შენიშვნის გათვალისწინებით);

ლ.ბ) კოტეჯის/ტურისტული თავშესაფრების მოწყობისა (სიგრძე – არანაკლებ 4 მ-ისა, სიგანე – არანაკლებ 3 მ-ისა, სიმაღლე – არანაკლებ 3 მ-ისა) და მათთან ერთად სამზარეულოს (ასეთის აუცილებლობის შემთხვევაში) მოწყობისა (სიგრძე – არანაკლებ 5 მ-ისა, სიგანე – არანაკლებ 3 მ-ისა და სიმაღლე – არანაკლებ 2,5 მ-ისა) (შენიშვნის გათვალისწინებით);

ლ.გ) ვიზიტორთა ცენტრის მოწყობისა (სიგრძე – არანაკლებ 15 მ-ისა, სიგანე – არანაკლებ 5 მ-ისა, სიმაღლე – არანაკლებ 3 მ-ისა) (შენიშვნის გათვალისწინებით);

ლ.დ) კაფეტერიის მოწყობისა (სიგრძე – არანაკლებ 15 მ-ისა, სიგანე – არანაკლებ 6 მ-ისა, სიმაღლე – არანაკლებ 3,5 მ-ისა) (შენიშვნის გათვალისწინებით);

ლ.ე) საკონფერენციოს მოწყობისა (სიგრძე – არანაკლებ 15 მ-ისა, სიგანე – არანაკლებ 7 მ-ისა, სიმაღლე – არანაკლებ 3 მ-ისა) (შენიშვნის გათვალისწინებით);

ლ.ვ) გამაჯანსაღებელი კომპლექსის მოწყობისა (სიგრძე – არანაკლებ 15 მ-ისა, სიგანე – არანაკლებ 5 მ-ისა, სიმაღლე – არანაკლებ 3 მ-ისა) (შენიშვნის გათვალისწინებით);

ლ.ზ) საჯინბოს მოწყობისა (სიგრძე – არანაკლებ 10 მ-ისა, სიგანე – არანაკლებ 8 მ-ისა, სიმაღლე – არანაკლებ 6 მ-ისა) (შენიშვნის გათვალისწინებით);

ლ.თ) სველი წერტილების მოწყობისა (სიგრძე – არანაკლებ 3 მ-ისა, სიგანე – არანაკლებ 3 მ-ისა, სიმაღლე – არანაკლებ 2,5 მ-ისა) (შენიშვნის გათვალისწინებით);

ლ.ი) დამხმარე ნაგებობის (სამზარეულო, დამხმარე ტექნიკური ნაგებობა, შენობა სამედიცინო პუნქტის, დაცვისა და თანამშრომლების განთავსებისათვის) მოწყობისა (სიგრძე – არანაკლებ 5 მ-ისა, სიგანე – არანაკლებ 4 მ-ისა, სიმაღლე – არანაკლებ 3 მ-ისა) (შენიშვნის გათვალისწინებით);

შენიშვნა: „ლ.ა“ – „ლ.ი“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრული ინფრასტრუქტურის სიმაღლე არ უნდა აღემატებოდეს 10 მ-ს.

მ) ფეხითა და ცხენით გადაადგილებისა, ნაწილობრივ სახეშეცვლილი ბუნების ტერიტორიაზე – ადმინისტრაციასთან შეთანხმებით, ავტოსატრანსპორტო საშუალებებით გადაადგილებისა;

ნ) აქტიური დაცვის ღონისძიებების გატარებისა (სახანძრო პირსების მოწყობა, მავნებლებთან ბიოლოგიური მეთოდებით ბრძოლა);

ო) „თევზჭერისა და თევზის მარაგის დაცვის ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №423 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის მე-2 მუხლის 3¹ პუნქტით განსაზღვრული რეკრეაციული თევზჭერისა, მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესით;

პ) კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების რეკონსტრუქციისათვის (რეაბილიტაციისათვის), არქეოლოგიური სამუშაოების, არქეოლოგიური დაზვერვის, არქეოლოგიური გათხრების წარმოებისათვის, ასევე მიმდებარე სოფლების მოსახლეობის სასმელი წყლით მომარაგების მიზნით, საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 18 მაისის №221 დადგენილებით დამტკიცებული „ტყითსარგებლობის წესის შესახებ“ დებულების მე-60 მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“, „ე“ და „ვ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრული განსაკუთრებული დანიშნულებით ტყითსარგებლობისა, ასევე 2021 წლის 18 მაისის №221 დადგენილებით დამტკიცებული „ტყითსარგებლობის წესის შესახებ“ დებულების მე-60 მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრული არსებული ობიექტების რეკონსტრუქციის, რეაბილიტაციის, დემონტაჟის მიზნით განსაკუთრებული დანიშნულებით ტყით სპეციალური სარგებლობისა;

ჟ) კანონმდებლობით დაშვებული სხვა საქმიანობისა.

3. კინტიშის ეროვნული პარკის ტრადიციული გამოყენების ზონაში აკრძალულია ყოველგვარი საქმიანობა, გარდა:

ა) ტერიტორიაზე ეკოლოგიური წონასწორობის შენარჩუნებისა;

ბ) ტერიტორიაზე არსებული ეკოსისტემებისა და მათ ფარგლებში გავრცელებულ გარეულ ცხოველთა

და ველურ მცენარეთა სახეობების დაცვისა, მოვლისა და აღდგენისა;

გ) ტერიტორიის ჰიდროლოგიური დაცვისა და მონიტორინგისა; დეგრადირებული ეკოსისტემების დაცვისა და აღდგენისა;

დ) არამანიპულაციური და მანიპულაციური სამეცნიერო კვლევისა;

ე) ეკოსაგანმანათლებლო საქმიანობისა;

ვ) ადგილობრივი მოსახლეობისათვის მენეჯმენტის გეგმით განსაზღვრული რესურსებით სარგებლობის დროს, ტურისტების გადაადგილებისა გამყოლის/გიდის თანხლებით, სამსახურებრივი მოვალეობის განხორციელების მიზნით ავტო-, მოტო- და საჰაერო სატრანსპორტო საშუალებებით შეზღუდული გადაადგილებისა;

ზ) მონიტორინგის სამუშაოთა წარმოებისა;

თ) საკადასტრო სამუშაოთა განხორციელებისა;

ი) უმოტორო ტრანსპორტით გადაადგილებისა;

კ) ვიზიტორთა ყოფნისა და გადაადგილებისა;

ლ) მიმდებარე დასახლებული პუნქტების მოსახლეობის პირადი მოხმარებისათვის, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, ტყის არამერქნული რესურსებით სარგებლობისა, ტყის მერქნიანი მცენარეების პროდუქტებით სარგებლობისა, ხის მეორეხარისხოვანი მასალებით სარგებლობისა, საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 18 მაისის №221 დადგენილებით დამტკიცებული „ტყითსარგებლობის წესის შესახებ“ დებულების 89-ე მუხლით განსაზღვრული სოციალური დანიშნულების ჭრის შედეგად მიღებული მერქნით სარგებლობისა (არსებული რესურსის გათვალისწინებით, გამოყოფილი ტყეკაფიდან ერთ კომლზე გაიცემა 10 მ³-მდე საშუალო მერქანი), მოვებისა (ტყით დაუფარავ ფართობებზე), საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 18 მაისის №221 დადგენილებით დამტკიცებული „ტყითსარგებლობის წესის შესახებ“ დებულების მე-60 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“, „ბ“, „დ“, „ე“ და „ვ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრული განსაკუთრებული დანიშნულებით ტყით სპეციალური სარგებლობისა;

მ) „სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის გაცემის წესისა და პირობების შესახებ დებულების დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2005 წლის 11 აგვისტოს №136 დადგენილებით დამტკიცებული დებულების 2¹ მუხლით განსაზღვრულ შემთხვევებში, მიწისქვეშა წყლებით სარგებლობისა;

ნ) საფუტკრეების მოწყობისა;

ო) ტრადიციულ საზაფხულო სამოვრებზე მწყემსებისა და ტურისტებისთვის ტრადიციული თავშესაფრების, აგრეთვე შინაურ ცხოველთა სადგომების მოწყობისა;

პ) ადგილობრივი მოსახლეობის სასმელი წყლით უზრუნველყოფისა;

ჟ) დაცვისა და ეკოტურიზმისათვის აუცილებელი ინფრასტრუქტურის შექმნისა და მისით სარგებლობისა, მათ შორის:

ჟ.ა) საპიკნიკე ფანჩატურის მოწყობისა (სიგრძე – არანაკლებ 4 მ-ისა, სიგანე – არანაკლებ 3 მ-ისა და სიმაღლე – არანაკლებ 2,3 მ-ისა) (შენიშვნის გათვალისწინებით);

ჟ.ბ) კოტეჯის/ტურისტული თავშესაფრების მოწყობისა (სიგრძე – არანაკლებ 4 მ-ისა, სიგანე – არანაკლებ 3 მ-ისა, სიმაღლე – არანაკლებ 3 მ-ისა) და მათთან ერთად სამზარეულოს (ასეთის აუცილებლობის შემთხვევაში) მოწყობისა (სიგრძე – არანაკლებ 5 მ-ისა, სიგანე – არანაკლებ 3 მ-ისა, სიმაღლე – არანაკლებ 2,5 მ-ისა) (შენიშვნის გათვალისწინებით);

ჟ.გ) ვიზიტორთა ცენტრის მოწყობისა (სიგრძე – არანაკლებ 15 მ-ისა, სიგანე – არანაკლებ 5 მ-ისა, სიმაღლე – არანაკლებ 3 მ-ისა) (შენიშვნის გათვალისწინებით);

ჟ.დ) კაფეტერიის მოწყობისა (სიგრძე – არანაკლებ 15 მ-ისა, სიგანე – არანაკლებ 6 მ-ისა, სიმაღლე – არანაკლებ 3,5 მ-ისა) (შენიშვნის გათვალისწინებით);

ჟ.ე) საკონფერენციოს მოწყობისა (სიგრძე – არანაკლებ 15 მ-ისა, სიგანე – არანაკლებ 7 მ-ისა, სიმაღლე – არანაკლებ 3 მ-ისა) (შენიშვნის გათვალისწინებით);

ჟ.ვ) გამაჯანსაღებელი კომპლექსის მოწყობისა (სიგრძე – არანაკლებ 15 მ-ისა, სიგანე – არანაკლებ 5 მ-ისა, სიმაღლე – არანაკლებ 3 მ-ისა) (შენიშვნის გათვალისწინებით);

ჟ.ზ) საჯინიბოს მოწყობისა (სიგრძე – არანაკლებ 10 მ-ისა, სიგანე – არანაკლებ 8 მ-ისა, სიმაღლე – არანაკლებ 6 მ-ისა) (შენიშვნის გათვალისწინებით);

ჟ.თ) სველი წერტილების მოწყობისა (სიგრძე – არანაკლებ 3 მ-ისა, სიგანე – არანაკლებ 3 მ-ისა, სიმაღლე – არანაკლებ 2,5 მ-ისა) (შენიშვნის გათვალისწინებით);

ჟ.ი) დამხმარე ნაგებობის (სამზარეულო, დამხმარე ტექნიკური ნაგებობა, შენობა სამედიცინო პუნქტის, დაცვისა და თანამშრომლების განთავსებისათვის) მოწყობისა (სიგრძე – არანაკლებ 5 მ-ისა, სიგანე – არანაკლებ 4 მ-ისა, სიმაღლე – არანაკლებ 3 მ-ისა) (შენიშვნის გათვალისწინებით);

შენიშვნა: „ჟ.ა“ – „ჟ.ი“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრული ინფრასტრუქტურის სიმაღლე არ უნდა აღემატებოდეს 10 მ-ს.

რ) აქტიური დაცვის ღონისძიებების გატარებისა (დაცვის ინფრასტრუქტურისა და სახანძრო პირსების მოწყობა, მავნებლებთან ბიოლოგიური მეთოდებით ბრძოლა);

ს) „თევზჭერისა და თევზის მარაგის დაცვის ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №423 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის მე-2 მუხლის 3¹ პუნქტით განსაზღვრული რეკრეაციული თევზჭერისა, მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესით;

ტ) კანონმდებლობით დაშვებული სხვა საქმიანობისა.

საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 13 ივლისის დადგენილება №345 - ვებგვერდი, 14.07.2021 წ.

მუხლი 41. კონტრიშის სახელმწიფო ნაკრძალში აკრძალული საქმიანობები

კონტრიშის სახელმწიფო ნაკრძალში აკრძალულია ყოველგვარი საქმიანობა, გარდა:

ა) უმნიშვნელო ზეგავლენის მქონე მეცნიერული კვლევა-ძიებისა;

ბ) ეკოსაგანმანათლებლო საქმიანობისა და გარემოს მონიტორინგისა;

გ) ბიოტექნიკური ღონისძიებებისა;

დ) აქტიური დაცვის ღონისძიებების გატარებისა (დაცვის ინფრასტრუქტურისა და სახანძრო პირსების მოწყობა, მავნებლებთან ბიოლოგიური მეთოდებით ბრძოლა).

თავი VI. მენეჯმენტის გეგმის პროგრამები

მუხლი 42. პასუხისმგებლობა მენეჯმენტის გეგმის განხორციელებაზე

1. დაცული ტერიტორიების სააგენტო (სააგენტოს ცენტრალური აპარატი და კონტრიშის დაცული

ტერიტორიების ადმინისტრაცია) პასუხისმგებელია მენეჯმენტის გეგმით გათვალისწინებული ღონისძიებების ორგანიზებასა და განხორციელებაზე, მათი განხორციელების მონიტორინგსა და მენეჯმენტის გეგმით გათვალისწინებული შედეგების მიღწევაზე.

2. მენეჯმენტის გეგმა ხორციელდება სამწლიანი საოპერაციო და წლიური სამუშაო გეგმის საშუალებით. საოპერაციო გეგმაში ასახულია განსახორციელებელი ქმედებები, შესაბამისი ბიუჯეტის და შესრულებაზე პასუხისმგებელი პირის მითითებით, განსაზღვრულია პრიორიტეტები.

3. დაცული ტერიტორიების სააგენტო, კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციასთან ერთად, უზრუნველყოფს სხვა ორგანიზაციებისა და ექსპერტების ჩართულობას და თანამშრომლობას გარკვეული ღონისძიებების განხორციელებაში, როდესაც ეს აუცილებელი და საჭიროა.

მუხლი 43. მენეჯმენტის გეგმის პროგრამები

1. მენეჯმენტის გეგმა მოიცავს მართვის ცხრა პროგრამას. ამ პროგრამების მიზნები და ქმედებები ესადაგება ძირითად პირდაპირ და არაპირდაპირ საფრთხეებს, და მენეჯმენტის შეზღუდვებს, რომლებიც აღწერილია სიტუაციურ ანალიზში (თავი IV). ეს პროგრამებია:

- ა) პატრულირება და კანონალსრულება;
- ბ) ბიომრავალფეროვნებასა და არსებულ საფრთხეებზე მონიტორინგი;
- გ) ხანძრების, მავნებლებისა და დაავადებების მართვა;
- დ) ბუნებრივი რესურსების მდგრადი გამოყენება;
- ე) ბიომრავალფეროვნების კონსერვაცია/აღდგენა;
- ვ) ეკო-ტურიზმი და ვიზიტორთა მართვა;
- ზ) გარემოსდაცვითი განათლება;
- თ) საზოგადოებასთან ურთიერთობა;
- ი) კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის გაძლიერება.

2. მენეჯმენტის გეგმის მომდევნო მუხლები (44-52) განსაზღვრავენ მენეჯმენტის გეგმის პროგრამების მიზნებს, შესაბამის ინდიკატორებს და შემოწმების საშუალებებს. თითოეული მიზნის მისაღწევად განისაზღვრა ქმედებების ჩამონათვალი, რომლებიც გათვალისწინებული უნდა იყოს საოპერაციო და ყოველწლიურ სამოქმედო გეგმებში. საჭიროებიდან გამომდინარე, შესაძლებელია შეიცვალოს ან შესწორდეს ქმედებები მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების პერიოდში საოპერაციო გეგმების შემუშავების პერიოდში, რათა მიღწეულ იქნას თითოეული მენეჯმენტის პროგრამის მიზანი.

მუხლი 44. პატრულირებისა და კანონალსრულების პროგრამა

პატრულირებისა და კანონალსრულების პროგრამის ძირითადი მიზანია უზრუნველყოს ძირითადი ღირებულებების დაცვა ბრაკონიერობისგან, ხანძრების, დაბინძურების და იმ საფრთხეებისგან, რომლებიც გამოვლენილ იქნა სიტუაციური ანალიზის დროს და იდენტიფიცირებულია 28-ე მუხლის მე-4 ცხრილში.

მიზანი 1: გაუმჯობესებულია კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ძირითადი ღირებულებების დაცვა, უკანონო ქმედებებისა და სხვა არსებული საფრთხეების გაძლიერებული კონტროლის შედეგად.

ინდიკატორი 1: მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების მე-3 წლისთვის, გაძლიერებულია ადმინისტრაციის შესაძლებლობები თავიდან აირიდოს და გააკონტროლოს უკანონო ქმედებები და სხვა საფრთხეები კონტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე.

ქმედებები	ინდიკატორები	ინდიკატორის შემოწმების საშუალებები	წინაპირობა
1.1 დაცული ტერიტორიის პატრულირება არსებული პატრულირების სქემის (სარეინჯერო უბნების, მარშრუტების, პროცედურების) მიხედვით. ყოველწლიურად პატრულირების სქემისა და პროცედურების განახლება გამოვლენილი საფრთხეების და დამატებითი შესაძლებლობების არსებობის შემთხვევაში (როგორცაა მაგ. რეინჯერების რაოდენობის გაზრდა).	არსებული პატრულირების სქემა და ყოველწლიური განახლებები შესრულებულია.	პატრულირების სქემა. პატრულირების ოქმები.	
1.2 დაცული ტერიტორიებისა და შესაბამისი დაშვებული და აკრძალული საქმიანობების შესახებ საინფორმაციო ნიშნებისა და დაფების განთავსება დაცული ტერიტორიების საზღვრებთან.	მენეჯმენტის გეგმის შესრულების მე-9 წლისთვის, დამონტაჟებულია 70 დაფა.	საინფორმაციო ნიშნების და დაფების რუკა და ფოტო დოკუმენტაცია.	SPPA-ის მხარდაჭერა.
1.3 ცხემვანში შესასვლელის განახლება.	განახლებულია შესასვლელი ჭიშკარი ცხემვანში მენეჯმენტის გეგმის შესრულებიდან მე-4 წელს.	შესასვლელის ფოტო-მასალა.	
1.4 ხერგილების მოწყობა.	4 ხერგილია მოწყობილი მენეჯმენტის გეგმის შესრულებიდან მე-4 წელს..	რუკა და ფოტო-მასალა.	
1.5 ცხემვანში რეინჯერთა თავშესაფარის (ცალკე შენობა) მოწყობა.	აშენებულია ცალკე რეინჯერთა თავშესაფარი მენეჯმენტის გეგმის შესრულების მე-9 წლისთვის..	სამცველოების ფოტო-მასალა და ფინანსური ანგარიშები.	დამატებითი დაფინანსება.
1.6 ტურისტული თავშესაფარის მოწყობა ტბიყელის ტბასთან (შესაძლოა კომბინირებული იყოს ვიზიტორთა თავშესაფართან).	აშენებულია ცალკე ტურისტული თავშესაფარი მენეჯმენტის გეგმის შესრულების მე-9 წლისთვის..	სამცველოების ფოტო-მასალა და ფინანსური ანგარიშები.	დამატებითი დაფინანსება
1.7 ყოველთვიური შეხვედრები შესაბამის უწყებებთან, მათ შორის მუნიციპალიტეტთან, გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტთან, კანონდღსრულებასთან დაკავშირებული ქმედებების ეფექტურად განხორციელების მიზნით.	სულ მცირე ერთი შეხვედრა შესაბამის უწყებასთან ყოველთვიურად.	ერთობლივი შეხვედრის ამსახველი ოქმები.	

მუხლი 45. ბიომრავალფეროვნების ძირითადი ღირებულებების და საფრთხეების მონიტორინგი

აღნიშნული პროგრამის მთავარი მიზანია უზრუნველყოს კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ძირითადი ბიომრავალფეროვნების და სხვა ღირებულების რეგულარული მონიტორინგი და ხელი შეუწყოს კინტრიშის დაცული ტერიტორიის ძირითადი ღირებულებებისა და საფრთხეების შესახებ უახლესი ინფორმაციის ხელმისაწვდომობას. მონიტორინგის პროგრამა გამიზნულია დაეხმაროს ადაპტური მენეჯმენტის განხორციელებას კინტრიშის დაცულ ტერიტორიაზე, სხვადასხვა გზით, მათ შორის: ა) მონიტორინგის საშუალებით ხდება მენეჯმენტის გეგმის პროგრამების ეფექტურობის შეფასება და იმ მიზეზ-შედეგობრივი კავშირების გამოვლენა, რომლებიც ხელს უწყობს გრძელვადიანი მიზნების განხორციელებას, და შესაბამისად მენეჯმენტის გეგმის განახლება მისი მოქმედების 9 წლიანი ციკლის შემდგომ. ბ) მონიტორინგის საშუალებით ხდება ბუნებრივ და სოციალურ-კულტურული გარემოში ცვლილებების აღრიცხვა, რათა დროულად მოხდეს მენეჯმენტის დროს მათზე რეაგირება. გ) ხელს უწყობს არსებული გამოცდილებიდან გამომდინარე, დაცული ტერიტორიების მართვის გაუმჯობესებას კინტრიშისა და საქართველოს სხვა დაცულ ტერიტორიებზე.

მონიტორინგის პროგრამის საფუძველია გრძელვადიანი მიზნების ინდიკატორები, ძირითადი ღირებულებები და გამოვლენილი საფრთხეები.

მიზანი 2: ინფორმაცია ძირითადი ღირებულებების მდგომარეობისა და საფრთხეების განვითარების ტენდენციების შესახებ ხელმისაწვდომია და განახლებულია დაცული ტერიტორიების ადაპტური მართვის მიზნით.

ინდიკატორი 2: მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების მე-9 წელს ხელმისაწვდომია განახლებული ინფორმაცია კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ღირებულებებისა და საფრთხეების 70%-ის შესახებ და ასახულია შესაბამის მონაცემთა ბაზაში.

კმედებები	ინდიკატორი	ინდიკატორის შემოწმების საშუალება	წინაპირობა
2.1 ძირითადი ღირებულებებისა და მათზე მოქმედი საფრთხეების შესახებ ინფორმაციის შევსება და საბაზისო მონაცემების სრულყოფა.	მენეჯმენტის გეგმის დასრულებისთვის, ჩატარებულია ბიომრავალფეროვნების ძირითადი ღირებულებების ინვენტარიზაცია და ჩატარებულია საბაზისო შეფასება 5 პრიორიტეტული საფრთხისთვის.	ძირითადი ბიომრავალფეროვნების ღირებულებების ინვენტარიზაციის ანგარიში და ანგარიში საფრთხეების საბაზისო ინფორმაციის შეფასების შესახებ. მონაცემთა ბაზა და საბაზისო ინფორმაციის შესახებ შესაბამისი ანგარიშები	საჭიროებისამებრ სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების, გარე ექსპერტების ჩართვა.
2.2 ტყის ფართობისა და სამიზნე სახეობების შესახებ საბაზისო ინფორმაციის შეგროვება და მონიტორინგის წარმოება დისტანციური ზონდირების მეთოდის გამოყენებით ან ინვენტარიზაციის მეშვეობით.	საბაზისო ინფორმაცია ხელმისაწვდომია და მიმდინარეობს მონიტორინგი ტყის მონიტორინგის პროგრამის მიხედვით.	მონიტორინგის მონაცემები და ანგარიშები.	გარე ექსპერტებთან თანამშრომლობა, დამატებითი გარე დაფინანსება
2.3 ფოცხვერის (<i>Lynx lynx</i>) მონიტორინგის გეგმის შემუშავება და მონიტორინგი	მონაცემთა ბაზაში ხელმისაწვდომია მონიტორინგის შედეგები. ჰაბიტატების რუკები შედგენილია და ხელმისაწვდომია	მონაცემთა ბაზა. მონიტორინგის ამსახველი ანგარიში. ფოტო და ვიდეომასალა,	თანამშრომლობა კვლევით დაწესებულებებთან და დონორ ორგანიზაციებთან
2.4 არჩვის (<i>Rupicapra rupicapra</i>) მონიტორინგის გეგმის შემუშავება და მონიტორინგი	მონაცემთა ბაზაში ხელმისაწვდომია მონიტორინგის შედეგები. ჰაბიტატების რუკები შედგენილია და ხელმისაწვდომია	მონაცემთა ბაზა. მონიტორინგის ამსახველი ანგარიში და ფოტო და ვიდეომასალა	თანამშრომლობა კვლევით დაწესებულებებთან და დონორ ორგანიზაციებთან
2.5 კავკასიურ როჭოს (<i>Lyrurus mlokosiewiczii</i>) მონიტორინგის გეგმის შემუშავება და მონიტორინგი	მონაცემთა ბაზაში ხელმისაწვდომია მონიტორინგის შედეგები. ჰაბიტატების რუკები შედგენილია და ხელმისაწვდომია	მონაცემთა ბაზა. მონიტორინგის ამსახველი ანგარიში, ფოტო და ვიდეომასალა	თანამშრომლობა კვლევით დაწესებულებებთან და დონორ ორგანიზაციებთან
2.6 კავკასიური სალამანდრას (<i>Mertensiella caucasica</i>) მონიტორინგის პროგრამის შემუშავება და მონიტორინგი	მონაცემთა ბაზაში ხელმისაწვდომია მონიტორინგის შედეგები. ჰაბიტატების რუკები შედგენილია და ხელმისაწვდომია	მონაცემთა ბაზა. მონიტორინგის ამსახველი ანგარიში, ფოტო და ვიდეომასალა	თანამშრომლობა კვლევით დაწესებულებებთან და დონორ ორგანიზაციებთან
2.7 კალმახის (<i>Salmo trutta fario</i>) მონიტორინგი	მონაცემთა ბაზაში ხელმისაწვდომია მონიტორინგის შედეგები. ჰაბიტატების რუკები შედგენილია და ხელმისაწვდომია	მონაცემთა ბაზა. მონიტორინგის ამსახველი ანგარიში, ფოტო და ვიდეომასალა	თანამშრომლობა კვლევით დაწესებულებებთან და დონორ ორგანიზაციებთან
2.8 სამიზნე მცენარეული			

სახეობების მონიტორინგი, მათ შორის: მედევედვის არყი (<i>Betula medwedewii</i> Regal), კოლხური ზზა (<i>Buxus colchica</i> Pojark), პონტოს მუხა (<i>Quercus pontica</i> K.Koch), ჩვეულებრივი ურთხელი (<i>Taxus baccata</i> L.), უნგერნის შქერი (<i>Rhododendron ungeri</i> Trautv)	მონაცემთა ბაზაში ხელმისაწვდომია მონიტორინგის შედეგები. ჰაბიტატების რუკები შედგენილია და ხელმისაწვდომია.	მონაცემთა ბაზა. მონიტორინგის ამსახველი ანგარიში, ფოტოები.	თანამშრომლობა კვლევით დაწესებულებებთან და დონორ ორგანიზაციებთან
2.9 მონიტორინგი მთის შროშანსა (<i>Lilium szovitsianum</i> Fisch.&Avé-Lall.) და აჭარულ ხახვზე (<i>Allium adzhaticum</i> Popov)	მონაცემთა ბაზაში ხელმისაწვდომია მონიტორინგის შედეგები. ჰაბიტატების რუკები შედგენილია და ხელმისაწვდომია	მონაცემთა ბაზა. მონიტორინგის ამსახველი ანგარიში და ფოტოები.	თანამშრომლობა კვლევით დაწესებულებებთან და დონორ ორგანიზაციებთან
2.10 პირდაპირი საფრთხეების მონიტორინგი, მათ შორის: კინტრიშის ჰესის ზეგავლენა, მავნებლები, დაავადებები, და დანართ 16-ში ჩამოთვლილი სხვა საფრთხეები.	ხელმისაწვდომია მონიტორინგის შედეგები მონაცემთა ბაზაში.	მონიტორინგის ანგარიშები.	
2.11 ადგილობრივი მოსახლეობის ცოდნის, დამოკიდებულების და აღქმის გამოკვლევა	ხელმისაწვდომია მოსახლეობის აღქმის და გათვითცნობიერების კვლევა, 9 წელიწადში ერთხელ მენეჯმენტის გეგმის პერიოდში.	კვლევის ანგარიში	გარეშე თანამშრომლობის მეშვეობით
2.12 ვიზიტორებისა და ტურიზმიდან მიღებული შემოსავლის მონიტორინგი	ხელმისაწვდომია შემოსავლების ჩანაწერები ან კვლევა, 3 წელიწადში ერთხელ მენეჯმენტის გეგმის პერიოდში. მონაცემები ასახულია მონაცემთა ბაზაში.	კინტრიშის დაცული ტერიტორიებიდან შემოსავლების წილი ტურიზმის საფასურიდან ყოველწლიური APA-ს სტატისტიკა	
2.13 ვიზიტორთა კმაყოფილების/აღქმის მონიტორინგი	სტატისტიკა, ვიზიტორთა ცენტრში არსებული მოკლე კითხვარებიდან, ყოველწლიურად.	ყოველწლიური APA-ს სტატისტიკა	
2.14 ოპერაციული გეგმის შესრულების შეფასება.	ოპერაციული გეგმის განხორციელების ყოველი სამწლიანი ციკლის დასრულებამდე ნახევარი წლით ადრე, ხელმისაწვდომია შეფასების ანგარიში, რომელშიც პროგრამების განხორციელებაზე კრიტიკულ მოსაზრებებთან ერთად შეფასებულია შესრულების ეფექტურობა მიზნების განსახორციელებლად, რაც ხელს შეუწყობს კინტრიშის დაცული ტერიტორიების გრძელვადიანი მიზნების მიღწევას.	ოპერაციული გეგმის შეფასების ანგარიში	
2.15 მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების სრული შეფასების ჩატარება.	მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების მე-9 წლის დასაწყისში მენეჯმენტის გეგმის შეფასების ანგარიშია ხელმისაწვდომი, რომელიც პროგრამების განხორციელებაზე, კრიტიკულ მოსაზრებებთან ერთად მოიცავს მათი სრული ეფექტურობის შეფასებას მიზნების განსახორციელებლად, რაც ხელს შეუწყობს კინტრიშის დაცული ტერიტორიების გრძელვადიანი მიზნების მიღწევას.	მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების შეფასების ანგარიში	
2.16 კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებთან დაკავშირებული ბეჭდვითი მასალის	მონაცემთა ბაზა/საინფორმაციო სისტემა (ელექტრონული ბიბლიოთეკა) არსებობს, რომელშიც ინახება და	(სამოქმედო გეგმები, კვლევითი ანგარიშები, საგანმანათლებლო	

კატალოგის (ბიბლიოთეკის) შექმნა და ელექტრონულად აღრიცხვა	ხელმისაწვდომია კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებთან დაკავშირებული მასალა.	მასალები, სახელმძღვანელოები, პრესაში გამოქვეყნებული სტატიები)	
2.17 ფიტოპათოლოგიური კვლევების განხორციელება ყოველწლიურად და საჭიროების შემთხვევაში დამატებითი კვლევის ჩატარება.	ხელმისაწვდომია კვლევის შედეგები.	შესაბამისი ანგარიში.	საჭიროების შემთხვევაში კვლევით ინსტიტუტების/მეცნიერების ჩართვა
2.18 მეტეოროლოგიური და კლიმატური მონაცემების შეგროვება ავტომატური მეტეოსადგურის საშუალებით.	მეტეოროლოგიური და კლიმატური მონაცემები შეგროვებულია და ასახულია ბუნების მატრიანეში.	ბუნების მატრიანეში ასახული მეტეო – და კლიმატური მონაცემები.	
2.19 ინფორმაციის შეგროვება არასისტემური ბუნებრივი მოვლენებისა და მათ მიერ მიყენებული ზარალის შესახებ.	მონაცემები ბუნებრივი მოვლენების შესახებ მისაწვდომია.	მონაცემები ბუნებრივი მოვლენების შესახებ ასახული ბუნების მატრიანეში.	
2.20 კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე და მის მიმდებარედ ადგილობრივი მოსახლეობასა და მტაცებლებს შორის კონფლიქტისა და მიყენებული ზარალის შესწავლა.	აღწერილია ადგილობრივ მოსახლეობასა და მტაცებლებს შორის მომხდარი შემთხვევები და ზარალი.	პოპულაციის რაოდენობრივი მონაცემები. მიყენებული ზარალის სტატისტიკა მონაცემთა ბაზა.	ადგილობრივი მოსახლეობის ჩართულობა. საჭიროების შემთხვევაში გარე ექსპერტების ჩართვა.

მიზანი 3. პრიორიტეტული სამეცნიერო საკითხები გადაჭრილია სამეცნიერო კვლევების მხარდაჭერის გზით დაცული ტერიტორიების ადაპტური მენეჯმენტის ხელშეწყობის მიზნით.

ინდიკატორი 3: მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების მე-9 წელს, ინფორმაციის დეფიციტის მინიმუმ 50 %-ია შევსებული, იმ კვლევითი პროექტების ნუსხის მიხედვით, რომელიც შედგება მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების პირველ წელს.

ქმედებები	ინდიკატორები	ინდიკატორის შემოწმების საშუალებები	წინაპირობა
1. კვლევითი ინსტიტუტებიდან კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებთან დაკავშირებული ინფორმაციისა და მონაცემების შეგროვება და სისტემატიზირება (მოწესრიგება) და კონსერვაციის თვალსაზრისით პრიორიტეტული კვლევითი მიმართულებების გამოვლენა.	მონაცემები სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტებიდან ხელმისაწვდომია შესაბამის მონაცემთა ბაზაში. პრიორიტეტული კვლევითი პროექტების ჩამონათვალი შეთანხმებულია დაცული ტერიტორიების სააგენტოსთან.	პრიორიტეტული კვლევითი პროექტების ჩამონათვალის დოკუმენტი. ბუნების მატრიანე. წლიური ანგარიში.	
2. კვლევითი პროექტის განხორციელება ინვაზიური სახეობების შესასწავლად (სახეობების იდენტიფიცირება და მათი ზეგავლენის შესწავლა).	ინვაზიური სახეობების შესახებ კვლევითი პროექტი ინიცირებულია მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების მე-5-ე წლისთვის. ინფორმაცია ინვაზიური სახეობების შესახებ შეტანილია მონაცემთა ბაზებში.	კვლევის ანგარიში. მონაცემთა ბაზა.	გარე ექსპერტების ჩართვა. პარტნირებთან თანამშრომლობის გზით კვლევების განხორციელება.
3. ტბიყელის ტბის შესახებ საბაზისო ინფორმაციის შეგროვება (ფიზიკური, ქიმიური და ბიოლოგიური	მონაცემები ტბიყელის ტბის	ინვენტარიზაციის ანგარიში.	გარე ექსპერტების ჩართვა. პარტნირებთან

პარამეტრების განსაზღვრა, მათ შორის ტრიტონის პოპულაციის შესწავლა).	შესახებ ხელმისაწვდომია მე-9 წლისთვის.	მონაცემთა ბაზა.	თანამშრომლობის გზით კვლევების განხორციელება.
4. საბაზისო მონაცემების შეგროვება ტორფნარების შესახებ.	ტორფნარების შესახებ საბაზისო მონაცემები შეგროვებულია.	საბაზისო ინფორმაცია.	გარე ექსპერტების ჩართვა. პარტნიორებთან (კვლევითი ინსტიტუტები/კერძო კომპანიები) თანამშრომლობის გზით კვლევების განხორციელება.
5. სასოფლო-სამეურნეო სავარგულებისა და სკების დათვებისგან დაცვის მიზნით არსებული მეთოდების მოკვლევა.	სასოფლო-სამეურნეო სავარგულებისა და სკების დათვებისგან დასაცავად რეკომენდაციები ხელმისაწვდომი.	კვლევის ანგარიში სასოფლო-სამეურნეო სავარგულებისა და სკების დათვებისგან დასაცავად.	გარე ექსპერტების ჩართვა.
6. ვიზიტორთა მენეჯმენტისა და ტევადობის შესწავლა კინტრიშის დაცული ტერიტორიებისთვის	ტურისტული ტევადობა განსაზღვრულია კინტრიშის დაცული ტერიტორიებისთვის. ტურიზმის უარყოფითი ზეგავლენის შესამცირებლად გამოვლენილია ღონისძიებები.	ტევადობის კვლევის ანგარიში, ტურისტების ნეგატიური ზეგავლენის მართვის ღონისძიებების ნუსხა.	გარე ექსპერტების ჩართვა. პარტნიორებთან (კვლევითი ინსტიტუტები/კერძო კომპანიები) თანამშრომლობის გზით კვლევების განხორციელება.
7. ზურმუხტის ქსელის ჰაბიტატების ეტაპობრივი შესწავლა და მონიტორინგი	ხელმისაწვდომია მონაცემები ზურმუხტის ქსელის ჰაბიტატებისა და სახეობები შესახებ.	მონაცემთა ბაზა.	სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტები, არასამთავრობო ორგანიზაციები, გარე ექსპერტების ჩართვა.

მუხლი 46. ხანძრების, მავნებელი მწერებისა და სოკოების და დაავადებების მენეჯმენტის პროგრამა

აღნიშნული პროგრამა მიმართულია თავიდან აიცილოს და რეაგირება მოახდინოს ხანძრებით გამოწვეული (ანთროპოგენურ და ბუნებრივი ხანძრებით) საფრთხისაგან აგრეთვე თავიდან აიცილოს ან მართოს კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ძირითადი ღირებულებისადმი დაავადებებითა და მავნებლებით მიყენებული ზიანი.

მიზანი 4: ხანძრებით, მავნებლებითა და დაავადებებით გამოწვეული ზიანი კონტროლდება ან შემცირებულია.			
ინდიკატორი 4: მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების მე-9 წლის დასასრულს, მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების პირველ წელთან შედარებით, 50%-ით შემცირდა ხანძრებით, მავნებლებითა და დაავადებებით გამოწვეული ზიანი.			
ქმედებები	ინდიკატორები	ინდიკატორის შემოწმების საშუალება	წინაპირობა
4.1 ფიტოპათოლოგიური კვლევების რეგულარულად ჩატარება. ტყის მავნებელი მწერების, სოკოებისა და დაავადებების გავრცელების კერების იდენტიფიცირება და არსებობის შემთხვევაში მართვის გეგმის შემუშავება 2.10 აქტივობის გათვალისწინებით.	კინტრიშის ეროვნულ პარკში გამოვლენილია დაავადებებისა და ტყის მავნებლების გავრცელების კერები. შედგენილია ტყის მავნებლებისა და დაავადებების მართვის გეგმა.	დაავადებების და ტყის მავნებელთა გავრცელების კერების ნუსხა. მართვის გეგმა.	კვლევით ინსტიტუტებთან ან სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობა.
4.2 ტყის მავნებლებთან ბრძოლის შესაბამისი ღონისძიებების	4.1-ით ქმედებით გამოვლენილი მავნებლების წინააღმდეგ ჩატარებულია	ტყის მავნებლებზე დაკვირვების ამსახველი	შესაძლოა კვლევით ინსტიტუტებთან ან სხვა

განხორციელება საჭიროების შემთხვევაში.	აუცილებელი საკონტროლო ღონისძიებები.	ანგარიში და მათ წინააღმდეგ ჩატარებული ღონისძიებების ამსახველი ანგარიში.	დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობა.
4.3 ინვაზიური სახეობების საჭიროებისამებრ და არსებული შესაძლებლობების მიხედვით მოშორება (მაგ. დიდვაკეში ცრუაკაციის (<i>Robinia pseudoacacia</i> L.), <i>Hemarthria altissima</i> Poir. Stapf & C. E. Hubb), ჭიაფერას (<i>Phytolacca Americana</i> L.), ლაკარტიას (<i>Paspalum dilatatum</i> Poir.) მოშორება, ა.შ.)	ინვაზიური სახეობების მოსაშორებლად ყველა შესაძლო და აუცილებელი ღონისძიება გატარებულია.	მონაცემთა ბაზა და მონიტორინგის ანგარიში ინვაზიური სახეობების გავრცელების შესახებ.	შესაძლოა კვლევით ინსტიტუტებთან ან სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობა.

მუხლი 47. ბუნებრივი რესურსების მდგრადი გამოყენების პროგრამა

ბუნებრივი რესურსების მდგრადი გამოყენების პროგრამა მიზნად ისახავს ტრადიციული გამოყენების ზონაში ბუნებრივი რესურსების მდგრადი გამოყენების უზრუნველყოფას. ძირითადად აღნიშნული პროგრამა მიზნად ისახავს დააკმაყოფილოს ადგილობრივი მოსახლეობის მოთხოვნები და ამავედროულად დაარეგულიროს ტყის რესურსებისა და საძოვრების მართვის საკითხები.

მიზანი 5. უზრუნველყოფილია კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ტრადიციული გამოყენების ზონის ბუნებრივი რესურსები მდგრადად გამოყენება.

ინდიკატორი 5: მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების დასასრულისთვის, სულ მცირე არ ხდება დეგრადირებული საძოვრების ფართობის და დეგრადაციის გაზრდა და ტყის ფართობისა და ხარისხის შემცირება მოსახლეობის ძირითადი მოთხოვნილებების დაკმაყოფილების პარალელურად.

ქმედებები	ინდიკატორები	ინდიკატორის შემოწმების საშუალებები	წინაპირობა
1. ტყის ინვენტარიზაციის განხორციელება და ტყის მართვის გეგმის შედგენა.	ჩატარებულია ინვენტარიზაცია. ტყის მართვის გეგმა შემუშავებულია.	ტყის ინვენტარიზაციის ანგარიში და ტყის მართვის გეგმა.	დამატებითი დაფინანსება. თანამშრომლობა საკონსულტაციო კომპანიებთან, არასამთავრობო ორგანიზაციებთან, სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტებთან
2. ადგილობრივი მოსახლეობისთვის საშუალო ხე-ტყის გაცემის საკითხების დაარეგულირება ტრადიციული გამოყენების ზონაში.	ტყის მართვის გეგმის მიხედვით დადგენილია კვოტები.	მერქნული რესურსების მოპოვებაზე წლიური ანგარიში. წლიური ოქმები გაცემული საშუალო მერქნის მოპოვების ლიცენზიების შესახებ.	
3. საძოვრების მდგომარეობაზე დაკვირვება, საჭიროებისამებრ საძოვრების მართვის გეგმის მომზადება და მისი განხორციელება.	საიჯარო ხელშეკრულებები რომელშიც დადგენილია ძოვების ნორმები, პირუტყვის სიმჭიდროვე, ა.შ. საძოვრების მართვის გეგმის მიხედვით	საიჯარო ხელშეკრულება	საჭიროებისამებრ გარე ექსპერტის ჩართვა, დამატებითი დაფინანსების მოზიდვა.
4. ნარჩენების მართვის გეგმის შემუშავება	ნარჩენების მართვის გეგმა შემუშავებულია	ნარჩენების მართვის გეგმის დოკუმენტი	საჭიროებისამებრ გარე ექსპერტის ჩართვა, დამატებითი დაფინანსების მოზიდვა.

მუხლი 48. სახეობათა კონსერვაციის/აღდგენის პროგრამა

ბიომრავალფეროვნების კონსერვაციის პროგრამა მიმართულია კინტრიშის დაცული ტერიტორიების მნიშვნელოვანი ღირებულების – კოლხური ბზისა (*Buxus colchica* Pojark), შავი ზღვის ორაგული (*Salmo trutta fario*) და წაბლის (*Castanea sativa* Mill) პოპულაციის კონსერვაციის ხელშესაწყობად. პროგრამა გამიზნულია ხელი შეუწყოს აღნიშნული სახეობების აღდგენას, რომლებაც განიცადეს უარყოფითი ზეგავლენა.

მიზანი 6. ბიომრავალფეროვნების შენარჩუნება კონსერვაციის მიზნით დაგეგმილი ღონისძიებებით უზრუნველყოფილია კინტრიშის დაცული ტერიტორიების საფრთხის წინაშე მდგარი ბიომრავალფეროვნების ღირებულებების გრძელვადიანი სიცოცხლისუნარიანობა.

ინდიკატორი 6: მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების დასასრულისთვის საფრთხის წინაშე მდგარი ადგილობრივი ბიომრავალფეროვნების ღირებულებების კონსერვაციული სტატუსი გაუმჯობესებულია მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების პირველ წელთან შედარებით.

ქმედებები	ინდიკატორები	ინდიკატორის შემოწმების საშუალებები	წინაპირობა
1. კოლხური ბზის აღდგენის შესაძლებლობის კვლევა კინტრიშის დაცულ ტერიტორიაზე: კოლხური ბზის აღდგენის პროგრამის შემუშავება და დაფინანსების მოძიება.	მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების მე-3 წელს გამოვლენილია კოლხური ბზის აღდგენის ღონისძიებები.	ბზის აღდგენის შესაძლებლობის კვლევის ანგარიში.	კვლევით ინსტიტუტებთან ან სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობა.
2. შავი ზღვის ორაგული ლიფსიტების განადგურების მიზეზების შესწავლა და შესაბამისი რეკომენდაციების შემუშავება. შავი ზღვის ზუთხის კონსერვაციის პროგრამის შემუშავება და დაფინანსების მოძიება საჭიროებისამებრ.	მენეჯმენტის გეგმის განხორციელებიდან მე-3-ე წლისთვის, გამოვლენილია შავი ზღვის ორაგულის აღდგენის ღონისძიებები და ხელმისაწვდომია კინტრიშის ადმინისტრაციისთვის.	კვლევის ანგარიში. შავი ზღვის ზუთხის ლიფსიტების კონსერვაციის პროგრამის საპროექტო წინადადება.	კვლევით ინსტიტუტებთან ან სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობა.
3. წაბლის პოპულაციის შესწავლა და საჭიროების შემთხვევაში აღდგენის ღონისძიების განხორციელება	მენეჯმენტის გეგმის განხორციელებიდან მე-3-ე წლისთვის, შესწავლილია წაბლის პოპულაცია და საჭიროების შემთხვევაში გამოვლენილია ხაბლის აღდგენის ღონისძიებები	წაბლის აღდგენის შესაძლებლობის კვლევის ანგარიში.	კვლევით ინსტიტუტებთან ან სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობა.

მუხლი 49. ეკოტურიზმისა და ვიზიტორთა მენეჯმენტის პროგრამა

ეკოტურიზმის პროგრამა მიმართულია შექმნას და გააძლიეროს არსებული პოტენციალი და შესაძლებლობები კინტრიშში ეკოტურიზმის განვითარების მიმართულებით და თავიდან აიცილოს ძირითად ღირებულებებზე ტურიზმის უარყოფითი ზეგავლენა.

მიზანი 7. კინტრიშის დაცულ ტერიტორიაზე განვითარებულია ინფრასტრუქტურა, რომლებიც ხელს უწყობს კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ეკოტურიზმის პოტენციალის გამოვლენას ეკოლოგიური მთლიანობის ხელყოფის გარეშე.

ინდიკატორი 7. მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების მე-9 წლისთვის კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ეკოტურიზმის განვითარების სტრატეგიისა სამოქმედო გეგმის მიხედვით გამოვლენილი ინფრასტრუქტურული პროექტების, მინიმუმ 25 %-ია ინიცირებული და ამავდროულად ტურიზმის განვითარებასთან დაკავშირებული საფრთხეები არ იზრდება.

ქმედებები	ინდიკატორები	ინდიკატორის შემოწმების საშუალებები	წინაპირობა
7.1 კინტრიშის ხეობისათვის			

დამახასიათებელი, ადგილობრივი ტრადიციებისა და ბუნებრივ გარემოსთან შეხამებული ინფრასტრუქტურის განვითარების მიზნით, ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკისა და სტანდარტების განსაზღვრა.	არსებობს შესაბამისი პოლიტიკა და გაზიარებულია დაინტერესებულ მხარეებისთვის.	ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკა კონტრინისთვის (საჯარო დოკუმენტი).	ქობულეთის მუნიციპალიტეტთან თანამშრომლობა
7.2 ცხემვანში ვიზიტორთა ცენტრის შექმნა/რემონტი.	გარემონტებულია და ფუნქციონირებს ვიზიტორთა ცენტრი.	ანგარიში ვიზიტორთა ცენტრი სარემონტო სამუშაოების შესახებ, შესაბამისი ფოტო-მასალა.	გარე დაფინანსება
7.3 ცხემვანში (ვიზიტორთა ცენტრისგან გამოყოფილი) რეინჯერთა თავშესაფარის მშენებლობა	რეინჯერთა თავშესაფარი არსებობს და ფუნქციონირებს.	ანგარიში რეინჯერთა ცენტრის სამშენებლო სამუშაოების შესახებ შესაბამისი ფოტო მასალა.	გარე დაფინანსება
7.4 მტირალას ბილიკზე ვიზიტორთა თავშესაფარის მშენებლობა ზერაბოსელში, მტირალა-კინტრიშის ბილიკის მოწყობის შემდგომ და შესაბამისად საპიკნიკე ადგილების მოწყობა ზერაბოსელში (სანიტარული კვანძების/საპირფარეშოების განახლება/მოწყობა).	ადგილზეა ვიზიტორთა თავშესაფარი და საპიკნიკე ადგილი.	შესაბამისი საპროექტო მასალები.	მტირალას დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციასთან თანამშრომლობა.
7.5 ახალი კომბინირებული რეინჯერთა/ვიზიტორთა თავშესაფარის მშენებლობა ტბიყელის ტბასთან.	ადგილზეა ვიზიტორთა/რეინჯერთა თავშესაფარი.	შესაბამისი საპროექტო დოკუმენტაცია. ფოტო-მასალა.	გარე დაფინანსება.
7.6 ცხემვანში, ვიზიტორთათვის პატარა საინფორმაციო ცენტრისა და კუთხის მოწყობა ადგილობრივი პროდუქტების, საინფორმაციო ბუკლეტების, რუკების, ა.შ. გასაჯრცელებლად.	ვიზიტორთა თავშესაფარში გამოყოფილია კუთხე ადგილობრივი პროდუქტებისა და საინფორმაციო მასალების გასაჯრცელებლად.	ფოტო მასალა.	გარე დაფინანსება.
7.7 საკემპინგე ადგილის რეაბილიტაცია ხინოსა და ვიზიტორთა თავშესაფარის მახლობლად	მინიმუმ 2 საკემპინგე ადგილი განახლებულია ვიზიტორთა თავშესაფარის მიმდებარედ და ხინოში	შესაბამისი საპროექტო-სამშენებლო სამუშაოების ამსახველი ანგარიში.	გარე დაფინანსება.
7.8 ვიზიტორთა თავშესაფარის მიმდებარედ საპიკნიკე ადგილის შექმნა	სახურავები და პოსტერები განახლებულია არსებულ საპიკნიკე ადგილზე.	სარემონტო სამუშაოების ამსახველი შესაბამისი მასალები და ფოტოები.	გარე დაფინანსება.
7.9 საპიკნიკე ადგილების განახლება ზერაბოსელსა და მტირალას ბილიკის საწყის წერტილში.	ადგილზეა შექმნილი 2 საპიკნიკე ადგილი (კოორდინატები: 37T742911 E, 44624257.00 N).	შესაბამისი საპროექტო და სამშენებლო მასალები/დოკუმენტაცია.	გარე დაფინანსება.
7.10 საპიკნიკე და საკემპინგე ადგილების მოწყობა „უთხოვარის ბილიკის“ დასაწყისში	ადგილზეა ახალი საპიკნიკე და საკემპინგე ადგილები.	შესაბამისი საპროექტო და სამშენებლო მასალები/დოკუმენტაცია.	გარე დაფინანსება.
7.11 საბავშვო მოედნის მოწყობა ვიზიტორთა ცენტრთან (საკემპინგე ადგილსა და ვიზიტორთა ცენტრს შორის)	ვიზიტორთა ცენტრთან ადგილზეა საბავშვო მოედანი.	შესაბამისი საპროექტო და სამშენებლო მასალები/დოკუმენტაცია.	გარე დაფინანსება.
7.12 კინტრიში-მტირალას ბილიკის მოწყობა.	განახლებულია ბილიკი, მოწყობილია ხიდები და საორიენტაციო ნიშნულები.	ბილიკების მოწყობასთან დაკავშირებული საპროექტო და სამშენებლო დოკუმენტაცია.	გარე დაფინანსება.
7.13 ეთნოგრაფიული ბილიკის მოწყობა ხინოში დიდვაკედან ხინოსკენ, არსებული საინფორმაციო ნიშნებისა და საინტერპრეტაციო დაფების განახლება.	ბილიკი მოწყობილია, ადგილზეა საინტერპრეტაციო დაფები.	ბილიკების მოწყობასთან დაკავშირებული საპროექტო და სამშენებლო დოკუმენტაცია.	გარე დაფინანსება.

7.14 მცირე ჩანჩქერისკენ მიმავალი თემატური ბილიკის მოწყობა	ახალი ბილიკი მოწყობილია შესაბამისი საინფორმაციო დაფებით, ხეების დასახელებით.	ბილიკების მოწყობასთან დაკავშირებული საპროექტო და სამშენებლო დოკუმენტაცია.	კინტრიშის დაცული ტერიტორიების მეგობართა ასოციაცია, SPPA-Georgia
7.15 „ჯუნგლების ბილიკის“ მოწყობა, მდინარე კინტრიშის გასწვრივ ვიზიტორთა თავშესაფრიდან 500 მ მანძილზე პატარა ჩანჩქერამდე ასასვლელოა.	ხის ბილიკი მდინარე კინტრიშის გასწვრივ მოწყობილია.	ბილიკების მოწყობასთან დაკავშირებული საპროექტო და სამშენებლო დოკუმენტაცია.	გარე დაფინანსება.
7.16 ხინოდან დაცული ტერიტორიის საზღვრამდე არსებული ბილიკის განახლება ხინოდან პერანგას მთამდე	ბილიკი განახლებულია.	ბილიკების მოწყობასთან დაკავშირებული საპროექტო და სამშენებლო დოკუმენტაცია.	გარე დაფინანსება.
7.17 ხინოდან ტბიყელის ტბისკენ მიმავალი ბილიკის განახლება და მარკირება (12კმ)	არსებული ბილიკი, განახლებული მარკირებით და საინფორმაციო ნიშნულებით.	ბილიკების მოწყობასთან დაკავშირებული საპროექტო და სამშენებლო დოკუმენტაცია.	გარე დაფინანსება.
7.18 საინფორმაციო დაფების მონტაჟი ვიზიტორთა ქვევების წესებისა და რეგულაციების მითითებით, ტბიყელის ვიზიტორთა ცენტრთან (ნარჩენების დახარისხების, სისუფთავის, ცეცხლის დანთების, და სხვა ქვევების წესების შესახებ ინფორმაციის ჩათვლით)	მინიმუმ 5 საინფორმაციო დაფა ადგილზეა.	საინფორმაციო დაფების საპროექტო დოკუმენტაცია და ფოტო მასალა	გარე დაფინანსება.
7.19 არსებული საინფორმაციო დაფების განახლება ან ჩანაცვლება.	მინიმუმ 16 საინფორმაციო დაფა განახლებულია ან ჩანაცვლებულია.	საინფორმაციო დაფების განახლებასთან დაკავშირებული დოკუმენტაცია და ფოტო მასალა	გარე დაფინანსება.
7.20 ნიშნულების განთავსება და მარკირება ვიზიტორთა თავშესაფრიდან გამომავალ ყველა ბილიკზე (პარკის შესასვლელთან)	ნიშნულები და მარკირება განახლებულია.	ბილიკების განახლებასთან დაკავშირებული დოკუმენტაცია.	გარე დაფინანსება.

მიზანი 8. კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე განვითარებულია სერვისები და ეკოტურისტული პროდუქტები, რომლებიც ხელს უწყობს კინტრიშის ეკოტურიზმის პოტენციალის გამოვლენას ეკოლოგიური მთლიანობის ხელყოფის გარეშე.

ინდიკატორი 8. მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების მე-9 წლისთვის, კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ეკო-ტურიზმის განვითარების სტრატეგიისა სამოქმედო გეგმის მიხედვით გამოვლენილი სერვისების და ეკოტურისტული პროდუქტების, მინიმუმ ნახევარი ხელმისაწვდომია და ამავდროულად ეკოტურიზმის განვითარებასთან დაკავშირებული საფრთხეები არ იზრდება.

ქმედებები	ინდიკატორები	ინდიკატორის შემოწმების საშუალებები	წინაპირობა
8.1 ადგილობრივი მომწოდებლების ხელშეწყობა ტურისტული პროდუქტის: საცხენოსნო აქტივობების, სამთო ველოსიპედების განვითარებისა და შეთავაზების მიმართულებით	ხელმისაწვდომია ეკო-ტურიზმის სტრატეგიაში რეკომენდირებული სულ მცირე ორი ტურისტული პროდუქტი.	ტურისტული პროდუქტების ნუსხა.	კინტრიშის დაცული ტერიტორიების მეგობართა ასოციაციასთან, კერძო სექტორთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობის მეშვეობით.
8.2 ადგილობრივი პროდუქტის მხარდაჭერა, შეფუთვა, სერტიფიცირება და გაყიდვა (თაფლი, თაფლის ჭაჭა, გოგრა, მარცვლოვნები, დამარინადებული ზოსტნეული, რძის პროდუქტების, ტყემალი) კინტრიშის ეროვნული პარკის ეტიკეტით	მინიმუმ 3 პროდუქტს აქვს კინტრიშის ეროვნული პარკი ეტიკეტი	ადგილობრივი პროდუქტის გაყიდვების შესახებ ფინანსური ანგარიში მაღაზიიდან . ფოტო მასალა	კინტრიშის დაცული ტერიტორიების მეგობართა ასოციაციასთან, კერძო სექტორთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობის მეშვეობით.

მიზანი 9. კინტრიშის დაცული ტერიტორია, ეკოტურისტული თვალსაზრისით წარმოადგენს ცნობილ ტურისტულ ადგილს ადგილობრივ და საერთაშორისო დონეზე.

ინდიკატორი 9. მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების მე-9 წელს, ვიზიტორთა რაოდენობა და მათი კმაყოფილება 50%-ით გაზრდილია, მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების პირველ წელთან შედარებით.

ქმედებები	ინდიკატორები	ინდიკატორის შემოწმების საშუალებები	წინაპირობა
<p>9.1 კინტრიშის პოპულარიზაციისთვის სხვადასხვა სარეკლამო მასალების მომზადება.</p>	<p>სულ მცირე ბარათების ერთი ნაკრები, თითო ნაკრებში მთელი რეგიონის ამსახველი 5-10 ფოტოთი, გამოცემულია და იყიდება ვიზიტორთა მომსახურების ცენტრში.</p> <p>განახლებული 500-მდე რუკა ხელმისაწვდომია, ახალი ტურისტული ბილიკების მოწყობისა და მარკირების შემდეგ.</p> <p>ბილიკების ამსახველი 500-მდე ბროშურა.</p>	<p>რუკები, ბარათები, ბროშურები.</p>	<p>საჭიროებს პარტნიორების და დონორების დახმარებას.</p>
<p>9.2 დაცული ტერიტორიების ვებ-გვერდზე კინტრიშისადმი მიძღვნილი ქვე-ვებ-გვერდის მუდმივი განახლება და კინტრიშის დაცული ტერიტორიების პოპულარიზაცია სოციალური მედიის საშუალებებით.</p>	<p>კინტრიშის დაცული ტერიტორიებისადმი მიძღვნილ ვებგვერდზე გამოქვეყნებული ახალი ამბები. დაცული ტერიტორიების ფეისბუქ გვერდის, მუნიციპალიტეტისა და სხვა შესაბამისი ვებგვერდებისა და სოციალური მედიის საშუალებით გავრცელებული სიახლეები.</p>	<p>დაცული ტერიტორიების ვებგვერდი.</p> <p>სოციალური მედიის შესაბამისი ვებ-გვერდები.</p> <p>ვებგვერდის სტატისტიკა.</p> <p>ფეისბუქი და ფეისბუქზე ვიზიტების სტატისტიკა.</p>	
<p>9.3 ელექტრონული საშუალებით ტუროპერატორებთან კომუნიკაცია სხვადასხვა პროდუქტებისა და სერვისების შესახებ ინფორმაციის მიწოდების მიზნით.</p>	<p>ტუროპერატორებთან რეგულარულად იგზავნება ელექტრონული სიახლეები. ასევე A4 ფორმატზე ამობეჭდილი მარტივი სახით ინფორმაცია მიეწოდება დაინტერესებულ მხარეებს წელიწადში 2-ჯერ მაინც.</p>	<p>ელექტრონული ნიუსლეტერი.</p>	
<p>9.4 კინტრიშის დაცული ტერიტორიების პოპულარიზაცია სხვადასხვა მედია საშუალებებით.</p>	<p>სულ მცირე ერთი მედიატურია ორგანიზებული ყოველწლიურად ეროვნული მედიის წარმომადგენლებისათვის.</p> <p>სულ მცირე 2 სტატია ქვეყნდება ყოველწლიურად კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ღირებულებების შესახებ ეროვნულ ბეჭდურ მედიაში.</p> <p>სატელევიზიო გადაცემებში მონაწილეობა ეკოტურიზმისადმი და დაცული ტერიტორიებისადმი მიძღვნილ გადაცემაში კვარტალში ერთხელ მაინც.</p> <p>სულ მცირე ერთი სარეკლამო კამპანია წარმოებს ყოველწლიურად ეროვნული მედია საშუალებებით.</p>	<p>რეკლამები.</p> <p>ვიდეო რგოლები.</p> <p>სტატიები/სატელევიზიო პროგრამებში გაშუქება.</p>	<p>საჭიროებისამებრ დამატებითი დაფინანსება.</p>
<p>9.5 ვიზიტორთა რეგისტრაციისა და აღრიცხვის სისტემის დანერგვა და ვიზიტორთა გამოკითხვა ამობეჭდილი და ონ-ლაინ კითხვარების მეშვეობით</p>	<p>ვიზიტორების მონიტორინგის სისტემა დანერგილია.</p> <p>ჩატარებულია ვიზიტორთა კვლევა.</p>	<p>ვიზიტორთა სტატისტიკა</p> <p>კითხვარები</p> <p>კითხვარების და მიღებული შიფასების ანალიზი და</p>	

(გუგლის ანალიზის ჩათვლით)		სტატისტიკა	
9.6 რეგულარული საკოორდინაციო შეხვედრების ორგანიზება და მონაწილეობა აჭარის ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან	ყოველწლიური რეგულარული და რიგ-გარეშე საკოორდინაციო შეხვედრები აჭარის ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან.	შეხვედრების ოქმები.	აჭარის ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტთან თანამშრომლობა

მუხლი 50. გარემოსდაცვითი განათლების პროგრამა

გარემოსდაცვითი განათლების პროგრამის მიზანია, ხელი შეუწყოს ბიომრავალფეროვნების კონსერვაციას, ბუნებრივი რესურსებისა და კულტურული ღირებულებების დაცვას კინტრიშის დაცული ტერიტორიებზე ცნობიერების გაზრდისა და საგანმანათლებლო ღონისძიებების ჩატარების მეშვეობით, რომლებიც მიმართულია სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფზე, როგორებიცაა სკოლის მოსწავლეები, სტუდენტები, ადგილობრივი მოსახლეობა, უცხო ქვეყნის ვიზიტორები და სხვა.

მიზანი 10. ადგილობრივი დაინტერესებული მხარეებისა და ვიზიტორების ცნობიერება კინტრიშის დაცული ტერიტორიების როლის, მნიშვნელობისა და ბუნებრივი რესურსების მდგრადი მართვის შესახებ საკმაოდ მაღალია.

ინდიკატორი 10: მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების მე-9 წელს, ადგილობრივი დაინტერესებული მხარეების ცოდნა, დამოკიდებულება და შესაბამისი საქმიანობა მნიშვნელოვნად არის გაუმჯობესებული, 2015 წლის მოსახლეობის აღქმის და გათვითცნობიერების კვლევის შედეგებთან შედარებით.

ქმედებები	ინდიკატორები	ინდიკატორის შემოწმების საშუალებები	წინაპირობა
10.1 გრძელვადიანი გარემოსდაცვითი კონცეფციის განსაზღვრა, საგანმანათლებლო ღონისძიებების მიზნებისა და სამიზნე ჯგუფების გამოვლენა.	გარემოსდაცვითი განათლების კონცეფცია არსებობს. მენეჯმენტის გეგმის განმავლობაში გამოვლენილია პრიორიტეტული სამიზნე ჯგუფი/ჯგუფები.	გარემოსდაცვითი განათლების კონცეფცია.	
10.2 ეკოსაგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება: მდინარე კინტრიშის პროგრამა, პროგრამა კინტრიშის ბუნებრივი კავშირების შესახებ, უთხოვარისა და კოლხური ტყის პროგრამები.	მინიმუმ 5 სკოლა ატარებს ყოველწლიურად ერთ ეკოსაგანმანათლებლო პროგრამას.	ჩატარებული ღონისძიებების დამადასტურებელი მასალები: ანგარიში, მონაწილეთა სიები, ფოტომასალა.	
10.3 ეკობანაკების მოწყობა ბათუმის, ქობულეთის, ფოთის სკოლის მოსწავლეებისათვის.	მინიმუმ 4 ეკობანაკი მოეწყო 9 წლის განმავლობაში.	ჩატარებული ღონისძიებების დამადასტურებელი მასალები: ანგარიში, მონაწილეთა სიები, ფოტომასალა.	

მუხლი 51. საზოგადოებასთან ურთიერთობის პროგრამა

საზოგადოებასთან ურთიერთობის პროგრამა მიზნად ისახავს, გაზარდოს კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ცნობადობა და საზოგადოების ცნობიერება დაცულ ტერიტორიებთან მიმართებაში, ასევე ხელი შეუწყოს დადებითი კომუნიკაციის ჩამოყალიბებას სხვადასხვა დაინტერესებულ მხარეებთან და შექმნას საკუთრების განცდა ადგილობრივ მოსახლეობაში.

მიზანი 11. კინტრიშის დაცული ტერიტორიები წარმოდგენილია ფართო საზოგადოებისთვის.

ინდიკატორი 11: მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების მე-9 წელს, აქტივობების წლიური რაოდენობა გაორმაგდა 2018 წელთან შედარებით.

ქმედებები	ინდიკატორები	ინდიკატორის შემოწმების საშუალებები	წინაპირობა
11.1 2016-2017 წელს შემუშავებული კომუნიკაციის სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის გადახედვა და განახლება საჭიროებისამებრ (ქმედებების გაწერა 2019-2021 წლებზე).	განახლებული კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმა 2019-2021.	სამოქმედო გეგმის დოკუმენტი.	
11.2 საინფორმაციო, საკომუნიკაციო და საგანმანათლებლო მასალების (ბუკლეტები, პოსტერები, ვიდეო-რგოლები, რეკლამები, პრეზენტაციები, ა.შ.) მომზადება დაცული ტერიტორიებისა და სხვა თემატიკაზე, მათ შორის: ბუნებრივი რესურსების მოხმარება, ნადირობისა და თევზაობის რეგულაციები, და ა.შ.	სულ მცირე 5 სახეობის საინფორმაციო/საკომუნიკაციო და საგანმანათლებლო მასალა მზადაა გასავრცელებლად.	ბეჭდური მასალა. ვიდეო მასალა.	დამატებითი დაფინანსების მოძიება და გარე ექსპერტების ჩართვა, პარტნიორებთან თანამშრომლობა.
11.3 კინტრიშის დაცული ტერიტორიების „კეთილი ნების ელჩის“ გამოვლენა და მასთან თანამშრომლობა კინტრიშის დაცული ტერიტორიების პოპულარიზაციისთვის.	„კეთილი ნების ელჩის“ არსებობა და განხორციელებული აქტივობების ნუსხა	თანამშრომლობის მემორანდუმი „კეთილი ნების ელჩთან“ და განხორციელებული აქტივობების ამსახველი მასალები.	

მიზანი 12. დამყარებულია ახალი და გაუმჯობესებულია უკვე არსებული თანამშრომლობა სამთავრობო უწყებებთან, დონორებთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან.

ინდიკატორი 12. პარტნიორებთან თანამშრომლობა გაზრდილია სულ მცირე 20%-ით და ერთობლივად განხორციელებული ღონისძიებების, აქტივობებისა და პროექტების რიცხვი გაზრდილია 50%-ით მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების მე-9 წლისთვის.

ქმედებები	ინდიკატორები	ინდიკატორის შემოწმების საშუალებები	წინაპირობა
12.1 რეგიონული მრჩეველთა საბჭოს გაძლიერება და ჩართულობის მხარდაჭერა დაცული ტერიტორიების თანამონაწილეობითი მართვის უზრუნველსაყოფად.	სულ მცირე 2 შეხვედრა წელიწადში სოციო-ეკონომიკურ პროგრამებში ჩართულობის, ტურიზმის განვითარების, კანონდარსებების (ინფორმაციის მიწოდება და გავრცელება) საკითხებზე, კომუნიკაციის მიმართულებით რჩევების მისაღებად და ინფრასტრუქტურის განვითარებისას ადგილობრივი ტრადიციების გასათვალისწინებლად.	შეხვედრების ოქმები.	
12.2 რეგიონულ მრჩეველთა საბჭოს წესდების ცვლილება, წევრების რაოდენობის გაზრდა 15-მდე არაფორმალური თემის მეთაურების, ბიზნესმენების, ა.შ. საბჭოში გაწევრიანება.	მრჩეველთა საბჭოს წესდებაში ასახულია ცვლილებები.	კინტრიშის დაცული ტერიტორიების მრჩეველთა საბჭოს წესდება.	
12.3 თანამშრომლობა ქობულეთის მუნიციპალიტეტთან, კინტრიშის დაცული ტერიტორიების მეგობართა ასოციასთან, არასამთავრობო ორგანიზაციებთან და დონორებთან, კინტრიშის დაცული ტერიტორიების მიმდებარე ზონის განვითარების	მინიმუმ 2 ერთობლივად განხორციელებული ღონისძიება ყოველწლიურად მჭიდრო ურთიერთთანამშრომლობა.	ყოველწლიური ანგარიშები თანამშრომლობის შესახებ და ურთიერთთანამშრომლობის დამადასტურებელი დოკუმენტი.	

მიზნით.			
12.4 კონტრიშის ჰიდროელექტროსადგურთან სამუშაო/პარტნიორული ურთიერთობის დამყარება, უარყოფითი ზეგავლენის უკეთესად მართვის მიზნით.	<p>მინიმუმ 2 შეხვედრა ყოველწლიურად.</p> <p>მინიმუმ ერთი კონსერვაციული ღონისძიების ან აქტივობის განხორციელებას დაუჭირა მხარი კონტრიშის ჰესმა მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების პერიოდში.</p> <p>ჰესის ოპერირებისას შეთანხმების დარღვევების რიცხვი 0-მდეა დაყვანილი მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების მესამე წლისთვის.</p>	<p>შეხვედრის ოქმები</p> <p>მხარდაჭერილი აქტივობის/ღონისძიების ამსახველი ანგარიში.</p>	კონტრიშის ჰესთან თანამშრომლობა.
12.5 ადგილობრივი მნიშვნელობის ღონისძიებების, აქტივობების და გარემოსდაცვითი კამპანიების მოწყობა და/ან მონაწილეობის მიღება.	კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაცია მონაწილეობს სულ მცირე 2 ღონისძიებას ან კამპანიაში, რომელიც ორგანიზებულია კონტრიშის ადმინისტრაციის ან სხვა უწყება/ორგანიზაციების მიერ.	ანგარიშები და ღონისძიების ამსახველი მასალები.	

მიზანი 13. გაუმჯობესებულია ადგილობრივ მოსახლეობასთან თანამშრომლობა და გაზრდილია მათი ჩართულობა კონტრიშის დაცული ტერიტორიების მართვაში.

ინდიკატორი 13: მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების მე-9 წელს, მოსახლეობის აღქმის და გათვითცნობიერების კვლევის მიხედვით, ადგილობრივი საზოგადოების დამოკიდებულება გაუმჯობესებულია 2019 წელთან შედარებით.

ქმედებები	ინდიკატორები	ინდიკატორის შემოწმების საშუალებები	წინაპირობა
13.1 რეგულარული შეხვედრების მოწყობა ადგილობრივ თემებთან მიმდინარე სიახლეების, თანამშრომლობის შესაძლებლობების, დაგეგმილი პროექტების შესახებ ინფორმაციის მიწოდების მიზნით და მათი ჩართვა გადაწყვეტილების მიღების პროცესსა და პროექტების განხორციელების პროცესში მრჩეველთა რეგიონული საბჭოს დახმარებით.	<p>სულ მცირე 2 შეხვედრა კვარტალში.</p> <p>სულ მცირე 50 მონაწილე.</p>	<p>შეხვედრის ოქმები.</p> <p>მონაწილეთა სია.</p>	
13.2 სოციო-ეკონომიკური მდგომარეობის შეფასება სპეციალური კითხვარის საშუალებით.	სოციო-ეკონომიკური მონიტორინგის ანგარიშების არსებობა სამ წელიწადში ერთხელ.	სოციო-ეკონომიკური მონიტორინგის ანგარიშის დოკუმენტი.	
13.3 მოსახლეობის აღქმის და გათვითცნობიერების კვლევის ჩატარება და ყოველ 3 წელიწადში ერთხელ სხვა კვლევები	<p>საბაზისო მონაცემები ხელმისაწვდომია.</p> <p>მოსახლეობის აღქმის და გათვითცნობიერების კვლევა ტარდება 3 წელიწადში ერთხელ.</p>	მოსახლეობის აღქმის და გათვითცნობიერების კვლევა	SPPA-ს მხარდაჭერა

მუხლი 52. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის შესაძლებლობების გაძლიერების პროგრამა

აღნიშნული პროგრამა მიზნად ისახავს შექმნას და გააძლიეროს კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის ინსტიტუციური საფუძვლები და შესაძლებლობები. პროგრამა ძირითადად

მიმართულია საკმარისი ფინანსური რესურსების მოზიდვაზე, შესაბამისი ინფრასტრუქტურის განვითარებაზე და ადმინისტრაციის თანამშრომლების შესაბამისი უნრა-ჩვევებისა და ცოდნის აღჭურვაზე, რათა შესაძლებელ იქნას მენეჯმენტის გეგმის პროგრამების ეფექტური განხორციელება.

მიზანი 14. დაცული ტერიტორიების მენეჯმენტის გეგმის განხორციელებისთვის უზრუნველყოფილია საკმარისი და მდგრადი დაფინანსება.

ინდიკატორი 14. მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების მე-9 წელს, კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის შეფასების მიხედვით, ადმინისტრაციას გააჩნია საკმარისი და მდგრადი ფინანსური რესურსი.

ქმედებები	ინდიკატორები	ინდიკატორის შემოწმების საშუალებები	წინაპირობა
14.1 შეფასდეს მენეჯმენტის გეგმის შესრულებისათვის საჭირო ფინანსური საჭიროებები და განისაზღვროს პრიორიტეტული დაფინანსების მიმართულებები.	მენეჯმენტის გეგმის შესასრულებლად საჭირო ფინანსური რესურსი და არსებული დანაკლისი შეფასებულია მენეჯმენტის გეგმის შესრულების პირველ წელს და ყოველი საოპერაციო გეგმის შემუშავებისას და ასახულია შესაბამის ანგარიშებში.	შეფასების ანგარიშები.	
14.2 დაფინანსების დამატებითი წყაროების (მათ შორის დონორებისა) შეფასება მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების მიზნით.	პოტენციური დაფინანსების წყაროების ჩამონათვალი, ყოველწლიურად განახლებულია. პოტენციური დონორებისა და პარტნიორების ნუსხა.	დაფინანსების წყაროების ჩამონათვალი. დონორებისა და პარტნიორების ნუსხა.	
14.3 შემოსავლის მიღების სხვადასხვა მექანიზმების შეფასება, როგორცაა ცხენების გაქირავება, კემპინგი, ზიპლაინი, კონტრიშის მდინარის გასწვრივ დაფიცრული ბილიკი, ა.შ.	დამატებითი შემოსავლის მიღების მექანიზმების ჩამონათვალი და შესაბამისი შეფასება. საინვესტიციო წინადადებები შემუშავებულია.	შემოსავლების გენერირების მექანიზმების ჩამონათვალი. საინვესტიციო წინადადებები. ხარჯთ-სარგებლიანობის ანალიზი	
14.4 შემოსავლების მოზიდვის შესაძლებლობების გამოვლენა და დაცული ტერიტორიების სააგენტოსთვის ანგარიშის წარდგენა შესაბამისი საპროექტო წინადადებების შემუშავების მიზნით და დამფინანსებელთან წარსადგენად.	კონტრიშის დაცული ტერიტორიებისადმი მიძღვნილი სულ მცირე ერთი საპროექტო წინადადება წარდგენილია დასაფინანსებლად ყოველ წელს. სულ მცირე 33% პროექტებისა დაფინანსებულია.	საპროექტო წინადადებების ნუსხა.	პარტნიორ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა (კონტრიშის დაცული ტერიტორიების მეგობართა ასოციაცია, ა.შ)

მიზანი 15. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის ძირითადი საოპერაციო ინფრასტრუქტურა და ტექნიკური ბაზა გაუმჯობესებულია.

ინდიკატორი 15: კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციას სულ მცირე გააჩნია ადმინისტრაციული შენობა, ვიზიტორთა ცენტრი და ძირითადი საოპერაციო ბაზა.

ქმედებები	ინდიკატორები	ინდიკატორის შემოწმების საშუალებები	წინაპირობა
15.1 საჭირო ტექნიკური აღჭურვილობის, მანქანებისა და ინფრასტრუქტურის დაგეგმვა და დაფინანსება საოპერაციო გეგმის ფარგლებში.	საოპერაციო გეგმა და ბიუჯეტი ხელმისაწვდომია.	საოპერაციო გეგმა.	

<p>15.2 არსებული ბიუჯეტის საფუძველზე დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციისთვის შესაბამისი აღჭურვილობისა და მასალების შეძენა და მიწოდება, მათ შორის: 8 ცალი საველე დანა, 8 ცალი საველე ნაჯახი, 9 წყლის გამძლე ფანარი, 9 მაღალი სიხშირის რაცია, 4 განიერი თხილამური ან ზამთის ფეხსაცმელი, 2 მოძრავი GPS, 1 კომპლექტი სატყეო ინვენტარი ხის საზომი ხელსაწყოების (ბურღის) ჩათვლით, 1 კვადროციკლი საგანგებო სიტუაციებში რეაგირებისთვის, უკეთესი ხარისხის უნიფორმები.</p>	<p>ყველა შესყიდვა, რომლისთვისაც ხელმისაწვდომია ბიუჯეტი განხორციელებულია.</p>	<p>შესყიდვების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია.</p>	<p>SPPA-ის მხარდაჭერა.</p>
<p>15.3 არსებული ბიუჯეტიდან გამომდინარე დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციისთვის ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგისთვის შესაბამისი აღჭურვილობისა და მასალების შეძენა და მიწოდება, მათ შორის: 3 ფოტოაპარატი GPS-ით, ტელესკოპი, გამადიდებელი შუშა ტელესკოპისთვის 20-60x, ფოტოაპარატის ლინზის ადაპტერი, 5 შტატივი ფოტოაპარატისთვის და ტელესკოპისთვის (მსუბუქი, მაქს, 1,5 კგ), 30 ფოტო ხაფანგები, მეტალის ყუთი ფოტოხაფანგისთვის, მეტალის ჩამკეტი ფოტოხაფანგისთვის, აკუმულატორები და დამტენები ფოტო ხაფანგისთვის (ზომა D), დამტენის აკუმულატორი, ლაზერით მანძილზე მზომი ხელსაწყო, ავტომატური მეტეო სადგური, მეტეო სადგურისთვის აკუმულატორები, მზის პანელები და სხვა დასაინტალირებელი მოწყობილობები, საველე ბლოკნოტი (წყალგამძლე, GPS-ით, LAN, ბლუთუთით).</p>	<p>ყველა შესყიდვა, რომლისთვისაც ხელმისაწვდომია ბიუჯეტი განხორციელებულია.</p>	<p>შესყიდვების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია.</p>	<p>SPPA-ის მხარდაჭერა.</p>
<p>15.4 არსებული ბიუჯეტიდან გამომდინარე საგანმანათლებლო პროგრამისთვის, ვიზიტორებისა და კომუნიკაციის პროგრამის შესასრულებლად საჭირო ინვენტარის შეძენა, მათ შორის: სარკვევები (სახეობების), საკანცელარიო ნივთები (ფლიპჩარტები, წებოვანი ფურცლები, ა.შ).</p>	<p>ყველა შესყიდვა, რომლისთვისაც ხელმისაწვდომია ბიუჯეტი განხორციელებულია.</p>	<p>შესყიდვების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია.</p>	<p>SPPA-ის მხარდაჭერა.</p>
<p>15.5 ადმინისტრაციის ტექნიკური აღჭურვილობის, მანქანებისა და ინფრასტრუქტურის რეგულარული შეკეთება და განახლება.</p>	<p>საშუალოდ წლიურად 90% ტექნიკური აღჭურვილობის, მანქანებისა და ინფრასტრუქტურის ფუნქციონირებს.</p>	<p>ტექნიკური აღჭურვილობის, მანქანებისა და ინფრასტრუქტურის ფუნქციონირების შესახებ ჩანაწერები.</p>	

მიზანი 16. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის შესაძლებლობები გაუმჯობესებულია.

ინდიკატორი 16. კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის თანამშრომელთა მინიმუმ 90%-ს, ჩაუტარდა ტრენინგები შესაბამისი უნარ-ჩვევებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით.

ქმედებები	ინდიკატორები	ინდიკატორის შემოწმების საშუალებები	წინაპირობა
<p>16.1 რეინჯერებისთვის და ადმინისტრაციის ყველა თანამშრომლისთვის (ბუღალტერისა და ვიზიტორთა სპეციალისტის გარდა) ტრენინგის ჩატარება ტყის მართვის საკითხებში.</p>	<p>მინიმუმ 3-დღიანი ტრენინგი ტარდება სულ მცირე 5 თანამშრომლისთვის ყოველი საოპერაციო გეგმის ციკლის დროს.</p>	<p>შესაბამისი მოდული. მონაწილეთა სია.</p>	<p>SPPA-ს მხარდაჭერა</p>
<p>16.2 რეინჯერებისათვის და ადმინისტრაციის შესაბამისი თანამშრომლებისათვის (ბუნებრივი რესურსების სპეციალისტი, და</p>	<p>სულ მცირე ერთი 3-დღიანი</p>		

რეინჯერებისთვის). რეგულარული ტრენინგების ჩატარება ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის, მონაცემთა შეგროვების და შესაბამისი აღჭურვილობის გამოყენების საკითხებზე	ტრენინგი 5 მონაწილისთვის ტარდება 3 წელიწადში ერთხელ.		SPPA-ს მხარდაჭერა
16.3 დაავადებების/მავნებლების იდენტიფიცირებასა და მონიტორინგში რეგულარული ტრენინგების ჩატარება რეინჯერებისთვის და ადმინისტრაციის შესაბამისი თანამშრომლებისათვის.	მინიმუმ ერთი ტრენინგია ჩატარებული ყოველ 3 წელიწადში სულ მცირე ერთი ბუნებრივი რესურსების სპეციალისტისა და 4 რეინჯერისათვის.	მონაწილეთა სია.	საჭიროებისამებრ გარე დახმარება.
16.4 რეინჯერებისთვის ტრენინგების ჩატარება კანონდარღვევებისა და კომუნიკაციის საკითხებზე.	სულ მცირე ერთი 4-დღიანი ტრენინგი ტარდება ყოველ 2 წელიწადში ერთხელ 20 მონაწილისთვის. რეინჯერთა 90% და სხვა თანამშრომლებმა გაიარეს შესაბამისი ტრენინგი.	ტრენინგების ნუსხა. მონაწილეთა სია.	საჭიროებისამებრ გარე დახმარება.
16.5 რეინჯერებისა და ადმინისტრაციის შესაბამისი თანამშრომლებისათვის ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების აღრიცხვისა და ოქმების შედგენის საკითხებზე ტრენინგების ჩატარება.	ყოველწლიურად ტარდება სულ მცირე ერთი 2-დღიანი ტრენინგი 20 მონაწილისთვის. რეინჯერთა 90% და სხვა თანამშრომლებმა გაიარეს შესაბამისი ტრენინგი.	ტრენინგმოდულები. მონაწილეთა სია.	საჭიროებისამებრ გარე დახმარება.
16.6 ადმინისტრაციის თანამშრომლებისათვის ტრენინგის ჩატარება სამაშველო და პირველადი სამედიცინო დახმარებაში.	ყოველწლიურად ტარდება სულ მცირე ერთი 2-დღიანი ტრენინგი. რეინჯერთა 90% და სხვა თანამშრომლებმა გაიარეს შესაბამისი ტრენინგი.	ტრენინგმოდულები. მონაწილეთა სია.	
16.7 რეინჯერებისთვის ტრენინგის ჩატარება ხანძრებისა და მათ მართვა/ქრობის შესახებ.	მინიმუმ 3-დღიანი ტრენინგია ჩატარებული მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების განმავლობაში. რეინჯერთა 90% და სხვა თანამშრომლებმა გაიარეს შესაბამისი ტრენინგი.	ტრენინგმოდულები. მონაწილეთა სია.	კვლევით ინსტიტუტებთან, არასამთავრობოებთან და კდტ მეგობართა ასოციაციასთან თანამშრომლობა.
16.8 რეინჯერებისთვის და ადმინისტრაციის შესაბამისი თანამშრომლებისათვის ტრენინგის ჩატარება ბილიკების მოწყობა/მარკირებაში.	მინიმუმ ერთი ტრენინგი ტარდება ყოველ 3 წელიწადში ერთხელ და სულ მცირე ვიზიტორთა სპეციალისტი და 2 რეინჯერია დატრენინგებული.	ტრენინგმოდულები. მონაწილეთა სია.	საჭიროებისამებრ გარე დახმარება.
16.9 რეინჯერებისთვის, ბუნებრივი რესურსების და ვიზიტორთა სპეციალისტებისთვის ეკოგანათლებასა და ინტერპრეტაციაში ტრენინგების ჩატარება.	მინიმუმ 2-დღიანი ტრენინგი 3 წელიწადში ერთხელ.	ტრენინგმოდულები. მონაწილეთა სია.	საჭიროებისამებრ გარე დახმარება.
16.10 ვიზიტორთა მომსახურება, ტურისტული სერვისებისა და ვიზიტორთა მომსახურების ხელოვნებაში რეგულარული ტრენინგის ჩატარება რეინჯერებისთვის და ვიზიტორთა სპეციალისტისთვის.	ტრენინგების მინიმუმ ერთი სესია ტარდება ყოველ 3 წელიწადში ერთხელ.	ტრენინგმოდულები. მონაწილეთა სია.	საჭიროებისამებრ გარე დახმარება.
16.11 ტრენინგების ჩატარება კონფლიქტების მართვასა და მოლაპარაკებების წარმოებაში.	მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების პერიოდში მინიმუმ ერთი ტრენინგია ჩატარებული.	ტრენინგმოდულები. მონაწილეთა სია.	საჭიროებისამებრ გარე დახმარება.

16.12 ტრენინგების ჩატარება სტრესული სიტუაციების მართვაში.	მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების პერიოდში მინიმუმ ერთი ტრენინგია ჩატარებული.	ტრენინგმოდულები. მონაწილეთა სია.	საჭიროებისამებრ გარე დახმარება.
16.13 ტრენინგი სალარო წარმოებაში შესაბამისი ადმინისტრაციის თანამშრომლებისათვის.	მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების პერიოდში მინიმუმ ერთი ტრენინგია ჩატარებული. სულ მცირე ბუღალტერმა გაიარა ტრენინგი.	ტრენინგმოდულები. მონაწილეთა სია.	საჭიროებისამებრ გარე დახმარება.
16.14 კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის თანამშრომლებისათვის ტყის რესურსების მდგრადი გამოყენების საკითხებთან დაკავშირებული ტრენინგების ჩატარება.	სულ მცირე 3-დღიანი ტრენინგი ტყის მართვის გეგმის განხორციელების შესახებ კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის თანამშრომლებისათვის.	მონაწილეთა სიები. შეხვედრებისა და ტრენინგების ოქმები და ანგარიშები.	SPPA-ის ხელშეწყობით.

VII. მენეჯმენტის გეგმის მონიტორინგი

მუხლი 53. მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების მონიტორინგის მიზნები

კინტრიშის დაცული ტერიტორიების მენეჯმენტის მონიტორინგის მიზანია მენეჯმენტის გეგმის შესრულების/პროგრესის შეფასება. ძირითადი ღირებულებებისა და შესაბამისი საფრთხეების მონიტორინგი წარმოადგენს მენეჯმენტის გეგმის პროგრამის საგანს, რომელიც გაწერილია 45-ე მუხლით.

მუხლი 54. მენეჯმენტის გეგმის მონიტორინგის ღონისძიებები

კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაცია მენეჯმენტის გეგმის მონიტორინგს ახორციელებს ეტაპობრივად:

ა) ყოველწლიური მონიტორინგი: ყოველი წლის ბოლოსთვის ადმინისტრაცია მოამზადებს განხორციელებული ქმედებებისა და ღონისძიებების ანგარიშს მენეჯმენტის გეგმის მე-6 თავში განსაზღვრულ და დაგეგმილ ქმედებებსა და ღონისძიებებთან მიმართებით. აღნიშნული ანგარიში წარმოადგენს 3-წლიანი საოპერაციო გეგმის განხილვა-განახლების საფუძველს, რომელიც, თავის მხრივ, წლიური ბიუჯეტის განსაზღვრისა და წარდგენის საფუძველია.

ბ) მენეჯმენტის ეფექტურობის 4-წლიანი ინტერვალით მონიტორინგი: მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების მე-5 წლის ბოლოს ადმინისტრაცია განახორციელებს მენეჯმენტის გეგმის ეფექტურობის შეფასებას. ადმინისტრაცია შეძლებს, ზუსტად შეაფასოს მართვის ეფექტურობის პროგრესი და მიღებული გამოცდილების გათვალისწინებით მოახდინოს მენეჯმენტის გეგმის ქმედებებისა და ღონისძიებების ადაპტირება.

გ) საბოლოო შეფასება: მენეჯმენტის გეგმის განხორციელების მე-9 წელს ადმინისტრაცია განახორციელებს მენეჯმენტის გეგმის დეტალურ შეფასებას. ადმინისტრაცია შესაბამისი ექსპერტიზის და ორგანიზაციების ჩართულობით განახორციელებს განახლებულ სიტუაციურ ანალიზის, მიზნებისა და ქმედებების განხილვას. განახლებული სიტუაციური ანალიზის, მიზნებისა და ქმედებების განხილვის შედეგები წარმოადგენს ახალი, მომდევნო 9-წლიანი მენეჯმენტის გეგმის შემუშავების საფუძველს.

მუხლი 55. მენეჯმენტის გეგმის მიზნებისა და ქმედებების მონიტორინგის გეგმა

№	ქმედება	დროის პერიოდი	პასუხისმგებელი

1	მონიტორინგის გეგმის და ფორმატის შემუშავება და შეთანხმება	წინამდებარე მენეჯმენტის გეგმის დამტკიცებიდან პირველი წლის ბოლოს	ადმინისტრაცია/ სააგენტო
2	ყოველწლიური მონიტორინგის განხორციელება	წინამდებარე მენეჯმენტის გეგმის დამტკიცებიდან მომდევნო წლის I კვარტალში (ყოველწლიურად)	ადმინისტრაცია
3	შუალედური მონიტორინგის განხორციელება და სტრატეგიული მიზნების გადახედვა საჭიროებისამებრ	წინამდებარე მენეჯმენტის გეგმის დამტკიცებიდან მეოთხე წლის ბოლოს	ადმინისტრაცია, სააგენტო, დონორები, პარტნიორები
4	საბოლოო შეფასება	წინამდებარე მენეჯმენტის გეგმის დამტკიცებიდან მე-9 წლის პირველი 6 თვე	ადმინისტრაცია
5	მენეჯმენტის გეგმის განახლება	წინამდებარე მენეჯმენტის გეგმის დამტკიცებიდან მე-9 III და IV კვარტალში	ადმინისტრაცია, სააგენტო, დონორები, პარტნიორები

დანართები:

დანართი 1: კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადგილმდებარეობა

დანართი 2: კინტრიშის დაცული ტერიტორიების საზღვრები

დანართი 3: კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ადგილმდებარეობა რეგიონულ ჭრილში

დანართი 4: კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ნიადაგების რუკა

დანართი 5: კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ჰიდროლოგიური რუკა

დანართი 6: კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ლანდშაფტების რუკა

დანართი 7: ზურმუხტის ქსელის სპეციალური კონსერვაციის საიტები კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებში

დანართი 8: კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე გავრცელებული მცენარეების სახეობები

დანართი 9: ძუძუმწოვრების ნუსხა

დანართი 10: კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე გავრცელებული ფრინველები

დანართი 11: კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე გავრცელებული ქვეწარმავლები და ამფიბიები

დანართი 12: კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე გავრცელებული ენდემური სახეობები

დანართი 13: კინტრიშის დაცული ტერიტორიების კულტურული მემკვიდრეობის ნუსხა

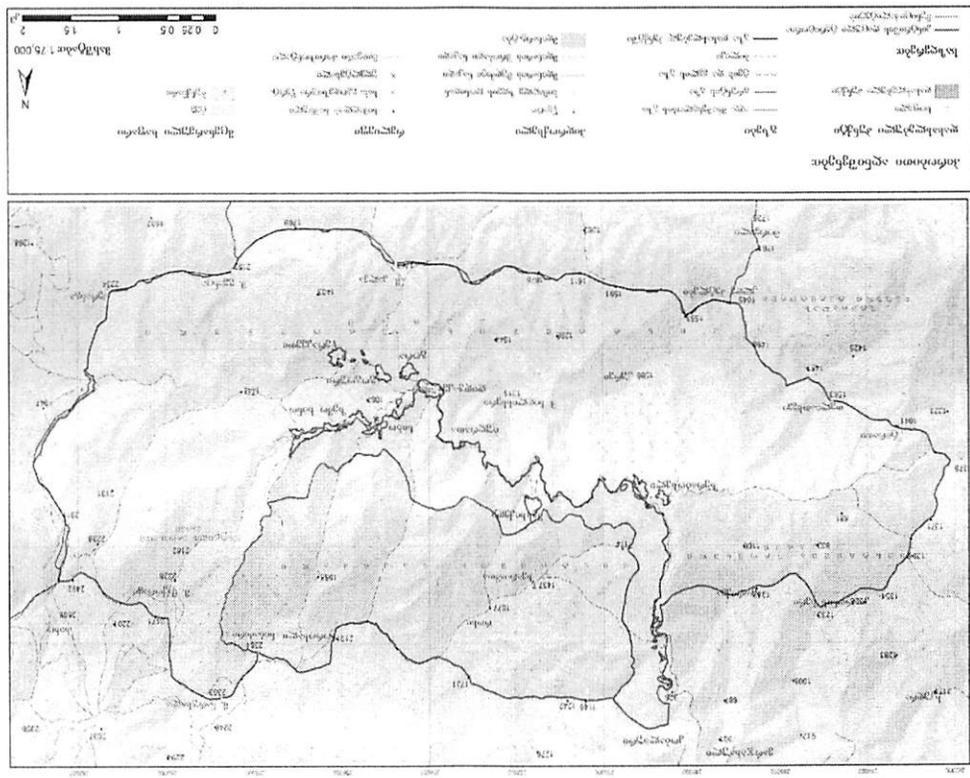
დანართი 14: კინტრიშის ეროვნული პარკის შიდაფუნქციური ზონირების რუკა

დანართი 15: კინტრიშის ეროვნული პარკის შიდა ზონირების კოორდინატები

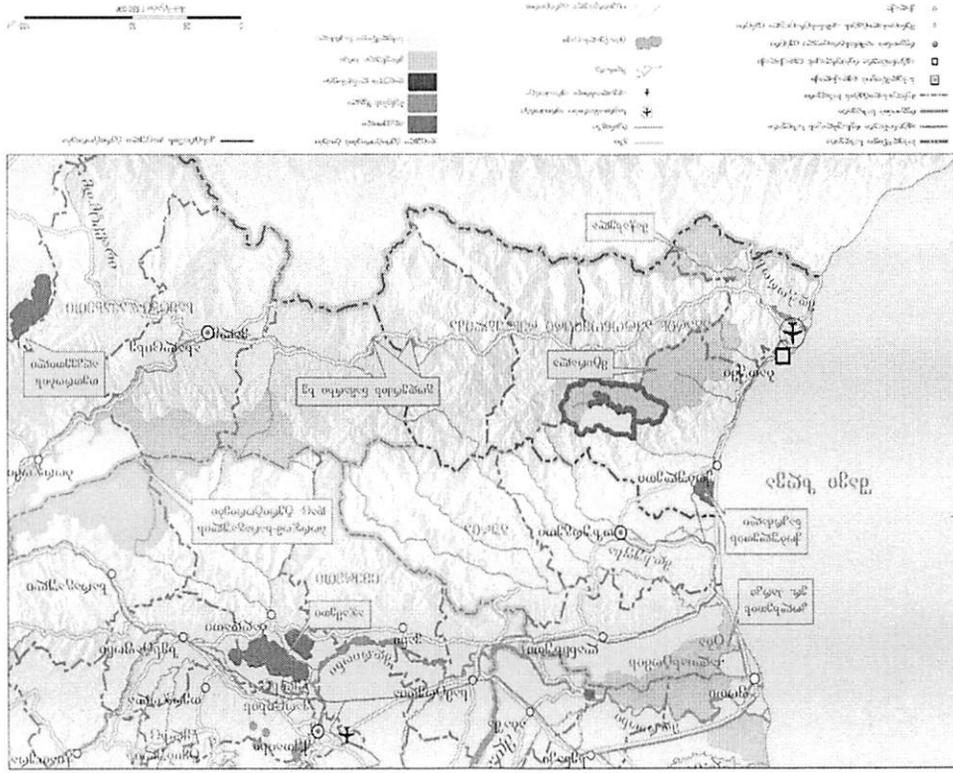
დანართი 16: საფრთხეების ინდიკატორები

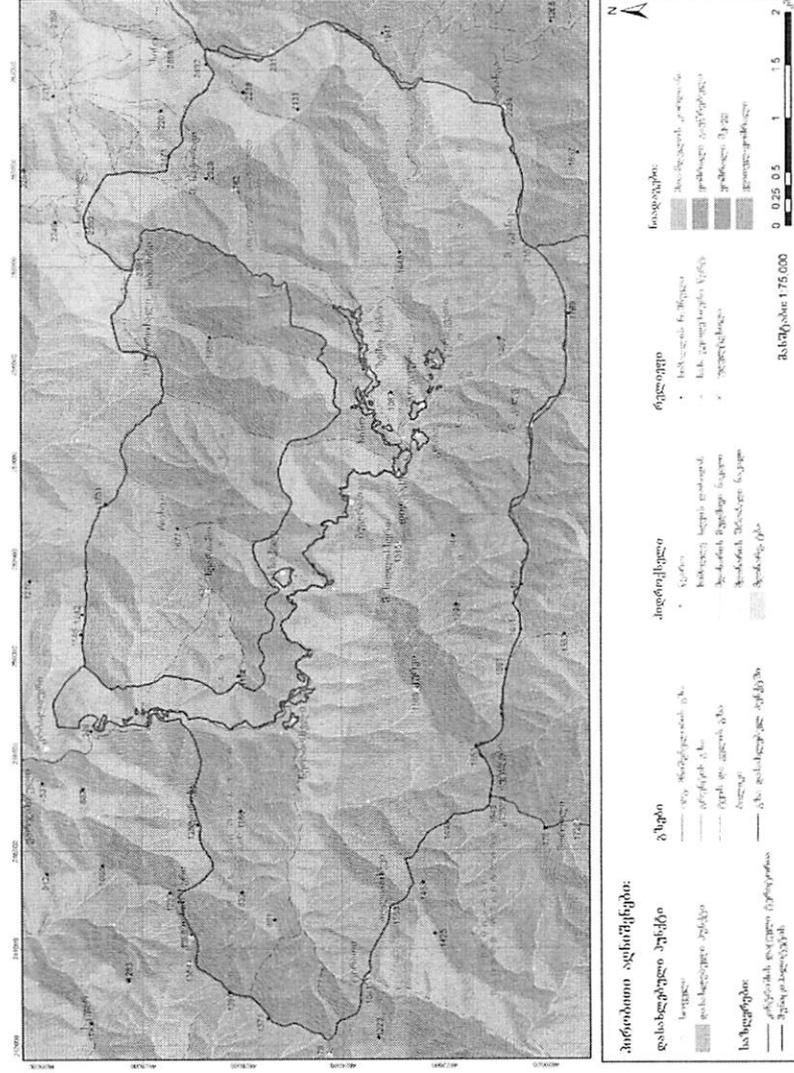
დანართი 2: კონტორის დაცული ტერიტორიების საზღვრები

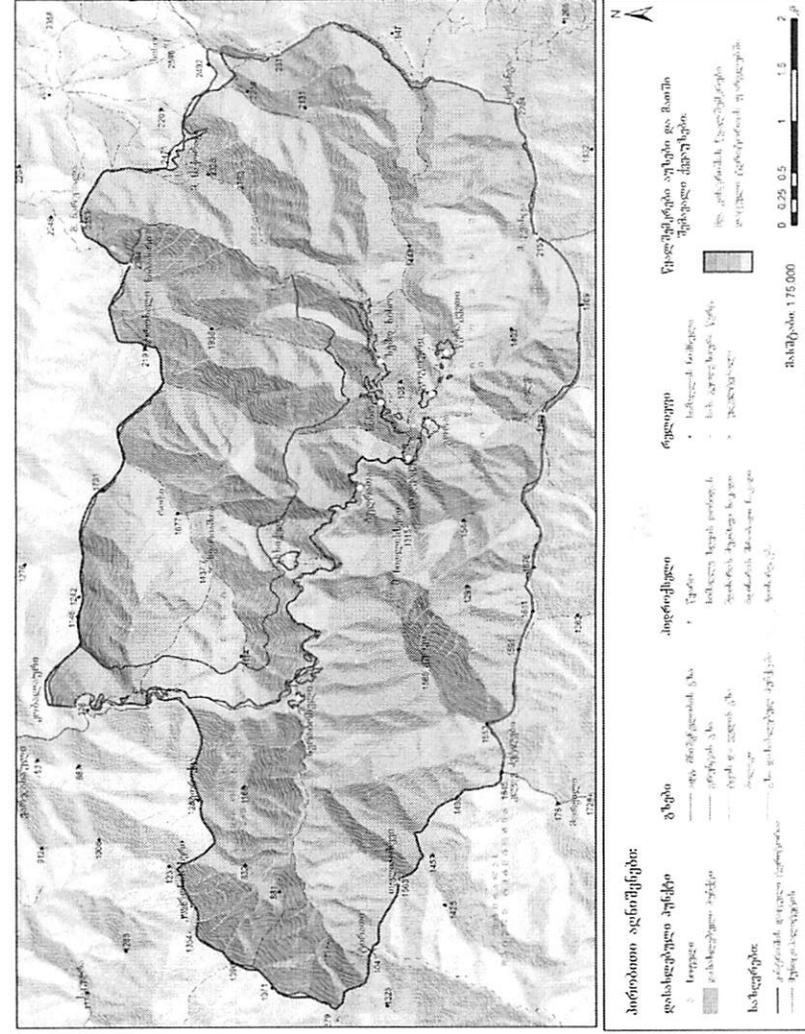
დანართი 3: კონტორის დაცული ტერიტორიების ადგილმდებარეობა რეგიონულ ქრიალში

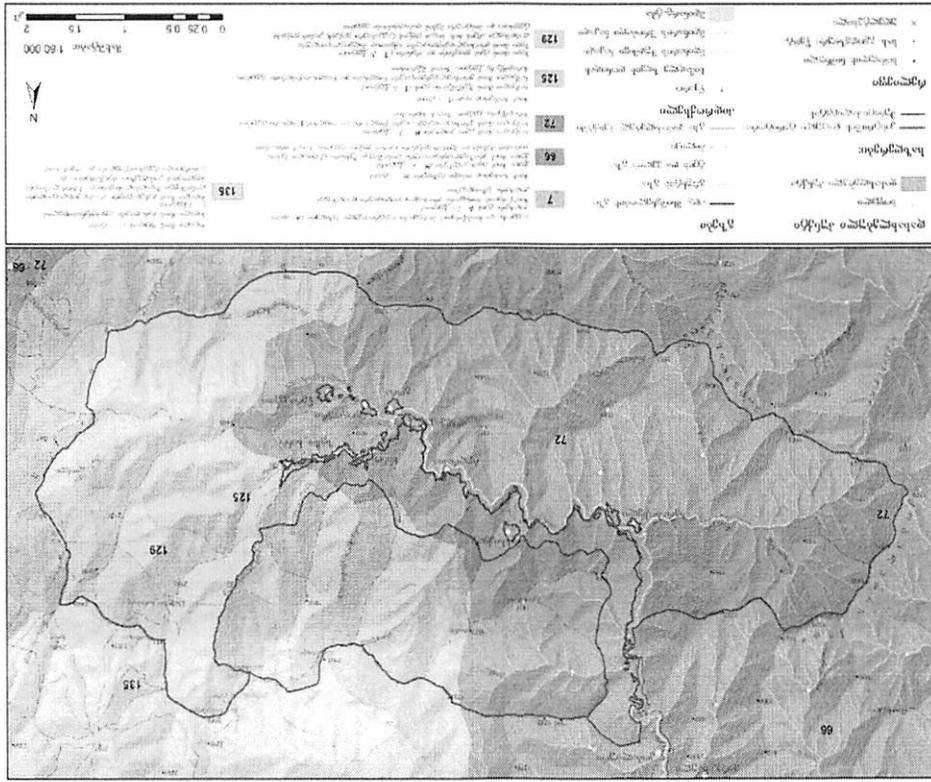
დანართი 4: კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ნიადაგების რუკა

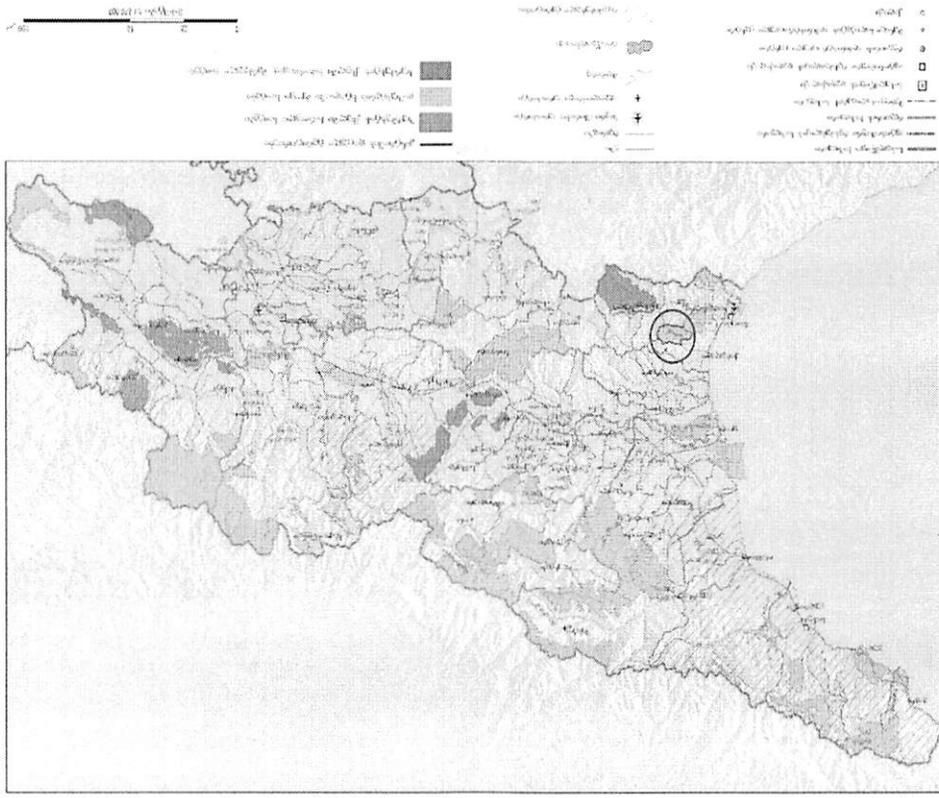
დანართი 5: კონტრიშის დაცული ტერიტორიების ჰიდროლოგიური რუკა

დანართი 6: კონტროლის დაცული ტერიტორიების ლანდშაფტების რუკა

დანართი 7: ზურმუხტის ქსელის სპეციალური კონსერვაციის საიტები კონტროლის დაცულ ტერიტორიებში

დანართი 8: კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე გავრცელებული მცენარეების სახეობები

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
P T E R I D O P H Y T A							
Aspleniaceae Mett. Ex Frank.							
1. <i>Asplenium adiantum-nigrum</i> L.	P	C;D;F;H	f				
2. <i>A.septentrionale</i> (L.) Hoffm.	P	C;D;F;H	f				
3. <i>A.trichomanes</i> L.(<i>A.melanocaulon</i> Willd.)	P	C;D;F;H	f				
4. <i>A.viride</i> Huds.	P	H; J	r				
5. <i>A.woronowii</i> Christ	P	H;J	r				
6. <i>Phyllitis scolopendrium</i> (L.) Newm. (<i>Asplenium scolopendrium</i> L.)	P	C;D;	f				
Athyriaceae Alst.							
7. <i>Athyrium distentifolium</i> Tausch ex Opiz (<i>A.alpestre</i> (Hoppe) Nyl.)	P	H	f-r				
8. <i>A.filix femina</i> (L.) Roth.	P	C;D;H	f				
9. <i>Gymnocarpium dryopteris</i> (L.) Newm.	P	F;H	f				
Blechnaceae(C.Presl)Copel.							
10. <i>Blechnum spicant</i> (L.) Roth (<i>Osmunda spicant</i> L.)	P	C;D;F;H	f				
Dryopteridaceae Ching (Aspidiaceae Mett. ex Frank, nom.illegit)							
11. <i>Dryopteris carthusiana</i> (Vill.) H.P.Fuchs <i>D.spinulosa</i> (O.F.Muell.) Sw.	P	H	f				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
12. <i>D.dilatata</i> (Hoffm.) A.Gray (<i>Polipodium dilatatum</i> Hoffm., <i>D.alexeeenkoana</i> Fomin)	P	B;C;D	f	Colchic			
13. <i>D.felix-mas</i> (L.) Schott	P	D;F;H	f				
14. <i>D.oreades</i> Fomin	P	H	sr;sh	□			
15. <i>D.pseudomas</i> (Wollaston) Holub & Pouzar	P	C; D	f				
16. <i>Polystichum braunii</i> (Spenn.) Fee (<i>Aspidium braunii</i> Spenn.)	P	C;D;F	f				
17. <i>P.lonchitis</i> (L.) Roth	P	C;D;H	r				
18. <i>P. setiferum</i> (Forssk.) Moore ex Woynar (<i>Polypodium setiferum</i> Forssk.)	P	C	f				
Equisetaceae Rich. ex DC.							
19. <i>Equisetum arvense</i> L.	·	C;D;F	m;ms				
20. <i>E.telmateia</i> Ehrh. (<i>E.majus</i> Gars.)	·	C;D;F	f				
Huperziaceae Rothm.							
21. <i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh.ex Schrank.& Mart. (<i>Lycopodium</i> <i>selago</i> L.)	·	F; H	sr; f				
Hymenophyllaceae Link.							
22. <i>Hymenophyllum tunbrigense</i> (L.) Smith.	P	C	f				
Hypolepidaceae Pichi Sermolli							
23. <i>Pteridium tauricum</i> V. Krecz.	P	C;D;F;H	f				
Lycopodiaceae Beauv. ex Mirb.							
24. <i>Diphasium alpinum</i> (L.) Pothm. <i>Diphasiastrum alpinum</i> (L.) Holub	·	H	m				
25. <i>Lycopodium clavatum</i> L.	·	C; D; F; H	sh;f				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
Onocleaceae Pichi Sermolli							
26. <i>Matteucia struthiopteris</i> (L.) Tod. (<i>Struthiopteris filicastrum</i> All.)	P	C	f				
Ophioglossaceae (R.Br.) Agardh							
27. <i>Ophioglossum lusitanicum</i> L.	.	C	ss,f				
Polypodiaceae Bercht. & J.Presl							
28. <i>Polypodium vulgare</i> L.	P	C;D;F;H	f; sr				
Pteridaceae Reichen.							
29. <i>Pteris cretica</i> L.	P	C;D	f				
G Y M N O S P E R M A E							
Cupressaceae Rich ex Bartl.							
30. <i>Juniperus pygmaea</i> C.Koch (<i>J.communis</i> L. subsp. <i>Pygmaea</i> (C.Koch.)	h	H	f,r				
31. <i>J.sabina</i> L.	h	H	f,r				
Pinaceae Lindl.							
32. <i>Abies nordmanniana</i> (Stev.) Spach	¥	H	f				<u>Least Concern ver 3.1 Pop. trend: stable</u>
33. <i>Picea orientalis</i> (L.) Link	¥	D; H	f				<u>Lower Risk/least concern ver 2.3 (needs updating)</u>
34. <i>Pinus sosnowskyi</i> Nakai	¥	C	f				
Taxaceae S.F.Gray							
35. <i>Taxus baccata</i> L.	¥	C	f				Lower Risk/least concern ver

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
							2.3 (needs updating)
ANGIOSPERMAE (DICOTYLEDONEA)							
Aceraceae Juss.							
36. <i>Acer campestre</i> L.	¥	C;D;F;H	f				
37. <i>A. laetum</i> C.A.Mey.	¥	C;D;F;H	f				
38. <i>A. platanoides</i> L.	¥	C;D;F;H	f				
39. <i>A. trautveterii</i> Medw.	¥	H	f	Caucasian			
Amaranthaceae Juss.							
40. <i>Amaranthus blitoides</i> S.Wats.	o	C;D;F	rd				
41. <i>A. hybridus</i> L.	o	C;D;F	rd				
42. <i>A. retroflexus</i> L.	o	C;D;F	rd				
Apiaceae Lindl. (Umbelliferae Juss.)							
43. <i>Aegopodium podagraria</i> L.	•	C	f,sm				
44. <i>Agasyllis latifolia</i> (Bieb.) Boiss.	•	H	m,f	Caucasian			
45. <i>Apium graveolens</i> L.	□	C	s,rd				
46. <i>Arafoe aromatica</i> M.Pimen. & Lavrova (<i>Ligusticum arafoe</i> Albov)	•	H	hv,sh	Caucasian			
47. <i>Astrantia maxima</i> Pall.	•	H	sh,m				
48. <i>Astrodaucus orientalis</i> (L.)Drude	o	D;F	r,bs				
49. <i>Bupleurum nordmannianum</i> Ledeb.	•	H	r,bs,m				
50. <i>Carum carvi</i> L.	□	C;D;F;H	m				
51. <i>C. caucasicum</i> (Bieb.) Boiss.	•	H	m,r				
52. <i>C. meifolium</i> (Bieb.) Boiss.	□	H	m,r				
53. <i>C. porphyrocoleon</i> (Freyn.& Sint.) Woronow	□	H	m,bs				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
54. Chaerophyllum astrantiae Boiss.& Bal.	.	H	m,sh				
55. Ch.aureum L. (Ch.maculatum Willd.ex DC.)	.	C;D;F	f,hv				
56. Ch. roseum Bieb.	.	H	m	Caucasian			
57. Chamaescidium acaule(Bieb.)Boiss.	.	H	m,bs				
58. Daucus carota L.	o	C;D;F;H	f,rd				
59. Heracleum albovii Manden.(H.pastinacifolium C.Koch.subsp.incanum(Boiss. ex Huet)	.	H	m,bs,sh	Caucasian			
60. H.apiifolium Boiss.	.	H	m				
61. H.cyclocarpum C.Koch. (H.sphondylium L.subsp.cyclocarpum (C.Koch)P.H.Davis)	□;	C;D;F;H	hv,f	Kolchic			
62. H. sosnowskyi Manden.	□;	C;D;F;H	f	Caucasian			
63. Hydrocotyle ramiflora Maxim.	.	C	ss				
64. Lasserpitium affine Ledeb.	.	H	m,f,hv,sh	Kolchic			
65. Macroscidium alatum (Bieb.) V.Tikhomirov & Lavrova (Ligusticum alatum (Bieb.)							
66. Spreng.)	.	H	hv,sh	Georgian			
67. Oenanthe pimpinelloides L.	.	C	ss,ms				
68. Pastinaca armena Fisch.& C.A. Mey.	.	H	m,bs				
69. P.umbrosa Stev.ex DC.	□	C	f,sh				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
70. <i>Peucedanum caucasicum</i> (Bieb.) C.Koch (<i>Cervaria caucasica</i> M.Pimen.)	•	D;E;F;H	f,sh				
71. <i>P.longifolium</i> Waldst. e& Kit. (<i>P.calcareum</i> Albov)	•	F	r,sh				
72. <i>Physospermum cornubeinse</i> (L.) DC. (<i>Danaa nudicaulis</i> (Bieb.) Grossh.)	•	H	f				
73. <i>Pimpinella peregrina</i> L. (<i>P.affinis</i> Ledeb.)	□	C;D;F;H	al,bs,sh				
74. <i>P. rhodantha</i> Boiss.	•	H	m,f,sh				
75. <i>P.saxifraga</i> L. (<i>P.dissecta</i> Retz.)	•	C;D;F;H	f,bs				
76. <i>Sanicula europaea</i> L.	•	C;D;F;H	f				
77. <i>Seseli transcaucasicum</i> (Schischk.) M.Pimen. & Sdobnina (<i>Libanotis montana</i> Crantz.;							
78. <i>L.transcaucasica</i> Schischk.)	•	C;D;F;H	f				
79. <i>Tordylium maximum</i> L.	○	C;D;F	f,sh				
80. <i>Torilis arvensis</i> (Huds.) Link	○	C;D;F	rd				
Apocynaceae Juss.							
81. <i>Vinca minor</i> L.	•	C	f				
Aquifoliaceae Bartl.							
82. <i>Ilex colchica</i> Pojark.	ჰ;¥	C;D;F;H	f,sh				
Araliaceae Juss.							
83. <i>Hedera colchica</i> (C.Koch) C.Koch.	L	C;D;F;H	f				
84. <i>H.helix</i> L.(<i>H.caucasigena</i> Pojark.)	L	C;D;F;H	f				
Aristolochiaceae Juss.							
85. <i>Aristolochia pontica</i> Lam.	•	C;D;E;F	f	Kolchic			
Asclepiadaceae R.Br.							

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
86. <i>Periploca graeca</i> L.	L	A;B	f				
87. <i>Vincetoxicum albowianum</i> (Kusn.) Pobed.	.	F,G,H	fr,bs	Caucasian			
88. <i>V.amplifolium</i> C.Koch (<i>V.scandens</i> Somm.& Levier)	.	F,G,H	fr,bs				
Asteraceae Dumort. (Compositae Giseke.)							
89. <i>Achillea biserrata</i> Bieb. (<i>Ptarmica</i> <i>biserrata</i> (Bieb.) DC.)	.	C;D;F;H	f				
90. <i>A.latiloba</i> Ledeb.	.	H	m,f				
91. <i>A.setacea</i> Waldst. & Kit.	.	C;D;F;H	f,sh				
92. <i>Aetheopappus caucasicus</i> Sosn.	.	H	r,bs				
93. <i>Adenostyles macrophylla</i> (Bieb.) Czer.comb.nova (<i>A.rhombifolia</i> (Adams) M.Pimen.;	.	H	r,bs				
94. <i>Antennaria caucasica</i> Boriss.	.	H	m				
95. <i>Anthemis iberica</i> Bieb. (<i>A.anahytae</i> Woronow ex Sosn.)	.	H;j	r				
96. <i>A.marschalliana</i> Willd.	.	H;j	r	Caucasian			
97. <i>A.schischkiniana</i> Fed.	.	H	m	Georgian			
98. <i>A.tinctoria</i> L.;	.	C	r				
99. <i>Arctium lappa</i> L.	□	B;C	ss				
100. <i>A.palladinii</i> (Marc.) Grossh.	□	C;D;F;H	f,sh,sn				
101. <i>Artemisia vulgaris</i> L.	.	C;D;F;H	f,al				
102. <i>Aster alpinus</i> L.;	.	H;j	m				
103. <i>A.novae-angliae</i> L.	.	C	ss				
104. <i>A.novi-belgii</i> L.	.	C	ss				
105. <i>Bellis perennis</i> L.	.	C;D;F;H	f,m				
106. <i>Bidenis bipinnata</i> L.	o	B	ss,rd				
107. <i>B.tripartita</i> L. (<i>B.orientalis</i> Velen.)	o	B;C;D	s,f				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
108. <i>Carpesium abrotanoides</i> L.	□	B;C	ss				
109. <i>Centaurea cheiranthifolia</i> Willd. (<i>Cyanus cheiranthifolius</i> (Willd.) Sojak)	.	H;j	f				
110. <i>C. petiolata</i> (C.Koch) Gagnidze (<i>Mulgedium petiolatum</i> C.Koch ;	.	H;j	f				
111. <i>C. depressa</i> Bieb.	○	C;D;F	rd				
112. <i>C. fischeri</i> Schlecht. (<i>C. cheiranthifolia</i> Willd. var. <i>purpurascens</i> (DC.) Wagenitz,	○	C;D;F	rd				
113. <i>Cyanus fischeri</i> Schlecht. (<i>C. cheiranthifolia</i> Willd. var. <i>purpurascens</i> (DC.) Wagenitz,	.	H	r				
114. <i>C. salicifolia</i> Bieb.	.	C;D;F;H	f,sh				
115. <i>C. nigrofimbria</i> (C.Koch) Sosn.	.	H	m,hv				
116. <i>Cyanus fischeri</i> (Schlecht.) Sojak)	.	H	r				
117. <i>C. salicifolia</i> Bieb.	.	C;D;F;H	f,sh				
118. <i>Prenanthes calaliifolia</i> sensu Kirp.)	.	C;D;F;H	hv,f				
119. <i>Cichorium intybus</i> L.	.	C;D;F;H	sm,f,m				
120. <i>Cirsium adjaricum</i> Somm.& Levier	.	H	m	Kolchic			
121. <i>C. aggregatum</i> Ledeb.	.	H	hv	Kolchic			
122. <i>C. arvense</i> (L.) Scop.	.	C;D;H	m,rd				
123. <i>C. cephalotes</i> Boiss.	.	H	m,bs				
124. <i>C. hypoleucum</i> DC.	□	C;D;F;H	sh				
125. <i>C. imereticum</i> Boiss.	.	C;D;E;F	f,sh	Kolchic			
126. <i>C. incanum</i> (S.G.Gmel.) Fisch.	.	C;D;H	m				
127. <i>C. kusnezowianum</i> Somm.& Levier	.	C;D;F;H	m				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
128. <i>C. obvallatum</i> (Bieb.) Fisch.	•	H	m				
129. <i>C. simplex</i> C.A. Mey.	•	H	m	Caucasian			
130. <i>C. vulgare</i> (Savi) Ten.	□	C;D;H	m				
131. <i>Conyzaanthus canadensis</i> (L.) Cronq. (<i>Erigeron canadensis</i> L.)	○	C;D;F;G	al				
132. <i>C. graminifolius</i> (Spreng) Tamamsch.	•	C	ss				
133. <i>Crassocephalum crepidioides</i> (Benth.) S. Moore.; <i>Gynura crepidioides</i> Bernth.	○	C	f,rd,sh,al				
134. <i>Crepis pontica</i> C.A. Mey.	•	H	m	Kolchic			
135. <i>C. rhoeadifolia</i> Bieb. (<i>C. foetida</i> L. subsp. <i>rhoeadifolia</i> (Bieb.) Calak.)	○;□	C;D;F	rd,bs				
136. <i>C. setosa</i> Hall. fil.	○	C	ss,f				
137. <i>Doronicum macrophyllum</i> Fisch. ex Hornem.	•	H	hv				
138. <i>D. orientale</i> Hoffm.	•	C;D;F	f,sh				
139. <i>Echinops colchicus</i> Sosn.	•	C;D	sn,r,bs	Kolchic			
140. <i>Erigeron annuus</i> (L.) Pers. (<i>Stenactis annua</i> (L.) Cass.)	○;□	C;D	sn,r,bs				
141. <i>E. caucasicus</i> Stev.	•	H	m,r,sh	Caucasian			
142. <i>E. orientalis</i> Boiss,	•	F;H	m,sh				
143. <i>E. uniflorus</i> L.	•	H	m				
144. <i>Eupatorium cannabinum</i> L.	•	C;D;F;H	f				
145. <i>Filago arvensis</i> L. (<i>Logfia arvensis</i> (L.) Holub.; <i>Oglifa arvensis</i> (L.) Cass.)	○	F;H	sh,r				
146. <i>F. eriocephala</i> Guss. (<i>eriocephala</i> (Guss.) Chrtek. & Holub)	○	C	r,rd,sn				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
147. <i>Galinsoga ciliata</i> (Rafin) Blake	o	C	al				
148. <i>Gnaphalium affine</i> D. Don.	o	A;B	ms,sn				
149. <i>Grossheimia polyphylla</i> (Ledeb.) Holub. (<i>G. ossica</i> (C. Koch) Sosn. & Takht.)	.	C;D;F;H	hv,f	Kolchic			
150. <i>Davis & Kupicha</i>]	.	H	f,sh,bs	Georgian			
151. <i>Hieracium adjarianum</i> Peter	.	C;D;F	f,fr,m	Kolchic			
152. <i>H. asterodermum</i> (Woronow & Zahn.) Juxip	.	H	m				
153. <i>H. x brachiatum</i> Bertol. ex DC. (<i>H. pseudobrachiatum</i> Celak.)	.	C	sm				
154. <i>H. x erythrocarpum</i> Peter	.	H;I	f,r,sh,m				
155. <i>H. hoppeanum</i> Schult. (<i>Pilosella</i> <i>hoppeana</i> (Schult.) F. Schultz & Sch. Bip.)	.	I	sh,m				
156. <i>H. hypeuryum</i> Peter	.	I	r,sh,bs				
157. <i>H. juranum</i> Fries	.	C;D;F;H;I	f,sh,m				
158. <i>H. laevigatum</i> Willd.	.	C;D;F	f				
159. <i>H. macrolepis</i> Boiss.	.	H;I	sh,m				
160. <i>H. ovalifrons</i> (Woronow & Zahn.) Juxip	.	C;D;F;H;I	f				
161. <i>H. pilosella</i> L. (<i>Pilosella officinarum</i> F. Schultz and Sch. Bip.)	.	C;D;F;H	sh,m				
162. <i>Hypochoeris radicata</i> L.	.	C	al,sh,f				
163. <i>Inula britannica</i> L.	.	C	ss				
164. <i>I. conyza</i> DC. (<i>I. squarrosa</i> (L.) Bernh.	□	C;D	fr,sh				
165. <i>I. helenium</i> L.	.	F	f,sh				
166. <i>I. magnifica</i> Lipsky	.	D;F;H	m,hv,f	Kolchic			

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
167. <i>I.orientalis</i> Lam.	•	H;I	f,sh,m				
168. <i>Jurinella subacaulis</i> (Fisch. & C.A.Mey.) Iljin	•	H;I	bs,m				
169. <i>Kemulariella caucasica</i> (Willd.) Tamamsch.	•	I	m,sh,f	Caucasian			
170. <i>Lapsana grandiflora</i> Bieb. (L.communis L.subsp. grandiflora. Bieb)	•	H	f				
171. <i>L.intermedia</i> Bieb.	o;□	C;D;F	f,sh				
172. <i>Leontodon danubialis</i> Jacq.	•	C;D;F;H	ss,rd				
173. <i>L.hispidus</i> L.	•	C;D;F;H	bs,r,fr				
174. <i>Leucanthemum vulgare</i> Lam.; (L.vulgare Lam.subsp.multicaule A.Khokhr.)	•	C;D;F	f,m				
175. <i>Omalotheca caucasica</i> (Somm. & Levier) Czer. (<i>Gnaphalium caucasicum</i>)							
176. <i>Somm.& Levier ; Synchaeta caucasica</i> (Somm. & Levier) Kirp.)	•	H	m,bs,r				
177. <i>O. supina</i> (L.) DC. (<i>Gnaphalium supinum</i> L.)	•	H;J	m,r				
178. <i>sylvatica</i> (L.) Kirp.)	•	D;F;H	f,sh				
179. <i>Petasites albus</i> (L.) Gaertn.	•	C;D;F;H	f				
180. <i>Prenanthes abietina</i> (Boiss. & Bal.) Kirp.	•	H	f,hv				
181. <i>P.purpurea</i> L.	•	C;D;F;H;I	f,m,sh				
182. <i>Psephellus adjaricus</i> (Albov) Grossh. (<i>Centaurea hypoleuca</i> DC. var. <i>adjaricus</i> Albov)	•	H;I	r,sh	Kolchic			

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
183. <i>P.shawsheticus</i> Khokhr.	.	I	m	Ajara-Lazetian			
184. <i>Pyrethrum coccineum</i> (Willd.) Worosch. (<i>P.roseum</i> (Adams) Bieb.)	.	H;I	m				
185. <i>P.macrophyllum</i> (Waldst. And Kit.) Willd.	.	C;D;F;H;I	f,sh,m				
186. <i>P.parthenifolium</i> Willd.	.	C;D;F;H	r				
187. <i>P.punctatum</i> (Desr.) Bordz.ex Grossh. & Schischk.	.	H;I	s				
188. <i>Scorzonera cana</i> (C.A.Mey.) O.Hoffm. (<i>S.meyeri</i> (C.Koch) Lipsch.)	.	I	m,bs				
189. <i>Sencio seidlitzii</i> Boiss.	.	I	m,bs				
190. <i>S.pseudoorientalis</i> Schischk.	.	H	m,sh				
191. <i>S.taraxacifolius</i> (Bieb.) DC.	.	H	s				
192. <i>S.vernalis</i> Waldst. & Kit.	o	C;D;E;F;H	rd				
193. <i>S.vulgaris</i> L.	o	C;D;E;F	rd				
194. <i>Serratula quinquefolia</i> Bieb.ex Willd.	.	C;D;F;H	f,sh				
195. <i>Sigesbeckia orientalis</i> L.	o	C;D;F;G	f				
196. <i>Sonchus asper</i> (L.) Hill	o	C;D;F	ss,rd				
197. <i>S.oleraceus</i> L.	o	C;D;F	rd,al				
198. <i>S.pandurifolius</i> C.Koch	.	B;C	f,r	Caucasian			
199. <i>S. platyphylloides</i> Somm. & Levier	.	H;I	m	Kolchic			
200. <i>S. propinquus</i> Schischk.	.	C;D;F;H	f,sh	Caucasian			
201. <i>Solidago virgaurea</i> L. (<i>S.armena</i> Kem.-Nath.ex Grossh.)	.	C;D;F;H	f,fr	Caucasian			
202. <i>Taraxacum officinale</i> Wigg.	.	C;D;F;H	m				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
203. <i>Telekia speciosa</i> (Schreb.) Baumg.	•	C;D;F	f,hv				
204. <i>Tripleurospermum szowitzii</i> (DC.) Pobed. <i>Matricaria szowitzii</i> (DC.) Rauschert	•	H;J	r	Georgian			
205. <i>Tussilago farfara</i> L.	•	C;D;F;H	r,f,bs				
206. <i>Xanthium occidentale</i> Bert. (<i>X.albinum</i> (Widd.) H.Scholz.)	○	C	sn,rd				
207. <i>X.strumarium</i> L.	○	C;D;F	f,rd				
Balsaminaceae A.Rich.							
208. <i>Impatiens noli-tangere</i> L.	○	H	f				
Berberidaceae Torz. et Grey.							
209. <i>Berberis vulgaris</i> L.	¥	H	f				
210. <i>Epimedium colchicum</i> (Boiss.) Trautv. (<i>E.pinnatum</i> Fisch. Subsp. <i>Colchicum</i> (Boiss.)	•	C	fr				
Betulaceae S.F. Gray							
211. <i>Alnus barbata</i> C.A.Mey.	¥	C;D;F	f				
212. <i>A.glutinosa</i> (L.) Gaertn.	¥	C;D	f				Least Concern ver 3.1
213. <i>Betula litwinowii</i> Doluch.	¥	H	f				
214. <i>B.medwedewii</i> Regel	¥	C;D;F;H	f	Kolchic			
Boraginaceae Juss.							
215. <i>Anchusa azurea</i> Mill. (<i>A.italica</i> Retz.)	□;•	C;D;F	rd				
216. <i>Brunnera macrophylla</i> (Adams) Johnst.	•	C;D;F	f				
217. <i>Cerinth glabra</i> Mill. (<i>C.alpina</i> Kit.)	•	H	m				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
218. <i>Cynoglossum creticum</i> Mill. (C. pictum Soland.)	□	D;F	bs				
219. <i>C. holosericeum</i> Stev.	•	H	sh, fm				
220. <i>C. officinale</i> L.	□	C;D;H	bs				
221. <i>Echium vulgare</i> L.	□	C;D;F;H	rd				
222. <i>echioides</i> (L.) Boiss.)	•	H	m				
223. <i>Lapulla barbata</i> (Bieb.) Guerke	□;○	C;D	bs, rd				
224. <i>L. squarrosa</i> (Retz.) Dumort.	□;○	C;D;E;	f, bs				
225. <i>Lithospermum officinale</i> L.	•	C;D	m, sn, al				
226. <i>Myosotis alpestris</i> F.W.Schmidt	•	H	m, r				
227. <i>M. amoena</i> (Rupr.) Boiss.	□;○	C;D;F;H	f	Kolchic			
228. <i>M. arvensis</i> (L.) Hill.	□;○	C;D;F	m, rd				
229. <i>M. lazica</i> M.Pop.	○	C;D;F	f, bs, sn	Kolchic			
230. <i>M. sylvatica</i> Ehrh. ex Hoffm.	•;□	H	f, sh				
231. <i>Nonea intermedia</i> Ledeb.	•	H	m	Kolchic			
232. <i>Omphalodes cappadocica</i> (Willd.) DC.	•	C;D;F	f, fr				
233. <i>Paracynoglossum glochidiatum</i> (Wall. ex Benth.) M.Pop. ex Czuk. (P. imeretinum)							
234. (Kusn.) M. Pop.; <i>Cynoglossum imeretinum</i> Kusn.)	○;□	C;D;F	ss	Caucasian			
235. <i>Symphytum caucasicum</i> Bieb.	•	C	f	Caucasian			
236. <i>S. grandiflorum</i> DC. (<i>S. ibericum</i> Stev.)	•	C;D;F	f	Georgian			
237. <i>S. asperum</i> Lepech.	•	H	hv, m	Georgian			
Brassicaceae Burnett (Cruciferae Juss.)							
238. <i>Alliaria petiolata</i> (Bieb.) Cavara & Grande	□	C;D	f, sh				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
239. <i>Barbarea minor</i> C.Koch	•	H	m,ms				
240. <i>B.plantaginea</i> DC.*	□	H	m				
241. <i>B.vulgaris</i> R.Br. (<i>B.arcuata</i> (Opiz ex J.& C.Presl.) Recheng.)	□	C;D;F;H	ms,rd				
242. <i>Brassica campestris</i> L.	○	C;D;F;H	al				
243. <i>Bunias orientalis</i> L.	□	C;D;F	m				
244. <i>Capsella bursa- pastoris</i> (L.) Medik.	○	C;D;F;H	rd				
245. <i>Cardamine hirsuta</i> L.	○	C;D;F;H	f,sh				
246. <i>C.impatiens</i> L.	□;○	C;D;F;H	f				
247. <i>C.lazica</i> Boiss.& Bal.	•	C;D;F	f				
248. <i>C.parviflora</i> L.	○;□	C;D	s,ss,rd				
249. <i>C.pectinata</i> Pall.ex DC. (<i>C.impatiens</i> L.var. <i>pectinata</i> (Pall.ex DC.) Trautv.)	•	C;D;F;H	f				
250. <i>C.seidlitziana</i> Albov (<i>C.acris</i> auct.)	•	H	ms,s				
251. <i>C.tenera</i> S.G.Gmel.ex C.A.Mey.	•	C	f				
252. <i>C.uliginosa</i> Bieb.	•	H	ms				
253. <i>Cardaria draba</i> (L.) Desv. (<i>Lepidium draba</i> L.)	•	C;D;F	rd				
254. <i>Dentaria bulbifera</i> L.	•	C;D;F;H	f				
255. <i>D.quinquefolia</i> Bieb.	•	C;D;F;H	f				
256. <i>Draba polytricha</i> Ledeb.	•	H	r				
257. <i>D.siliquosa</i> Bieb.	•		r			NE	
258. <i>Erophila verna</i> (L.) Bess.	○	C	rd				
259. <i>Hesperis adzharica</i> Tzhvel. (<i>H.matronalis</i> subsp. <i>adzharica</i> (Tzhvel.) Cullen)	□;•	C;D;F;H	f,hv			NE	

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
260. <i>Pachyphragma macrophyllum</i> (Hoffm.) N. Busch	.	C;D;F	f	Caucasian		NE	
Buxaceae Dumort.							
261. <i>Buxus colchica</i> Pojark.	ჰ;ყ	C;D;F	f,fr	Kolchic	VU		Lower Risk/near threatened ver 2.3 (needs updating)
Campanulaceae Juss.							
262. <i>Campanula alliariifolia</i> Willd. (C.ochroleuca Kem-Nath.)	.	C	f			NE	
263. <i>C. alpigena</i> C. Koch	.	H	bs				
264. <i>C. collina</i> Sims (<i>C. collina</i> Bieb.; <i>C. annae</i> Kolak.)	.	H	bs	Caucasian		NE	
265. <i>C. cordifolia</i> C. Koch (<i>C. rapunculoides</i> L. subsp. <i>cordifolia</i> (C. Koch) Damboldt)	.	C;D;F;H	bs	□			
266. <i>C. hemschinica</i> C. Koch (<i>C. olympica</i> auct. p.p.)	·;□	H	f				
267. <i>C. latifolia</i> L.	.	H	m			NE	
268. <i>Gadellia lactiflora</i> (Bieb.) Schulkina (<i>Campanula lactiflora</i> Bieb.)	.	C;D;F;H	hv	Caucasian		NE	
Cannabinaceae Endl.							
269. <i>Humulus lupulus</i> L.	.	C,D	f				
Caprifoliaceae Juss.							
270. <i>Lonicera caprifolium</i> L.	L	C;D;F	f				
271. <i>L. orientalis</i> Lam. (<i>L. caucasica</i> Pall.)	ჰ	D;F;H	f				
Caryophyllaceae Juss.							
272. <i>Agrostemma githago</i> L.	o	C;D;F	al				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
273. <i>Arenaria rotundifolia</i> M.Bieb.	•	C;D;F;H	m,sh				
274. <i>A. serpyllifolia</i> L.	o;□	C;D;F	rd				
275. <i>Cerastium cerastoides</i> (L.) Britt.	•	H	ms				
276. <i>C. hemschianum</i> Schischk.	•	H	m,hv			NE	
277. <i>C. holosteoides</i> Fries	;□;o	C;D;F;H	m,al			NE	
278. <i>C. oreades</i> Schischk.	•	H	m,sh			NE	
279. <i>C. purpurascens</i> Adams	•	H	m,sh				
280. <i>Dianthus armeria</i> L.	o;□	C;D;F;H	f				
281. <i>D. cretaceus</i> Adams (<i>D. petraeus</i> Bieb.)	•	H	r,bs				
282. <i>D. multicaulis</i> Boiss. & Huet.	•	H	r,bs				
283. <i>Gypsophila elegans</i> Bieb.	o	H	bs				
284. <i>G. silenoides</i> Rupr.	•	H	r,bs				
285. <i>G. tenuifolia</i> Bieb.	•	H;J	r	Caucasian			
286. <i>Herniaria glabra</i> L.	•	H	fr				
287. <i>Melandrium balansae</i> Boiss.	□	C;D;F;H	f,m			NE	
288. <i>M. noctiflorum</i> (L.) <i>Silene</i> <i>noctiflora</i> L.	o	C;D;F;H	f,sh				
289. <i>Minuartia aizoides</i> (Boiss.) Bornm. (<i>Alsine aizoides</i> Boiss.)	•	H	bs,r				
290. <i>M. biebersteinii</i> (Rupr.) Schischk.	•	H	r,bs	Caucasian		NE	
291. <i>Matf. nom. illegit.</i>)	•	H	r,bs,sh				
292. <i>M. imbricata</i> (Bieb.) Woronow	•	H	bs,r				
293. <i>M. oreina</i> (Mattf.) Schischk.	•	H;J	bs,sh,m				
294. <i>Moehringia trinervia</i> (L.) Clairv.	o;□	C;D;F;H	f,ms				
295. <i>Myosoton aquaticum</i> (L.) Moench (<i>Malachium aquaticum</i> (L.) Fries)	•	C;D;F;H	f,s				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
296. <i>Oberna multifida</i> (Adams) Ikonn. (<i>Silena multifida</i> (Adams) Rohrb.	•	H	m				
297. <i>O. wallichiana</i> (Klotzsch.) Ikonn. (<i>Silene wallichiana</i> Klotzsch.)	•	C;D;F;H	fm				
298. <i>Petrorhagia alpina</i> (Habl.) P.W. Ball. & Heywood	•	C;D;F;H	fm				
299. <i>P. saxifraga</i> (L.) Link (<i>Tunica saxifraga</i> (L.) Scop.)	•	C;D;F;H	bs, fr				
300. <i>Sagina apetala</i> Ard. (<i>S. ciliata Friesx</i>)	○	C;D;F;H	rs				
301. <i>S. oxysepala</i> Boiss.	○	C	al				
302. <i>S. procumbens</i> L.	•	C;D;F;H	m, rs, sh				
303. <i>S. saginoides</i> (L.) Karst.	•	H	m, s, ms				
304. <i>Scleranthus polycarpus</i> L. (<i>S. annuus</i> L. subsp. <i>polycarpus</i> (L.) Thell.)	○	H	bs				
305. <i>S. uncinatus</i> Schur	○	H	bs				
306. <i>Silene compacta</i> Fisch. ex Hornem.	○; □	C;D;F;H	r, fr, f				
307. <i>S. italica</i> (L.) Pers.	•	C;D;F;H	r, bs, m				
308. <i>S. physocalyx</i> Ledeb.	•	H	r				
309. <i>S. ruprechtii</i> Schischk. (<i>S. saxatilis Bieb. non Sims.</i>)	•	H	r, bs				
310. <i>Stellaria holostea</i> L.	•	C	fr				
311. <i>S. media</i> (L.) Vill. (<i>Alsinaula media (L.) Dostal, comb. invalid.</i>)	○; □	C;D;F;H	rd				
312. <i>S. nemorum</i> L. (<i>S. montana</i> auct.)	•	H	m, f				
Capparaceae Juss.							
313. <i>Cleome iberica</i> DC. (<i>C. ornithopodioides</i> p.p.)	○	C;D;F;H	r, sn				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
Celastraceae R.Br.							
314. <i>Euonymus europaea</i> L. (<i>E.floribunda</i> Stev.)	ჰ	C;D;F	f				
315. <i>E.latifolia</i> (L.) Mill.	ჰ	C;D;F	f				
316. <i>E.leiophloea</i> Stev. (<i>E.ketzhovelli</i> Gatsch.)	ჰ	C;D;F	f	Caucasian		NE	
Chenopodiaceae Vent.							
317. <i>Chenopodium album</i> L.	o	C;D;F;H	al				
318. <i>Ch.botrys</i> L.	o	C;D	sn,rd				
319. <i>Ch.foliosum</i> Aschers.	o	C;D;E;F;G;H	rd				
Convolvulaceae Juss.							
320. <i>Calystegia sepium</i> (L.) R.Br.	•	C;D;F;H	al,sh				
321. <i>C.silvatica</i> (Kit.) Griseb. (<i>C.sylvestris</i> (Willd.) Roem. & Schult.)	•	C;D;F;H	f				
322. <i>Convolvulus arvensis</i> L.	•	C;D;F;H	m,al				
323. <i>C.cantabrica</i> L.	•	C;D;F;H	r,fr				
Cornaceae Dumort.							
324. <i>Swida australis</i> (C.A.Mey.) Pojark.ex Grossh. (<i>Thelycrinia</i> <i>australis</i> (C.A.Mey.)							
325. <i>Sanadze</i>)	ჰ;ყ	C;D;E;F	f				
326. <i>S.koenigii</i> (Schneid.) Pojark. ex Grossh. (<i>Cornus koenigii</i> Schneid.;	ჰ;ყ	C;D;E;F	f			VU B2ab(iii)	
327. <i>Thelycrania koenigii</i> (Schneid.) Sanadze)	ჰ;ყ	C;D;F	f	Kolchic			
Corylaceae Mirb.							
328. <i>Carpinus betulus</i> L.(<i>C.caucasica</i> Grossh.)	ყ	C;D;F;H	f				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
329.C.orientalis Mill.	ბ;ყ	C	f				
330.Corylus avellana L.	ბ;ყ	C;D;F;H	f				Least Concern ver 3.1
331.C.maxima Mill.	ბ;ყ	C;D	f				
Crassulaceae DC.							
332.Sedum annuum L.	o	H	r				
333.S.caucasicum (Grossh.) Boiss.	.	C;D;F;H	r			NE	
334.S.gracile C.A.Mey.	.	H	r,bs			NE	
335.S.hispanicum L.	o;□	C	r				
336.S.spurium Bieb.	.	H	bs,sh			NE	
337.S. stoloniferum S.G.Gmel.	.	C;D;F;H	bs,sh				
338.S.tenellum Bieb.	.	H	r,bs				
339.Sempervivum armenum Boiss.& Huet. (S.glabrifolium Boriss.)	.	H	r				
340.Pseudorosularia pilosa (Bieb.) Gurgenidze (Prometheum pilosum (Bieb.)H.Ohba;	□						
341.Rosularia pilosa (Bieb.) Boriss.)	□	H	r				
Cuscutaceae Dumort.							
342.Cuscuta approximata Bab. (C.cupulata Engelm.)	o	C	f				
343.C.europaea L.	o	C;D;F;H	r,al				
Datisceae Lindl.							
344.Datisca cannabina L.	.	C	f				
Dipsacaceae Juss.							
345.Cephalaria gigantea (Ledeb.) Bobr.	.	H	hv	Caucasian		NE	
346.C.procera Fisch. & Ave-Lall.	.	C;D;F;H	f				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
347. <i>Dipsacus pilosus</i> L.	□	C;D;F	m,f				
348. <i>Knautia montana</i> (Bieb.) DC.	□	H	hv				
349. <i>K.involucrata</i> Somm.& Levier	•	C;D;F;H	hv	Caucasian			
350. <i>Scabiosa adzharica</i> Schchian.	•	H	r,sh	Kolchic		NT	
351. <i>S. sosnowskyi</i>	•	H	r,sh	Kolchic		NE	
Ebenaceae Guerke							
352. <i>Diospyros lotus</i> L.	¥	C;D;F	f				
Elaeagnaceae Juss.							
Empetraceae S.Gray							
353. <i>Empetrum caucasicum</i> Jus.	ჰ	H	r,sh			NE	
Ericaceae Juss.							
354. <i>Rhododendron caucasicum</i> Pall.	ჰ	H	f,sh,m			NE	
355. <i>R.luteum</i> Sweet.	ჰ	C;D;F;H	f,sh				
356. <i>R.ponticum</i> L.	ჰ	C;D;F;H	f,sh				
357. <i>R.ungernii</i> Trautv.	ჰ	C;H	f,sh	Ajara-Lazetian		VU B1ab(iii)	
Euphorbiaceae Juss.							
358. <i>Acalypha australis</i> L.	○	C;D;F	rd				
359. <i>Euphorbia amygdaloides</i> L.	•	C;D;F	sh,f				
360. <i>E.condylocarpa</i> Bieb.	•	H	m				
361. <i>E.macroceras</i> Fisch.&C.A. Mey.	•	C;D;F;H	m,f	Caucasian		NE	
362. <i>E.oblongifolia</i> (C.Koch) C.Koch	•	H	f,m				
363. <i>E.pontica</i> Prokh.	•	C;D;F	bs	Kolchic			
364. <i>E.scripta</i> Somm.& Levier	•	H	m	Caucasian			
365. <i>E.squamosa</i> Willd.	•	C;D;F	sh,f				
366. <i>E.stricta</i> L.	•	C;D;F	rd			NE	
367. <i>E.villosa</i> Waldst.& Kit.	•	C	ms				
368. <i>E.virgata</i> Waldst.& Kit.	•	C;D;F;H	fr				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
Fabaceae Lindl. (Leguminosae Juss.)							
369. <i>Amoria ambigua</i> (Bieb.) Sojak (<i>Trifolium ambiguum</i> Bieb.)	•	C;D;;F;H	m				
370. <i>A. glomerata</i> (L.) Sojak (<i>Trifolium glomeratum</i> L.)	□	A;B;C	sn				
371. <i>Amoria hybrida</i> (L.) C.Presl (<i>Trifolium hybridum</i> L.)	□	C;D;F;G;H	m				
372. <i>A. repens</i> (L.) C.Presl (<i>Trifolium repens</i> L.)	□	C;D;F;;H	f				
373. <i>Anthyllis variegata</i> Boiss. (<i>A. caucasica</i> (Grossh.) Jus.)	□	H	bs,m			NE	
374. <i>Argyrolobium biebersteini</i> P.W.Ball (<i>A. calycinum</i> (Bieb.) Jaub. And Sparch.)	•	C;D;F	fr,bs				
375. <i>Astragalus bachmarensis</i> Grossh.	•	H	sh,m	Kolchic		NE	
376. <i>A. frickii</i> Bunge	•	H	r,bs	Kolchic		NE	
377. <i>A. glycyphylloides</i> DC. (<i>A. glycyphyllos</i> L. subsp. <i>Glyciphylloides</i> (DC.) Matthews)	•	C;D;F	sh,f				
378. <i>A. incertus</i> Ledeb.	•	H	r				
379. <i>A. viciifolius</i> DC. (<i>A. doluchanovii</i> Manden.)	•	H	m,r	Ajaraian			
380. <i>Chamaecytisus hirsutissimus</i> (C.Koch) Czer. (<i>Cytisus hirsutus</i> C.Koch)	ჰ	C;D;F;H	fr,r	Caucasian		NE	
381. <i>Trifolium badium</i> Schreb.subsp.rytidosemium (Boiss. Et Hohen.) Hossain	•;□	H	m				
382. <i>Lathyrus aureus</i> (Stev.) Brandza	•	D;F;H	sh,f				
383. <i>L. hirsutus</i> L.	○	C;D;F	rd,r				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
384. <i>L.laxiflorus</i> (Desf.) O.Kuntze.	•	C;D;F;H	f				
385. <i>L.pratensis</i> L.	•	C;D;F	f,sh,m				
386. <i>Lotus caucasicus</i> Kuprian. ex Juz.	•	H	bs,m	Caucasian		NE	
387. <i>L. corniculatus</i> L.	•	C	sh,rd,sn				
388. <i>L.tenuis</i> Waldst. & Kit. ex Willd. (<i>L.corniculatus</i> L. subsp. <i>tenuis</i> Briq ex Rech.fil.)	•	C	ss				
389. <i>L.angustifolius</i> L.	◦	C	ss				
390. <i>Medicago arabica</i> (L.) Huds.	◦	C	f,sh,sn				
391. <i>Onobrychis kemulariae</i> Chinth.	•	H;J	r,bs	Georgian		VU D2	
392. <i>O. meschetica</i> Grossh.	•	H;J	r,bs	Georgian		LC	
393. <i>Ononis arvensis</i> L.	•	C;D	sh				
394. <i>Oxytropis cyanea</i> Bieb. (<i>O.caucasica</i> Regel)	•	H	m,bs			NE	
395. <i>O.lazica</i> Boiss. (<i>O.meyeri</i> Bunge)	•	H	bs			NT	
396. <i>Psoralea acaulis</i> Stev.	•	C;D;F;H	fr,m			NE	
397. <i>Robinia pseudacacia</i> L.	¥	C	f				
398. <i>Securigera balansae</i> (Boiss.) Czer. (<i>Coronilla balansae</i> (Boiss.) Grossh.)	•	H	bs				
399. <i>S.orientalis</i> (Mill.) Lassen (<i>Coronilla orientalis</i> Mill.)	•	C;D;F	r,fr				
400. <i>S.varia</i> (L.) Lassen (<i>Coronilla varia</i> L.)	•	C;D;F	sh,f				
401. <i>Trifolium arvense</i> L.	◦	C	rd				
402. <i>T.canescens</i> Willd.	•	H	f,m				
403. <i>T.caucasicum</i> Tausch	•	C;D;F;H	f				
404. <i>T.medium</i> L.	•	C;D;F;H	f				
405. <i>T. pratense</i> L.	•	C;D;F;H	m,fr				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
406. <i>T. trichocephalum</i> Bieb.	•	H	sh,r,bs,m				
407. <i>Trigonella coerulea</i> (L.) Ser. (<i>Trifolium caeruleum</i> L.)	○	C;D;E;F	rd				
408. <i>T. procumbens</i> (Bess.) Reichnb.	○	D;F	ms				
409. <i>Vicia angustifolia</i> Reichard (<i>V. sativa</i> L. subsp. <i>nigra</i> (L.) Ehrh.)	○	C	rd			NE	
410. <i>V. antiqua</i> Grossh.	•	C	ss,sh	Kolchic			
411. <i>V. balansae</i> Boiss.	•	C;D;F;H	sh,m				
412. <i>V. cassubica</i> L.	•	H	f				
413. <i>V. crocea</i> (Desf.) Fritsch	•	D;F;H	f,hv				
414. <i>V. grossheimii</i> Ekvtim.	•	H	sh,m	Caucasian		NE	
415. <i>V. sepium</i> L.	•	C;D;F;H	sh,f				
416. <i>V. tetrasperma</i> (L.) Schreb.	○	C;H	rd,sn				
Fagaceae Dumort.							
417. <i>Castanea sativa</i> Mill.	¥	C;D;F	f		VU		
418. <i>Fagus orientalis</i> Lipsky	¥	C;D;F;H	f				
419. <i>Q. imeretina</i> Stev. ex Woronow (<i>Q. robur</i> ssp. <i>imeretina</i> (Stev.) menitsky)	¥	C	f	Georgian	VU	VU B2ab(iii)	
420. <i>Q. pontica</i> C. Koch	ჰ;¥	C;D;F;H	f	Kolchic	VU	VU B2ab(iii)	
Fumariaceae DC.							
421. <i>Corydalis alexeenkoana</i> N. Busch	•	J	m			NE	
422. <i>C. angustifolia</i> (Bieb.) DC.*	•	C	f,r				
423. <i>C. caucasica</i> DC.	•	C;D;F;H	f				
424. <i>C. conorhiza</i> Ledeb.	•	H	m,sh			NE	
Gentianaceae Juss.							
425. <i>Gentiana aquatica</i> L.	○	H	m				
426. <i>G. cruciata</i> L.	•	C;D;F;H	m				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
427. <i>G. pyrenaica</i> L. (<i>G. dshimilensis</i> C.Koch)	•	H	m				
428. <i>G. schistocalyx</i> (C.Koch) C.Koch (<i>G. asclepiadea</i> L. var. <i>schistocalyx</i> C.Koch)	•	C,D,F,H	f	Caucasian			
429. <i>G. septemfida</i> Pall.	•	H	m				
430. <i>Gentianella caucasea</i> (Lodd. ex Sims.) Holub (<i>Gentiana caucasica</i> Lodd. ex Sims.;	•	H	m				
431. <i>Swertia iberica</i> Fisch ex C.A.Mey.	•	H	m,ms	Caucasian			
Geraniaceae Juss.							
432. <i>Erodium cicutarium</i> (L.) L'Her.	◦;□	C;D;F	ss,rd				
433. <i>Geranium columbinum</i> L.	◦	C;D	rd				
434. <i>G. dissectum</i> L.	◦	C;D	sh				
435. <i>G. gymnocaulon</i> DC.	•	H	bs,m			NE	
436. <i>G. ibericum</i> Cav.	•	H	sh,m			NE	
437. <i>G. platypetalum</i> Fisch. & C.A.Mey.	•	H	m,sh,bs			VU D2	
438. <i>G. psilostemon</i> Ledeb.	•	H	f,sh,m			NE	
439. <i>G. robertianum</i> L.	◦;□	C;D;F;H	f,sh				
440. <i>G. rotundifolium</i> L.	◦	C;D;F;H	f,sh				
Grossulariaceae DC. (Ribesiaceae Endl.)							
441. <i>Ribes alpinum</i> L.	h	H	f,fr				
Hypericaceae Juss.							
442. <i>Hipericum androsaemum</i> L.	h	C;D;F	fr,f				
443. <i>H. bithynicum</i> Boiss. (<i>H. nordmanii</i> Boiss.)	•	H	m,sh	Ajara- Lazetian		NE	
444. <i>H. bupleuroides</i> Griseb. (<i>H. bithynicum</i> Boiss.)	•	C;D;F;H	m,f				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
445. <i>H. caucasicum</i> (Woronow) Gorschk. (<i>H. montbertii</i> Spach var. <i>caucasicum</i> Woronow)	•	H	m,f				
446. <i>H. grossheimii</i> Kem. -Nath. (<i>H. pruinatum</i> Boiss. & Bal.fide Czer.)	•	H	r,sh,bs	Caucasian		NE	
447. <i>H. linarioides</i> Bosse (<i>H. polygonifolium</i> Rupr.)	•	H	m,r,bs				
448. <i>H. montanum</i> L.	•	C;D;F;H	f				
449. <i>H. perforatum</i> L.	•	C;D;F;H	m,f				
450. <i>H. xylosteifolium</i> Spach)	h	C;D;F	fr,f			NE	
Juglandaceae A.Rich.ex Kunth							
451. <i>Juglans regia</i> L.	¥	C;D;F	f		VU		<u>Near Threatened ver 3.1 Pop. trend: decreasing</u>
452. <i>Pterocaria pterocarpa</i> (Michx.) Kunth ex J.Jlinsk.	¥	C;D;F	f		VU		
Lamiaceae Lindl. (Labiatae Juss.)							
453. <i>Ajuga reptans</i> L.	•	C;D;F	f,m				
454. <i>A. orientalis</i> L.	•	H	m				
455. <i>Betonica macrantha</i> C.Koch (<i>B. grandiflora</i> Steph. ex Willd.)(<i>Stachys macrantha</i>	•	H	m,sh				
456. (<i>C. Koch</i>) Stearn)	•	H	m,sh				
457. <i>Calamintha grandiflora</i> (L.) Moench	•	C;D;F;H	f				
458. <i>C. nepeta</i> (L.) Savi	•	C;D;F	ss				
459. <i>C. mentifolia</i> Host.	•	C	f				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
460. <i>Clinopodium umbrosum</i> (Bieb.) C.Koch	•	C;D;F	f				
461. <i>C. vulgare</i> L.	•	C;D;F;H	f				
462. <i>Galeobdolon luteum</i> Huds.	•	C;D;F	f				
463. <i>Galeopsis bifida</i> Boenn.	◦	C;D;F;H	m,sh,rd				
464. <i>G. ladanum</i> L.	◦	C;D;F;H	rd				
465. <i>Glechoma hederacea</i> L.	•	C	f				
466. <i>Hyssopus angustifolius</i> Bieb.	•	D;E	r				
467. <i>Lamium album</i> L.	•	C;D;F;H	f			NE	
468. <i>Lycopus europaeus</i> L.	•	C;D;F;H	ms				
469. <i>Mentha aquatica</i> L.	•	C;D;F	s				
470. <i>M. longifolia</i> (L.) Huds.	•	C;D;F	m				
471. <i>M. pulegium</i> L.	•	C;D;F	s				
472. <i>Melissa officinalis</i> L.	•	C;D;F	f				
473. <i>Origanum vulgare</i> L.	•	C;D;F;H	sh,fr,f				
474. <i>Prunella grandiflora</i> (L.) Scholl.	•	C;D;F;H	m				
475. <i>P. laciniata</i> (L.) L.	•	C;D;F;H	m				
476. <i>P. vulgaris</i> L.	•	C;D;F;H	f,fr,m				
477. <i>Salvia glutinosa</i> L.	•	C;D;F;H	f				
478. <i>S. verticillata</i> L.	•	C;D;F;H	bs,r				
479. <i>Scutellaria pontica</i> C.Koch	•	H	r,bs	Ajara- Lazetian		NE	
480. <i>S. woronowii</i> Juz. (<i>S. albida</i> subsp. <i>colchica</i> (Rech. fil.) Edmondson.)	•	C;D	f				
481. <i>Sideritis comosa</i> (Rochel ex Benth.) Stank.	◦	C	m				
482. <i>Stachys annua</i> (L.) L.	◦;□	C	rd				
483. <i>S. atherocalyx</i> C.Koch	•	C;D;F;H	f				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
484.S.balansae Boiss.& Kotschy	•	H	bs,m				
485.S.sylvatica L.	•	C;D;F;H	f				
486.S.trapezuntea Boiss.	•	C	f	Kolchic			
487.Thymus collinus Bieb.*	•	H	bs	Caucasian			
488.Th.grossheimii Ronn.	•	I	r,bs,m	Georgian			
489.Th.transcausicus Klok.	•	I	bs,r	Caucasian			
Lauraceae Juss.							
490.Laurus nobilis L.	ყ;ბ	C	f,sh		VU		
Linaceae Dum.							
491.Linum hypericifolium Salisb.	•	H	m			NE	
492.L.trigynum L. (L.gallicum L.)	◦	D	m				
Loranthaceae Juss.							
493.Viscum album L.	ბ	C;D;F	f				
Lythraceae St.-Hil							
494.Lythrum salicaria L.	•	C;D;F	f,s				
Malvaceae Juss.							
495.Alcea transcaucasica Iljin (Althea transcaucasica Iljin)	•	C;D;F	fr,f	Caucasian		NT	
496.Malva neglecta Wallr.	◦;□;•	C;D;F	rd				
497.M.sylvestris L.	□;◦;•	C;DF	rd				
Moraceae Link							
498.Ficus carica L. (F.colchica Grossh.)	ყ;ბ	C	r,f	Kolchic			
499.Morus alba L.	ყ	C	f				
500.M.nigra L	ყ	C	f				
Oleaceae Hoffm&g&Link							
501.Fraxinus excelsior L.	ყ	C;D;F	f			NT	
502.Ligustrum vulgare L.	ბ	C;D;F	f				
Onagraceae Juss.							

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
503. <i>Chamaenerion angustifolium</i> (L.) Scop. (<i>Ch. angustifolium</i> (L.) Holub)	•	C;D;F;H	sh,m,hv				
504. <i>Circaea alpina</i> L.	•	H	sr,f				
505. <i>C. lutetiana</i> L.	•	C;D;F;H	f				
506. <i>Epilobum algidum</i> Bieb.	•	H	m				
507. <i>E. hirsutum</i> L.	•	C;D;F	f,sr				
508. <i>E. lanceolatum</i> Seb. & Mauri.	•	C;D;F;H	f,s				
509. <i>E. montanum</i> L.	•	C;D;F;H	f				
510. <i>E. prionophyllum</i> Hausskn.	•	C;D;F;H	s				
Orobanchaceae Vent.							
511. <i>Orobanche owerinii</i> (G. Beck) G. Beck (<i>O. crenata</i> Forssk. var. <i>owerinii</i> G. Beck)	□;•	H	m				
512. <i>O. raddeana</i> G. Bec.	•	H	f	□			
513. <i>O. ramosa</i> L.	○	C	al				
Oxalidaceae R.Br.							
514. <i>Oxalis acetosella</i> L.	•	H	f				
515. <i>Xanthoxalis corniculata</i> (L.) Small (<i>Oxalis corniculata</i> L.)	○;□	C;D;F;H	rd				
Paeoniaceae Rudolphi							
516. <i>P. macrophylla</i> (Albov) Lomak.	•	D; F; H	f	Kolchic		NE	
Papaveraceae Juss.							
517. <i>Chelidonium majus</i> L.	•	C;D;F;H	rd				
518. <i>Papaver fugax</i> Poir. (<i>P. caucasicum</i> Bieb.)	□	H	r				
519. <i>P. monanthum</i> Trautv.	•	H	bs			NE	
520. <i>P. persiceum</i> Lindl.	•	J	rd				
Parnassiaceae S.F.Gray							

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
521. <i>Parnassia palustris</i> L.	•	H; J	s,m				
522. <i>Chrysosplenium dubium</i> J.Gay ex Ser.; <i>Ch. macrocarpum</i> Chamisso.	•	C;D;F;H	f				
Phytolaccaceae R.Br.							
523. <i>Phytolacca americana</i> L.	•	C	al,f,sh				
Plantaginaceae Juss.							
524. <i>Plantago atrata</i> Hoppe subsp. <i>circassica</i> Tzvel.	•	J	r				
525. <i>P. lanceolata</i> L.	•	C;D;F;H	m,ss			DD	
526. <i>P. major</i> L.	•	C;D;F;H	m,rd				
527. <i>P. saxatilis</i> Bieb.	•	H	m,bs				
Polygalaceae R.Br.							
528. <i>Polygala alpicola</i> Rupr.	•	H	m,r				
529. <i>P. caucasica</i> Rupr.	•	D;F;H	f	Caucasian		NE	
Polygonaceae Juss.							
530. <i>Aconogonon alpinum</i> (All.) Schur (<i>Polygonum alpinum</i> All.; <i>P. dshawachischwili</i>	•	H	m				
531. Charkev.)							
532. subsp. <i>carneum</i> (C.Koch) Coode&Cullen)	•	H	m				
533. <i>Persicaria hydropiper</i> (L.) Spach (<i>Polygonum hydropiper</i> L.)	○	C;D;F	ms,s				
534. <i>P. lapathifolia</i> (L.) S.F.Gray (<i>Polygonum lapathifolium</i> L.; <i>P. nodosa</i> Pers.)	○	C;D;F	m,ms,s				
535. <i>P. aviculare</i> L.	○	C;D;F;H	rd,al,f				
536. <i>Rumex acetosella</i> L.	•	C;D;F;H	rd,al				
537. <i>R. alpestris</i> Jacq.	•	H	m				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
538. <i>R.alpinus</i> L.	•	H	m				
539. <i>R.crispus</i> L.	•	C;D;F;H	al,rd				
Primulaceae Vent.							
540. <i>Anagallis arvensis</i> L.	◻;◻	C;D;F	rd				
541. <i>Androsace albana</i> Stev.	◻	H	m,bs	Caucasian			
542. <i>A.armeniaca</i> Duby	◻	H	m,bs				
543. <i>A.intermedia</i> Ledeb.	◻	H;J	bs,r,m	Caucasian		NE	
544. <i>A.villosa</i> L.	•	H;J	bs,r				
545. <i>Cyclamen adzharicum</i> Pobed., (<i>C.coum</i> Mill.subsp. <i>caucasicum</i> (<i>C.Koch</i>) O.Schwart	•	C;D	f	Ajara- Lazetian			
546. <i>Lysimachia verticillaris</i> Spreng.	•	C;D;F;H	f,sh				
547. <i>Primula algida</i> Adams	•	H;J	m				
548. <i>P.auriculata</i> Lam.	•	H;J	m,p,ms,s				
549. <i>P.kusnetzovii</i> Fed.	•	H	m,sh	◻			
550. <i>P.megaseifolia</i> Boiss.& Bal.ex Boiss.	•	C;D;F	f	Ajara- Lazetian		NE	
551. <i>P.pallasii</i> Lehm.	•	H	m,sh				
552. <i>P.pseudoelator</i> Kusn.	•	H; J	m,sh	Caucasian			
553. <i>P.sibthorpii</i> Hoffm. & G.	•	C;D;F	f				
Pyrolaceae Dumort.							
554. <i>Pyrola media</i> Sw.	•	H	f,sh				
555. <i>P.minor</i> L.	•	H	f,sh				
556. <i>P.rotundifolia</i> L.	•	H	f				
Ranunculaceae Juss.							
557. <i>Aconitum confertiflorum</i> (DC.) Gayer	•	H	f,m				
558. <i>A.orientale</i> Mill.	•	H	m			NE	

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
559. <i>A. nasutum</i> Fisch. ex Reichenb. (<i>A. brachynasum</i> Kem.-Nath.)	•	H	m	Caucasian			
560. <i>Actaea spicata</i> L.	•	C; D; F; H	f				
561. <i>Anemonastrum narcissiflorum</i> (L.) Holub. (<i>Anemone narcissiflora</i> L.)	•	H	m				
562. <i>A. caucasica</i> (Rupr.) Holub (<i>Anemone caucasica</i> Willd. ex Rupr.)	•	H	f, fm	Caucasian			
563. <i>Aquilegia olympica</i> Boiss. (<i>A. caucasica</i> (Ledeb.) Rupr.)	•	H	m	□		NE	
564. <i>Buschia lateriflora</i> (DC.) Ovcz. (<i>Ranunculus lateriflorus</i> DC.)	○	H	s				
565. <i>Caltha polypetala</i> Hochst.	•	H	m				
566.							
567. <i>Clematis vitalba</i> L.	ჰ	C; D; F; H	f				
568. <i>Delphinium dzavakhischwilii</i> Kem.-Nath.	•	H	hv	Caucasian		NE	
569. <i>D. flexuosum</i> Bieb.	•	H	m	Caucasian		NE	
570. <i>D. speciosum</i> Bieb.	•	H	m	□		NE	
571. <i>Ficaria calthifolia</i> Reichenb.	•	C; D	f	□			
572. <i>F. grandiflora</i> Robert (F. <i>popovii</i> A. Khokhr.)	•	C; D	s	Ajaraian		NE	
573.							
574. <i>Helleborus caucasicus</i> A.Br. (<i>H. orientalis</i> auct.)	•	C; D;	f, fr	Caucasian		NE	
575. <i>Pulsatilla albana</i> (Stev.) Bercht. & J. Presl.	•	H	m, bs	Caucasian		NE	
576. <i>P. aurea</i> (Somm. & Levier) Juz.	•	H	m, sh	Kolchic		NE	
577. <i>P. violacea</i> Rupr.	•	H	m, bs	Caucasian		NE	

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
578. <i>Ranunculus brachylobus</i> Boiss. & Hohen.	•	H	m,s				
579. <i>R. bulbosus</i> L.	•	C	m				
580. <i>R. bushei</i> Boiss. (<i>R. astrantiifolius</i> (Rupr) Boiss. & Bal.)	•	I	m,r	Georgian			
581. <i>R. grandiflorus</i> L. (<i>R. anemonifolius</i> DC., <i>R. elegans</i> C. Koch)	•	C;D;F;H	m	Caucasian			
582. <i>R. capadocicus</i> Willd (<i>R. ampelophyllus</i> Somm. & Levier)	•	C;F;H	f				
583. <i>R. chius</i> DC.	○	C; D	rd				
584. <i>R. oreophilus</i> Bieb. (<i>R. acutilobus</i> Ledeb., <i>R. makaschwilii</i> Kem.-Nath.)	•	H	m,r	Georgian			
585. <i>R. vermorrhizus</i> Khokhr.	•	J	m			CR B1ab(i,ii,iii)+2ab(i,ii,iii)	
586. <i>Thalictrum foetidum</i> L.	•	H	bs,f				
587. <i>Th. triternatum</i> Rupr.	•	H	r,m				
588. <i>Trollius ranunculinus</i> (Smith) Stearn (<i>T. patulus</i> Salisb., <i>T. caucasicum</i> Stev.)	•	H	m				
Rhamnaceae Juss.							
589. <i>Frangula alnus</i> Mill.	ყ;ბ	C;D;F	f,fr				
590. <i>Rhamnus imeretina</i> Booth.	ბ	H	f	Kolchic		NE	
591. <i>Rh. microcarpa</i> Boiss.	ბ	H	r				
Rosaceae Juss.							
592. <i>Agrimonia eupatoria</i> L.	•	C;D;F	f				
593. <i>Alchemilla caucasica</i> Bus	•	H;J	m				
594. <i>A. dura</i> Bus.	•	H	bs			NE	

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
595. <i>A. languida</i> Bus.	•	H	m	Caucasian		NE	
596. <i>A. obtegens</i> Juz.	•	H	m	□		NE	
597. <i>A. persica</i> Rothm. (<i>A. oxysepala</i> Juz.)	•	H	m				
598. <i>A. retinervis</i> Bus.	•	H	sh,bs				
599. <i>A. sericea</i> Willd.	•	H	sh,bs			NE	
600. <i>A. subsplendens</i> Bus.	•	H	m,r	□		DD	
601. <i>A. tredecimloba</i> Bus.	•	H	sh,m	Kolchic		NE	
602. <i>A. valdehirsuta</i> Bus.	•	H	ms,m			NE	
603. <i>Aruncus vulgaris</i> Rafin.	•	C;D;F	f				
604. <i>Cerasus avum</i> (L.) Moench	¥	C;D;F;H	f				
605. <i>Cotoneaster integerrimus</i> Medik.	ჰ	H	bs				
606. <i>Duchesnea indica</i> (Andr.) Focke	•	C	m,f,rd				
607. <i>Fragaria vesca</i> L.	•	C;D;F;H	f				
608. <i>F. viridis</i> (Duch.) Weston	•	C	m,sh				
609. <i>Geum latilobum</i> Somm. & Levier	•	H	sh,hv			NE	
610. <i>G. urbanum</i> L.	•	C;D;F	m				
611. <i>Laurocerasus officinalis</i> M. Roem.	ჰ;¥	C;D;F;H	f,sh				
612. <i>Malus orientalis</i> Uglitzk.	¥	C;E	f				
613. <i>Mespilus germanica</i> L.	¥;ჰ	C;D	f				
614. <i>Potentilla adscharica</i> Somm. & Levier	•	H	fm			NE	
615. <i>P. brachypetala</i> Fisch. & C.A. Mey. ex Lehm.	•	H	r	Kolchic		NE	
616. <i>P. crantzii</i> (Crantz) G. Beck ex Fritsch	•	H	r,m				
617. <i>P. divina</i> Albov	•	H	m,r	Kolchic		NE	
618. <i>P. elatior</i> Willd. ex Schlecht.	•	H	sh,m			NE	
619. <i>P. erecta</i> (L.) Raesch.	•	H	ms,f				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
620. <i>P.lazica</i> Boiss.& Bal.	•	H	m			NE	
621. <i>P.micrantha</i> Ramond. ex DC.	•	H	sh,f				
622. <i>P.nordmanniana</i> Ledeb.	•	H	sh,m	Kolchic		NE	
623. <i>P.recta</i> L.	•	C;D	rd,m				
624. <i>P.reptans</i> L.	•	C;D;F	rd,m				
625. <i>P.ruprechtii</i> Boiss.	•	H	m	Caucasian		NE	
626. <i>Prunus divaricata</i> Ledeb.	ყ;ბ	C;D	f				
627. <i>Pyrus balansae</i> Decne	ყ	c	f				
628. <i>P.caucasica</i> Fed.	ყ;ბ	H	f	Caucasian			
629. <i>Rosa boissieri</i> Crep.	ბ	H	sh			DD	
630. <i>R.canina</i> L.	ბ	C;D;F	fr				
631. <i>R.corymbifera</i> Borkh.	ბ	C;D;F	fr				
632. <i>R.micrantha</i> Smith	ბ	C;D;F	sh,m				
633. <i>R.mollis</i> Smith (<i>R.villosa</i> L.subsp. <i>mollis</i> (Smith) R.Keller and Gamsx)	ბ	E;H	m,f				
634. <i>R. woronowii</i> Lonacz.	ბ	H	f	Georgian		NE	
635. <i>Rubus buschi</i> Grossh.ex Sinjkova (<i>R.vulgatus</i> Arrhen.subsp. <i>buschii</i> Rozan.)	ბ	C;D;F;H;	f,sh			NE	
636. <i>R.caesius</i> L.	ბ	C;D	f,sh				
637. <i>R.candicans</i> Wiehe.	ბ	C;D;F	fr				
638. <i>R.canescens</i> DC. (<i>R.tomentosus</i> Borkh.nom.illegit.)	ბ	C;D;F	f				
639. <i>R.caucasicus</i> Focke	ბ	C;D;F;H	f,sh	Kolchic			
640. <i>R.hirtus</i> Waldst.& Kit.	ბ	C;D;F;H;	f,fr				
641. <i>R.moschus</i> Juz.	ბ	H	f	Kolchic		DD	
642. <i>R.saxatilis</i> L.	ბ	H	f,sh				
643. <i>R.serpens</i> Weihe ex Lej.& Court.	ბ	C;D;F	f				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
644. <i>Sibbaldia parviflora</i> Willd.	·	H	rd,r,m				
645. <i>Sorbus aucuparia</i> L.(<i>S.boissieri</i> C.K.Schneid.)	¥	H	f,sh				
646. <i>S.fedorovii</i> Zaikonn.	¥;ჰ	H	f,r,fr	Caucasian		NE	
647. <i>S.subfusca</i> (Ledeb.) Boiss.	¥;ჰ	H	f	Kolchic			
648. <i>S.colchica</i> Zinserl.	¥	H	f	Kolchic		NE	
649. <i>S.migarica</i> Zinserl.	ჰ	J	f	Georgian		NE	
650. <i>Spiraea japonica</i> L.fil.	ჰ	C;D	f				
Rubiaceae Juss.							
651. <i>Asperula caucasica</i> Pobed.(<i>A.</i> <i>taurina</i> auct)	·	C;D;F;H	f,sh,m			NE	
652. <i>A. prostrata</i> (Adams) C. Koch	·	H	bs,r			NE	
653. <i>Cruciata laevipes</i> Opiz [<i>Galium</i> <i>cruciata</i> (L.) Scop.]	·	H	bs,r				
654. <i>Galium album</i> Mill. (<i>G. erectum</i> Huds)	·	H	r				
655. <i>G. humifusum</i> Bieb.(<i>A.humifusa</i> (Bieb.) Bess.)	·	C;D;F;H	sn,ss				
656. <i>G. odoratum</i> (L.)Scop.(<i>Asperula</i> <i>odorata</i> L.)	·	C;D;F;H	f				
657. <i>Sherardia arvensis</i> L.	○	C,D,F	m,rd,al				
Salicaceae Mirb.							
658. <i>Populus tremula</i> L.	¥	C;D;F;H	f			NE	
659. <i>Salix alba</i> L.; <i>S.micans</i> Anderss.[<i>A.alba</i> subsp. <i>micans</i> (Anderss.)Reich.fil.]	¥	C;D;F;H	f				
660. <i>S.apoda</i> Trautv.	ჰ	H	f				
661. <i>S.caprea</i> L.	¥	C;D;F;H	f				
662. <i>S.caucasica</i> Anderss.	ჰ	C;D;F;H	f,sh	Caucasian			

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
663. <i>S. kikodseae</i> Goerz	ბ	H	ms,f	Kolchic	EN	EN B1ab(iii)+2ab(iii)	
Sambucaceae Batsch ex Borkh.							
664. <i>Sambucus ebulus</i> L.	•	C;D;F;H	f,rd,sh				
665. <i>S. nigra</i> L.	ბ	C;D;F;H	f				
Santalaceae R.Br.							
<i>Thesium alpinum</i> L.	•	H	m,r,sh				
<i>Th. procumbens</i> C.A.Mey.	•	H	m,r,sh			NE	
Saxifragaceae Juss.							
666. <i>Saxifraga cartilaginea</i> Willd. [<i>S. paniculata</i> Mill. subsp. <i>cartilaginea</i> (D.A. Willd.) Webb]	•	H;J	r			NE	
667. <i>S. cymbalaria</i> L.	○	C;D;F	sr,f				
668. <i>S. exarata</i> Vill.	•	H;J	r				
669. <i>S. moschata</i> Wul.	•	H;J	r				
670. <i>S. pontica</i> Albov	•	J	r	Georgian			
671. <i>S. repanda</i> Willd. ex Stern (<i>S. coriifolia</i> (Somm. & Levier) Grossh.).	•	C;D;F;H	r,fr				
672. <i>S. sibirica</i> L. (<i>S. mollis</i> Smith)	•	H;J	sh,bs				
Scrophulariaceae Juss.							
673. <i>Digitalis schischkinii</i> Ivanina (<i>D. ferruginea</i> L.)	•	H	f	Caucasian		NE	
674. <i>Euphrasia hirtella</i> Jord. ex Reut.	○	C;D;F;H	f,sh				
675. <i>E. pectinata</i> Ten.	○	C;D;F;H	m,sh				
676. <i>E. petiolaris</i> Wettst.	○	H	r,bs			NE	
677. <i>Melampyrum albofianum</i> Beauverd	○	H	m,sh,bs	Kolchic		DD	
678. <i>M. caucasicum</i> Bunge	○	C	m	Caucasian		NE	

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
679. <i>M. elatius</i> Reuter ex Soo	○	C;D;F;H	f,fr			NE	
680. <i>M. stenophyllum</i> Boiss. [<i>M. arvense</i> subsp. <i>elatius</i> (Boiss.) Beauverd]	○	C;D;F;H	f,fr			NE	
681. <i>Paederotella pontica</i> (Rupr. ex Boss.) Kem-Nath. (<i>Veronica ruprechtii</i> Lipsky)	h	H;J	r	Kolchic		NE	
682. <i>Pedicularis acmodonta</i> Boiss. (<i>P. comosa</i> var. <i>acmodonta</i> Boiss.)	•	H	m				
683. <i>P. atropurpurea</i> Nordm.	•	H	m			NE	
684. <i>P. condensata</i> Bieb.	•	C;D;F;H	m,sh				
685. <i>P. nordmanniana</i> Bunge	•	H;J	m,sh			NE	
686. <i>P. sibthorpii</i> Boiss. ; <i>P. caucassica</i> Bieb.	•	H;J	m			NE	
687. <i>P. wilhelmsiana</i> Fisch. ex Bieb.	•	H;J	f,m			NE	
688. <i>Rhinanthus minor</i> L.	○	J	m				
689. <i>Rh. pectinatus</i> (Behrend) Vass. (<i>Alectrolophus pectinatus</i> Behrend)	○	C;D;F	m				
690. <i>Rhynchocorys elephas</i> (L.) Griseb.; <i>Rh. stricta</i> (C. Koch) Albov	○	H	f,sh,m				
691. <i>Scrophularia chrysantha</i> Jaub. & Spach.	□	H	f,sh				
692. <i>S. ilwensis</i> C. Koch.	○	H	sh,ms				
693. <i>S. lunariifolia</i> Boiss. et Bal.	□	C;D;F	rd,f				
694. <i>S. macrobotrys</i> Ledeb.	•	C;D;F;H	f			NE	
695. <i>S. nodosa</i> L.	•	C	f,rd				
696. <i>S. olympica</i> Boiss.	•	H	bs,rd				
697. <i>S. rupestris</i> Bieb. ex Willd.	•	J	r			NE	

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
698. <i>S. umbrosa</i> Dumort (<i>S. alata</i> auct.)	•	H	f				
699. <i>Verbascum adzharicum</i> Gritzenko	•	H	f,sh	Georgian		VU D2	
700. <i>V. alpigenum</i> C.Koch.	•	C;D;F;H	f,sh	□		NE	
701. <i>V. gnaphalodes</i> Bieb.	□	C;D	sn				
702. <i>V. thapsus</i> L.	□	C;D;F	m				
703. <i>Veronica anagallis-aquatica</i> L.	•	C;D;F;H	s				
704. <i>V. armena</i> Boiss.	•	H	s				
705. <i>V. beccabunga</i> L.	•	H	s				
706. <i>V. denudata</i> Albov (<i>V. baranetzki</i> Bordz.)	•	H	bs,r	Kolchic			
707. <i>V. filiformis</i> Smith	○	C;D;F;H	f,rd				
708. <i>V. gentianoides</i> Vahl.	•	H	f,sh				
709. <i>V. hederifolia</i> L.	○	C	ss,r				
710. <i>V. monticola</i> Trautv.	•	H	s,r	Caucasian		NE	
711. <i>Veronica officinalis</i> L.	•	C;D;F;H	f,sh,m				
712. <i>V. peduncularis</i> Bieb. (<i>V. nigrieans</i> C.Koch)	•	C;D;F;H	f				
713. <i>V. persica</i> Poir.	○;□	C;D;F;H	rd				
714. <i>V. polita</i> Fries. (<i>V. didyma</i> auct. vix Ten.)	○	C;D;F	rd				
Simaroubaceae DC.							
715. <i>Ailanthus altissima</i> (Mill.)Swingle	¥	C	f				
Solanaceae Juss.							
716. <i>Atropa caucasica</i> Kreyer [<i>A. belladonna</i> L.subsp.caucasica (Kreyer) V.Avet].	•	C;D;F;H	f	Caucasian		NE	
717. <i>Datura stramonium</i> L.	○	C;D;F	rd				
718. <i>Hyoscyamus niger</i> L.	□	C;D;F;H	rd				
719. <i>Physalis alkekengi</i> L.	•	C;D;F;H	f,rd				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
720. Ph. ixocarpa Brot. ex Hornem.	○	C	al,ss				
721. Solanum nigrum L.	○	C;D;F	al,ss				
Staphyleaceae Lindl.							
722. Staphylea pinnata L.	ჰ;ყ	C	f				
Thymelaeaceae Juss.							
723. Daphne albowiana Woronow ex Pobed.	ჰ	H	sh,m		EN	EN B2ab(iii)	
724. D. glomerata Lam.	ჰ	H	sh,m			NE	
725. D. mezereum L.	ჰ	H	f				
726. D. pontica L.	ჰ	C;D;F	f				
Tiliaceae Juss.							
727. Tilia begoniifolia Stev. [T. caucasica Rupr. f. begoniifolia (Stev.) Ig. Vassil.;							
728. T. platyphyllos Scop. subsp. caucasica (Rupr.) Loria]	ყ	C;D;F;H	f			NE	
Ulmaceae Mirb.							
729. Ulmus glabra Huds. (U. elliptica C. Koch)	ყ	C;D			VU		
730. U. scarba Mill. [U. glabra Huds. subsp. scabra (Mill.) Dostal]	ყ	C;D;F;H	f				
Urticaceae Juss.							
731. Urtica dioica L.	·	C;D;F	rd,f				
Vacciniaceae S.F. Gray							
732. Vaccinium arctostaphylos L.	ჰ	C;D;F;H	f,sh				
733. V. myrtillus L.	ჰ	H	f,sh				
734. V. uliginosum L.	ჰ	H	m				
735. V. vitis idaea L. [Rhodococum vitis idaea (L.) Arv.]	ჰ	H	m				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
Valerianaceae Batsch							
736. <i>Valeriana alliariifolia</i> Adams	•	C;D;E;F;G;H	hv,f				
737. <i>V. colchica</i> Utkin	•	H	f,m	Kolchic		NE	
738. <i>V. eriophylla</i> (Ledeb.) Utkin	•	H	m	□		NE	
739. <i>V. saxicola</i> C.A. Mey.	•	H	bs			NE	
740. <i>V. tiliifolia</i> Troitzk.	•	H	hv,f	□		NE	
741. <i>Valerianella dentata</i> (L.) Poll. (<i>V. mixta</i> Duf.)	○	C	al,rd				
742. <i>V. locusta</i> (L) Laterrade ; <i>V. olitoria</i> (L) Moench	○	C;D;F	fr,ss				
Verbenaceae J. St.-Hil.							
743. <i>Verbena officinalis</i> L.	•	C;D;F	rd				
Viburnaceae Rafin.							
744. <i>Viburnum lantana</i> L.	ჰ	H	f,sh				
745. <i>V. opulus</i> L.	ჰ	C;D;F;H	f				
746. <i>V. orientale</i> Pall.	ჰ	C;D;F;H	f,sh				
Violaceae Batsch.							
747. <i>Viola alba</i> Bess. (<i>V. scotophylla</i> Jord.)	•	C,D	f	□			
748. <i>V. arvensis</i> Murr.	○	C;D;F;H	rd				
749. <i>V. oreades</i> Bieb. (<i>V. altaica</i> Ker-Gawl. var. <i>oreades</i> Kupffer)	•	H	m,sh				
750. <i>V. orthoceras</i> Ledeb.	•	H	m,sh	Kolchic			
751. <i>V. pyrenaica</i> Raimond ex DC.	•	H	m				
752. <i>V. sieheana</i> W. Beck.	•	C;D;F;H	f,sh,r				
753. <i>V. vespertina</i> Klok. (<i>V. saxatilis</i> Kupffer p.p. non F. W. Schmidt))	○	H	m,sh	Caucasian		NE	
MONOCOTILEDONEAE							

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
Alliaceae J.Agardh +							
754. <i>Allium kunthianum</i> Vved.	•	H	m,r				
755. <i>A. pseudostrictum</i> Albov (<i>A. adzharicum</i> M.Pop.; <i>A. szovitsii</i> auct.non Regel)	•	H	m,r	Ajara- Lazetian			
756. <i>A. rotundum</i> L.	•	C;D;F	f,r,bs				
757. <i>A. schoenoprasum</i> L.	•	H	m,sh,r				
758. <i>A. ursinum</i> L.	•	C	f				
759. <i>A. ponticum</i> Misch.ex Grossh.	•	E	f,bs	Georgian			
760. <i>G. woronowii</i> Losinsk. (<i>G. ikariae</i> auct. p.p.)	•	C;D;F	f	Caucasian		NE	
Araceae Juss.							
761. <i>Arum albispathum</i> Stev.ex Lebed. [<i>A. italicum</i> Mill. subsp. albispathum (Stev.ex Ledeb.) Prime; <i>A. italicum</i> auct.)	•	C;F;H	f,sh				
Commelinaceae R.Br.							
762. <i>Commelina communis</i> L.	◦	C	ss,al				
Convallariaceae Horan.							
763. <i>Polygonatum glaberrimum</i> (C.Koch) A. Jelen. & Zernow]	•	C;D;F	f			NE	
764. <i>P. multiflorum</i> (L.) All.	•	C	f				
765. <i>P. verticillatum</i> (L.) All. (<i>Covallaria verticillata</i> L.)	•	D;F;H	f				
Cyperaceae Juss.							
766. <i>Carex brevicollis</i> DC.	•	H	m,sh				
767. <i>C. caryophyllea</i> Latourr.	•	J	m				
768. <i>C. digitata</i> L.	•	C	f,fr				
769. <i>C. divulsa</i> Stokes	•	C	ss				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
770. <i>C. latifrons</i> V. Krecz.	•	C;H	f,sh				
771. <i>C. leporina</i> L.	•	C;D;F;H	s,ms				
772. <i>C. medwedewii</i> Leskov (<i>C. aequivoca</i> V. Krecz.)	•	H	m,sh	Caucasian			
773. <i>C. micropodioides</i> V. Krecz. (<i>C. pyrenaica</i> auct.)	•	H	m				
774. <i>C. pendula</i> Huds.	•	C;D	f				
775. <i>C. polyphylla</i> Kar. & Kir.	•	C;D;F;H	f,sh				
776. <i>C. pontica</i> Albov	•	H	m			NE	
777. <i>C. remota</i> L.	•	C;D;F	f				
778. <i>C. szowitzii</i> V. Krecz.	•	H	s				
779. <i>C. sylvatica</i> Huds.	•	C;D;F;H	f			NE	
780. <i>Pycnus flavescens</i> (L.) Beauv. ex Reichenb. (<i>Cyperus flavescens</i> L.)	◦	C;H	s,p,sn				
781. <i>Scirpus sylvaticus</i> L.	•	C;D;F;H	s, ms				
Dioscoreaceae R.Br.							
782. <i>Tamus communis</i> L.	•	C	f				
Hyacinthaceae Batsch							
783. <i>Muscari sosnowskyi</i> Schchian	•	I	m	Kolchic			
784. <i>M. szovitsianum</i> Baker (<i>M. neglectum</i> sensu Losinsk.)	•	I	m,bs,sh	□			
785. <i>Ornithogalum balansae</i> Boiss. ; <i>O. schmalgausenii</i> Albov	•	H	m,f	□			
786. <i>O. woronowii</i> Krasch.	•	C	ss,f	Kolchic			
787. <i>Scilla monanthos</i> C. Koch	•	C	f,m	□			
788. <i>S. winogradowii</i> Sosn.	•	H	m,f,sh	Kolchic		NE	
Iridaceae Juss.							
789. <i>Crocus scharojanii</i> Rupr. var. <i>flavus</i> Lipsky]	•	H	m			NE	

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
790. <i>C. speciosus</i> Bieb.	•	C;D;F;H	m				
791. <i>Iris lazica</i> (Albov) Dykes]	•	C	f	Kolchic		NE	
792. <i>Sisyrinchium septentrionale</i> Bicknell (<i>S. angustifolium</i> auct.)	◦;□	C	m,sn,f				
Juncaceae Juss.							
793. <i>Juncus alpigenus</i> C.Koch	•	H	m				
794. <i>J. articulatus</i> L. (<i>J. lampocarpus</i> Ehrh. ex Hoffm.)	•	C;D;F;H	s				
795. <i>J. bufonius</i> L.	◦	C;D;F;H	s				
796. <i>J. effusus</i> L.	•	C;D;F;H	f				
797. <i>Luzula forsteri</i> (Smith) DC. (<i>Juncus forsteri</i> Smith)	•	C;D;F;H	m,f,sh				
798. <i>L. campestris</i> (L.) DC. (<i>Juncus campestris</i> L.; <i>Luzula subpilosa</i> Gilib.)	•	H	m				
799. <i>L. multiflora</i> (Ehrh.) Lej.	•	C;D;F	f				
800. <i>L. spicata</i> (L.) DC. (<i>Juncus spicatus</i> L.)	•	H	m,f				
801. <i>pseudosudetica</i> V.Krecz.]	•	H	m				
Liliaceae Juss.							
802. <i>Fritilaria dzhabavae</i> A.Khokhr.	•	H	m	Kolchic			
803. <i>F. latifolia</i> L.	•	H	m	Caucasian		NE	
804. <i>Gagea alexeenkoana</i> Misch.	•	H	m,bs	Caucasian			
805. <i>Lilium kesselringianum</i>	•	H	f,hv,sh	Kolchic		NE	
806. <i>L. szovitsianum</i> Fisch. & Ave-Lall. [<i>L. monadelphum</i> Bieb. var. <i>szovitsianum</i> (Fisch. & Ave-Lall.) Elwes]	•	F;H	f,sh,hv	Kolchic		NE	

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
807. <i>Lilium ponticum</i> C.Koch (<i>L.carniolium</i> Bernh.ex C.Koch subsp.ponticum)	•	I	m,r				
808. <i>Lloydia serotina</i> (L.) Reichenb. (<i>Bulbocodium serotinum</i> L.)	•	H	m				
Melanthiaceae Batsch							
809. <i>Narthecium balansae</i> Briq. (N. <i>caucasicum</i> Miscz.)	•	F	f			NE	
810. <i>Veratrum lobelianum</i> Bernh. [<i>V.album</i> L.subsp.lobelianum (Bernh.)							
811. Schuebl.&Martens]	•	H	m				
Orchidaceae Juss.							
812. <i>Anacamptis pyramidalis</i> (L.) Rich.	•	C;D;F;H	m,sh				
813. <i>Cephalanthera damadonum</i> (Mill.) Druce (<i>C.grandiflora</i> S.F.Gray)	•	C;H	f				
814. <i>C.longifolia</i> (L.) Fritsch.	•	C;H	f				
815. <i>Coeloglossum viride</i> (L.) C.Hartm.	•	H	m,sh,f				
816. <i>Dactylorhiza amblyoloba</i> Nevski ; <i>O.triphylla</i> C.Koch]	•	C;D;F;H	f,m			NE	
817. <i>D.euxina</i> (Nevski) Czer. [<i>Orchis</i> <i>euxina</i> Nevski, <i>O.caucasica</i> (Klinge) Lipsky]	•	H	m,ms				
818. <i>D. flavescens</i> (C.Koch) Holub (<i>Orchis flavescens</i> C.Koch)	•	C;D;F;H	f,sh				
819. <i>invalid</i> ; <i>Orchis sanasunitensis</i> Fleischm.]	•	H	m				
820. <i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz [<i>E.latifolia</i> (L.) All.]	•	C;D;F;H	m,sh				
821. <i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R.Br.	•	H	m,sh				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
822. <i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	•	H	f				
823. <i>Orchis pallens</i> L.	•	H	m				
824. <i>O. picta</i> Loisel.	•	H	m				
825. <i>Traunsteinera sphaerica</i> (Bieb.) Schlechter (<i>Orchis sphaerica</i> Bieb.)	•	H	m				
Poaceae Barnhart							
826. <i>Aegilops cylindrica</i> Host	○	C	ss,rd				
827. <i>Lasiagrostis bromoides</i> Nevski & Roshev.]	•	E	f				
828. <i>Agrostis gigantea</i> Roth. [<i>A. alba</i> subsp. <i>gigantea</i> (Roth.) Jir.]	•	C;D;F;H	f,m,al				
829. <i>A. planifolia</i> C.Koch [<i>A. vinealis</i> subsp. <i>planifolia</i> (C.Koch) Tzvel.]	•	C;D;F;H	m				
830. <i>A. tenuis</i> Sibth. (<i>A. vulgaris</i> With.; <i>A. capillaris</i> auct.)	•	C;D;F;H	m,sh				
831. <i>Aira elegans</i> Willd. ex Gaudin. (<i>A. capillaris</i> Host.)	○	C	ss,sh,sn				
832. <i>Alopecurus aequalis</i> Sobol.	○	C;D;F;H	s				
833. <i>A. armenus</i> (C.Koch) Grossh. [<i>A. pratensis</i> L. var. <i>armenus</i> C.Koch ;						NE	
834. <i>A. ponticus</i> C.Koch (<i>A. sericeus</i> Albov)	•	H	m,r,bs				
835. <i>flexuosa</i> (L.) Drej.]	•	H	m,sh				
836. <i>Bellardiachloa polychroa</i> (Trautv.) Roshev.; [<i>Poa polychroa</i> (Trautv.) Grossh.]	•	H	m				
837. <i>Bromus variegata</i> (Bieb.) Holub [<i>Bromus variegatus</i> Bieb.; <i>Zerna</i> <i>variegata</i> (Bieb.) Nevski]	•	H	m,bs				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
838. <i>B. variegata</i> (Bieb.) Holub (<i>Bromus variegatus</i> subsp. <i>variegata</i> Steud.)	•	H	m				
839. <i>B. villosula</i> (Steud.) Holub [<i>Bromus variegatus</i> subsp. <i>villosula</i> Steud.;	•	H	m			NE	
840. <i>B. adjaricus</i> Somm. & Levier; <i>Zerna adjarica</i> (Somm. & Levier) Nevski]	•	H	m			NE	
841. <i>Calamagrostis arundinacea</i> (L.) Roth.	•	C;D;F;H	m,sh				
842. <i>C. epigeios</i> (L.) Roth.	•	C	ss				
843. <i>Catabrosa aquatica</i> (L.) Beauv. (<i>Aira aquatica</i> L.)	•	C;D;F;H	s				
844. <i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers.	•	C;G	ss,al				
845. <i>Cynosurus cristatus</i> L.	•	G;H	f,al				
846. <i>C. echinatus</i> L.	◦	G;H	f,m,sh				
847. <i>Dactylis glomerata</i> L.	•	C;H	f,m,sh				
848. <i>Deschampsia cespitosa</i> (L.) Beauv. (<i>D. biebersteiniana</i> Schult.; <i>Aira caspitosa</i> L.)	•	H	m,s,ms				
849. <i>Digitaria sanguinalis</i> (L.) Scop. [<i>D. vulgaris</i> (Schrad.) Bess.]	◦	C;D;F;H	al,sn				
850. <i>D. violascens</i> Link [<i>D. chinensis</i> (Retz.) A. Camus; <i>Paspalum chinense</i> Nees]	◦	C	ss,sn				
851. <i>Echinochloa crusgalli</i> (L.) Beauv. s.l.	◦	C;D;F;H	ss,al				
852. <i>E. crusgalli</i> var. <i>breviaristata</i> Doll.	◦	C;D;F;H	ss				
853. <i>E. crusgalli</i> var. <i>lingiseta</i> Doll.	◦	C;D;F;H	ss				
854. <i>E. crusgalli</i> var. <i>caudata</i> (Roshev.) Tzvel.	◦	C;D;F;H	ss				
855. <i>Eriophorum vaginatum</i> L.	•	J	s				
856. <i>Festuca suipina</i> Schur.]	•	H	m,r				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
857. <i>F. drymeja</i> Mert. & Koch (<i>F. montana</i> Bieb.)	•	C;D;F;H	f,sh				
858. <i>F. gigantea</i> (L.) Vill. (<i>Bromus giganteus</i> L.)	•	C;D;F;H	f,sh				
859. <i>F. inarmata</i> Schur (<i>F. amethystina L.s.l.</i>)	•	B;C;E	f,fr				
860. <i>F. pratensis</i> Huds. (<i>F. elatior</i> p.p.)	•	C;D;F;H	m,f,sh				
861. <i>F. rupicola</i> Heuff. [<i>F. sulcata</i> (Hack.) Nym. p.p.]	•	H	m				
862. <i>F. varia</i> Haenke subsp. <i>woronowii</i> (Hack.) Tzvel. (<i>F. woronowii</i> Hack.)	•	H	m,sh			NE	
863. <i>Glyceria arundinacea</i> (Bieb.) Kunth (<i>Poa arundaceae</i> Bieb.)	•	H	s				
864. <i>Helictotrichon asiaticum</i> (Roshev.) Grossh.]	•	H	m	Caucasian			
865. <i>H. armeniacum</i> (Schischk.) Grossh. (<i>Avena armeniacae</i> Schischk.)	•	H	m				
866. <i>H. pubescens</i> (Huds.) Bess.	•	H	m,sh				
867. <i>Hemarthria altissima</i> (Poir.) Stapf. & C.E. Hubb. [<i>H. fasciculata</i> (Lam.) Kunth]	•	C	ss				
868. <i>Holcus lanatus</i> L.	•	C;D;F	f,m				
869. <i>Hordelymus europaeus</i> (L.) Harz [<i>Hordeum europaeum</i> (L.) All. ; <i>Elymus</i>							
870. <i>europaeus</i> L.; <i>Cuviera europae</i> (L.) Koel.]	•	C;H	f				
871. <i>Hordeum violaceum</i> Boiss. & Huet	•	H	m				

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
872. <i>Koeleria albovii</i> Domin. [K. caucasica (Domin.) B. Fedtsch. p. p. quoad nomen]	.	H	m,sh	Kolchic			
873. <i>Milium schmidtianum</i> C. Koch	.	H	m,sh,f	Caucasian			
874. <i>Nardus stricta</i> L. (N. glabriculum Sakalo)	.	H	m				
875. <i>Oplismenus undilatifolium</i> (Ard.) Beauv.	.	C	f				
876. <i>Colpodium colchicum</i> (Albov) Woronow]	.	H	m,r	Caucasian			
877. <i>Paspalum dilatatum</i> Poir.	.	C	ss,al				
878. <i>Phleum alpinum</i> L.	.	H	m,bs				
879. <i>Ph. phleoides</i> (L.) Karst. (<i>P. boehmeri</i> Wib.; <i>Phalaris</i> <i>phleoides</i> L.) .	.	C;D	f,fr				
880. <i>Ph. pratense</i> L. [<i>P. pratense</i> subsp. <i>nodosum</i> (L.) Arcang.]	.	C;D;F;H	m				
881. <i>Poa annua</i> L.	.	H	ms				
882. <i>P. alpina</i> L.	.	H	m				
883. <i>P. bulbosa</i> L.; <i>P. crispa</i> Thuill. [<i>P. bulbosa</i> subsp. <i>vivipara</i> (Koel.) Arcang.]	.	C;H	fr				
884. <i>P. iberica</i> Fisch. & C. A. Mey.	.	H	m,sh,f				
885. <i>P. nemoralis</i> L.	.	C;H	f,m,fr				
886. <i>P. supina</i> Schrad.	o	H	m,ms				
887. <i>P. trivialis</i> L.	.	C	ms				
888. <i>Rostaria cristata</i> (L.) Tzvel. [<i>Festuca</i> <i>cristata</i> L. <i>Lophochloa phleoides</i> (Vill.)							

ტაქსონომიური ჯგუფი/ოჯახი/ გვარი/ სახეობა	სასიცოცხლო ფორმა	ჰაბიტატი	ეკოტოპი	ენდემურობა	კონსერვაციული სტატუსი		
					საქართველოს „წითელი ნუსხა“, 2006	კავკასიის „წითელი ნუსხა“, 2012	IUCN „ წითელი ნუსხა“, 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
889.Reichenb.]; Rostraria glabriflora (Trautv.) Czer. [Koeleria phleoides.							
890.(Vill.) Pers var. glabriflora Trautv.]	◦	C	fr				
891.Scleropoa rigida (L.) Griseb.	◦	C	f				
892.Trisetum flavescens (L.) Beauv. (T.pratense Pers.)	•	C;H	m,f				
Potamogetonaceae Dumort.							
893.Potamogeton alpinus Balbis.	•	H	s				
894.P.natans L.	•	H	s				
Ruscaceae Hutch.							
895.Ruscus colchicus P.F.Yoe (R.hypophyllum L. auct.)	•	C;D;F;H	sh				
896.R. ponticus Woronow ex Grossh. (R. aculeatus auct.)	•	C;D;F	f,sh				
Smilacaceae Vent.							
897.Smilax excelsa L.	L	C;D;F	f,sh				
Trilliaceae Lindl.							
898.Paris incompleta Bieb.	•	C;D;F	f,sh				

ლეგენდა:

მცენარის სასიცოცხლო ფორმა	
¥	ხე
h	ბუჩქი
¥,h	ხე ან ბუჩქი
L	ლიანა
P	გვიმრა
o	ერთწლოვანი ბალახები
□	ორწლოვანი ბალახები
.	მრავალწლოვანი ბალახები
მცენარის ენდემურობა	
Caucasian	კავკასიის
Georgian	საქართველოს
Kolchic	კოლხეთის
Ajara-Lazetian	აჭარა-ლაზეთის
Ajaraian	აჭარის
მცენარის გავრცელების სარტყელი	
C	შერეული კოლხური ტყე 500 მ-მდე ზ.დ.
D	წაბლის ტყეები 500-დან 1000-1100 მ-მდე ზ.დ.
F	წიფლის/ან/და წიწვოვან ფოთლოვანი ტყეები 1100-დან 2000-2100 მ-მდე ზ. დ.
H	სუბალპური სარტყლის მცენარეულობა 2000_2100 მ-დან 2400 მ-მდე ზ. დ.
J	ალპური სარტყლის მცენარეულობა 2400 მ-დან 2700 მ-მდე ზ.დ.

მცენარის გავრცელების ეკოლოგიური ჯგუფი/ეკოტოპი	
s	ჭაობი
wm	ჭარბტენიანი მდელო
sc	ქვანაშალები
al	სასოფლო-სამეურნეო სავარგულები
m	მდელო
fm	ტყე-მდელო
fr	ტყე-კლდე
r	კლდე
sr	ნესტიანი კლდეები
bs	ღორღი
hv	მალაღბალახეულობა
კონსერვაციული სტატუსი - IUCN-ის კრიტერიუმები	
EX	გადაშენებული
EW	ბუნებაში გადაშენებული
CR	კრიტიკულ საფრთხეში მყოფი
EN	საფრთხეში მყოფი
VU	მოწყვლადი
NT	საფრთხესთან ახლოს მყოფი
LC	საჭიროებს ზრუნვას
DD	არასრული მონაცემები
NE	არ არის შეფასებული

დანართი 9: ტუბუმწოვრების ნუსხა

ოჯახი	გვარი	ლათინური სახელწოდება	ქართული სახელწოდება	საქართველოს წითელი ნუსხის სახეობები	კავკასიის ენდემები	IUCN წითელი ნუსხა	CITES	Bern Convention	CMS Bonn AN NEX	Bonn Convention Instruments	Habitat Directive
Erinaceomorpha											
<i>Erinaceidae</i>	<i>Erinaceus</i>	<i>Erinaceus concolor</i>	აღმოსავლეთევროპული ზღარბი			LC		III			
Soricomorpha											
<i>Soricidae</i>	<i>Crocidura</i>	<i>Crocidura gueldenstaedtii</i>	გრძელკუდა კბილთეთრა			LC		III			
	<i>Sorex</i>	<i>Sorex raddei</i>	რადეს ბიგა		•	LC		III			
	<i>Sorex</i>	<i>Sorex satunini</i>	კავკასიური ბიგა		•	LC		III			
	<i>Sorex</i>	<i>Sorex volnuchini</i>	ვოლნუხინის, მცირე კავკასიური ბიგა		•	LC		III			
	<i>Neomys</i>	<i>Neomys teres</i>	კავკასიური წყლის ბიგა			LC		III			
<i>Talpidae</i>	<i>Talpa</i>	<i>Talpa caucasica</i>	კავკასიური თხუნელა		•	LC					

		<i>Talpa levantis</i>	მცირე თხუნელა		•	LC					
Chiroptera											
<i>Rhinolophidae</i>	<i>Rhinolophus</i>	<i>Rhinolophus euryale</i>	სამბრეტული ცხვირნალა	VU		NT				EUROBATS	II
		<i>Rhinolophus hipposideros</i>	მცირე ცხვირნალა			LC		II IV		EUROBATS	II
		<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	დიდი ცხვირნალა			LC				EUROBATS	II
<i>Miniopteridae</i>	<i>Miniopterus</i>	<i>Miniopterus schreibersii</i>	ჩვეულებრივი ფრთაგრძელი			NT		II	I	EUROBATS	II
<i>Vespertilionidae</i>	<i>Eptesicus</i>	<i>Eptesicus serotinus</i>	ჩვეულებრივი მეგვიანე			LC		II		EUROBATS	IV
		<i>Myotis emarginatus</i>	სამფერი მლამიობი			LC		II		EUROBATS	II
		<i>Myotis mystacinus</i>	ულვაშა მლამიობი			LC		II		EUROBATS	IV
	<i>Nyctalus</i>	<i>Nyctalus noctula</i>	წითური მეღამურა			LC		II		EUROBATS	IV
		<i>Nyctalus leisleri</i>	მცირე მეღამურა			LC		II		EUROBATS	IV
		<i>Nyctalus lasiopterus</i>	გიგანტური მეღამურა			NT		II		EUROBATS	IV

	<i>Pipistrellus</i>	<i>Pipistrellus nathusii</i>	ტყის ღამირი				LC		II		EUROBATS	IV
		<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	ჯუჯა ღამირი				LC		III		EUROBATS	IV
Lagomorpha												
<i>Leporidae</i>	<i>Lepus</i>	<i>Lepus europaeus</i>	ევროპული კურდღელი				LC		III			
Rodentia												
<i>Sciuridae</i>	<i>Sciurus</i>	<i>Sciurus anomalus</i>	კავკასიური ციყვი	VU			LC		II			IV
		<i>Sciurus vulgaris</i>	ჩვეულებრივი ციყვი				LC		III			
<i>Gliridae</i>	<i>Glis</i>	<i>Glis glis</i> (<i>Myoxus glis</i>)	ჩვეულებრივი ძილეგულა				LC		III			
	<i>Dryomys</i>	<i>Dryomys nitedula</i>	ტყის ძილეგულა				LC		III			IV
<i>Muridae</i>	<i>Chionomys</i>	<i>Chionomys roberti</i>	მცირეაზიური მებინდვრია				LC					
	<i>Microtus</i>	<i>Microtus majori</i>	ბუჩქნარის მებინდვრია				LC					
	<i>Mus</i>	<i>Mus musculus</i>	სახლის თაგვი				LC					

	<i>Sylvaemus</i>	<i>Sylvaemus witherby</i> (<i>S. fulvipectus</i>)	კავკასიური ტყის თაგვი			LC					
		<i>Sylvaemus mystacinus</i>	მცირეაზიური თაგვი		•	LC					
		<i>Sylvaemus ponticus</i>	პონტოს ტყის თაგვი		•	LC					
		<i>Sylvaemus uralensis</i>	მცირე ტყის თაგვი			LC					
	<i>Rattus</i>	<i>Rattus norvegicus</i>	რუხი ვირთაგვა			LC					
		<i>Rattus rattus</i>	შავი ვირთაგვა			LC					
Carnivora											
<i>Canidae</i>	<i>Canis</i>	<i>Canis lupus</i>	მგელი			LC	II	II			IV, V
		<i>Canis aureus</i>	ტურა			LC	III				V
	<i>Vulpes</i>	<i>Vulpes vulpes</i>	მელა			LC	III				
<i>Ursidae</i>	<i>Ursus</i>	<i>Ursus arctos</i>	მურა დათვი	EN		LC	II	II			II*, IV
<i>Mustelidae</i>	<i>Martes</i>	<i>Martes foina</i>	კლდის კვერნა			LC	III	III			
		<i>Martes martes</i>	ტყის კვერნა			LC		III			V

#	ოჯახი Family	გვარი Genera	ლათინური სახელწოდება Latin name	ქართული სახელწოდება Georgian Name	საქართვე ლოს წითელი ნუსხის სახეობები	კავკასი ის ენდემები	IUCN წითე ლი ნუსხა	CITES	Bern Conve n tion	CMS Bon n Ann ex	AEW A, Anne x 2 - II)	Bird s Dire ctive	ფრინვე ლთა არსებობ ის სტატუს ი
1	<i>Phasianidae</i>		<i>Tetraogallus caspius</i>	კასპიური შურთხი	VU		LC	I	III				YR-R
2		<i>Coturnix</i>	<i>Coturnix coturnix</i>	მწყერი			LC		III	II		II	SB, PM
3		<i>Lyrurus</i>	<i>Lyrurus mlokosiewiczi</i>	კავკასიური როჭო	VU	*	NT		III			I	YR-R
	Ciconiiformes												
4	<i>Ciconiidae</i>	<i>Ciconia</i>	<i>Ciconia nigra</i>	ყარყატი	VU		LC	II	II	II	II	I	PM
	Pelicaniformes												
5	<i>Ardeidae</i>	<i>Ardea</i>	<i>Ardea cinerea</i>	რუხი ყანჩა			LC		III		II		PM
6			<i>Ardea purpurea</i>	ქარცი ყანჩა			LC		II	II	II	I	PM
7		<i>Egretta</i>	<i>Egretta garzetta</i>	მცირე თეთრი ყანჩა			LC		II		II	I	PM
8		<i>Bubulcus</i>	<i>Bubulcus ibis</i>	ეგვიპტური წერო			LC		II		II		PM

#	ოჯახი Family	გვარი Genera	ლათინური სახელწოდება Latin name	ქართული სახელწოდება Georgian Name	საქართვე ლოს წითელი ნუსხის სახეობები	კავკასი ს ენდემები	IUCN წითელი ნუსხა	CITES	Bern Conve n tion	CMS Bon n Ann ex	AEW A, Anne x 2 - II)	Bird s Dire ctive	ფრინვე ლოთა არსებობ ის სტატუსი
9		<i>Ardeola</i>	<i>Ardeola ralloides</i>	ყვითელი ყანჩა			LC		II		II	I	PM
10		<i>Nycticorax</i>	<i>Nycticorax nycticorax</i>	ღამის ყანჩა			LC		II		II	I	PM
	Accipitriformes												
11	<i>Pandionidae</i>	<i>Pandion</i>	<i>Pandion haliaetus</i>	შაკი			LC	II	II	II		I	PM
12	<i>Accipitridae</i>	<i>Gypaetus</i>	<i>Gypaetus barbatus barbatus</i>	კრავიჭამია	VU		NT		III	II		I	YR-V
13		<i>Neophron</i>	<i>Neophron percnopterus</i>	ფასკუნჯი	VU		EN	II	II	I		I	PM
14		<i>Pernis</i>	<i>Pernis apivorus</i>	ბოლოკარკა ზი			LC	II	II	II		I	SB, PM
15		<i>Aegyptius</i>	<i>Aegyptius monachus</i>	სვავი	EN		NT	II	II	II		I	OV
16		<i>Gyps</i>	<i>Gyps fulvus</i>	ორბი	VU		LC	II	II	II		I	YR-V
17		<i>Circaetus</i>	<i>Circaetus gallicus</i>	გველიჭამია არწივი			LC	II	II	II		I	PM

#	ოჯახი Family	გვარი Genera	ლათინური სახელწოდება Latin name	ქართული სახელწოდება Georgian Name	საქართველო სახელმწიფოს წილის პროცენტი	კავკასიის ენდემები	IUCN წითელი წილის სტატუსი	CITES	Bern Convention	CMS Bonn Annex	AEW A, Annex 2 - II	Birds Directive	ფრინველი და მეგრული სახეობები
18		<i>Clanga</i>	<i>Clanga pomarina</i> (former <i>Aquila pomarina</i>)	მცირე აიწვები			LC	II	II	II		I	PM
19			<i>Clanga clanga</i> (former <i>Aquila clanga</i>)	მცირე აიწვები	VU		VU	II	II	I		I	PM
20		<i>Hieraetus</i>	<i>Hieraetus pennatus</i>	ჩია აიწვები			LC	II	II	II		I	PM
21		<i>Aquila</i>	<i>Aquila nipalensis</i>	ვეილს აიწვები			LC	II	II	II		I	PM
22			<i>Aquila heliaca</i>	ბეგობის აიწვები	VU		VU	I	II	I		I	OV
23			<i>Aquila chrysaetos</i>	ბორის აიწვები	VU		LC	II	II	II		I	YR-V
24		<i>Circus</i>	<i>Circus aeruginosus</i>	ჭაობის ბოლობეჭე და			LC	II	II	II		I	PM
25			<i>Circus cyaneus</i>	მინდვრის ბოლობეჭე და			LC	II	II	II		I	PM

#	ოჯახი Family	გვარი Genera	ლათინური სახელწოდება Latin name	ქართული სახელწოდებ ა Georgian Name	საქართვე ლოს წითელი წუსების სახეობებ °	კავკასიი ს ქედებ °	IUCN წითე ლი წუსება	CITES	Bern Conve n tion	CMS Bon n Ann ex	AEW A, Anne x 2 - II)	Bird s Dire ctive	ფრინვე ლოთა არსებობ ის სტატუს °
26			<i>Circus macrourus</i>	ველის ბოლობეჭე და			NT	II	II	II		I	PM
27			<i>Circus pygargus</i>	მდელის ბოლობეჭე და			LC	II	II	II		I	PM
28		<i>Accipiter</i>	<i>Accipiter brevipes</i>	ქორცქეცა	VTU		LC	II	II	II		I	PM
29			<i>Accipiter nisus</i>	მიმინო			LC	II	II	II		I	YR-R, PM
30			<i>Accipiter gentilis</i>	ქორი			LC	II	II	II		I	YR-R, PM
31		<i>Milvus</i>	<i>Milvus migrans</i>	მერა			LC	II	II	II		I	PM
32		<i>Buteo</i>	<i>Buteo lagopus</i>	ფეხბანჯაჯვ ლიანი კაკაჩა			LC	II	II	II		I	OV
33			<i>Buteo buteo</i>	კაკაჩა			LC	II	II	II		I	YR-R, PM
34			<i>Buteo rufinus</i>	წილის კაკაჩა	VTU		LC	II	II	II		I	OV

#	ოჯახი Family	გვარი Genera	ლათინური სახელწოდება Latin name	ქართული სახელწოდება Georgian Name	საქართვე ლოს წითელი წუსხის სახეობები	კავკასი ს ენდემები	IUCN წითელი წუსხა	CITES	Bern Conve n tion	CMS Bon n Ann ex	AEW A, Anne x 2 - II)	Bird s Dire ctive	ფრინვე ლთა არსებობ ის სტატუსი
	Gruiformes												
35	<i>Rallidae</i>	<i>Crex</i>	<i>Crex crex</i>	ღალღა			LC		II	II	II	I	SB, PM
36		<i>Porzana</i>	<i>Porzana porzana</i>	ქათამურა			LC		II	II	II	I	PM
37		<i>Gallinula</i>	<i>Gallinula chloropus</i>	წყლის ქათამი			LC		III		II	II	OV
	Charadriiformes												
38	<i>Recurvirostridae</i>	<i>Recurvirostra</i>	<i>Recurvirostra avosetta</i>	სადგისნისკ არტა			LC		II		II	I	OV
39	<i>Charadriidae</i>	<i>Pluvialis</i>	<i>Pluvialis squatarola</i>	ტულუესი			LC		III	II	II	II	PM
40		<i>Vanellus</i>	<i>Vanellus vanellus</i>	პრანწია			LC		III	II	II	II	PM
41		<i>Charadrius</i>	<i>Charadrius alexandrinus</i>	ზღვის წინტალა			LC		II	II	II	I	SB, PM
42			<i>Charadrius dubius</i>	მცირე წინტალა			LC		II	II	II		SB, PM
43			<i>Charadrius morinellus</i>	მღრინავი			LC		II	II	II	I	PM

#	ოჯახი Family	გვარი Genera	ლათინური სახელწოდება Latin name	ქართული სახელწოდება Georgian Name	საქართვე ლოს წითელი ნუსხის სახეობები	კავკასიის ენდემები	IUCN წითელი ნუსხა	CITES	Bern Conve n tion	CMS Bon n Ann ex	AEW A, Anne x 2 - II)	Bird s Dire ctive	ფრინვე ლთა არსებობ ის სტატუსი
			<i>(Eudromias morinellus)</i>										
44	<i>Scolopacidae</i>	<i>Actitis</i>	<i>Actitis hypoleucos</i> (<i>Tringa hypoleucos</i>)	მებორნე			LC		II	II	II		SB, PM
45		<i>Tringa</i>	<i>Tringa ochropus</i>	შავიულა			LC		II	II	II		YR-V, PM
46			<i>Tringa erythropus</i>	კობტა ჭოვილო			Lc		III	II	II	II	PM
47			<i>Tringa nebularia</i>	დიდი ჭოვილო			LC		III	II	II	II	OV
48			<i>Tringa tetanus</i>	მხევანი			LC		III	II	II	II	PM
49		<i>Arenaria</i>	<i>Arenaria interpres</i>	ჩვეულებრივი მეკენჭია			LC		II	II	II		PM
50		<i>Calidris</i>	<i>Calidris alba</i>	ქვიშაქვი			LC		II	II	II		PM
51			<i>Calidris minuta</i>	კოკორინა ბელურა			LC		II	II	II		PM
52		<i>Lymnocyptes</i>	<i>Lymnocyptes minimus</i>	ჩიბუხელა			LC		III	II	II	II, IIIB	PM

#	ოჯახი Family	გვარი Genera	ლათინური სახელწოდება Latin name	ქართული სახელწოდება Georgian Name	საქართვე ლოს წითელი წუსხის სახეობებ ი	კავკასი ს ენდემებ ი	IUCN წითე ლი წუსხა	CITES	Bern Conve n tion	CMS Bon n Ann ex	AEW A, Anne x 2 - II)	Bird s Dire ctive	ფრინვე ლთა არსებობ ის სტატუს ი
53		<i>Gallinago</i>	<i>Gallinago gallinago</i>	ჩიბუხა			LC		III	II	II	II, IIIB	PM
54		<i>Scolopax</i>	<i>Scolopax rusticola</i>	ტყის ქათამი			LC		III	II	II	II, IIIB	PM
	Columbifor mes												
55	<i>Columbidae</i>	<i>Columba</i>	<i>Columba palumbus</i>	ქედანი			LC		no			II, IIIA	YR-R
56		<i>Streptopelia</i>	<i>Streptopelia turtur</i>	ჩვეულებრი ვი გვრიტი			LC		III	II		II	SB, PM
	Cuculiform es												
57	<i>Cuculidae</i>	<i>Cuculus</i>	<i>Cuculus canorus</i>	გუგული			LC		III				SB, PM
	Strigiformes												
58	<i>Tytonidae</i>	<i>Tyto</i>	<i>Tyto alba</i>	ბუხრინცა	EN		LC		II				YR-R
59	<i>Strigidae</i>	<i>Otus</i>	<i>Otus scops</i>	წყრომი			LC	II	II				PM
60		<i>Bubo</i>	<i>Bubo bubo</i>	ზარნაშო			LC	II	II			I	YR-R

#	ოჯახი Family	გვარი Genera	ლათინური სახელწოდება Latin name	ქართული სახელწოდება Georgian Name	საქართვე ლოს წითელი წიწის სახეობებ ო	კავკასი ს ენდემებ ო	IUCN წითე ლი წიწის	CITES	Bern Conve n tion	CMS Bon n Ann ex	AEW A, Anne x 2 - II)	Bird s Dire ctive	ფრინვე ლობ არსებობ ის სტატუს ო
61		<i>Strix</i>	<i>Strix aluco</i>	თეის ბუ			LC	II	II				YR-R
62		<i>Asio</i>	<i>Asio otus</i>	ოლოლი (ყურებიანი ბუ)			LC	II	II				YR-R
63			<i>Asio flammeus</i>	ჭაობის ბუ			LC	II	II			I	PM
64		<i>Aegolius</i>	<i>Aegolius funereus</i>	ბუკოტი	VU		LC	II	II			I	YR-R
65	Caprimulgid ormes	<i>Caprimulgus</i>	<i>Caprimulgus europaeus</i>	უფეხურა			LC		II			I	SB, PM
66	Apodiforme s	<i>Apus</i>	<i>Apus apus</i>	ნამგალა			LC		III				SB, PM
67	Coraciiform es	<i>Alcedo</i>	<i>Alcedo atthis</i>	ალკუნი			LC		II			I	OV
68	<i>Meropidae</i>	<i>Merops</i>	<i>Merops apiaster</i>	კვირიონი			LC		II	II			SB, PM

#	ოჯახი Family	გვარი Genera	ლათინური სახელწოდება Latin name	ქართული სახელწოდება Georgian Name	საქართვე ლოს წითელი ნუსხის სახეობებ ი	კავკასი ს ენდემებ ი	IUCN წითე ლი ნუსხა	CITES	Bern Conve n tion	CMS Bon n Ann ex	AEW A, Anne x 2 - II)	Bird s Dire ctive	ფრინვე ლთა არსებობ ის სტატუს ი
76	<i>Falconidae</i>	<i>Falco</i>	<i>Falco naumanni</i>	ველის კირკიტა	CR		LC	II	II	I, II		I	PM
77			<i>Falco tinnunculus</i>	ჩვეულებრი ვი კირკიტა			LC	II	II	II		I	SB, PM
78			<i>Falco vespertinus</i>	თვალშავი	EN		NT	II	II	I, II		I	PM
79			<i>Falco columbarius</i>	ალალი			LC	II	II	II		I	PM
80			<i>Falco Subbuteo</i>	მარჯანი			LC	II	II	II		I	PM
81			<i>Falco cherrug</i>	ბარი (გავაზი)	CR		EN	II	II	I, II		I	PM
82			<i>Falco peregrinus</i>	შევარდენი			LC	I	II	II		I	PM, WV
	Passeriformes												
83	<i>Laniidae</i>	<i>Lanius</i>	<i>Lanius collurio</i>	ღაჟო			LC		II			1	SB, PM
84			<i>Lanius excubitor</i>	რუხი ღაჟო			LC		II				WV
85			<i>Lanius minor</i>	შავშუბლა ღაჟო			LC		II			1	SB, PM

#	ოჯახი Family	გვარი Genera	ლათინური სახელწოდება Latin name	ქართული სახელწოდება Georgian Name	საქართვე ლოს წითელი ნუსხის სახეობები	კავკასი ს ენდემები	IUCN წითე ლი ნუსხა	CITES	Bern Conve n tion	CMS Bon n Ann ex	AEW A, Anne x 2 - II)	Bird s Dire ctive	ფრინვე ლთა არსებობ ის სტატუს ი
86	<i>Oriolidae</i>	<i>Oriolus</i>	<i>Oriolus oriolus</i>	მოლალური			LC		II				SB, PM
87	<i>Corvidae</i>	<i>Garrulus</i>	<i>Garrulus glandarius</i>	ჩხიკვი			LC		no			II	YR-R
88		<i>Pica</i>	<i>Pica pica</i>	კაჭკაჭი			LC		no			II	YR-R
89		<i>Corvus</i>	<i>Corvus frugilegus</i>	ჭილყვავი			LC		no			II	PM
90			<i>Corvus cornix</i>	რუხი ყვავი			ND		no				YR-R
91			<i>Corvus corax</i>	ყორანი			LC		III				YR-R
92	<i>Alaudidae</i>	<i>Alauda</i>	<i>Alauda arvensis</i>	მინდვრის ტოროლა			LC		III			II	YR-R
93		<i>Lullula</i>	<i>Lullula arborea</i>	ტყის ტოროლა			LC		III			I	SB, PM
94		<i>Eremophila</i>	<i>Eremophila alpestris</i>	რქოსანი ტოროლა			LC		II				OV
95	<i>Hirundinidae</i>	<i>Riparia</i>	<i>Riparia riparia</i>	მენაპირე მერცხალი			LC		II				PM
96		<i>Delichon</i>	<i>Delichon urbica</i>	ქალაქია მერცხალი			LC		II				SB, PM

#	ოჯახი Family	გვარი Genera	ლათინური სახელწოდება Latin name	ქართული სახელწოდება Georgian Name	საქართვე ლოს წითელი წუსხის სახეობებ ი	კავკასი ის ენდემებ ი	IUCN წითე ლი წუსხა	CITES	Bern Conve n tion	CMS Bon n Ann ex	AEW A, Anne x 2 - II)	Bird s Dire ctive	ფრინვე ლთა არსებობ ის სტატუს ი
97	<i>Paridae</i>	<i>Periurus</i>	<i>Periurus ater</i> (<i>Parus ater</i>)	შავი წივწივა			LC		II				YR-R
98		<i>Parus</i>	<i>Parus major</i>	დიდი წივწივა			LC		II				YR-R
99		<i>Cyanistes</i>	<i>Cyanistes caeruleus</i> (<i>Parus caeruleus</i>)	ლურჯთავა წიწკანა			LC		II				YR-R
100	<i>Aegithalida e</i>	<i>Aegithalos</i>	<i>Aegithalos caudatus</i>	თოხიტარა			LC		III				YR-R
101	<i>Sittidae</i>	<i>Sitta</i>	<i>Sitta europaea</i>	ჩვეულებრი ვი ცოცია			LC		II				YR- R
102	<i>Certhiidae</i>	<i>Certhia</i>	<i>Certhia familiaris</i>	ჩვეულებრი ვი მგლინავა			LC		II				YR-R
103	<i>Troglodytid ae</i>	<i>Troglodytes</i>	<i>Troglodytes troglodytes</i>	ჭინჭრაქა			LC		II			?	YR-R
104	<i>Cinclidae</i>	<i>Cinclus</i>	<i>Cinclus cinclus</i>	ჩვეულებრი ვი წყლის შაშვი			LC		II				YR-R
105	<i>Regulidae</i>	<i>Regulus</i>	<i>Regulus regulus</i>	ყვითელთავ ა ნარჩიტა			LC		II				YR-R

#	ოჯახი Family	გვარი Genera	ლათინური სახელწოდება Latin name	ქართული სახელწოდება Georgian Name	საქართველოს წითელი წიგნის სახეობები	კავკასიის ენდემები	IUCN წითელი წიგნის სახეობა	CITES	Bern Convention	CMS Bonn Annex II	AEW A, Annex 2 - II	Birds Directive	ფრინველთა არსებობის სტატუსი
106	<i>Phylloscopidae</i>	<i>Phylloscopus</i>	<i>Phylloscopus trochilus</i>	ყარანა- მეგაზაფხული			LC		II				PM
107			<i>Phylloscopus collybita</i>	ჭეცია ყარანა			LC		II				SB, PM
108	<i>Acrocephalidae</i>	<i>Acrocephalus</i>	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	შაშვისებრი მეჩალია			LC		II				SB, PM
109	<i>Sylviidae</i>	<i>Sylvia</i>	<i>Sylvia nisoria</i>	მიმინოსებრი ასპუჭაკა			LC		II			I	SB, PM
110			<i>Sylvia curruca</i>	ჭვიტასპუჭაკა			LC		II				SB?, PM
111			<i>Sylvia communis</i>	რუხი ასპუჭაკა			LC		II				SB, PM
112			<i>Sylvia hortensis</i>	მგალობელი ასპუჭაკა			LC		II				PM
113	<i>Muscicapidae</i>	<i>Erethacus</i>	<i>Erethacus rubecula</i>	ბულწითელი სა			LC		II	II			YR-R?, PM
114		<i>Luscinia</i>	<i>Luscinia luscinia</i>	აღმოსავლური ბულბული			LC		II	II			PM

#	ოჯახი Family	გვარი Genera	ლათინური სახელწოდება Latin name	ქართული სახელწოდება Georgian Name	საქართველოს წითელი წიგნის სახეობები	კავკასიის ენდემები	IUCN წითელი წიგნის სახეობა	CITES	Bern Convention	CMS Bonn Annex II)	AEW A, Anne x 2 - II)	Birds Directive	ფრინველთა არსებობის სტატუსი
115			<i>Luscinia megarhynchos</i>	სამხრეთული ბუღბუღი			LC		II	II			SB, PM
116			<i>Luscinia svecica</i>	ჩისფერგულ სახეობა			LC		II	II		I	PM
117		<i>Ficedula</i>	<i>Ficedula semitorquata</i>	კავკასიური საყელიანი მემატლია			LC		II	II		I	SB, PM
118			<i>Ficedula parva</i>	მცირე მემატლია			LC		II	II		I	SB, PM
119		<i>Phoenicurus</i>	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	ჩვეულებრივი ბოლოცეცხლა			LC		II	II			SB, PM
120			<i>Phoenicurus ochruros</i>	შავი ბოლოცეცხლა			LC		II	II			SB?, PM
121		<i>Saxicola</i>	<i>Saxicola rubetra</i>	მდელოს ოქსაფი			LC		II	II			SB, PM

#	ოჯახი Family	გვარი Genera	ლათინური სახელწოდება Latin name	ქართული სახელწოდება Georgian Name	საქართვე ლოს წითელი ნუსხის სახეობები	კავკასი ის ენდემები	IUCN წითე ლი ნუსხა	CITES	Bern Conve n tion	CMS Bon n Ann ex	AEW A, Anne x 2 - II)	Bird s Dire ctive	ფრინვე ლთა არსებობ ის სტატუს ი
122		<i>Oenanthe</i>	<i>Oenanthe oenanthe</i>	ჩვეულებრი ვი მეღორღია			LC		II	II			SB, PM
123	<i>Turdidae</i>	<i>Turdus</i>	<i>Turdus merula</i>	შავი შაშვი			LC		III			II	YR-R
124			<i>Turdus pilaris</i>	ბოლოშავა			LC		III			II	WV (irreg)
125			<i>Turdus iliacus</i>	ჩიჩინავი			LC		III			II	WV (irreg)
126			<i>Turdus philomelos</i>	წრიპა			LC		III			II	YR-R
127			<i>Turdus viscivorus</i>	ჩხართვი			LC		III			II	YR-R
128	<i>Sturnidae</i>	<i>Sturnus</i>	<i>Sturnus vulgaris</i>	შოშია			LC		no			II	PM
129	<i>Prunellidae</i>	<i>Prunella</i>	<i>Prunella modularis</i>	ტყის ჭვინტაკა			LC		II				YR-R
130	<i>Motacillidae</i>	<i>Motacilla</i>	<i>Motacilla flava</i>	ყვითელი ბოლოქანქა რა			LC		II				SB?, PM
131			<i>Motacilla citreola</i>	ყვითელთავ ა			LC		II				SB?, PM

#	ოჯახი Family	გვარი Genera	ლათინური სახელწოდება Latin name	ქართული სახელწოდება Georgian Name	საქართველოს წითელი წუსხის სახეობები	კავკასიის ენდემები	IUCN წითელი წუსხა	CITES	Bern Conve n tion	CMS Bon n Ann ex	AEW A, Anne x 2 - II)	Bird s Dire ctive	ფრინვე ლთა არსებობ ის სტატუს ი
				ბოლოქანქა რა									
132			<i>Motacilla cinerea</i>	მთის ბოლოქანქა რა (ბზეწვია)			LC		II				YR-R
133			<i>Motacilla alba</i>	თეთრი ბოლოქანქა რა			LC		II				YR-R
134		<i>Anthus</i>	<i>Anthus campestris</i>	მინდვრის მწყერჩიტა			LC		II			I	PM
135			<i>Anthus pratensis</i>	მდელოს მწყერჩიტა			LC		II				PM, WV
136			<i>Anthus trivialis</i>	ტყის მწყერჩიტა			LC		II				SB, PM
137			<i>Anthus cervinus</i>	წითელჩიჩა ხვა მწყერჩიტა			LC		II				PM
138			<i>Anthus spinoletta</i>	მთის მწყერჩიტა			LC		II				PM, WV
139	<i>Fringillidae</i>	<i>Fringilla</i>	<i>Fringilla coelebs</i>	სკვინჩა			LC		III				SB, PM

#	ოჯახი Family	გვარი Genera	ლათინური სახელწოდება Latin name	ქართული სახელწოდება Georgian Name	საქართვე ლოს წითელი ნუსხის სახეობები	კავკასი ს ენდემები	IUCN წითელი ნუსხა	CITES	Bern Conve n tion	CMS Bon n Ann ex	AEW A, Anne x 2 - II)	Bird s Dire ctive	ფრინვე ლთა არსებობ ის სტატუს ი
140		<i>Pyrrhula</i>	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	სტვენია			LC		III				YR-R
141		<i>Chloris</i>	<i>Chloris chloris (Carduelis chloris)</i>	მწვანულა			LC		II				SB, PM
142		<i>Loxia</i>	<i>Loxia curvirostra</i>	ნამძის ნისკარტმარ წუხა			LC		II				YR-R
143		<i>Spinus</i>	<i>Spinus spinus (Carduelis spinus)</i>	ჩივჩავი			LC		II				YR-R
144		<i>Carduelis</i>	<i>Carduelis carduelis</i>	ჩიტბატონა			LC		II				YR-R
145			<i>Carduelis cannabina</i>	ჭვინტა			LC		II				YR-R
146		<i>Coccothraustes</i>	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	ჩვეულბრი ვი კულუმბური			LC		II				YR-R
147	<i>Passeridae</i>	<i>Passer</i>	<i>Passer domesticus</i>	სახლის ბელურა			LC		III				YR-R

პირობითი ნიშნები ფრინველთა არსებობის (ყოფნის) სტატუსი კონტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე

YR-R: მობინადრე ფრინველი - სახეობა, რომელიც ბუდობს საკვლევ ტერიტორიაზე და მუდმივად (ყველა სეზონზე) იქ ბინადრობს;

YR-V: რეგულარულად შემომფრენი ფრინველი - სახეობა, რომელიც საკვლევ ტერიტორიაზე მეტ- ნაკლებად რეგულარულად გვხვდება მთელი წლის განმავლობაში, მაგრამ არ ბუდობს;

SB: მობუდარე ფრინველი - სახეობა რომელიც ბუდობს საკვლევ ტერიტორიაზე, მაგრამ არ გვხვდება სხვა დროს;

WV: მოზამთრე ფრინველი - სახეობა რომელიც არ ბუდობს საკვლევ ტერიტორიაზე, გვხვდება მხოლოდ გვიან შემოდგომაზე, ზამთარსა და ადრე გაზაფხულზე;

PM: გადამფრენი ფრინველი (ტრანზიტული მიგრანტი) - სახეობა, რომელიც საკვლევ ტერიტორიაზე გაზაფხულსა და შემოდგომაზე სეზონური მიგრაციების დროს რეგულარულად გვხვდება;

OV: შემომფრენი ფრინველი - სახეობა, რომელიც საკვლევ ტერიტორიაზე შემთხვევით გვხვდება;

ND: არ არის განსაზღვრული; ნანახია საკვლევ ტერიტორიაზე, მაგრამ მისი არსებობის სტატუსი ჯერ კიდევ არ არის განსაზღვრული.

დანართი 11: კონტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე გავრცელებული ქვეწარმავლები და ამფიბიები

	ოჯახი Family	ლათინური სახელწოდება Latin name	ქართული სახელწოდება Georgian Name	საქართველოს წითელი წუსხის სახეობები	კავკასიის ენდემები	IUCN წითელი წუსხა	CITES	Bern Convention	Bonn Convention	Habitat Directive
	Squamata									
1		<i>Anguis colchica</i> (former <i>A. fragilis</i>)	ბოხმეჭა			ND		III		
2		<i>Darevskia parvula</i>	წითელმუცელა ხვლიკი		*	LC		III		
3		<i>Darevskia derjugini</i>	ართვინის ხვლიკი		*	NT		III		
4		<i>Darevskia rudis</i>	ქართული ხვლიკი		*	LC		III		
5		<i>Lacerta agilis</i>	მარდი ხვლიკი			LC		II		IV
6		<i>Coronella austriaca</i>	სპილენძა			ND		II		IV
7		<i>Zamenis longissimus</i>	ესკულაპის გველი			LC		II		IV

8		<i>Natrix natrix</i>	ჩვეულობრივი ანკარა			LR/LC		III		
9		<i>Natrix tessellata</i>	წყლის ანკარა			LC		II		IV
10		<i>Natrix megalcephala</i>	დიდთავა ანკარა		*	VU		II		
11		<i>Vipera kaznakovi</i>	კავკასიური გველგესლა	EN	*	EN		II		
ამფიბიები										
Caudata										
1	Salamandridae	<i>Mertensiella caucasica</i>	კავკასიური სალამანდრა	VU	*	VU		III		
2		<i>Triturus vittatus (Ommatotriton ophryticus)</i>	მცირეაზიური ტრიტონი		*	NT		III		
Anura										
3	Bufo	<i>Bufo verrucosissimus</i>	კავკასიური გომბეშო		*	LC		III		
4		<i>Bufo variabilis (Bufo viridis)</i>	მწვანე გომბეშო			DD		II		IV
5	Hylidae	<i>Hyla arborea</i>	ჩვეულობრივი ვასაკა			LC		II		IV
6	Ranidae	<i>Rana macrocnemis</i>	მცირეაზიური ბაყაყი		*	LC		III		
7		<i>Pelophylax ridibundus (Rana ridibundus)</i>	ტბორის ბაყაყი			LC		III		V
8	Pelodytidae	<i>Pelodytes caucasicus</i>	კავკასიური ჯვრიანა		*	NT		II		

დანართი 12: კონტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე გავრცელებული ენდემური სახეობები

რიგი/ოჯახი	ლათინური სახელწოდება	ქართული სახელწოდება	ინგლისური სახელწოდება	საქართველოს წითელი წუსხა	IUCN წითელი წუსხა	კავკასიის ენდემური სახეობები
ძუბუმწოვრები						
Soricomorpha	<i>Sorex satunini</i>	კავკასიური ბიგა	Caucasian Shrew		LC	კავკასიონის მთავარი ქედი, კავკასიონის დასავლეთი და მცირე აზიის ნახევარკუნძულის ჩრდილოეთი ნაწილი
	<i>Sorex volnuchini</i>	ვოლნუხინის მცირეკავკასიური ბიგა	Caucasian Pygmy Shrew		LC	კავკასიონის მთავარი ქედი, მცირე კავკასიონი და მცირე აზიის ნახევარკუნძულის ჩრდილოეთი ნაწილი
	<i>Sorex raddei</i>	რადეს ბიგა	Radde's Shrew		LC	კავკასიონის მთავარი ქედი (დას. და ცენტრალური ნაწილი), მცირე კავკასიონი და მცირე აზიის ნახევარკუნძულის ჩრდილოეთი ნაწილის აღმოსავლეთი მხარე (დოგუყარადენიზ დალლარი)
	<i>Neomys teres</i>	კავკასიური წყლის ბიგა	Transcaucasian Water Shrew		LC	კავკასიონის ყელი, მთათაშორისი დაბლობის გამოკლებით, ჩრდილოეთ კავკასია
	<i>Talpa caucasica</i>	კავკასიური თხუნელა	Caucasian Mole		LC	კავკასიონის მთავარი ქედის დასავლეთი ნაწილი და მცირე კავკასიონი და მცირე აზიის ნახევარკუნძულის ჩრდილოეთი ნაწილი
	<i>Talpa levantis</i>	მცირე თხუნელა	Levant Mole		LC	ჩრდილოეთ კავკასიის დასავლეთი ნაწილი, კავკასიონი, ჩრდილოეთ ირანი და ალზორცის მთები ირანში, მცირე აზიის ნახევარკუნძულის ჩრდილოეთი ნაწილი და ბალკანეთის ნახევარკუნძულის აღმოსავლეთ ნაწილი.

რიგი/ოჯახი	ლათინური სახელწოდება	ქართული სახელწოდება	ინგლისური სახელწოდება	საქართველოს წითელი ნუსხა	IUCN წითელი ნუსხა	კავკასიის ენდემური სახეობები
Rodentia	<i>Sciurus anomalus</i>	კავკასიური ციცი	Caucasian Squirrel	VU	LC	კავკასიონის მთავარი ქედისა და მცირე კავკასიონის მთების ფართოფოთლოვანი ტყეები, მცირე აზიის ნახევარკუნძულის სანაპირო ზონა, მცირე აზიის დასავლეთ ნაწილი, ხმელთაშუა ზღვის აღმოსავლეთ სანაპირო, ზაგროსის მთების დასავლეთი ფერდობები ირანსა და ცენტრალურ ანატოლიაში
	<i>Chionomys roberti</i>	მცირეაზიური მემინდვრია	Robert's Snow Vole		LC	კავკასიონის მთავარი ქედი, მცირე კავკასიონის დასავლეთ ნაწილი და მცირე აზიის ნახევარკუნძულის ჩრდილოეთი ნაწილი
	<i>Microtus majori</i>	ბუჩქნარის მემინდვრია	Major's Pine Vole		LC	კავკასიონის მთავარი ქედის დასავლეთ და ცენტრალური ნაწილი, მცირე კავკასიონი (მთლიანად), მცირე აზიის ნახევარკუნძულის ჩრდილოეთი ნაწილის აღმოსავლეთ მხარე, და შავი ზღვის სანაპირო (კოლხეთის დაბლობის გამოკლებით)
	<i>Apodemus mystacinus</i>	მცირეაზიური თაგვი	Broad-Toothed mouse		LC	მცირე აზიის ნახევარკუნძული მთლიანად, კავკასიონის ყელის დასავლეთ ნაწილი, ხმელთაშუაზღვის აღმოსავლეთი სანაპირო, კრეტა და კუნძული როდოსი
	<i>Sylvaemus witherbyi</i>	კავკასიური ტყის თაგვი	Steppe mouse		LC	ყირიმი, კავკასიონის ყელი, ჩრდილოეთ კავკასია, მცირე აზიის ნახევარკუნძული, სომხეთის ზეგანი, ლიბანი და ჩრდილოეთ ირანი.

რიგი/ოჯახი	ლათინური სახელწოდება	ქართული სახელწოდება	ინგლისური სახელწოდება	საქართველოს წითელი ნუსხა	IUCN წითელი ნუსხა	კავკასიის ენდემური სახეობები
	<i>Sylvaemus ponticus</i>	პონტოს ტყის თაგვი	Pontic mouse		LC	კავკასიონის ყელი მთლიანად და ჩრდილოეთ კავკასია
ფრინველები						
Galliformes	<i>Tetraogallus caspius</i>	კასპიური შურთხი	Caspian Snowcock	VU	LC	მცირე კავკასიონის მთები და მცირე აზიის ნახევარკუნძულის ჩრდილო-აღმოსავლეთ და სამხრეთ ნაწილში მდებარე მთები, ზაგროსის მთების ცენტრალური ნაწილი, ალბორცის ქედი, კოპე-დაღის აღმოსავლეთ კიდის განცალკავებული პოპულაცია
	<i>Lyrurus mlokosiewiczi</i>	კავკასიური როჭო	Caucasian Grouse	VU	NT	კავკასიონის მთავარი ქედი, მცირე კავკასიონი და მცირე აზიის ნახევარკუნძულის ჩრდილოეთი ნაწილის აღმოსავლეთ მხარე
Passeriformes	<i>Ficedula semitorquata</i>	კავკასიური საყელოიანი მემატლია	Semicollared Flycatcher		LC	მცირე აზიის ნახევარკუნძული და ბალკანეთი; კავკასიის ყელი; ზაგროსის მთების ჩრდილოეთ ნაწილი
ქვეწარმავლები						
Squamata	<i>Darevskia parvula</i>	წითელმუცელა ხვლიკი	Red-Bellied Lizard		LC	მცირე კავკასიონის დასავლეთი ნაწილი (მესხეთის და შავშეთის ქედები), მცირე აზიის ნახევარკუნძულის ჩრდილოეთი ნაწილის აღმოსავლეთის მხარე (დოგუყარადენიზ დაღარი და ტოპელუს ქედი თურქეთში)
	<i>Darevskia derjugini</i>	ართვინის ხვლიკი	Artwin Lizard, Derjugin's Lizard		NT	მცირე კავკასიონის დასავლეთი ნაწილი, სურამის ქედი, კავკასიონის მთავარი ქედის დასავლეთ ნაწილის სამხრეთ

რიგი/ოჯახი	ლათინური სახელწოდება	ქართული სახელწოდება	ინგლისური სახელწოდება	საქართველოს წითელი წუსხა	IUCN წითელი წუსხა	კავკასიის ენდემური სახეობები
	<i>Darevskia ruidis</i>	ქართული ხვლიკი	Spiny-Tailed Lizard		LC	მცირე კავკასიონის დასავლეთი ნაწილი, სურამის ქედი, კავკასიონის მთავარი ქედის სამხრეთ ფერდობები საქართველოს საზღვრების ფარგლებში; მცირე აზიის ნახევარკუნძულის ჩრდილოეთი ნაწილი
	<i>Natrix megaloccephala</i>	დიდთავა ანკარა	Large-headed Water Snake		VU	შავი ზღვის აღმოსავლეთ სანაპიროს მთისწინეთი და დაბლობები (ნოვოროსიისკიდან რიზემდე, კოლხეთის დაბლობის ყველაზე დაბალი ნაწილის ჩათვლით), თრიალეთის ქედის განვალკავებული პიკეულაცია (ბორჯომთან) და ლაგოდუხის დაცული ტერიტორიები
	<i>Vipera kaznakovi</i>	კავკასიური გველეხლა	Caucasian Viper	EN	EN	შავი ზღვის აღმოსავლეთ სანაპიროს მთისწინეთი (ტუაფსედან ჰოფამდე, კოლხეთის დაბლობის ყველაზე დაბალი ნაწილის გამოკლებით)
ამფიბიები						
Caudata	<i>Mertensiella caucasica</i>	კავკასიური სალამანდრა	Caucasian Salamander	VU	VU	მცირე კავკასიონის დასავლეთი ნაწილი: მესხეთისა და შავშეთის ქედები, თრიალეთის ქედის დასავლეთ კიდე, შავი ზღვის აღმოსავლეთ სანაპიროს მთები (მწვანე კონცხიდან მდ. ყარამანლის ხეობამდე)

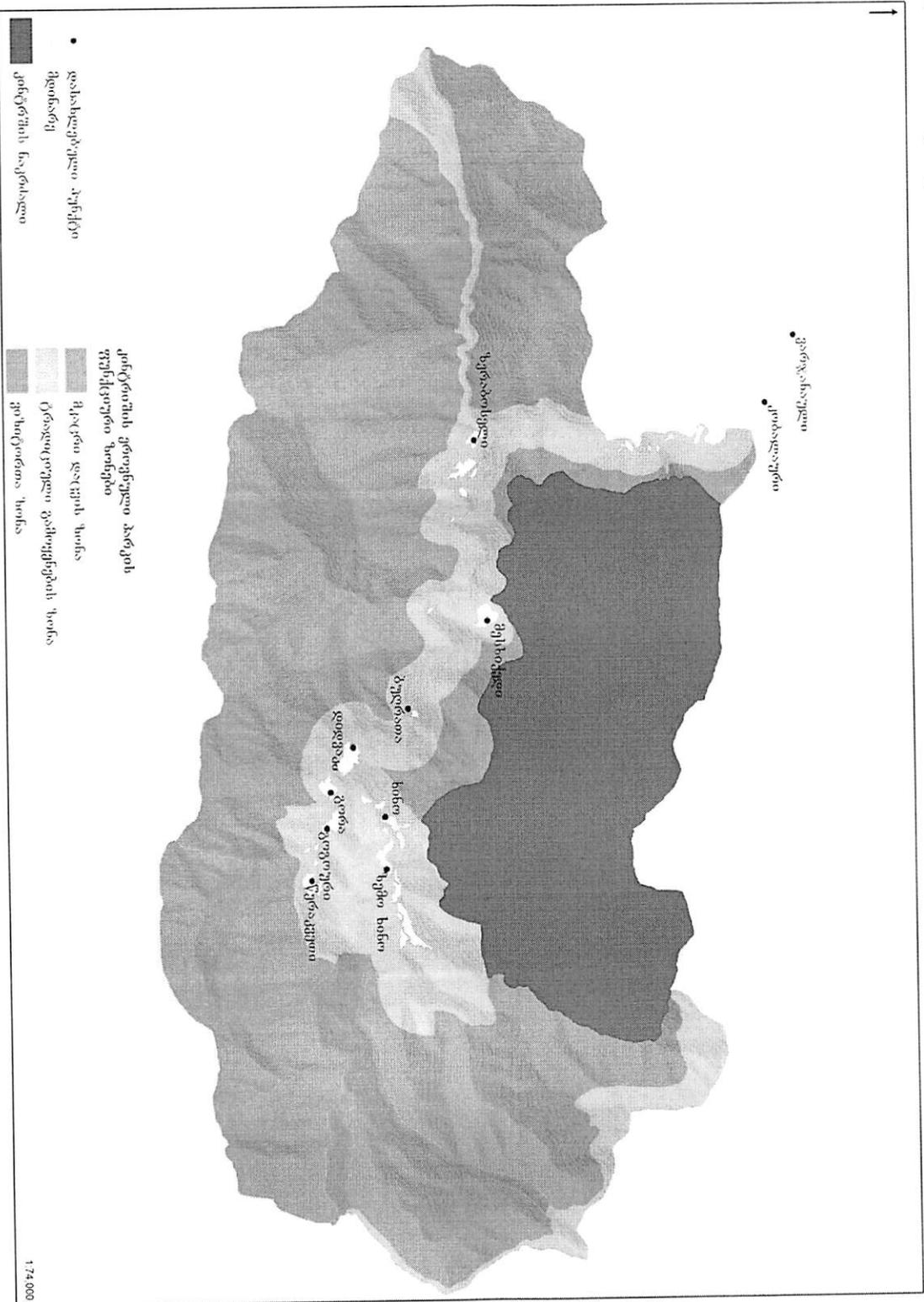
რიგი/ოჯახი	ლათინური სახელწოდება	ქართული სახელწოდება	ინგლისური სახელწოდება	საქართველოს წითელი წუსხა	IUCN წითელი წუსხა	კავკასიის ენდემური სახეობები
	<i>Triturus vittatus (Ommatotriton ophryticus)</i>	მცირეაზიური ტრიტონი	Northern Banded Newt		NT	მცირე კავკასიონის დასავლეთი ნაწილი, სურამის ქედი, კავკასიონის მთავარი ქედის დასავლეთ ნაწილის სამხრეთ ფერდობები, მცირე აზიის ნახევარკუნძულის ჩრდილოეთი ნაწილი; საქართველოს ფარგლებში მოქცეული ქედის მცირე ნაწილი.
Anura	<i>Bufo verrucosissimus</i>	კავკასიური გომბეშო	Caucasian Toad		LC	მცირე კავკასიონის დასავლეთი ნაწილი, სურამის ქედი, კავკასიონის მთავარი ქედის დასავლეთ ნაწილის სამხრეთ ფერდობები; კასპიის ზღვის სამხრეთ სანაპირო.
	<i>Rana macrocnemis</i>	მცირეაზიური ბაყაყი	Caucasian Wood Frog		LC	მცირე კავკასიონის დასავლეთი ნაწილი, სურამის ქედი, კავკასიონის მთავარი ქედი; მცირე აზიის ნახევარკუნძულის ჩრდილოეთი ნაწილი.
	<i>Pelodytes caucasicus</i>	კავკასიური ჯვრიანა	Caucasian Parsley Frog		NT	კავკასიონის ყელის დასავლეთ ნაწილის მთისწინეთი, კოლხეთის დაბლობის მახლობლად, პონტოს მთების უკიდურეს აღმოსავლეთ ნაწილი (ტრაპიზონიდან საქართველოს საზღვრამდე), კავკასიონის მთავარი ქედის დასავლეთ კიდეზე აფხაზეთში და რუსეთში; გამოცალკევებული პოპულაცია ლაგოდეხის დაცულ ტერიტორიაზე.

დანართი 13: კონტრიშის დაცულ ტერიტორიების კულტურული მემკვიდრეობის ნუსხა

1. სოფ. გვარა - „თეთროსნის“ ეკლესიის ნანგრევები, წმ. გიორგის დარბაზული ეკლესია (10X6მ). - ჩრდ-აღმ. მხარე თითქმის მთლიანია. დანარჩენი კედლები შემორჩენილია 2მ სიმაღლეზე, აქედან გადატანილია დმართისმშობლის მოიქროვილი ხატი აკეთის მაცხოვრის ეკლესიაში;
2. სოფ. ხუნეზბანი - 1878 წ. ომის მმათა სასაფლაო;
3. სოფ. ხუნეზბანი - დარბაზული ეკლესიის ნანგრევები აგებული რიყის ქვით. ე.წ. „ნაურიალო“ - რეკლებ ჯაფარიძის ეზოში, სოფ. ცენტრიდან აღმ-ით 2 კმ-ში. (5,8X4,5მ);
4. სოფ. ხუნეზბანი - იქვე დასავლეთით მდინარის პირზე მართკუთხა ნაგებობის (კოშკის) ნაშთი;
5. სოფ. ხუნეზბანი - ქვის თაღიანი ხიდი მდ. კინტრიშზე. 1924წ. არქიტექტორი ა. ვერცი;
6. სოფ. ხუნეზბანი - ჯამე, 1923წ;
7. სოფ. ზენითი - ქვის საწნახელი (5X2მ), XI-XIIIს;
8. სოფ. ზედა სამეზა - „თეთრალის“ ნასაყდრალი. ნაგები რიყის ქვით;
9. სოფ. ქობულეთი - ქვის თაღიანი ხიდი მდ. კინტრიშზე. 1920-იანნიწწ;
10. სოფ. ქობულეთი - კინტრიშის მარჯვენა მხარეს ინაიშვილების ნასაყდრალი. ნაგებობის ნაშთები;
11. სოფ. კობი - ე.წ. ხუტაშის ნასაყდრალი. ხის ეკლესიის ნაშთი. კინტრიშის მარჯვენა ნაპირის გორაკზე; შემორჩენილია ე.წ. „ნაბრალევის ქვა“ და საფლავის ქვები;
12. სოფ. კობი - ნასაყდრალის ქვემოთ 100 მ-ში „ნასენავარი“ ნაგებობის ნაშთი. ალბათ მონაზვნების;
13. სოფ. კობი - ე.წ. „ნაბრალევის ქვა“ ხასან ჯინჭარაძის ეზოში. კინტრიშის მარცხენა ნაპირზე;

14. სოფ. ჭახათი - ნოღაიდულების ნასაყდრალი. შემორჩენილია ე.წ. „ნაბრალევის ქვა“;
15. სოფ. ჭახათსა და სოფ. აჭყვისთავს შორის - ელიას ციხე მაღალ წაკვეთილ მთაზე სადაც თავს იყრის სამი უღელტეხილი. გალანის ნაშთი 1,3 მ სიგანის 3-5 მ-მდე სიმაღლის. სამხრეთით და სათოფურებით, შუაში კოლდემი ამოჭრილი ჭა. მისასვლელი დასავლეთიდან. შესაძლოა ეს ვახუშტის მოხსენიებული აჭვის ციხე იყოს;
16. სოფ. კობალაური - ქვის თაღიანი ხიდი მდ. კინტრიშზე, XVIIIს. თამაზაშვილების, 2008წ. ჩაუტარდა რეაბილიტაცია;
17. ცხემგანი - ქვის თაღიანი ხიდი მდ. კინტრიშზე, XVIIIს. 2012წ. ჩაუტარდა რეაბილიტაცია;
18. ზუღრათა - ქვის თაღიანი ხიდი მდ. კინტრიშზე (სოფ. დიდვაკეს მისასვლელთან);
19. ზერაბოსელი - ხის გადახურული ხიდი მდ. კინტრიშზე. ჩივამების;
20. ზერაბოსელი - ნასაყდრალი ჩივამების;
21. ზერაბოსელი - ნასაყდრალი ხინიკვამების;
22. სოფ. ვარჯანაული - ნასაყდრალი;
23. სოფ. ტყემავარავში - ნასაყდრალი;
24. სოფ. კობალაური - ნასაყდრალი;
25. ცხემგანი - ნასაყდრალი;
26. მესხისქედი - ნასაყდრალი;
27. სოფ. ხინო - ხინოწმინდის ეკლესია. მდ. საკირისღელეს პირას. იოანე ნათლისმცემლის სამნავიანი ბაზილიკა IX-XIIს (16X8მ);
28. სოფ. ხინო - ჯამე;
29. სოფ. ხინო - ხინოს მთაზე „ნაყორავი“. გრანიტის ქვების მშრალი წყობის ნაგებობები.
30. სოფ. დიდვაკე - ჯამე.

დანართი 14: კინტრომის ეროვნული პარკის შიდა ფუნქციური ზონირების რუკა

დანართი 15: კინტრიშის ეროვნული პარკის შიდა ზონირების კოორდინატები

ა) კინტრიშის ეროვნული პარკის მკაცრი დაცვის ზონის საზღვრების კოორდინატები:

N	X	Y	N	X	Y	N	X	Y	N	X	Y
1	259551.8	4622606.4	404	249681.4	4620746.7	807	252288.6	4625769.4	1210	243008.0	4625905.0
2	259648.2	4622569.7	405	249678.3	4620747.4	808	252332.3	4625725.1	1211	243017.1	4625932.4
3	259695.2	4622542.1	406	249477.9	4620789.9	809	252351.1	4625663.0	1212	243019.0	4625964.1
4	259747.7	4622495.6	407	249443.9	4620796.3	810	252366.0	4625613.8	1213	243020.2	4626023.2
5	259796.4	4622459.6	408	249420.7	4620800.7	811	252405.7	4625463.4	1214	243028.0	4626075.7
6	259847.2	4622379.2	409	249362.6	4620811.7	812	252491.4	4625335.7	1215	243045.7	4626124.4
7	259889.5	4622351.6	410	249326.2	4620821.5	813	252624.2	4625240.8	1216	243060.8	4626156.4
8	259965.7	4622338.9	411	249308.1	4620822.0	814	252708.2	4625207.9	1217	243080.9	4626212.3
9	260118.1	4622355.9	412	249307.2	4620822.2	815	252778.3	4625180.5	1218	243109.6	4626262.5
10	260259.9	4622406.7	413	249300.4	4620822.2	816	252981.5	4625054.3	1219	243178.6	4626344.4
11	260327.7	4622417.3	414	249271.5	4620823.1	817	253057.6	4625023.4	1220	243181.3	4626346.5
12	260391.8	4622393.5	415	249260.8	4620822.6	818	253060.4	4625022.2	1221	243206.5	4626365.7
13	260441.9	4622349.5	416	249105.9	4620824.2	819	253131.8	4624989.3	1222	243209.5	4626368.0
14	260534.5	4622315.1	417	249096.4	4620824.9	820	253132.4	4624989.1	1223	243295.8	4626417.3
15	260629.7	4622304.5	418	249054.6	4620828.4	821	253133.8	4624989.7	1224	243319.6	4626430.9
16	260740.8	4622320.4	419	249040.6	4620833.5	822	253220.9	4625011.0	1225	243342.4	4626498.8
17	260889.0	4622307.2	420	249039.2	4620833.5	823	253253.6	4625042.3	1226	243344.0	4626503.8
18	260986.9	4622307.2	421	249038.4	4620833.7	824	253271.9	4625059.7	1227	243354.7	4626535.6
19	261076.6	4622283.4	422	249015.5	4620838.8	825	253325.4	4625117.6	1228	243356.0	4626539.6
20	261190.6	4622272.8	423	248975.2	4620857.9	826	253369.1	4625165.8	1229	243383.8	4626575.3
21	261299.1	4622304.5	424	248916.9	4620866.8	827	253452.4	4625193.6	1230	243399.3	4626597.5
22	261397.0	4622391.8	425	248899.5	4620865.7	828	253604.5	4625233.3	1231	243424.3	4626620.5
23	261483.8	4622462.7	426	248870.8	4620854.3	829	253728.9	4625257.1	1232	243468.5	4626666.7
24	261568.5	4622483.9	427	248831.9	4620849.3	830	253788.4	4625261.0	1233	243497.7	4626725.0
25	261691.8	4622523.3	428	248797.0	4620860.7	831	253862.0	4625255.3	1234	243525.2	4626763.1
26	261714.9	4622510.7	429	248761.9	4620862.7	832	253928.6	4625217.4	1235	243541.1	4626801.2
27	261737.1	4622498.5	430	248728.1	4620840.3	833	254016.0	4625208.1	1236	243548.3	4626836.0
28	261763.9	4622484.2	431	248708.7	4620832.9	834	254028.8	4625203.8	1237	243556.3	4626853.7
29	261776.8	4622474.6	432	248687.9	4620824.6	835	254108.2	4625180.0	1238	243633.0	4626912.6
30	261789.7	4622458.4	433	248647.2	4620827.0	836	254180.9	4625149.6	1239	243650.0	4626925.7
31	261801.6	4622442.9	434	248645.6	4620827.2	837	254210.0	4625131.1	1240	243742.9	4626931.9
32	261812.2	4622415.8	435	248612.7	4620831.0	838	254273.0	4625097.8	1241	243768.0	4626933.6
33	261818.8	4622394.6	436	248586.8	4620833.3	839	254359.5	4625060.4	1242	243948.9	4626894.2
34	261819.3	4622389.0	437	248577.8	4620834.1	840	254417.7	4625002.7	1243	243997.8	4626896.1
35	261774.4	4622371.0	438	248548.6	4620840.1	841	254425.7	4624980.2	1244	243998.4	4626896.1

36	261766.5	4622268.8	439	248535.2	4620837.9	842	254429.6	4624926.0	1245	244161.3	4626902.1
37	261758.7	4622127.9	440	248533.4	4620838.1	843	254437.6	4624866.5	1246	244186.7	4626918.2
38	261730.3	4622024.1	441	248497.6	4620841.3	844	254452.1	4624806.9	1247	244238.9	4626951.1
39	261711.5	4621954.9	442	248413.4	4620868.0	845	254455.2	4624749.1	1248	244310.8	4626996.5
40	261709.7	4621950.5	443	248320.9	4620937.9	846	254464.5	4624707.9	1249	244423.6	4627052.9
41	261645.6	4621790.1	444	248307.0	4620953.1	847	254502.2	4624623.6	1250	244499.6	4627090.9
42	261634.2	4621768.6	445	248258.3	4621006.6	848	254519.0	4624572.4	1251	244663.1	4627175.9
43	261632.4	4621757.1	446	248236.6	4621030.3	849	254560.2	4624487.8	1252	244668.7	4627178.9
44	261615.7	4621713.7	447	248192.6	4621114.8	850	254627.6	4624396.5	1253	244696.2	4627193.2
45	261593.5	4621656.0	448	248189.9	4621183.9	851	254668.9	4624316.9	1254	244877.2	4627193.2
46	261546.3	4621538.0	449	248186.9	4621212.5	852	254694.4	4624290.4	1255	244987.3	4627240.4
47	261475.5	4621475.0	450	248180.5	4621251.8	853	254738.5	4624244.5	1256	244988.7	4627241.4
48	261357.5	4621404.2	451	248160.9	4621281.2	854	254856.1	4624148.2	1257	245050.2	4627287.6
49	261341.1	4621323.0	452	248148.5	4621292.4	855	254922.9	4624093.5	1258	245085.1	4627255.3
50	261329.7	4621208.4	453	248127.3	4621296.1	856	254950.3	4624057.2	1259	245100.1	4627241.6
51	261312.5	4621053.7	454	248120.8	4621296.9	857	254995.6	4624033.8	1260	245110.1	4627232.3
52	261266.6	4620864.6	455	248103.8	4621343.6	858	255025.8	4624013.6	1261	245152.5	4627193.2
53	261198.1	4620810.8	456	248033.1	4621299.5	859	255053.8	4624019.0	1262	245215.4	4627075.2
54	261195.2	4620812.7	457	248031.0	4621299.4	860	259453.5	4622781.6	1263	245258.2	4626989.6
55	261184.3	4620816.1	458	247981.3	4621294.3	861	259323.1	4622845.1	1264	245294.1	4626917.8
56	261132.3	4620824.1	459	247953.2	4621287.3	862	259223.2	4622934.9	1265	245420.0	4626752.7
57	261082.8	4620823.8	460	247928.2	4621275.7	863	259206.2	4622985.7	1266	245522.2	4626674.0
58	261046.1	4620818.9	461	247900.8	4621251.4	864	259224.9	4623021.3	1267	245624.5	4626579.6
59	261043.4	4620817.2	462	247857.3	4621201.6	865	259287.8	4623063.9	1268	245633.9	4626580.6
60	261023.2	4620815.3	463	247842.9	4621177.2	866	259478.3	4623054.3	1269	245694.7	4626587.0
61	260984.2	4620808.6	464	247838.3	4621174.6	867	259578.9	4623123.9	1270	245774.0	4626595.3
62	260965.1	4620804.4	465	247724.9	4621110.5	868	259896.4	4623332.9	1271	245879.1	4626660.4
63	260932.1	4620800.1	466	247624.2	4621079.7	869	260153.0	4623417.6	1272	245939.2	4626697.6
64	260899.6	4620796.3	467	247502.0	4621034.1	870	260290.6	4623555.2	1273	245960.1	4626712.6
65	260896.4	4620795.6	468	247486.5	4621028.3	871	260708.7	4624195.5	1274	246049.3	4626776.3
66	260891.5	4620796.5	469	247486.3	4621027.5	872	261020.9	4624700.8	1275	246175.1	4626831.3
67	260869.7	4620791.7	470	247484.3	4621028.4	873	261113.5	4624912.5	1276	246303.5	4626844.2
68	260861.3	4620790.0	471	247377.6	4621034.4	874	261211.4	4625380.8	1277	246332.5	4626847.0
69	260851.0	4620784.7	472	247331.5	4621045.1	875	261309.3	4625629.5	1278	246479.0	4626827.1
70	260844.3	4620779.9	473	247311.6	4621049.7	876	261486.5	4625817.4	1279	246505.5	4626823.4
71	260840.9	4620774.9	474	247297.4	4621052.9	877	261658.3	4625983.6	1280	246639.3	4626886.4
72	260838.8	4620770.0	475	247235.8	4621055.9	878	261665.1	4625985.5	1281	246715.0	4626916.7
73	260834.7	4620763.3	476	247222.9	4621060.4	879	261732.4	4626056.6	1282	246739.8	4626926.6

74	260834.6	4620763.3	477	247216.1	4621062.7	880	261769.2	4626092.2	1283	246748.4	4626926.9
75	260813.9	4620761.4	478	247205.0	4621065.0	881	261827.7	4626083.3	1284	246765.2	4626931.5
76	260705.0	4620721.3	479	247192.1	4621071.3	882	261895.0	4626089.6	1285	246792.0	4626935.3
77	260617.5	4620639.0	480	247165.7	4621080.5	883	261975.0	4626126.4	1286	246836.5	4626938.3
78	260607.6	4620629.6	481	247152.0	4621086.0	884	262011.8	4626125.2	1287	246908.2	4626962.8
79	260500.1	4620609.7	482	247137.3	4621090.2	885	262033.4	4626085.8	1288	246921.3	4626971.5
80	260486.4	4620607.2	483	247121.5	4621096.7	886	262028.7	4626013.6	1289	246937.9	4626998.8
81	260486.2	4620607.5	484	247117.7	4621099.0	887	262030.4	4625956.1	1290	246951.3	4627003.5
82	260482.1	4620613.4	485	247106.4	4621101.6	888	262079.5	4625896.8	1291	246952.2	4627003.8
83	260476.0	4620617.5	486	247083.0	4621096.2	889	262098.1	4625846.0	1292	246953.9	4627004.4
84	260474.8	4620620.6	487	247064.7	4621095.3	890	262118.4	4625757.9	1293	246995.5	4627011.3
85	260466.8	4620627.3	488	247030.2	4621091.6	891	262103.2	4625644.5	1294	247040.2	4627019.1
86	260450.2	4620641.9	489	246954.3	4621092.5	892	262121.8	4625583.5	1295	247062.6	4627022.5
87	260432.2	4620655.0	490	246894.3	4621119.4	893	262159.1	4625539.5	1296	247095.5	4627028.0
88	260412.2	4620669.4	491	246845.5	4621176.2	894	262206.5	4625493.8	1297	247199.0	4627000.7
89	260395.4	4620671.2	492	246819.5	4621210.1	895	262240.4	4625444.7	1298	247245.0	4626988.6
90	260379.7	4620661.3	493	246804.6	4621272.5	896	262282.7	4625324.4	1299	247284.3	4626969.0
91	260366.2	4620655.5	494	246794.6	4621421.6	897	262379.2	4625168.7	1300	247322.2	4626950.1
92	260352.5	4620654.5	495	246761.5	4621487.1	898	262462.2	4625031.5	1301	247355.7	4626933.3
93	260337.1	4620653.0	496	246741.1	4621562.0	899	262529.9	4624906.2	1302	247370.9	4626925.7
94	260336.5	4620652.3	497	246742.8	4621624.3	900	262587.5	4624833.4	1303	247551.8	4626862.8
95	260324.9	4620640.3	498	246734.2	4621670.1	901	262667.1	4624733.5	1304	247662.0	4626835.2
96	260314.0	4620627.8	499	246728.3	4621729.0	902	262738.2	4624674.2	1305	247677.6	4626831.3
97	260300.5	4620611.1	500	246733.7	4621767.1	903	262794.1	4624596.3	1306	247850.7	4626823.4
98	260289.9	4620600.3	501	246733.7	4621784.0	904	262804.2	4624532.0	1307	247997.6	4626870.4
99	260285.8	4620594.8	502	246729.5	4621797.7	905	262827.9	4624479.5	1308	248003.6	4626872.4
100	260242.0	4620574.0	503	246714.8	4621816.8	906	262866.9	4624432.1	1309	248032.4	4626881.6
101	260195.3	4620557.7	504	246671.4	4621848.5	907	262892.3	4624377.9	1310	248087.2	4626884.5
102	260157.3	4620545.9	505	246595.3	4621922.6	908	262900.8	4624308.4	1311	248136.9	4626904.6
103	260107.0	4620532.8	506	246578.4	4621935.3	909	262851.7	4624252.6	1312	248185.6	4626918.3
104	260072.6	4620517.5	507	246540.3	4621971.2	910	262794.1	4624193.3	1313	248200.4	4626920.4
105	260056.2	4620502.5	508	246516.1	4622048.4	911	262767.0	4624115.4	1314	248226.0	4626929.4
106	260014.9	4620479.6	509	246442.3	4622190.1	912	262738.2	4624015.5	1315	248242.4	4626940.5
107	259908.5	4620452.0	510	246410.6	4622239.8	913	262728.9	4623950.1	1316	248274.7	4626958.0
108	259830.0	4620440.2	511	246356.7	4622304.4	914	262509.1	4623661.2	1317	248300.9	4626968.8
109	259807.2	4620436.8	512	246290.1	4622358.3	915	262304.0	4623476.6	1318	248261.3	4626793.0
110	259759.5	4620429.6	513	246239.4	4622380.6	916	262078.4	4623333.0	1319	248205.7	4626636.9
111	259629.9	4620421.5	514	246191.8	4622419.7	917	261825.4	4623080.1	1320	248107.8	4626528.4

112	259596.9	4620419.5	515	246130.5	4622474.7	918	261555.4	4622834.0	1321	248068.1	4626377.6
113	259583.5	4620423.1	516	246091.3	4622484.3	919	261549.2	4622802.7	1322	247999.3	4626308.8
114	259555.7	4620432.2	517	246031.0	4622506.5	920	261520.0	4622741.7	1323	247959.6	4626208.3
115	259530.8	4620441.5	518	245979.2	4622520.3	921	261534.0	4622687.1	1324	247986.1	4626123.6
116	259502.3	4620451.4	519	245854.4	4622622.9	922	261546.7	4622640.1	1325	248060.2	4626076.0
117	259476.3	4620459.3	520	245842.8	4622638.8	923	261494.9	4622637.9	1326	248110.4	4626009.9
118	259475.2	4620459.8	521	245836.5	4622660.0	924	261423.5	4622627.3	1327	248115.7	4625927.8
119	259448.0	4620470.8	522	245836.6	4622718.1	925	261307.5	4622599.3	1328	248076.0	4625819.4
120	259444.1	4620471.5	523	245829.3	4622743.5	926	261203.8	4622599.3	1329	248094.6	4625665.9
121	259396.5	4620491.0	524	245816.6	4622751.9	927	260979.0	4622701.4	1330	248200.4	4625443.6
122	259395.2	4620491.7	525	245798.6	4622750.9	928	260808.0	4622700.9	1331	248234.8	4625300.8
123	259346.5	4620501.7	526	245765.7	4622736.1	929	260698.5	4622730.5	1332	248181.9	4625118.2
124	259273.9	4620510.0	527	245726.5	4622720.3	930	260576.8	4622762.2	1333	248096.4	4624923.6
125	259229.8	4620506.9	528	245658.7	4622703.5	931	260435.5	4622777.1	1334	248028.2	4624940.7
126	259228.5	4620507.5	529	245566.6	4622681.3	932	260267.2	4622780.8	1335	247960.6	4624955.0
127	259213.7	4620509.2	530	245511.5	4622663.4	933	260190.5	4622733.1	1336	247926.1	4624974.4
128	259199.7	4620515.0	531	245463.8	4622648.6	934	260034.4	4622632.6	1337	247907.9	4624979.1
129	259185.4	4620522.3	532	245409.8	4622630.7	935	259989.4	4622627.3	1338	247861.9	4624974.1
130	259174.4	4620529.9	533	245366.3	4622608.6	936	259896.8	4622656.4	1339	247795.7	4624958.4
131	259165.7	4620537.0	534	245327.1	4622593.8	937	259865.1	4622680.2	1340	247743.8	4624929.4
132	259153.7	4620544.8	535	245311.3	4622598.0	938	259836.0	4622754.3	1341	247710.3	4624922.3
133	259131.9	4620547.7	536	245297.5	4622608.6	939	259796.3	4622794.0	1342	247676.1	4624899.7
134	259107.8	4620546.1	537	245266.8	4622631.7	940	259727.5	4622794.0	1343	247647.6	4624875.6
135	259071.1	4620538.7	538	245223.5	4622665.8	941	259650.8	4622775.5	1344	247618.9	4624869.6
136	259024.6	4620534.7	539	245148.4	4622695.4	942	259534.3	4622788.7	1345	247577.3	4624869.0
137	258985.4	4620531.3	540	245089.1	4622710.3	943	259453.5	4622781.6	1346	247550.0	4624873.1
138	258946.2	4620511.7	541	245034.1	4622750.5	944	261070.7	4625645.1	1347	247522.8	4624879.0
139	258934.9	4620504.6	542	244970.7	4622815.0	945	261018.2	4625423.1	1348	247446.0	4624920.2
140	258910.8	4620506.0	543	244923.2	4622889.0	946	260928.3	4625010.4	1349	247404.1	4624943.3
141	258842.6	4620509.9	544	244889.5	4622963.1	947	260796.0	4624722.0	1350	247361.9	4624951.4
142	258686.0	4620478.0	545	244881.1	4622990.6	948	260584.3	4624359.5	1351	247312.5	4624939.0
143	258641.8	4620469.0	546	244853.0	4623030.7	949	260362.1	4624044.6	1352	247240.3	4624909.6
144	258504.6	4620441.1	547	244830.0	4623051.3	950	260203.3	4623803.9	1353	247217.1	4624878.2
145	258441.5	4620355.1	548	244745.4	4623066.4	951	260153.0	4623690.1	1354	247204.0	4624865.3
146	258408.8	4620297.8	549	244619.3	4623078.5	952	260071.0	4623602.8	1355	247152.2	4624963.3
147	258408.6	4620297.6	550	244523.9	4623103.4	953	259764.1	4623462.6	1356	247110.0	4625020.2
148	258408.3	4620296.9	551	244482.2	4623112.8	954	259507.5	4623322.3	1357	247061.9	4625037.3
149	258403.2	4620288.1	552	244382.7	4623171.0	955	259253.5	4623290.6	1358	247012.6	4625075.3

150	258388.5	4620274.3	553	244287.7	4623220.1	956	259137.0	4623248.2	1359	246962.7	4625091.4
151	258377.6	4620264.3	554	244171.1	4623286.1	957	258936.0	4623261.5	1360	246905.9	4625088.8
152	258367.4	4620243.6	555	244132.4	4623312.4	958	258737.5	4623200.6	1361	246815.3	4625040.0
153	258364.9	4620221.0	556	243974.8	4623390.5	959	258607.9	4623121.2	1362	246767.4	4625001.3
154	258326.9	4620154.6	557	243957.6	4623402.1	960	258467.6	4623081.6	1363	246737.9	4624970.5
155	258309.3	4620136.9	558	243922.7	4623425.8	961	258383.0	4622967.8	1364	246706.0	4624948.8
156	258265.4	4620093.1	559	243869.0	4623442.7	962	258322.1	4622938.7	1365	246638.4	4624945.8
157	258227.1	4620054.7	560	243681.7	4623461.3	963	258232.2	4622959.8	1366	246575.1	4624935.7
158	258197.9	4620025.5	561	243628.4	4623452.9	964	258171.3	4623007.5	1367	246529.2	4624974.5
159	258166.2	4620006.8	562	243589.6	4623447.5	965	258065.5	4623026.0	1368	246466.5	4625018.5
160	258134.2	4619976.3	563	243555.0	4623448.8	966	257972.9	4622999.5	1369	246405.6	4625021.9
161	258075.4	4619933.0	564	243519.0	4623456.8	967	257851.2	4623012.8	1370	246303.1	4624985.5
162	258003.3	4619878.8	565	243490.1	4623484.1	968	257745.3	4623031.3	1371	246265.9	4624955.0
163	257931.5	4619823.9	566	243468.4	4623508.9	969	257618.3	4623055.1	1372	246246.4	4624959.3
164	257915.1	4619811.7	567	243450.0	4623540.8	970	257562.8	4623065.7	1373	246145.6	4625011.8
165	257719.5	4619719.1	568	243423.1	4623559.5	971	257520.4	4623123.9	1374	246032.2	4625040.6
166	257548.3	4619649.7	569	243401.6	4623569.2	972	257488.8	4623184.1	1375	245923.8	4625100.7
167	257494.3	4619627.9	570	243333.9	4623589.9	973	257551.7	4623214.1	1376	245841.1	4625114.8
168	257478.8	4619621.6	571	243310.3	4623597.6	974	257618.0	4623254.4	1377	245742.5	4625124.5
169	257335.5	4619598.7	572	243240.7	4623619.1	975	257682.4	4623242.3	1378	245581.7	4625151.6
170	257209.5	4619581.5	573	243300.6	4623822.3	976	257801.9	4623237.2	1379	245510.1	4625158.1
171	257202.0	4619581.5	574	243422.7	4624038.2	977	257946.3	4623253.8	1380	245431.3	4625191.2
172	257158.4	4619581.5	575	243511.2	4624132.7	978	258058.1	4623282.0	1381	245393.5	4625183.3
173	257144.6	4619584.0	576	243529.1	4624146.1	979	258205.6	4623347.6	1382	245365.2	4625163.8
174	257102.6	4619587.9	577	243560.7	4624224.7	980	258344.8	4623431.7	1383	245344.3	4625139.0
175	257077.6	4619589.4	578	243603.3	4624275.4	981	258403.7	4623484.3	1384	245330.9	4625108.6
176	257052.8	4619590.8	579	243679.8	4624311.7	982	258495.5	4623606.0	1385	245283.4	4625095.4
177	257030.3	4619589.1	580	243753.5	4624364.2	983	258585.8	4623785.2	1386	245116.9	4625092.0
178	257001.3	4619581.7	581	243882.4	4624451.3	984	258621.3	4623946.3	1387	245008.1	4625087.4
179	256989.8	4619580.2	582	244061.5	4624452.5	985	258628.9	4624099.0	1388	244938.3	4625052.0
180	256987.8	4619580.1	583	244170.7	4624475.4	986	258636.2	4624190.0	1389	244885.9	4625024.9
181	256874.6	4619576.5	584	244372.6	4624668.4	987	258394.6	4624181.2	1390	249149.7	4628144.5
182	256798.1	4619574.0	585	244454.8	4624718.8	988	258243.8	4624149.5	1391	249145.2	4628168.3
183	256642.2	4619581.5	586	244548.0	4624750.6	989	258204.1	4624207.7	1392	249145.2	4628187.3
184	256497.5	4619585.1	587	244660.5	4624781.1	990	258214.7	4624332.1	1393	249163.0	4628198.7
185	256484.6	4619589.3	588	244775.5	4624794.2	991	258283.5	4624538.4	1394	249188.4	4628207.6
186	256452.5	4619604.3	589	244873.2	4624840.4	992	258394.6	4624654.8	1395	249251.9	4628212.7
187	256438.2	4619610.6	590	244911.4	4624873.1	993	258460.7	4624789.8	1396	249269.7	4628220.3

188	256425.9	4619619.5	591	244956.8	4624880.0	994	258471.3	4624885.0	1397	249272.2	4628233.0
189	256413.3	4619625.9	592	244986.2	4624896.3	995	258471.3	4625133.7	1398	249263.3	4628253.4
190	256384.1	4619631.2	593	245010.7	4624936.8	996	258427.1	4625223.0	1399	249232.9	4628268.6
191	256361.5	4619630.4	594	245077.5	4624963.1	997	258318.0	4625214.6	1400	249202.4	4628272.4
192	256329.2	4619632.4	595	245143.5	4624956.7	998	258320.6	4625229.5	1401	249159.2	4628269.9
193	256291.3	4619629.1	596	245286.2	4624957.6	999	258329.7	4625261.6	1402	249114.7	4628264.8
194	256277.5	4619625.2	597	245332.2	4624962.5	1000	258335.6	4625298.6	1403	249107.1	4628278.8
195	256263.4	4619617.5	598	245398.4	4625004.2	1001	258347.6	4625340.8	1404	249103.3	4628304.2
196	256259.6	4619614.3	599	245488.9	4625007.5	1002	258367.2	4625373.6	1405	249102.0	4628353.7
197	256247.9	4619605.5	600	245666.8	4624992.2	1003	258382.6	4625423.4	1406	249102.0	4628401.9
198	256243.4	4619601.2	601	245710.7	4624988.3	1004	258400.9	4625458.4	1407	249112.2	4628476.8
199	256235.0	4619593.2	602	245760.8	4625001.9	1005	258408.3	4625498.2	1408	249117.3	4628491.4
200	256149.3	4619581.5	603	245861.9	4624977.0	1006	258416.5	4625564.9	1409	249128.0	4628559.8
201	256011.8	4619581.5	604	245942.5	4624935.3	1007	258427.3	4625594.1	1410	249132.9	4628655.1
202	255905.7	4619586.3	605	245968.6	4624899.2	1008	258461.8	4625640.9	1411	249169.0	4628720.4
203	255885.7	4619587.3	606	245988.5	4624890.5	1009	258500.6	4625669.9	1412	249215.4	4628851.2
204	255801.3	4619587.3	607	246021.0	4624893.6	1010	258524.5	4625686.2	1413	249223.9	4628903.8
205	255755.8	4619587.3	608	246059.5	4624877.4	1011	258543.9	4625683.3	1414	249237.6	4628988.4
206	255694.8	4619593.2	609	246097.1	4624873.3	1012	258564.4	4625667.5	1415	249235.2	4629087.6
207	255690.8	4619594.2	610	246132.9	4624833.5	1013	258586.6	4625639.8	1416	249219.8	4629198.5
208	255675.9	4619600.5	611	246153.9	4624820.2	1014	258597.4	4625623.5	1417	249197.6	4629276.4
209	255614.3	4619621.2	612	246184.8	4624820.2	1015	258619.9	4625610.6	1418	249149.7	4629389.8
210	255582.4	4619631.9	613	246222.7	4624816.8	1016	258655.1	4625612.1	1419	249105.8	4629452.4
211	255556.6	4619637.4	614	246250.7	4624795.3	1017	258692.6	4625611.2	1420	249014.2	4629543.0
212	255536.6	4619645.9	615	246299.4	4624793.2	1018	258708.8	4625609.6	1421	248922.7	4629612.0
213	255521.3	4619651.8	616	246363.6	4624809.0	1019	258735.7	4625616.3	1422	248830.1	4629658.4
214	255480.0	4619674.7	617	246404.7	4624844.8	1020	258759.3	4625633.2	1423	248728.2	4629683.9
215	255460.1	4619684.4	618	246427.5	4624846.2	1021	258767.9	4625650.7	1424	248816.3	4629713.1
216	255444.8	4619692.0	619	246452.2	4624817.9	1022	258769.9	4625669.7	1425	248938.0	4629734.0
217	255423.8	4619698.7	620	246488.1	4624803.6	1023	258785.3	4625677.0	1426	248992.6	4629729.6
218	255406.7	4619702.8	621	246539.6	4624783.5	1024	258806.8	4625680.6	1427	249013.0	4629731.6
219	255392.2	4619711.6	622	246595.0	4624772.0	1025	258838.3	4625699.8	1428	249023.4	4629731.7
220	255386.2	4619716.2	623	246701.8	4624781.5	1026	258868.3	4625716.7	1429	249054.8	4629724.1
221	255377.3	4619722.7	624	246750.9	4624770.1	1027	258907.0	4625720.9	1430	249062.3	4629721.0
222	255356.9	4619737.0	625	246757.2	4624766.9	1028	258926.5	4625724.3	1431	249176.8	4629657.8
223	255340.6	4619751.2	626	246793.2	4624746.6	1029	258956.2	4625739.3	1432	249233.6	4629621.1
224	255331.7	4619762.2	627	246808.9	4624719.5	1030	259014.7	4625742.7	1433	249277.7	4629602.8
225	255321.4	4619778.0	628	246824.5	4624688.6	1031	259051.3	4625743.8	1434	249332.4	4629565.2

226	255316.2	4619788.1	629	246835.5	4624681.8	1032	259081.7	4625760.2	1435	249383.9	4629530.5
227	255307.4	4619829.0	630	246853.3	4624687.8	1033	259132.4	4625758.9	1436	249431.2	4629506.3
228	255298.6	4619860.5	631	246872.8	4624706.8	1034	259170.3	4625767.2	1437	249456.4	4629493.2
229	255424.8	4619996.6	632	246876.3	4624726.2	1035	259213.9	4625788.5	1438	249565.6	4629384.0
230	255459.7	4620212.5	633	246886.8	4624766.5	1036	259254.4	4625813.4	1439	249606.4	4629335.8
231	255532.8	4620301.4	634	246908.4	4624808.4	1037	259281.5	4625849.4	1440	249652.1	4629281.7
232	255580.4	4620552.3	635	246934.8	4624833.4	1038	259311.9	4625869.7	1441	249678.8	4629258.4
233	255618.5	4620844.4	636	246969.3	4624846.8	1039	259360.7	4625883.1	1442	249685.5	4629247.0
234	255732.8	4621101.5	637	246982.1	4624872.6	1040	259396.0	4625899.8	1443	249715.2	4629221.2
235	255736.0	4621215.8	638	247004.1	4624880.5	1041	259430.0	4625938.7	1444	249726.9	4629216.2
236	255691.5	4621317.4	639	247043.4	4624861.5	1042	259446.3	4625952.6	1445	249769.5	4629178.4
237	255701.0	4621377.8	640	247089.1	4624781.5	1043	259473.6	4625975.0	1446	249786.2	4629139.9
238	255739.1	4621479.4	641	247139.9	4624731.9	1044	259493.5	4625989.7	1447	249783.1	4629135.0
239	255716.9	4621581.0	642	247211.1	4624720.5	1045	259532.9	4626010.1	1448	249768.9	4629092.0
240	255604.1	4621822.9	643	247284.7	4624748.5	1046	259571.7	4626066.3	1449	249729.9	4629047.5
241	255622.7	4621853.0	644	247324.1	4624795.4	1047	259609.1	4626101.5	1450	249664.2	4628975.3
242	255626.9	4621911.3	645	247354.6	4624805.6	1048	259637.0	4626148.5	1451	249591.9	4628883.4
243	255693.6	4621964.2	646	247419.3	4624770.0	1049	259647.2	4626189.8	1452	249500.0	4628817.7
244	255775.1	4621947.2	647	247547.6	4624738.3	1050	259680.2	4626261.5	1453	249417.9	4628748.7
245	255871.4	4621920.8	648	247665.7	4624749.7	1051	259692.3	4626288.8	1454	249358.8	4628676.5
246	255980.4	4621858.3	649	247733.0	4624785.3	1052	259703.4	4626359.6	1455	249305.7	4628589.7
247	256055.5	4621835.1	650	247764.8	4624808.1	1053	259710.1	4626383.4	1456	249331.5	4628516.6
248	256128.6	4621848.8	651	247858.8	4624846.2	1054	259723.3	4626395.7	1457	249340.5	4628512.3
249	256192.1	4621858.3	652	247921.0	4624828.5	1055	259737.7	4626417.2	1458	249348.4	4628501.0
250	256282.0	4621828.7	653	247997.2	4624781.5	1056	259740.4	4626446.4	1459	249358.0	4628487.2
251	256379.4	4621828.7	654	248098.8	4624772.6	1057	259742.4	4626465.8	1460	249382.7	4628460.4
252	256450.3	4621842.5	655	248192.8	4624787.8	1058	259749.2	4626476.2	1461	249364.3	4628433.7
253	256529.7	4621885.9	656	248207.0	4624741.0	1059	259749.6	4626480.9	1462	249340.9	4628409.7
254	256667.3	4621927.1	657	248277.3	4624715.6	1060	259770.1	4626516.0	1463	249320.0	4628387.3
255	256761.4	4621925.0	658	248363.9	4624699.6	1061	259798.0	4626522.4	1464	249311.0	4628362.1
256	256822.8	4621934.5	659	248434.8	4624648.5	1062	259842.5	4626529.4	1465	249312.1	4628339.6
257	256946.7	4621990.6	660	248493.0	4624606.5	1063	259871.7	4626540.8	1466	249319.1	4628319.3
258	257021.8	4622010.7	661	248567.0	4624577.6	1064	259892.0	4626563.6	1467	249333.0	4628301.1
259	257085.3	4622037.2	662	248656.4	4624548.0	1065	259899.0	4626588.4	1468	249358.4	4628289.8
260	257129.8	4622082.7	663	248743.2	4624540.4	1066	259913.6	4626639.2	1469	249382.2	4628267.7
261	257164.7	4622095.4	664	248820.2	4624541.3	1067	259944.2	4626675.7	1470	249377.0	4628251.3
262	257218.7	4622086.9	665	248847.9	4624466.9	1068	259983.1	4626741.8	1471	249358.6	4628225.7
263	257250.4	4622086.9	666	248889.3	4624379.1	1069	260013.6	4626777.3	1472	249364.7	4628208.8

264	257282.2	4622114.5	667	248963.9	4624267.0	1070	260076.3	4626790.9	1473	249369.9	4628162.8
265	257304.4	4622152.6	668	249045.1	4624186.4	1071	260113.5	4626777.3	1474	249379.7	4628139.0
266	257309.7	4622211.8	669	249106.1	4624131.3	1072	260140.6	4626768.9	1475	249374.7	4628107.5
267	257309.6	4622296.3	670	249154.7	4624101.9	1073	260166.0	4626765.5	1476	249364.5	4628091.1
268	257353.6	4622421.7	671	249224.3	4624066.6	1074	260183.0	4626777.3	1477	249354.8	4628074.3
269	257384.1	4622486.0	672	249294.0	4624043.6	1075	260187.8	4626818.4	1478	249378.9	4628010.6
270	257412.6	4622524.8	673	249359.7	4624031.9	1076	260188.0	4626868.8	1479	249389.5	4627946.3
271	257603.7	4622422.6	674	249442.2	4624027.1	1077	260218.5	4626909.4	1480	249406.8	4627911.8
272	257673.1	4622287.1	675	249474.5	4624029.3	1078	260254.1	4626929.7	1481	249404.9	4627829.3
273	257868.1	4622093.8	676	249481.2	4624190.9	1079	260316.7	4626923.0	1482	249409.2	4627828.5
274	257930.5	4622071.2	677	249481.2	4624292.5	1080	260384.5	4626873.8	1483	249408.9	4627824.4
275	258044.8	4622071.2	678	249572.6	4624334.8	1081	260425.1	4626834.9	1484	249430.5	4627799.2
276	258193.7	4622113.3	679	249648.8	4624341.6	1082	260506.4	4626779.0	1485	249446.2	4627743.1
277	258378.2	4622112.5	680	249711.5	4624317.9	1083	260628.3	4626770.6	1486	249483.4	4627666.3
278	258590.9	4622160.1	681	249789.3	4624243.4	1084	260699.4	4626799.3	1487	249527.3	4627623.5
279	258740.2	4622207.7	682	249857.1	4624162.1	1085	260734.9	4626831.1	1488	249587.3	4627534.3
280	258854.5	4622293.4	683	249945.1	4624104.5	1086	260794.3	4626889.1	1489	249576.6	4627415.9
281	258857.6	4622452.2	684	250016.3	4624075.8	1087	260845.1	4626931.4	1490	249567.8	4627371.9
282	258902.1	4622499.8	685	250104.3	4624063.9	1088	260914.5	4626931.4	1491	249555.1	4627308.4
283	258952.9	4622560.1	686	250183.9	4624058.8	1089	260989.0	4626955.1	1492	249542.2	4627239.6
284	258957.3	4622623.3	687	250292.3	4624129.9	1090	261044.9	4626985.6	1493	249516.4	4627162.2
285	259013.1	4622694.1	688	250332.9	4624204.5	1091	261117.7	4626995.8	1494	249512.1	4627089.2
286	259086.2	4622690.3	689	250407.4	4624416.1	1092	261212.5	4626985.6	1495	249512.1	4627033.3
287	259269.2	4622632.1	690	250426.0	4624585.5	1093	261287.0	4626953.4	1496	249469.1	4626864.3
288	259327.4	4622603.0	691	250470.1	4624671.8	1094	261403.9	4626816.3	1497	249417.5	4626752.5
289	259480.9	4622610.9	692	250551.3	4624717.5	1095	261476.7	4626745.2	1498	249357.3	4626653.6
290	259551.8	4622606.4	693	250647.9	4624700.6	1096	261544.4	4626663.9	1499	249344.2	4626645.3
291	254187.1	4621986.3	694	250763.0	4624637.9	1097	261545.9	4626662.5	1500	249326.2	4626603.6
292	254034.2	4621735.1	695	250861.2	4624627.8	1098	261539.8	4626608.2	1501	249232.0	4626518.9
293	253950.9	4621527.1	696	250974.7	4624555.0	1099	261530.5	4626505.5	1502	249203.1	4626480.2
294	253953.7	4621341.4	697	251020.4	4624404.3	1100	261543.3	4626454.5	1503	249204.9	4626460.1
295	254008.8	4621045.0	698	250984.8	4624290.8	1101	261593.8	4626364.6	1504	249210.2	4626399.8
296	254029.9	4620896.9	699	250978.1	4624196.0	1102	261612.6	4626262.5	1505	249261.1	4626280.0
297	254008.8	4620808.0	700	251052.6	4624102.9	1103	261591.4	4626190.3	1506	249318.8	4626206.8
298	253949.5	4620710.6	701	251167.7	4623933.5	1104	261553.4	4626133.2	1507	249323.5	4626203.3
299	253801.3	4620647.1	702	251264.2	4623872.6	1105	261487.3	4626079.5	1508	249376.2	4626163.1
300	253704.0	4620541.3	703	251420.0	4623796.4	1106	261343.8	4625971.5	1509	249430.4	4626124.8
301	253632.0	4620465.1	704	251591.1	4623821.8	1107	261124.1	4625744.2	1510	249438.9	4626086.3

302	253426.2	4620346.1	705	251765.5	4623950.5	1108	261070.7	4625645.1	1511	249439.0	4626086.0
303	253391.4	4620355.7	706	252022.9	4624114.7	1109	244885.9	4625024.9	1512	249443.6	4626065.2
304	253350.6	4620366.3	707	252139.7	4624094.4	1110	244740.7	4624956.3	1513	249434.8	4626052.3
305	253332.8	4620373.8	708	252261.6	4624021.6	1111	244566.6	4624912.9	1514	249429.3	4626044.2
306	253306.2	4620396.8	709	252408.9	4623838.7	1112	244481.6	4624893.5	1515	249404.8	4626008.3
307	253270.2	4620452.9	710	252517.3	4623649.0	1113	244305.3	4624861.5	1516	249398.8	4626002.8
308	253241.7	4620509.0	711	252612.1	4623511.9	1114	244008.1	4624839.9	1517	249363.5	4625970.2
309	253225.8	4620554.5	712	252756.1	4623471.2	1115	243690.6	4624780.2	1518	249340.1	4625949.6
310	253224.2	4620562.3	713	252923.7	4623422.1	1116	243378.9	4624715.0	1519	249325.4	4625895.3
311	253209.3	4620602.7	714	253049.0	4623459.4	1117	243365.8	4624719.8	1520	249310.6	4625852.4
312	253193.2	4620622.3	715	253140.5	4623515.3	1118	243297.6	4624717.8	1521	249294.0	4625816.4
313	253177.6	4620637.3	716	253250.5	4623571.1	1119	243169.7	4624700.9	1522	249275.9	4625777.4
314	253153.5	4620653.7	717	253328.4	4623562.7	1120	243066.9	4624666.1	1523	249269.3	4625740.6
315	253131.1	4620660.5	718	253350.4	4623496.6	1121	242977.4	4624603.7	1524	249275.0	4625735.4
316	253084.5	4620669.4	719	253323.3	4623376.4	1122	242901.4	4624511.8	1525	249312.5	4625677.5
317	253056.1	4620676.5	720	253226.8	4623224.0	1123	242799.8	4624442.3	1526	249326.1	4625663.0
318	253054.6	4620676.4	721	253062.3	4623138.6	1124	242713.4	4624416.7	1527	249355.5	4625631.7
319	253049.0	4620679.2	722	253030.7	4623047.9	1125	242475.2	4624344.7	1528	249395.0	4625575.9
320	253002.3	4620695.8	723	253015.9	4622974.4	1126	242307.2	4624323.7	1529	249432.3	4625552.9
321	252966.4	4620702.1	724	253013.4	4622848.4	1127	242147.8	4624323.7	1530	249475.2	4625539.4
322	252896.4	4620698.5	725	253032.1	4622742.0	1128	242146.0	4624219.6	1531	249523.1	4625543.3
323	252855.1	4620700.6	726	253062.0	4622636.2	1129	242146.0	4624219.5	1532	249525.7	4625542.9
324	252842.2	4620697.1	727	253113.7	4622538.0	1130	242117.9	4624250.5	1533	249560.9	4625538.6
325	252813.9	4620676.4	728	253174.9	4622456.1	1131	242101.9	4624258.5	1534	249603.8	4625560.8
326	252767.1	4620643.0	729	253263.4	4622345.9	1132	242087.4	4624290.1	1535	249627.6	4625575.1
327	252721.6	4620614.2	730	253356.9	4622262.2	1133	242087.2	4624291.2	1536	249679.2	4625596.5
328	252684.2	4620597.6	731	253464.5	4622186.6	1134	242098.5	4624322.2	1537	249726.0	4625622.7
329	252652.7	4620581.2	732	253565.9	4622148.3	1135	242106.1	4624336.8	1538	249759.4	4625641.9
330	252632.3	4620563.6	733	253630.4	4622123.8	1136	242111.7	4624349.7	1539	249765.6	4625640.8
331	252610.0	4620546.8	734	253761.5	4622061.7	1137	242116.7	4624358.9	1540	249787.4	4625627.6
332	252589.0	4620529.0	735	253811.7	4622039.0	1138	242126.2	4624369.8	1541	249791.3	4625625.2
333	252562.6	4620523.7	736	253908.6	4622009.1	1139	242140.5	4624378.2	1542	249806.2	4625604.0
334	252539.3	4620523.2	737	254017.9	4621986.7	1140	242160.6	4624383.1	1543	249829.7	4625580.5
335	252507.8	4620510.3	738	254138.3	4621981.7	1141	242179.8	4624393.0	1544	249863.8	4625562.9
336	252497.0	4620499.7	739	254187.1	4621986.3	1142	242195.4	4624402.3	1545	249892.5	4625553.4
337	252483.3	4620486.1	740	255053.8	4624019.0	1143	242204.3	4624413.8	1546	249894.4	4625552.9
338	252448.8	4620465.8	741	255010.2	4623957.3	1144	242216.2	4624432.0	1547	249918.0	4625547.4
339	252432.1	4620459.8	742	254949.4	4623918.0	1145	242222.2	4624451.9	1548	249958.2	4625547.8

340	252400.3	4620443.3	743	254894.9	4623870.7	1146	242224.5	4624460.8	1549	249983.5	4625548.9
341	252378.5	4620435.2	744	254792.7	4623793.0	1147	242227.0	4624465.5	1550	250006.6	4625554.3
342	252357.5	4620427.7	745	254737.4	4623729.6	1148	242233.4	4624490.9	1551	250039.4	4625567.6
343	252341.6	4620418.5	746	254691.2	4623713.1	1149	242238.0	4624497.8	1552	250054.4	4625585.4
344	252318.3	4620397.0	747	254562.5	4623647.1	1150	242241.7	4624511.4	1553	250095.5	4625620.3
345	252307.6	4620376.8	748	254431.1	4623599.1	1151	242243.0	4624524.3	1554	250119.0	4625631.0
346	252280.1	4620350.3	749	254302.1	4623506.0	1152	242239.4	4624536.5	1555	250137.3	4625637.7
347	252256.2	4620340.5	750	254181.8	4623391.5	1153	242234.1	4624546.1	1556	250158.4	4625639.0
348	252247.7	4620339.5	751	254127.8	4623326.7	1154	242235.7	4624559.0	1557	250203.4	4625655.2
349	252208.7	4620339.7	752	254126.4	4623350.3	1155	242244.3	4624574.9	1558	250217.2	4625663.0
350	252193.6	4620342.7	753	254139.8	4623390.0	1156	242257.2	4624596.4	1559	250226.7	4625668.4
351	252167.0	4620346.3	754	254169.3	4623518.0	1157	242261.5	4624606.7	1560	250235.2	4625669.9
352	252147.1	4620347.5	755	254186.4	4623718.8	1158	242261.4	4624611.4	1561	250255.7	4625663.0
353	252105.5	4620351.8	756	254158.5	4623926.8	1159	242297.0	4624669.6	1562	250261.0	4625661.1
354	252057.1	4620354.2	757	254095.2	4624059.8	1160	242298.9	4624675.5	1563	250302.4	4625649.2
355	252018.2	4620365.7	758	254011.2	4624165.4	1161	242306.8	4624689.0	1564	250333.0	4625630.2
356	251979.3	4620388.4	759	253916.6	4624243.8	1162	242317.1	4624711.5	1565	250361.5	4625617.2
357	251951.5	4620415.3	760	253808.8	4624292.0	1163	242328.7	4624729.7	1566	250334.6	4625608.1
358	251943.0	4620424.0	761	253724.8	4624303.8	1164	242339.9	4624743.2	1567	250267.4	4625573.1
359	251930.8	4620436.4	762	253579.2	4624356.3	1165	242355.1	4624766.7	1568	250072.2	4625447.4
360	251900.7	4620453.8	763	253494.9	4624387.1	1166	242364.7	4624785.9	1569	249991.0	4625375.7
361	251884.8	4620449.9	764	253385.9	4624405.8	1167	242374.3	4624800.5	1570	249932.8	4625310.2
362	251863.4	4620438.8	765	253304.9	4624406.0	1168	242384.2	4624810.7	1571	249888.7	4625322.0
363	251850.3	4620440.0	766	253211.6	4624392.3	1169	242398.8	4624834.5	1572	249819.8	4625330.1
364	251830.8	4620445.1	767	253110.6	4624362.6	1170	242407.0	4624851.7	1573	249764.1	4625332.7
365	251812.6	4620457.0	768	253053.7	4624334.8	1171	242417.9	4624900.3	1574	249659.5	4625315.9
366	251788.8	4620467.3	769	252985.7	4624390.7	1172	242426.9	4624920.8	1575	249573.4	4625298.5
367	251769.0	4620471.1	770	252967.0	4624436.9	1173	242440.1	4624936.4	1576	249529.6	4625280.6
368	251763.3	4620472.6	771	252938.7	4624480.8	1174	242447.4	4624960.2	1577	249450.9	4625345.3
369	251730.8	4620476.5	772	252884.3	4624548.5	1175	242447.7	4624988.3	1578	249283.6	4625451.3
370	251643.0	4620467.1	773	252853.3	4624579.5	1176	242437.8	4625012.1	1579	249183.5	4625496.3
371	251642.6	4620467.5	774	252792.0	4624626.6	1177	242425.9	4625028.3	1580	249045.9	4625534.0
372	251616.1	4620468.6	775	252728.7	4624668.8	1178	242418.5	4625043.0	1581	248942.8	4625546.3
373	251580.7	4620470.8	776	252651.7	4624706.1	1179	242415.6	4625050.5	1582	248920.8	4625569.7
374	251557.1	4620472.3	777	252582.1	4624777.9	1180	242411.7	4625072.7	1583	248893.4	4625628.5
375	251554.0	4620472.6	778	252549.8	4624827.3	1181	242401.1	4625104.5	1584	248853.1	4625700.3
376	251521.7	4620481.2	779	252510.8	4624884.0	1182	242399.0	4625133.0	1585	248808.4	4625766.3
377	251480.8	4620491.1	780	252461.3	4624933.4	1183	242385.7	4625160.9	1586	248820.8	4625813.4

378	251422.8	4620494.2	781	252377.8	4624995.6	1184	242392.2	4625205.8	1587	248835.8	4625934.6
379	251382.1	4620511.1	782	252348.1	4625009.4	1185	242403.4	4625236.9	1588	248832.5	4625979.9
380	251364.0	4620532.0	783	252298.8	4625032.4	1186	242412.0	4625264.0	1589	248826.3	4626036.3
381	251337.0	4620564.6	784	252226.8	4625051.7	1187	242423.2	4625290.5	1590	248791.2	4626148.8
382	251327.5	4620580.8	785	252127.8	4625062.6	1188	242433.2	4625318.2	1591	248852.9	4626222.7
383	251318.2	4620590.3	786	252072.6	4625059.9	1189	242446.4	4625347.4	1592	248884.1	4626288.0
384	251301.9	4620596.8	787	252055.2	4625072.6	1190	242453.0	4625371.2	1593	248949.4	4626472.7
385	251277.2	4620599.8	788	252048.4	4625130.1	1191	242466.7	4625400.8	1594	249035.9	4626629.5
386	251247.0	4620596.2	789	252088.4	4625302.5	1192	242470.3	4625403.2	1595	249058.5	4626712.7
387	251188.6	4620588.1	790	252109.4	4625448.5	1193	242490.3	4625416.5	1596	249070.9	4626782.5
388	251145.6	4620582.4	791	252090.7	4625536.5	1194	242566.6	4625467.4	1597	249079.3	4626931.9
389	251089.4	4620604.4	792	252039.9	4625587.3	1195	242572.3	4625471.2	1598	249138.9	4627037.8
390	251043.5	4620627.3	793	251941.7	4625607.7	1196	242682.4	4625549.9	1599	249173.3	4627126.0
391	250946.1	4620564.3	794	251742.5	4625589.3	1197	242744.9	4625604.5	1600	249198.9	4627284.1
392	250844.6	4620497.0	795	251748.7	4625595.2	1198	242773.3	4625629.4	1601	249195.7	4627320.8
393	250813.5	4620495.2	796	251760.0	4625604.8	1199	242808.3	4625660.0	1602	249182.0	4627420.0
394	250534.3	4620478.5	797	251780.2	4625622.0	1200	242813.8	4625664.7	1603	249208.1	4627457.4
395	250390.4	4620507.3	798	251841.9	4625659.3	1201	242815.5	4625665.5	1604	249249.3	4627533.8
396	250339.9	4620528.8	799	251853.3	4625663.0	1202	242842.6	4625679.4	1605	249275.1	4627602.3
397	250279.5	4620554.6	800	251872.2	4625669.1	1203	242873.0	4625711.2	1606	249293.6	4627710.8
398	250223.0	4620579.8	801	251892.4	4625675.6	1204	242886.9	4625724.4	1607	249295.8	4627819.2
399	250133.1	4620620.0	802	251978.6	4625723.5	1205	242922.6	4625756.8	1608	249281.1	4627902.9
400	250104.8	4620632.7	803	252022.0	4625740.5	1206	242939.8	4625774.7	1609	249247.8	4627991.3
401	250084.6	4620639.5	804	252103.5	4625764.8	1207	242970.9	4625805.7	1610	249217.6	4628058.3
402	249889.0	4620705.6	805	252174.4	4625777.5	1208	242991.4	4625836.8	1611	249170.5	4628123.7
403	249744.9	4620734.2	806	252232.6	4625774.3	1209	243005.3	4625875.9	1612	249149.7	4628144.5

ბ) კონტრიშის ეროვნული პარკის ვიზიტორთა ზონის საზღვრების კოორდინატები:

N	X	Y	N	X	Y	N	X	Y	N	X	Y
1	254751.0	4621704.8	133	260190.5	4622733.1	265	259777.8	4626517.8	397	258247.0	4626312.0
2	254763.4	4621694.6	134	260267.2	4622780.8	266	259770.1	4626516.0	398	258255.2	4626334.2
3	254787.4	4621714.7	135	260435.5	4622777.1	267	259749.6	4626480.9	399	258278.2	4626347.8
4	254822.1	4621740.1	136	260576.8	4622762.2	268	259749.2	4626476.2	400	258296.2	4626362.6
5	254857.4	4621749.8	137	260698.5	4622730.5	269	259742.4	4626465.8	401	258317.9	4626393.2
6	254895.4	4621744.7	138	260808.0	4622700.9	270	259740.4	4626446.4	402	258337.0	4626433.7
7	254919.3	4621733.6	139	260979.0	4622701.4	271	259737.7	4626417.2	403	258353.4	4626442.3
8	254946.1	4621706.3	140	261203.8	4622599.3	272	259723.3	4626395.7	404	258353.2	4626462.9
9	254959.1	4621642.4	141	261307.5	4622599.3	273	259710.1	4626383.4	405	258368.6	4626475.6
10	254996.4	4621567.9	142	261423.5	4622627.3	274	259703.4	4626359.6	406	258378.4	4626497.9
11	255070.9	4621556.1	143	261494.9	4622637.9	275	259692.3	4626288.8	407	258396.2	4626512.2
12	255140.3	4621593.3	144	261546.7	4622640.1	276	259680.2	4626261.5	408	258414.9	4626512.0
13	255236.8	4621632.3	145	261644.2	4622610.2	277	259647.2	4626189.8	409	258424.8	4626512.0
14	255346.9	4621674.6	146	261647.9	4622585.4	278	259637.0	4626148.5	410	258433.3	4626543.4
15	255484.0	4621700.0	147	261643.8	4622568.2	279	259609.1	4626101.5	411	258433.3	4626543.8
16	255558.5	4621749.1	148	261647.5	4622543.4	280	259571.7	4626066.3	412	258431.8	4626565.7
17	255604.1	4621822.9	149	261657.1	4622529.2	281	259532.9	4626010.1	413	258454.2	4626586.8
18	255716.9	4621581.0	150	261667.3	4622526.8	282	259493.5	4625989.7	414	258469.6	4626609.6
19	255739.1	4621479.4	151	261691.8	4622523.3	283	259473.6	4625975.0	415	258470.3	4626610.6
20	255701.0	4621377.8	152	261568.5	4622483.9	284	259446.3	4625952.6	416	258477.9	4626629.2
21	255691.5	4621317.4	153	261483.8	4622462.7	285	259430.0	4625938.7	417	258488.0	4626653.2
22	255736.0	4621215.8	154	261397.0	4622391.8	286	259396.0	4625899.8	418	258496.5	4626681.2
23	255732.8	4621101.5	155	261299.1	4622304.5	287	259360.7	4625883.1	419	258497.5	4626693.9
24	255618.5	4620844.4	156	261190.6	4622272.8	288	259311.9	4625869.7	420	258498.7	4626709.7
25	255580.4	4620552.3	157	261076.6	4622283.4	289	259281.5	4625849.4	421	258499.9	4626739.5
26	255532.8	4620301.4	158	260986.9	4622307.2	290	259254.4	4625813.4	422	258499.9	4626766.6
27	255459.7	4620212.5	159	260889.0	4622307.2	291	259213.9	4625788.5	423	258508.8	4626777.6
28	255424.8	4619996.6	160	260740.8	4622320.4	292	259170.3	4625767.2	424	258513.9	4626798.7
29	255298.6	4619860.5	161	260629.7	4622304.5	293	259132.4	4625758.9	425	258532.9	4626814.1
30	255295.3	4619878.7	162	260534.5	4622315.1	294	259081.7	4625760.2	426	258544.4	4626832.8
31	255292.9	4619895.1	163	260441.9	4622349.5	295	259051.3	4625743.8	427	258553.5	4626862.4
32	255288.5	4619901.8	164	260391.8	4622393.5	296	259014.7	4625742.7	428	258578.5	4626888.5
33	255268.6	4619909.4	165	260327.7	4622417.3	297	258956.2	4625739.3	429	258581.0	4626891.1
34	255253.6	4619914.9	166	260259.9	4622406.7	298	258926.5	4625724.3	430	258581.7	4626892.9
35	255241.7	4619920.6	167	260118.1	4622355.9	299	258907.0	4625720.9	431	258583.1	4626896.4
36	255210.6	4619942.5	168	259965.7	4622338.9	300	258868.3	4625716.7	432	258593.6	4626923.1

37	255194.1	4619958.8	169	259889.5	4622351.6	301	258838.3	4625699.8	433	258595.4	4626938.7
38	255180.4	4619970.3	170	259847.2	4622379.2	302	258806.8	4625680.6	434	258611.3	4626951.1
39	255163.2	4619979.2	171	259796.4	4622459.6	303	258785.3	4625677.0	435	258617.1	4626955.3
40	255163.1	4619979.3	172	259747.7	4622495.6	304	258769.9	4625669.7	436	258629.7	4626964.3
41	255144.3	4619989.0	173	259695.2	4622542.1	305	258767.9	4625650.7	437	258647.7	4626973.1
42	255128.9	4619997.1	174	259648.2	4622569.7	306	258759.3	4625633.2	438	258647.7	4627016.7
43	255121.7	4620003.7	175	259551.8	4622606.4	307	258735.7	4625616.3	439	258647.0	4627037.0
44	255108.3	4620019.0	176	259480.9	4622610.9	308	258708.8	4625609.6	440	258646.6	4627049.6
45	255096.7	4620028.3	177	259327.4	4622603.0	309	258692.6	4625611.2	441	258643.0	4627068.1
46	255090.2	4620031.9	178	259269.2	4622632.1	310	258655.1	4625612.1	442	258651.6	4627092.1
47	255059.4	4620053.6	179	259086.2	4622690.3	311	258619.9	4625610.6	443	258653.2	4627109.5
48	255035.7	4620089.0	180	259013.1	4622694.1	312	258597.4	4625623.5	444	258661.2	4627129.4
49	255013.4	4620133.9	181	258957.3	4622623.3	313	258586.6	4625639.8	445	258675.1	4627166.1
50	254969.9	4620182.0	182	258952.9	4622560.1	314	258564.4	4625667.5	446	258690.3	4627201.8
51	254959.6	4620196.1	183	258902.1	4622499.8	315	258543.9	4625683.3	447	258699.1	4627223.2
52	254927.1	4620217.9	184	258857.6	4622452.2	316	258524.5	4625686.2	448	258705.0	4627242.1
53	254881.3	4620245.4	185	258854.5	4622293.4	317	258500.6	4625669.9	449	258694.6	4627257.0
54	254878.3	4620246.9	186	258740.2	4622207.7	318	258461.8	4625640.9	450	258704.7	4627275.4
55	254841.3	4620266.1	187	258590.9	4622160.1	319	258427.3	4625594.1	451	258720.4	4627285.1
56	254811.8	4620276.6	188	258378.2	4622112.5	320	258416.5	4625564.9	452	258723.8	4627287.2
57	254791.1	4620280.6	189	258193.7	4622113.3	321	258408.3	4625498.2	453	258730.0	4627310.4
58	254665.2	4620316.1	190	258044.8	4622071.2	322	258400.9	4625458.4	454	258732.3	4627341.3
59	254587.0	4620315.0	191	257930.5	4622071.2	323	258382.6	4625423.4	455	258732.7	4627345.6
60	254560.7	4620309.3	192	257868.1	4622093.8	324	258367.2	4625373.6	456	258733.4	4627347.4
61	254488.2	4620288.6	193	257673.1	4622287.1	325	258347.6	4625340.8	457	258740.9	4627364.4
62	254400.3	4620272.4	194	257603.7	4622422.6	326	258335.6	4625298.6	458	258751.1	4627388.0
63	254286.0	4620279.3	195	257412.6	4622524.8	327	258329.7	4625261.6	459	258755.1	4627414.8
64	254256.9	4620281.8	196	257265.4	4622574.2	328	258320.6	4625229.5	460	258755.1	4627434.3
65	254184.6	4620277.2	197	257225.8	4622669.5	329	258318.0	4625214.6	461	258751.7	4627457.8
66	254130.0	4620288.7	198	257249.6	4622822.9	330	258206.8	4625201.7	462	258745.1	4627476.3
67	254086.3	4620306.3	199	257249.6	4622987.0	331	258205.7	4625191.3	463	258752.5	4627492.4
68	254081.7	4620308.2	200	257268.5	4623114.6	332	258177.7	4625183.9	464	258771.8	4627512.6
69	254060.6	4620314.3	201	257267.1	4623123.1	333	258074.2	4625137.9	465	258785.2	4627539.9
70	254026.1	4620312.2	202	257270.4	4623123.0	334	257988.1	4625081.5	466	258785.3	4627575.5
71	253975.7	4620307.5	203	257335.7	4623126.2	335	257767.5	4625110.0	467	258779.5	4627603.3
72	253970.9	4620306.3	204	257384.0	4623139.2	336	257657.7	4625092.7	468	258775.6	4627636.4
73	253938.1	4620301.0	205	257408.5	4623145.7	337	257672.0	4625104.6	469	258767.0	4627673.8
74	253925.5	4620299.2	206	257488.8	4623184.1	338	257675.2	4625121.9	470	258749.1	4627698.9
75	253901.8	4620297.6	207	257520.4	4623123.9	339	257675.2	4625122.1	471	258742.7	4627736.7
76	253887.6	4620299.3	208	257562.8	4623065.7	340	257674.4	4625137.7	472	258745.1	4627773.1
77	253867.2	4620301.8	209	257618.3	4623055.1	341	257662.0	4625158.5	473	258738.6	4627793.6

78	253865.2	4620302.0	210	257745.3	4623031.3	342	257640.0	4625167.2	474	258741.3	4627812.9
79	253767.3	4620300.2	211	257851.2	4623012.8	343	257630.1	4625171.0	475	258752.2	4627828.6
80	253749.1	4620300.8	212	257972.9	4622999.5	344	257615.8	4625196.7	476	258765.0	4627850.4
81	253717.5	4620299.3	213	258065.5	4623026.0	345	257616.4	4625210.9	477	258771.7	4627870.4
82	253704.4	4620299.0	214	258171.3	4623007.5	346	257614.9	4625219.3	478	258769.3	4627880.4
83	253638.7	4620297.8	215	258232.2	4622959.8	347	257598.9	4625269.0	479	258750.9	4627901.2
84	253617.1	4620301.3	216	258322.1	4622938.7	348	257608.3	4625331.6	480	258737.4	4627918.3
85	253556.8	4620311.2	217	258383.0	4622967.8	349	257614.7	4625356.5	481	258687.2	4627964.2
86	253494.3	4620324.4	218	258467.6	4623081.6	350	257635.0	4625377.6	482	258658.7	4627999.0
87	253447.2	4620340.4	219	258607.9	4623121.2	351	257636.9	4625377.4	483	258648.0	4628004.2
88	253426.2	4620346.1	220	258646.7	4623145.0	352	257680.1	4625373.0	484	258622.2	4627997.7
89	253632.0	4620465.1	221	258737.5	4623200.6	353	257687.3	4625372.3	485	258597.1	4627987.8
90	253704.0	4620541.3	222	258936.0	4623261.5	354	257731.9	4625363.2	486	258565.7	4627980.7
91	253801.3	4620647.1	223	259137.0	4623248.2	355	257747.1	4625369.7	487	258545.0	4627974.4
92	253949.5	4620710.6	224	259253.5	4623290.6	356	257756.5	4625373.7	488	258519.8	4627976.8
93	254008.8	4620808.0	225	259507.5	4623322.3	357	257790.2	4625405.6	489	258485.1	4627992.8
94	254029.9	4620896.9	226	259764.1	4623462.6	358	257810.4	4625432.2	490	258446.7	4628010.7
95	254008.8	4621045.0	227	260071.0	4623602.8	359	257821.5	4625446.8	491	258412.9	4628017.7
96	253953.7	4621341.4	228	260153.0	4623690.1	360	257844.4	4625485.1	492	258382.5	4628029.7
97	253950.9	4621527.1	229	260203.3	4623803.9	361	257853.5	4625522.0	493	258358.6	4628046.3
98	254034.2	4621735.1	230	260362.1	4624044.6	362	257852.9	4625554.8	494	258313.9	4628086.4
99	254187.1	4621986.3	231	260584.3	4624359.5	363	257830.7	4625580.5	495	258296.2	4628106.0
100	254244.5	4621991.7	232	260796.0	4624722.0	364	257826.4	4625585.4	496	258276.0	4628117.2
101	254359.9	4622018.0	233	260928.3	4625010.4	365	257803.5	4625614.0	497	258231.4	4628125.1
102	254451.3	4622056.8	234	261018.2	4625423.1	366	257816.9	4625645.3	498	258188.2	4628123.9
103	254540.0	4622105.1	235	261070.7	4625645.1	367	257817.8	4625647.2	499	258145.4	4628105.6
104	254620.5	4622165.9	236	261124.1	4625744.2	368	257832.4	4625681.0	500	258121.1	4628114.5
105	254634.4	4622176.4	237	261343.8	4625971.5	369	257824.3	4625726.8	501	258084.5	4628131.9
106	254707.4	4622256.0	238	261487.3	4626079.5	370	257819.5	4625743.2	502	258052.0	4628146.6
107	254715.0	4622197.1	239	261497.1	4626087.4	371	257814.8	4625759.1	503	258028.1	4628157.5
108	254727.7	4622161.0	240	261658.3	4625983.6	372	257822.7	4625768.5	504	258139.1	4628265.8
109	254745.7	4622113.2	241	261486.5	4625817.4	373	257837.7	4625778.0	505	258210.2	4628316.6
110	254750.9	4622043.6	242	261309.3	4625629.5	374	257856.5	4625789.9	506	258303.4	4628318.3
111	254741.8	4621883.7	243	261211.4	4625380.8	375	257887.7	4625804.6	507	258359.2	4628342.0
112	254742.7	4621788.8	244	261113.5	4624912.5	376	257907.4	4625833.5	508	258408.3	4628355.5
113	254749.8	4621717.5	245	261020.9	4624700.8	377	257934.3	4625874.9	509	258464.2	4628362.3
114	254751.0	4621704.8	246	260708.7	4624195.5	378	257972.9	4625888.6	510	258498.1	4628352.1
115	259896.4	4623332.9	247	260290.6	4623555.2	379	257997.6	4625913.6	511	258572.6	4628311.5
116	259578.9	4623123.9	248	260153.0	4623417.6	380	258027.5	4625917.9	512	258613.2	4628274.2
117	259478.3	4623054.3	249	259896.4	4623332.9	381	258042.4	4625941.7	513	258638.6	4628252.2
118	259287.8	4623063.9	250	259497.2	4628291.2	382	258056.2	4625968.6	514	258692.8	4628250.5

8) კონტრაქტის ქონების მფლობელი კონტრაქტის საფუძველზე - კონტრაქტის
 მფლობელი კონტრაქტის საფუძველზე კონტრაქტის მფლობელი კონტრაქტის
 მფლობელი კონტრაქტის საფუძველზე კონტრაქტის მფლობელი კონტრაქტის

119	259224.9	4623021.3	251	259505.6	4628228.5	383	258079.2	4625988.6	515	258772.4	4628279.3
120	259206.2	4622985.7	252	259529.3	4628130.3	384	258091.3	4626004.8	516	258897.7	4628313.2
121	259223.2	4622934.9	253	259546.3	4628038.9	385	258109.4	4626029.9	517	258980.2	4628331.9
122	259223.1	4622845.1	254	259553.0	4627915.2	386	258140.3	4626061.2	518	259073.8	4628382.6
123	259453.5	4622781.6	255	259542.9	4627789.9	387	258160.5	4626076.8	519	259143.2	4628402.9
124	259534.3	4622788.7	256	259534.4	4627649.4	388	258188.6	4626092.5	520	259214.4	4628433.4
125	259650.8	4622775.5	257	259522.6	4627431.0	389	258214.8	4626109.7	521	259268.6	4628433.4
126	259727.5	4622794.0	258	259510.7	4627273.5	390	258223.5	4626128.9	522	259338.0	4628399.5
127	259796.3	4622794.0	259	259525.9	4627132.9	391	258225.5	4626148.7	523	259419.3	4628369.1
128	259836.0	4622754.3	260	259539.5	4626921.3	392	258226.3	4626156.2	524	259465.0	4628325.0
129	259865.1	4622680.2	261	259556.4	4626824.7	393	258240.7	4626194.1	525	259497.2	4628291.2
130	259896.8	4622656.4	262	259673.3	4626633.4	394	258232.2	4626230.0			
131	259989.4	4622627.3	263	259687.8	4626616.6	395	258234.5	4626247.4			
132	260034.4	4622632.6	264	259682.6	4626609.8	396	258246.5	4626275.1			

დანართი 16: საფრთხეების ინდიკატორები

საფრთხეები	საფრთხეების ინდიკატორები
კინტრიშის ჰესის ზეგავლენა კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე	ზაფხულში ქვედა დინებაში მდ. კინტრიშის ჩამონადენი; თევზებისთვის თევზსავალის ფუნქციონირება და შენარჩუნება; შავი ზღვის ორაგულის ლიფსიტების წყალმიმღებში აკუმულაციისგან და შემდგომ გამორეცხვის თავიდან ასაცილებლად (ზაფხულის განმავლობაში ყოველთვიურად) ჩატარებული ღონისძიებების და წარმატებული მცდელობის რაოდენობა.
სუბ-ალპური მდელოების ფართობის შემცირება კლიმატის ცვლილებისა და არასაკმარისი ძოვების ზეგავლენით	კინტრიშის ჩრდილო-აღმოსავლეთით, ტყის ზედა საზღვრის ზღვის დონიდან გადაადგილების ტენდენცია (საშუალო სიმაღლე ზღვის დონიდან; დისტანციური ზონდირების მეთოდით); დეკიანებისა და სუბალპური მდელოების ბალახოვნების დაფარულობის (%) ტენდენცია კინტრიშის დაცული ტერიტორიების ტყის ზედა საზღვრის მიმდებარედ (ყოველ 3 წელიწადში ერთხელ).
მავნებელი მწერებისა და დაავადებათა სიხშირის ზრდა (ნაწილობრივ კლიმატის ცვლილების გამო)	წაბლის კიბოსა (<i>Cameraria ohridella</i>) და წაბლის ჩრჩილის (<i>Cryphonectria parasitica</i>) მიერ დაზიანებული წაბლის (<i>Castanea sativa</i> Mill) კორომების ფართობი, ბზის ალურისა (<i>Cydalima perspectali</i> Walker.) და ბზის სიდამწვრის გამომწვევი პათოგენური სოკოს მიერ (<i>Cylindrocladium buxicola</i> Henricot.) ბზის დაზიანებული კორომების ფართობი. ნამდვილი აბედა სოკოს (<i>Fomes fomentarius</i> Gill.) მიერ დაზიანებული წიფლის (<i>Fagus orientalis</i> Lipsky) კორომების ფართობი. აზიური ფაროსანას (<i>Anoplophora glabripennis</i>) და სხვა მავნებლებისა და დაავადებების გავრცელება (ყოველ 3 წელიწადში ერთხელ, ან დაავადების გავრცელების დინამიკიდან გამომდინარე უფრო ხშირად).
ინვაზიური სახეობების მიერ კოლონიზაცია (ნაწილობრივ კლიმატის ცვლილების გამო)	ინვაზიური სახეობების გავრცელება (რეინჯერების დაკვირვებები დაცული ტერიტორიების სააგენტოს სტანდარტული ოქმების გამოყენებით, შემდეგი სახეობებისათვის: <i>Robinia pseudoacacia</i> , <i>Ailanthus altissima</i> , <i>Hemarthria altissima</i> , <i>Paspalum dilatatum</i> , <i>Spiraea japonica</i> , <i>Phytolacca Americana</i> და ა.შ.)
ლიტორალური ჰაბიტატების ფიზიკური დაზიანება, კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული ექსტრემალური ბუნებრივი მოვლენების გამო	ექსტრემალური ბუნებრივი მოვლენების (მათ შორის წყალდიდობა, წყალმოვარდნა, დვარცოფი;) სიხშირე ყოველწლიურად, ექსტრემალური ბუნებრივი მოვლენებით გამოწვეული ლიტორალური ჰაბიტატების დეგრადაციის ტენდენცია.

